

രാജാധി

(കാലഗാരിക്കുന്ന ഒരു വ്യക്താളിനൊവത്ര)

പരിശയകൾ:
കണ്ണപു കമ്പനിനൊവത്ര.

രാജാ ചന്ദ്രൻ

[ടാഗോറിന്റെ ഒരു ബഹുഭാഷാ കോവൽ]

പരിഭ്രാന്തകൾ

കമ്മ്പന്നയു കമ്മതണ്ണിനായർ¹
ഡി. എ. ഡി. എൽ.

Publishers:
THE MANGALODAYAM LTD.,
TRICHUR.

1125/1958

എന്നാവരതീപ്പ് : ഒക്ടോബർ 1000.

മുളിവേപ്പരുൾ
കംഗ്രസ്സേയം കൊച്ചുട്ടന്തിൽ
സംഘടിച്ചുള്ള്.

ര ഓ ഇ റ്റി

കനാം അലപ്പായം

ഡീവൻഡ്രോഗ്രാമത്തിൽനിന്ന് ശോമതീനദിയിലേജ്ഞും കൈ കരികളുടെ കെട്ടിയിരക്കീടുണ്ട്. തൃപ്പറയിലെ മഹാരാജാവായ ശോവിന്മാനിക്കും വേന്തുക്കാലത്തു് കൈ ദിവസം ചെള്ളിക്കുന്നും കുളിക്കാൻ വരികയായിരുന്നു; അരബ്രഹമന്തിനെന്നും കനിച്ചും അരബ്ജനും നക്കുത്തായും ഉണ്ടായിരുന്നു. അതു സമയത്തു് കൈ ചെണ്ടുകിടാവു് ശരവള്ളിടെ അരബ്ജനേന്നും തുട്ടിക്കൊണ്ടു് അരവിടെ വന്നുത്തി. രാജാവിനെന്നും ഒന്നും പിടിച്ചുകൊണ്ടു് “നി നേരം അരബ്രാണു്” എന്നും അരവർം ചൊല്ലിച്ചു.

രാജാവു പുണ്ണിരി ചെയ്യുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു:—“അര മേ! ഞൊൻ നിങ്ങളിടെ മകനാണു്.”

വെണ്ടുകട്ടി പറഞ്ഞു:—“എന്തിക്കും പുണ്ണിയ്ക്കും പുണ്ണി നേരം പറിച്ചതുകുമോ?”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“പറിച്ചതമാം; നമ്മുണ്ടു പുണ്ണി കുത്തിലെയ്യു പോകാം.”

രാജാവിനെന്നും അരനു ചതുരാക്ഷം സംഭേദമായി. അരവർ പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവേ! അരവിടുന്നു് എന്തിനാണു് എഴുന്നെന്നുണ്ടുന്നതു്? നേരം പറിച്ചുകൊണ്ടുവരാം.”

രാജാവു പറയ്തു:—“മധുദാസ. അ ചർച്ച എങ്ങനാട് പറഞ്ഞത് സ്ഥിരിക്കും തൊന്തരനെ പറിച്ചുകൊടുക്കും നണ്ട്.”

രാജാവു് അ പെണ്ഠക്കട്ടിയുടെ ദിവം നല്ലവള്ളം നോക്കിക്കണ്ടു. അന്നത്തെ നിമ്മലമായ ഉഷ്ണസ്വനാട് തുടി ശ്രവജ്ജിടെ ദിവത്തിനു സാദ്ധ്യം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒരാവിന്റെ കൈപിടിച്ചു് അവൾ ക്ഷേത്രത്തിനുതൊട്ട് ഇള പുരോത്തമ്പിൽ സഖവിച്ചുകൊണ്ടിക്കൊപ്പും നാലുപാടും മുള്ളുകളിൽ നിന്നൊന്നുപോലെ ശ്രവജ്ജിടെ പ്രസന്നമായ ദിവത്തിൽ നിന്നു വിമലമായ സൗഖ്യത്തിൽനിന്നു കൈ ദാവം പുംപ്പുകു് അ പുരോത്തമ്പം മഴവറും വ്യാപിച്ചിരുന്നു. അവജ്ജിടെ കൊച്ചുംജൻ അവജ്ജിടെ വസ്തും പിടിച്ചുകൊണ്ടു് ശ്രവജ്ജിടെ കുപ്പും നടന്നിരുന്നു. അ കട്ടി ശ്രൂജ്യത്തിലെ മാറ്റമേ അറിയുള്ളു. അവൻ മാജാവിന്റെ നേരെ വലിയ താല്പത്രം ഉണ്ടുണ്ടു്.

രാജാവു പെണ്ഠക്കട്ടിയോട് ചോടിച്ചു:—“കട്ടി! നിന്നും ചേർ എന്നതാണോ?”

പെണ്ഠക്കട്ടി പറയ്തു:—“മഹസി എന്നാണോ്.”

രാജാവു് അഞ്ഠക്കട്ടിയോട് ചോടിച്ചു:—“നിന്നും ചേർ എന്നതാണോ?”

അഞ്ഠക്കട്ടി വലിയ കണ്ണുകൾ തുരിപ്പിച്ച ശ്രൂജ്യത്തിയുടെ ദിവത്തേൽക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നു. രാജാവിന്നും ചോദ്യത്തിനോ് ഉത്തരമെന്നും പറഞ്ഞില്ല.

മാസി അവൻറു മേൽ കൈവെച്ച പഠന്തു:—
“എൻറു പേരു താതാ എന്നാണെന്നു പഠിയും.”

ആ കട്ടി എറിവും ചെറുതായ തന്റെ രണ്ട് ചുണ്ടുകൾ ശരല്ലും പിടത്തി ഗംഭീരംമാത്തിൽ ഞ്ചുഞ്ചുത്തിയുടെ വാക്കുകളുടെ പ്രതിധനാം എന്നാവോലെ പഠന്തു:—
“എൻറു പേരു താതാ എന്നാണോ?”. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു ആ കട്ടി ഞ്ചുഞ്ചുത്തിയുടെ വസ്തും കരേതുടി മുഴും പിടിച്ചു.

മാസി രാജാ പിന്നാട് പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുത്തു:—“അവൻ കട്ടിയാല്ലോ? അതുകൊണ്ട് എല്ലാവയം അവനെ താതാ എന്ന പിളിക്കുന്നു.” പിന്നെ അരബജിനർ നേരു മുഖം മുഖം തിരിച്ചും അവൻ പഠന്തു:—“അതുകൂടും മന്ത്രം എന്ന പറായും.”

അവൻ ഞ്ചുഞ്ചുത്തിയുടെ ഒരു നേരു നോക്കിക്കാണ്ടു പറഞ്ഞു:—“ലഭിച്ചു.”

മാസി ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു:—“താതാ മന്ത്രം എന്ന പറായാൻ കഴിയുന്നില്ല. ലഭിച്ച എന്ന പഠിയും—ശത്രുക്കു കയ്യായി (കഹിടി) എന്ന പറായും.”

ആണ്ടുകട്ടി ഗംഭീരുംതോടുള്ള പഠന്തു:—“ബാഹായി.”

മാസി പീണ്ടു ചാരിച്ചുകൊണ്ടു പഠന്തു:—“താതാ നു കയ്യായി എന്ന പറായാൻ കഴിയുന്നില്ല; ബലായി എന്ന പറായുന്നു.” ഇങ്ങിനെ പഠന്തു അവൻ അരബജിനു പിടിച്ചു പലപ്രാവശ്യം ചുംബനം ചെയ്തു അവനെ ചാഞ്ചലപ്പെട്ടത്തി.

വേദന്മ ജ്ഞാനത്തി ഇതു ചിരിച്ചതിനേറംയും തന്ന ഇതു അഭിച്ഛയ്തിനേറംയും കാരണം താതാവിന്മ അറിയാൻ കഴിന്തില്ല. ശ്രവണർ വലിയ കണ്ണകൾ തു റിച്ചുങ്ങാക്കിക്കൊണ്ട് നിന്നുംതുജ്ജിളി. വാസ്തുവന്തിൽ മനിരം, കുഡായി എന്ന ശമ്പളമാ ഉച്ചരിക്കുന്നതിൽ താതാവിന്മ തെരുവ് പന്നപോയി എന്ന സമ്മതിക്കാതെ കഴികയില്ല. താതാവിനേരം പ്രായത്തിൽ മാസി മനി രത്നതു, ലഭന എന്നും കരിക്കലും പാനത്തിട്ടില്ല. ശ്രവണർ മനിരത്തെ പാലു എന്ന പാനത്തിനും. കുഡായി ശമ്പളവന്തു അവർ ബലായി എന്ന പാനത്തിനുംവാ എന്നും ശ്രദ്ധിതന്ത്രം. എന്നാൽ കുഡായി ശമ്പളത്തിനും പക്ഷം ശ്രവണർ ഒരു എന്ന പാനത്തിനും. ശ്രദ്ധിനാൽ താതാവിനേരം ഇംഗ്രേഷ്യത്തിലുള്ള പിചിറുമായ ഉച്ചാരണം കേട്ടിട്ടു് ശ്രവണർ ഇതു ചിരിച്ചംസിച്ചതിൽ എന്നാണും ശ്രദ്ധിതന്ത്രം തുണ്ടാക്കുന്നതു്? താതാവിനേപ്പറ്റാറി പല സംഗതികളും ശ്രവണർ രാജാവിശന്നം പാനയാൻ തുടങ്ങി. കരിക്കൽ കൈ കിഴവൻ കൈ കമ്പാളി പുതച്ച പീട്ടിൽ വന്നിക്കും. ശ്രവണർ കൈ കരിയാണുന്ന താതാ പാനത്തിനും. താതാവിന്മ ശ്രദ്ധി ബുദ്ധിയേയുള്ളി. പിന്നെ കരിക്കൽ പേരയിലുള്ള പേരക്കുമാ പക്കികളാണുന്ന കൈത്തി കൈരച്ചു കൈക്കുമാക്കാണ്ട് തപ്പുകൊട്ടി ശ്രവണയ പാപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചുന്നും. താതാ തന്നെക്കാഴ്ചം എന്നു ദേഹാക്രിയാണുന്ന താതാവിനേരാ സോദാം പല ഉം മരണങ്ങൾക്കാണ്ടം പുന്നീഥായി രാജാവിനെ ഭോദ്ധു പ്പെട്ടതി. തന്നെ ബുദ്ധിയെപ്പറ്റാറി സോദാം വിസ്തി

മുവരഞ്ഞതെപ്പാം തരതാ ശ്രൂക്കംകൂട്ടാതെ ഒക്കുകൊണ്ടി അനു. തനിക്കു മനസ്സിലാക്കുന്നതുമും അതിൽ ക്ഷോഭ തക്കിനു കൂരാംഗമാനും അവൻ കുറച്ചിലും. ശ്രദ്ധകാരം അന്നാത്തെ റാവിലപ്പെട്ട പുസ്തകികൾ അവസാനിച്ചു. വൈഹാക്കട്ടിയുടെ മടിനിറച്ച ഘുഞ്ജ്ഞങ്ങൾ കൊടുത്തുംപൂർണ്ണ തന്നെ പുജ അവസാനിച്ചതായി രാജാവിനു തോന്തി. ഈ സരജ്ഞപ്പയന്മാരായ സോദരിക്കുംരാമാർ തമിലു ഇള സ്നേഹം കണ്ണിട്ടും പാരിന്തുംപൂർപ്പയയായ അതു വൈഹൻ കട്ടിക്കു മതിക്കാബോളിം ഘുഞ്ജ്ഞങ്ങൾ പാരിച്ചുകൊടുത്തിട്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒവച്ചുജു കഴിഞ്ഞത്തുട്ടതിലായി.

—:::—

രാജാം അരദ്ധൂയം

അതിന്റെ പാഠിയിലും ഉറക്കുന്നനും സൗന്ദര്യം ഉഡിച്ചാലുംതുടക്കി രാജാവിനു് പ്രഭാതമായിലും. അതു ചെറായ, സോദരിക്കുംരാമരാമാക്കടെ മുവം കണ്ണാക്കിലും അദ്ദേഹത്തിനു പ്രഭാതമായുള്ളൂ. ദിവസരേതാറും, അവ ക്കു ഘവ്വുള്ളൂകൊടുത്തതിന്റെ ശേഷം കാശിക്കുമം കൂളി ക്കാറുള്ളൂ. സോദരിക്കുംരാമരാമായ അവർ രണ്ടുവേക്കം കല്പുചവിക്കുന്ന രാജാവു സ്ലാനംചെയ്യുന്നതു് കണ്ണുകൊണ്ടിക്കുന്നു. അതു കട്ടിക്കിട്ടും വരാത്തെ ദിവസം റാവിലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്ധ്യാവന്നം പുണ്ണമായി എന്ന രാജാവിനു തോന്തിയിലും.

മാസിക്കും തന്ത്രാവിനും അംഗീകാരമാർ ഉണ്ടായി കണ്ണിലും. അവക്കും കൈ അമ്മാൻ മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്നു.

നു. അയാളുടെ പേര് കൈപാരേഗ്രഹൻ എന്നായിരുന്നു. ഈ മണിക്കട്ടികളാണ് അയാർഷൻ അവലമ്പവും അയാളുടെ ജീവിതത്തിൽ എക്സുവവും അതിരുന്നതു്.

കൈ കൊല്ലും കഴിഞ്ഞു. താതാവിൻ്റെ ഇപ്പോൾ ഒരിം എന്ന പഠനാം കഴിഞ്ഞിരുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ കുദായിക്കുചുരം ബലായി എന്നാണ് പഠനാറുള്ളതു്. അവൻ അധികം സംസാരിക്കില്ല. ശോമതീതിര ത്രഞ്ഞ നാഗപുഞ്ചത്തിന്റെ ചൊട്ടിൽ കാൽ നീട്ടിയിരുന്നു ശരവന്റെ സോഡി പല കമകളും അവൻ പറ തെരുക്കാട്ടത്തിരുന്നു. അതെല്ലാം അവൻ തന്റെ വലിയ കണ്ണുകൾ തുംബുന്നുണ്ടോ കൊണ്ടു മെച്ചപ്പെടാതിരുന്നു. അതു കമകളിൽനിന്നും അവൻ മനസ്സിലാക്കിയതു് എന്നു ഗണനു് അവന്തന്നേ അറിഞ്ഞുള്ളൂ. കമകൾ കേളുകാണ്ടു ശ്രൂതിയിൽനിന്നും അവൻ മത്തിന്റെ ചൊട്ടിൽ സൃഷ്ടിപ്രകാശം കൊണ്ടു അവന്തന്നേ അറിഞ്ഞുള്ളൂ. കമകൾ കേളുകാണ്ടും സുവാഹായി പിറ്റെ കാരാറു് എറുവുകാണ്ടും ഇങ്ങനു കൈ വാലവന്റെ കൊച്ചുള്ളഭയത്തിൽ എന്നെല്ലാം സംഗതികളും എന്നതെല്ലാം ചിത്രങ്ങളും ഉണ്ടിപ്പുന്നു. എന്ന നമ്മൾ എങ്കിനെ അറിയാൻ കഴിയും? താതാ കുറഞ്ഞ കട്ടിക്കല്ലാനിച്ചു കളിച്ചിരുന്നില്ല. തന്റെ സോഡിയായിച്ചു് അവളുടെ നിശ്ചലനാശപോലെ നടന്ന തേയുള്ളൂ.

ആശാധമാസമായി, രാവിഞ്ചേ മുതല്ലു മേലു ഓർമ്മ കൂദതിരുന്നടക്കിയിരുക്കുന്നു. ഒരു പെട്ടും തുടങ്ങീട്ടില്ല. എക്കിലും മഴ്ജ്ജും ലക്ഷ്മണാജ്ഞില്ലും കണ്ടതുടങ്ങി.

കൂടിപ്പേരെത്തു വെള്ളുന മഴത്തുള്ളിക്കേണ്ട തണ്ടൽ കൂറു വീതുന്നണഞ്ച്. ഗോമതീനദിജലത്തിലും ഗോമതിയുടെ മുകളികൾക്കില്ലെങ്കിൽ വനത്തിലും ഇരുട്ടുന്നും അതുകൊണ്ടെത്തി എൻ നിഴൽ വീണിവിക്കുന്നു. തലേഡിവസം രാത്രി കൂടുതലാവായിരുന്നു. ഭ്രാഹ്മണപ്രായം ഉഷ്ണിപ്പും കഴി എത്തിരിക്കുന്നു.

ശരിയായ സമയത്തിൽ മാസിയുടെയും താതാവി നേർബും കൈപിടിച്ചുകൊണ്ട് രാജാവു സ്ഥാനത്തിന്നായി വന്നു. വെണ്ണക്കാലുകൊണ്ട് നിമ്മിച്ചിട്ടുള്ള പടവിൽകൂടി ചോര കലിച്ച വെഞ്ഞുത്തിൽ ചെന്ന് ശ്രവണാനിച്ചാറിക്കുന്നു. താലുരാത്രി മഹിഷമുഖികഴിപ്പതിനേൻ്റെ ചോരയാണ് കലിച്ചിരുന്നതു്.

അതു ചോരയുടെ പാടകണ്ണു വെട്ടുന്ന സങ്കോച തേക്കാടക്കൂടി കയ ഭാഗത്തെല്ലു മാറിനിന്നു മാസി രാജാവി നോട് ചോരിച്ചു്—“ഇതു് എന്തിനേൻ്റെ ശ്രദ്ധയാളിമാണോ?”

രാജാവു പറഞ്ഞു്—“ചോരഭുടെ ശ്രദ്ധയാളിമാണോ?”

ശ്രദ്ധപരം പറഞ്ഞു്—“എന്താണോ ഇതു് ചോരജ്ജുകാരനും?” ശ്രദ്ധപരം ഈ ചോരം ചെയ്യുതു് അതു പരവ ശൈസ്പരദക്കിലായിരുന്നതുകൊണ്ട് രാജാവിനേൻ്റെ ഘൃഷയ തത്തിലും ക്രമത്തിൽ “എന്താണോ ഇതു് ചോരജ്ജുകാരനും?” എന്നു ചോരം ഉണ്ടാക്കുന്നുണ്ടോ.

അംഗേഡിമം വെട്ടുന്ന ഭാരത്തിപ്പോയി

വയിരുക്കാലമായിട്ട് കൈംപ്പുനേന്നും ഈ രക്തപ്രഭാ

ഹം അദ്ദേഹം കണ്ടുവന്നിക്കുന്നു. ഒരു പെൻസക്ടിഡ് ചോളിം കേടുപ്പോർ “എന്നാണ് ഇതു ചോരജ്ജീ കാരണം” എന്നതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിൽ നില്പുവണ്ണം തട്ടി. അദ്ദേഹം ഉത്തരം പറയാൻ മംഗാഡപായി. മാസി തന്റെ വലുത്തിന്റെ ശരാറം നില്പുവണ്ണം നന്നാം പടവിലിക്കുന്ന മെജ്ജുമെജ്ജു ചൊര തുടച്ചുകൂളയാൻ തുടങ്ങി. രാജാവു കാണുന്നതെന്നു താതാവും തന്റെ കൊച്ചുകൈകൾക്കും ചൊര തുടച്ചുകൂളുന്നതു് തുടങ്ങി. മാസിയുടെ വലുത്തിന്റെ ശരാറം ചൊരകൊണ്ടു തുടങ്ങുവായി. രാജാവിന്റെ കൂളി കഴിന്തുപ്പുഴും സോ പരിശാഖരന്മാരിൽവരുന്നുടെ ചൊരയെല്ലാം തുടച്ചു കൂളുന്നതു്.

അനു വീട്ടിൽ മട്ടാംപ്രധാനതിന്റെശേഷം മാസിക്കു പതിനുടങ്ങി. താതാ അട്ടത്തിക്കുന്ന തന്റെ രണ്ടു കൊച്ചു പിരബുകൾക്കും സോപരിയുടെ ശിട്ടുന്തുകൾക്കും പോളികൾ നിശ്ചിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നു; ഇടഞ്ഞിടഞ്ഞി “ചേച്ചി, ചേച്ചി” എന്നിങ്ങനെ വാളിക്കുന്നു്. പിളിക്കേർക്കുന്നു അവർ തെരുവിക്കൊണ്ടു് അല്ലോ ഉന്നതുനാണു്. “എന്തു താതാ” എന്ന പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് അവർ വർഷ താതാവിനു സമീച്ചങ്ങളും പിടിച്ചു പലിക്കുന്നു. പിണ്ടും അവളുടെ കണ്ണടക്കാനും. താതാ വളിരെ നേരം അന്നക്കാംഡം അവളുടെ സോപരിയുടെ മുവഴ്തുകൾ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അവൻ കനം പറയാതെ മെംഗമായിരുന്നു. ചിന്നു വളിരെ നേരം കഴിന്തുപ്പും മെല്ലു മെല്ലു സോ ചരിയാട കഴിത്തു കെട്ടിപ്പിടിച്ചു് അവളുടെ ദിവ്യത്വാട

തന്റെ മുഖം അടച്ചപ്പിച്ച് പത്രം കുപ്പുത്തക്കു ചുറ്റുതുക്കു ചുറ്റുതുക്കു
 “ചേച്ചി! ചേച്ചി എന്നീക്കില്ലോ?” മാസി തെട്ടിയുണ്ട്
 എന്ന് താതാവിനെ മുഖം തന്റെ മാരോട്ടണമുഖ് ടറ
 തെറ്റ്:— “കാമനേ! എന്തുകൊണ്ട് എന്നീക്കില്ലോ?” എന്നാൽ സൗഖ്യം എന്നീക്കാൻ നാഡിപ്പില്ല; താതാവി
 നേരു കൊച്ചുപ്പുതയം തുരിജ്ഞടക്കാഞ്ഞടങ്കവോലെയാ
 യി. സൗഖ്യരിഴക്കായി കളിപ്പാനും കാമനും ശരവന്തെ
 അനുശേഷം ഗോമാർക്കിപ്പായി. അതുകൂൾ കുറത്തിക്കൊണ്ട് തുടിയി
 കിക്കുന്നു. വീട്ടിന്തെ മേൽപ്പുരയിൽ കുമത്തിൽ മഴപെയ്ക്കു
 നീ ശബ്ദം കേൾക്കാരായി. മുറംതുള്ളു ചുംബിമരം മഴക്കു
 ണ്ട നന്ദത്തുട്ടുടങ്ങി. വഴിയിൽ ധാരുക്കാരെ കാണാനില്ല.
 കേരളാദേശപ്രസ്തുതി ഒരു വൈദ്യുതി തുട്ടിക്കൊണ്ടുവരുന്നു. വൈദ്യു
 തുട്ടം രോഗിക്കുട്ട നാഡി പിടിച്ചുനോക്കി. ദീനം പാതി
 യല്ലെന്ന് അരയാർക്കു തോന്നാി.

പിഡിംബിവസം രാജാവു് സ്ഥാനം ചെയ്യാൻ വന്ന
 പ്രസാർഥ അനുഭവത്തിൽ അതു സൗഖ്യം സൗഖ്യം തന്ത്രം
 കാത്തിമിക്കുന്നതായി രാജാവു കണ്ടില്ല. മഴ കൊരിച്ചേരി
 യുന്നതുകൊണ്ട് അവർ ധരാത്തതാണുന്ന രാജാവു വി
 ചാരിച്ചു. സ്ഥാനത്തുപ്പം നാലികൾ കഴിച്ചു രാജാവു് പല്ല
 കിൽക്കരി പല്ലുകൾ മുമ്പനിക്കുവരോട് കേരളാദേശപ്ര
 രസ്ത വീട്ടിലേയ്ക്കു ചോക്കാൻ കല്പിച്ചുകൊടുത്തു
 കിക്കാരമല്ലോവക്കും അഞ്ചുമുള്ളപ്പുട്ടുവോയി; എന്നാൽ രാജ
 കല്പനയും എതിരായി പഠാൻ അക്കം ബെയ്യൻമണായി
 കീ.

രാജാവിനേ, പസ്തക്കു് മുറംതുള്ളു് എത്തിയപ്പുർബ്ബം

വീട്ടിനാള്ളിൽ വലിക വൈമല മായിത്തീൻ. അതു തിരഞ്ഞെടുത്തു ചോഗിയുടെ ദീനത്തിന്റെ സംഗതി എപ്പോവകം മറന്നാക്കുംതു. താതാമാത്രം ശരന്മണിയില്ല; ശരവൻ ബോധിപ്പിച്ചുവരുന്ന കിടക്കുന്ന സോദമിയുടെ ശരമിക്കത്തിനും സോദമിയുടെ വസ്ത്രത്തിന്റെ കരാറം തന്റെ വായിൽ തിങ്കി മിണാതെ ഇരുന്നു.

രാജാവു് വീട്ടിൽ വന്നപ്പോൾ “എന്താണോ” വന്നതു് എന്ന താതാ ചൊലിച്ചു.

വിഷണ്യനായ രാജാവു് ഉത്തരമെന്നും പറഞ്ഞു പിണ്ടി. താതാ തലയാട്ടിക്കൊണ്ടു വീണ്ടും ചൊലിച്ചു; —“ഒഹിയെ കാണാൻവന്നതാണോ?”

കിഴവനായ കേരളത്തേപമൻ അല്ലെം കോപത്തോട്ടി പറഞ്ഞു; —“അരതെ കട്ടി.”

അരപ്പോൾ താതാ സോദമിയുടെ അടഞ്ഞുചെന്നു് അവളുടെ തല പോകാൻവേണ്ടി കഴുത്തിൽ കെട്ടിപ്പിടിച്ചുചൊലിച്ചു. “ഒഹിയി, എവിടെയാണോ ഒവദനു്? ഓവദനയജ്ഞി ദിക്കിൽ ഉണ്ടിയും തലോടിക്കൊട്ടത്തും സോദമിയുടെ ഓവദന മാറാഡിക്കാമെന്നായിരുന്നു താതാവിന്റെ അരഭിപ്രായം. എന്നാൽ സോദമി ഉത്തരമെന്നും പറയാതെപ്പോൾ അവൻ സകടം സമാച്ചിപ്പിച്ചു. അവൻ ചുണ്ടു പൊഴുത്തി അഭിശാനംകൊണ്ടു കൂട്ടയാൻ തുടങ്ങി. മാവിലെ മുതല്ലു എന്നാൻ അടഞ്ഞതിമിക്കുന്നാണെല്ലോ. എന്നോടോക്കു പാശപോലും പറഞ്ഞതില്ലെല്ലോ. താതാവിന്റെ നേരും ഇരുംതുണ്ടും പരിപെഡിണ്ടും താതാ എന്താണോ ചെയ്യിരിക്കുന്നതു്? രാജാവിന്റെ ഭൂപിൽവെച്ചു് താതാവി

കുറ ഇപ്രകാരമെങ്കിൽ നടപടികൾടു കൊണ്ടോപരി വലിയ പരിശോധനയി. അയാൾ കോപിച്ചു താതാവിന്റെ കൈപിടിച്ചു് ശ്രവനെ മഹാരാജ മിഡിലേജ്സ് വലിച്ചു കൊണ്ടുചോയി. അപ്പോഴും സോഡി കൗം പഠനക്കില്ല.

രാജബവല്ലൻ വന്ന രോഗം വൈഷ്ണവത്തിലുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു മട്ടേ. രാജാവു സസ്യപ്രജ്ഞ വീണ്ടും മാസിയെ കാണാൻ വന്നു. അപ്പോൾ ശ്രവം അയക്കി പറയുന്നു:—
“ഹാ! ഇതു ചോരജ്ജു കാരണമെന്താണോ?”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“കട്ടി, ഈ ചോരപ്പു ബാഹം തൊന്തർ നിന്തിക്കുള്ളെന്തെങ്കിലും.”

മാസി പറഞ്ഞു:—“വദ്ദു താതാ, നമ്മുടെ രണ്ടുപേരും ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് ചോര തുടരുക്കുയാം.”

സസ്യമരങ്ങിയച്ചപ്പോൾ മാസി കമിക്കൽ കണ്ണുഖി ചിച്ചു. ഒരു പ്രാവശ്യം അതുമേയോ തിരയുന്ന ഭാവത്തിൽ നാലുചികിത്സ നോക്കി. അപ്പോൾ താതാ അടക്കാ മി കിയിൽ കരഞ്ഞു കരഞ്ഞു് ഉറഞ്ഞുകയായിരുന്നു. അതുമേയും കാണാതെ മാസി കണ്ണുടായും. വിനെന്ന കണ്ണു മിച്ചിച്ചുതെ കില്ല. രാജാവിന്റെ മടിക്കിൽ കിട്ടുന്ന മാസി മരിച്ചു പോയി.

മാസി മരിക്കുന്നോരും താതാ അതുന്നും അരാഡിയാ തെ ഉറഞ്ഞുകയായിരുന്നു. ശതു വിവരം അവൻ അംഗത്വി കുറ എങ്കിൽ ശ്രവനം സോഡിയുടെക്കൂട്ടെ ചെറിയ നിശ്ചലപന്നാലേ ചോക്കായിരുന്നു.

മുന്നാം അഭ്യർത്ഥന

രാജസഭയ്ക്ക് തുടിയിരിക്കുന്നു. ദ്രവ്യങ്ങൾക്കുള്ള മേഖലയിൽ ശാന്തിക്കാൻ കാര്യവശാൽ രാജാവിനെ കാണാൻ വന്നിരുന്നു.

ശാന്തിക്കാരഭർത്തരു പേരോ രഘുപതി എന്നാണ്. ദ്രവ്യങ്ങൾക്കുള്ള വത്തിനാലും ചിബാംഗം ഗംഭീര മായ രാത്രിക്കാൽ വത്തിനാലു ഒരു വരുക്കാടു കൂടു പൂജാ ആണ്. ഈ പൂജ സമയം രാത്രി ആരു ആരു പീട പിട്ട പൂരവെത്തു പണ്ണാൻ പാടില്ല. രാജാവിനും പാടില്ല. രാജാവു പുറത്തെന്തെല്ലാം ശാന്തിക്കാൻ അടച്ചമന്ത്രിനും വിഴുക്കി പ്രിയന്തരാണ് ഇംഗ്ലീഷ് ചെങ്ങുന്ന രാത്രിയിൽ നരവു ഫിയൂണ്ടാക്കുമ്പോൾ ഇന്നരുതിയുണ്ട്. ഈ പൂജയെ സംശയിച്ചു് കനാമതായി ബലി കഴിക്കുന്ന മുഹമ്മദാം രാജാധാരിയാണെന്നും രാജാവിനും രാജാവിനും വകയായിട്ടു കൊടുക്കുക പറയാണ്. ഈ ബലിക്കു വേണ്ട മുഹമ്മദു കൊണ്ടുവോക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് ശാന്തിക്കാൻ രാജസന്നിധിയിൽ യണ്ണിക്കുന്നതു്. പൂജ അവസാനിക്കാൻ ഇനിയും പറ്റണ്ട ദിവസം ഉണ്ട്.

രാജാവു പഠിപ്പിക്കു: — “ഈക്കാല്പും മിത്രപ്പും മേഖലയിൽ ജീവിക്കുമ്പോൾ മിംസിക്കാൻ പാടില്ല.”

സമസ്യയാദ്ദൂവകും അമ്പവനു ചോഡി. രാജാവിനും കരംജ നായ നക്കാരുമായി കൂടം തലയിലെ കുടി മുട്ടി നിവർത്തിനു.

ശാന്തിക്കാരൻ രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“ഞാൻ സപ്തഭ്യം കാണുകയാണോ?”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“അദ്ദു, സപ്താമിൻ! ഇതുവരെ നാം സപ്തഭ്യം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുംണിനാ. ഇപ്പോൾ നമ്മൾ ഫോയം വന്നിരിക്കുന്നു. ഒരു ഫോലികയുടെ സപ്തഭ്യം ധാരിച്ച് അഭ്യർത്ഥായ പേബി എന്നിൽ അഫാത്മം മരന്തിലാക്കിത്തന്നിരിക്കുന്നു. പേബി കങ്ങനാമയിയായ ഒന്നിനിയാണും പേബിക്കു ഇന്തി ഓമി പികളിടെ രക്തം കാണുന്നതും അസ്വാദ്യമാണും അങ്ങളിലായും പേബി മരന്ത്രപോയിരിക്കുന്നു.”

രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“എന്നാൽ പേബി ഇതു കാലമായിട്ട് ഓമികളിടെ രക്തം കടിച്ച വന്നിക്കുന്നതും എ പേരേയാണോ?”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“ചോര കടിച്ചിക്കുന്നില്ല. നിങ്ങൾ ചോര കലിപ്പിക്കുന്നും പേബി മരം തിരിച്ചുകൊണ്ട് ഇങ്ങനിക്കുന്നു.”

രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവേ! രാജുകായ്യും അദ്ദേഹം നല്ലവന്നും അറിയാമെന്നാലുംതിനാ സംശയമില്ല. എന്നാൽ പുഞ്ചാവിധിപര സംഖ്യയിലും അംഗങ്ങളും കൊണ്ട് അറിഞ്ഞുള്ളൂടു. പേബിക്കു അല്ലാമകിലും മുള്ളിക്കേട് ഉണ്ടായിരുന്ന എക്കിൽ ഞാൻ തന്നെ ആശ്രം ചരിയുമായിരുന്നു.”

നക്കത്രംഗൻ വലിയ ഫുലിമാനൈപ്പുാലു തലക്കുലക്കിഞ്ഞാണ് പറഞ്ഞു:—“ഈതേ, ശാന്തിക്കാരൻ പറഞ്ഞതു ശരിയാണ്. പേബിക്കു സപ്തഭ്യാമകിലും അതുള്ളി

യുണ്ടായിക്കൊക്കിൽ ശാന്തിക്കാരൻ ശരിച്ചമായിക്കൂ.”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“എല്ലാം കിടന്മായിത്തീർന്ന് വന്ന ദേവിയുടെ വാക്കുകൾ കേൾക്കാൻ കഴിയുന്നതല്ല.”

നക്ഷത്രാധൻ ശാന്തിക്കാരനെറ്റെ മുഖത്തെല്ലും നോക്കി. “ഈതിനും ഒരു ഉത്തരം പറയേണ്ടതും അവയ്ക്കു മാണം” എന്നാളും അഭിപ്രായത്താട്ടുടക്കിയാണു് നോക്കിയതും.

രഘുപതി കോപം പൊറുക്കാതെ പറഞ്ഞു:—“ശരം സ്ഥാ പാശംശ്യം നാസ്തികനമായ ഒരുവനെപ്പോലെ പറയുന്നവല്ലോ.”

നക്ഷത്രാധൻ മുട്ടവായ പ്രതിലുപനിഃപാലെ പറഞ്ഞു:—“അതേ നാസ്തികനെന്നുംപാലെ പറയുന്നവല്ലോ.”

ഗോവിദമാനനിക്രൂണ് എറബവും ഒപ്പിച്ചുകൊണ്ടി കിണ്ണു ശാന്തിക്കാരനെറ്റെ നോക്കി പറഞ്ഞു:—“സ്വാമിനി! അങ്ങു രാജസമസ്ത്യിലിക്കുന്ന വെറുതെ സമയം കൂടിയുന്നു. ക്ഷേത്രകാൽജ്ഞാനം നടത്താൻ സമയം അതി കുമിക്കുന്നു. അങ്ങു ക്ഷേത്രത്തിലെല്ലും പോയാലും, പോകുംവഴിക്കും എന്നും രാജുക്കിൽ അനും ദേവിക്കുവേണ്ടി ജീവിക്കും ബലിക്കഴിക്കുന്നവോ അവനെ നാട്കുടയ്ക്കി വിട്ടുതാണെന്നു കൊട്ടിയറിയിക്കും ചെയ്യുന്നും.”

അപ്പുമാം രഘുപതി വിംച്ചുകൊണ്ടു് എന്നിട്ട് പൂജ എന്തു പാടിച്ചു പറഞ്ഞു:—“എന്നാൽ അങ്ങു നശിച്ച പോകക്കേ.” നാലുഡിക്കിൽനിന്നും ലഘുശ്രൂട്ടിക്കൊണ്ടു് സംഭവാസികൾ പുണ്ണമിതനെ അകുമിക്കാൻ ധൂംപ്രേക്ഷ

രാജാവു് ശത്രുഗ്രം കാണിച്ചു് എല്ലാവരേയും തടങ്ങു. എല്ലാവകം മാറിനിനു. പുരോഹിതൻ പാര്വാൻ തുടങ്ങി:— “ഈഞ്ചു രാജാവാണോ; അഞ്ചു വിചാരിച്ചുതെ പ്രജകളിടുന്ന സർപ്പസ്വദും അപ്പോൾ കഴിയും; ശത്രുക്കാണു് അഥ അഞ്ചു അഭ്യ തിരുവടിച്ചുടെ വ്യചി നിൽക്കാൻ സാധിക്കും മോടി രഘുപതിയായ ഞാൻ അഭ്യ തിരുവടിച്ചുടെ സേവകനായിരിക്കുന്ന കാലഘട്ടത്താണും അഞ്ചു പുഞ്ചു വിശ്വാം വക്രത്തുന്നതു് എങ്പിനൊന്നായാണെന്നുന്ന കാണുന്നത്.”

മന്ത്രി രാജാവിന്റെ സ്വദാവം നൃപവന്നിനും അറിവെന്തിരുന്നു. രാജാവിന്റെ സകലപ്പതിരിനിനും അരുദേശമെന്തെങ്കിൽ ഇള്ളക്കാൻ കഴിയുന്നതെല്ലുന്ന മന്ത്രി ഒന്നപ്പിലാക്കിയിരുന്നു. അരുദേശമുണ്ടെല്ലു മെബ്ലു സജയിക്കുവെച്ചു വരുന്നതു്:— “മഹാരാജാവേ! അഭ്യാജുടെ സ്വദൂരിയ വിത്രുവെപ്പതാമഹമാർ ശരിക്കു ദേവികു നീഡയിച്ചിട്ടുള്ള വലിക്കാടത്തു വന്നിരുന്നുവെല്ലോ. കൈ കാലത്തും ഇതിനും കൈ മാറ്റം വന്നിട്ടില്ലെല്ലോ.” മന്ത്രി വിശ്വിച്ചു.

രാജാവു മിണാതെത ശ്രൂക്കു. മന്ത്രി പഠന്നതു്:— “ഈ ഗ്രു കാലം കഴിഞ്ഞതിനേരും അഭ്യാജുടെ വിത്രുവു ഷന്മാർ നടത്തിപ്പനിക്കുന്ന പുഞ്ചു വിശ്വാം വക്രത്തിയാൽ സ്വദൂരിയിലിരിക്കുന്ന അവക്ക്’ അപ്രീതിയുണ്ടാക്കുന്നതാണോ?”

മഹാരാജാവു് അരുദലാചിച്ചു തുടങ്ങി. നക്കുറായൻ പലിയ പണ്ണിത്തെന്നുന്ന നാട്ടത്തിൽ പഠന്നതു്:— “ശരിയാണോ; സ്വദൂരിയിലിരിക്കുന്ന അവക്ക് അപ്രീതിയുണ്ടായിത്തീരും.”

മന്ത്രി പീണ്ടും പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവു് ഒരു കുറഞ്ഞും ചെയ്യാലും അതുകിരം വലിക്കിക്കുന്ന ദിക്കിൽ ഒരു വലി കഴിക്കാനായി കല്പന കൊടുത്താലും.”

സദസ്യനാർ ഇടിചെട്ടുകൊണ്ടപ്പാലെ നൂൽപ്പുന്നാരായിത്തീൻ. ഗോവിന്ദമാന്നികുന്നം ഇരുന്നും അരുളോച്ചന തുടങ്ങി. പുരാധിതൻ കോപാസ്യനായിട്ട് സഭയിൽ നിന്നും എന്നിട്ടുപ്പോകാൻ ശ്രമിച്ചു.

ഈ സമയത്തു കാവൽക്കാരിയാഥെ എന്തിനേയോ നഗരായ ഒരു ചോയ കട്ടി സഞ്ചിൽ പ്രശ്നം ചൂഢി. രാജസഭയുടെ നടപിൽ വന്നുനിന്നു വലിയ കണ്ണുകൾ തൃജപ്പിച്ചുകൊണ്ട് രാജാവിന്റെ നേരെ നോക്കി. “ചേമ്പി എന്തിടെ?” എന്ന പ്രശ്നിചൂഢിച്ചു.

അതു വലിയ രാജസഭയ്ക്കുംബന്ധിക്കുന്ന എല്ലാവരും പെട്ടെന്നും അന്വരന്നപ്പോലെയായിത്തീൻ. അതു പിശാലമായ മുഖ്യത്തിൽ “ചേമ്പി എന്തിടെ?” എന്ന ഒരു കട്ടിയുടെ ശബ്ദം മാത്രം മാറ്റരാലിക്കൊണ്ട്.

രാജാവു് ഉടനെ സിംഹാസനത്തിൽനിന്നുംഡിക്കിയെ മടിക്കിലെട്ടത്തുവെച്ചു് ദ്രോസപരത്തിൽ മന്ത്രിയോട് പറഞ്ഞു:—“ഈന്ന മതിള്ളു് എന്തെന്ന രാജുത്തിൽ വലിക്കിപ്പാൻ പാടിപ്പു. ഇതിനെപ്പറ്റി ഇന്തി കൂടം മണിപ്പുകരഞ്ഞു്.”

മന്ത്രി പറഞ്ഞു:—“കല്പനപ്പോലെ.”

താതാ രാജാവിനോട് ചൊദിച്ചു:—“എന്തും ചൊച്ചി എന്തിടെയാണു്?”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“ശ്രമിയുടെ അടിക്കലാണു്.”

താതാ ക്രൈസ്തവം മുൻപു ചിരിക്കേണ്ട മിശ്രഭക്തിയെന്നും. എതാണ്ടു തന്റെ ഉദ്ദേശം സാധിച്ചുവോലെ അവൻ തോന്ത്രി. അന്നുമുള്ളു രാജാവു താതാവിനു തന്റെ കുന്നിച്ചു താമസിപ്പിച്ചു. പുല്ലനായ കേരളം ഒരു രാജ്യാന്വയിൽ സ്ഥലം കിട്ടി.

സക്ഷ്യുന്നാർ തമിൽ തമിൽ പരംതന്ത്രത്തിൽ:—
“ഈ ബഹുഖാക്കട രാജ്യമായിത്തേൻിരിക്കുന്നു. ബഹുഖാക്ക ബഹുപിക്കഴിച്ചു ചോരഞ്ഞാലുപ്പിക്കാംവാസ്തവം നട കും അററിയാം. ഒട്ടകം മിഞ്ഞുകുള്ളട രാജ്യത്തിലും അതു നിയമം നടപ്പിലായിവരുമെന്നാണോ?”

ക്ഷുഗ്രരായനം അവരുടെ ശരഭിപ്രായങ്ങളാട്ടുട്ടി പുണ്ണിക്കായി ക്ഷാഡിച്ചുകൊണ്ടു ചരിത്രം:—“ശരി, മിഞ്ഞുകുള്ളട രാജ്യത്തിലും അതു നിയമം നടപ്പിലായിവരുമെന്നാണോ?”

അദ്യോഗതിയുടെ ലക്ഷ്യം ഇതിലധികം വല്ലതും ഇണ്ടാക്കവാൻ തന്മുഖാംശം? ബഹുഖാക്കം മിഞ്ഞുകുള്ളം തമിൽ ഇത്തല്ലാതെ എങ്കിലും പുരുഷാസ്മാണംബന്ധായീങ്ങനും? എന്നിങ്ങിനെ എല്ലാവരും വിചാരിച്ചു.

നാല്പാം അഭ്യർത്ഥന

ശ്രവന്നുപരിക്ഷുഗ്രത്തിന്റെ പരിചാരകനായ ഒരു സിംഹൻ ഇതികൊണ്ടു രാജ്യപുത്രനം ക്ഷുഗ്രിയെന്നും ഓ. അവൻറെ അംഗീകാരം സുചനസിമൻ ത്രിചുരാരാജ്യാന്വയിലെ ഒരു പദ്ധതിയും നാല്പാം അഭ്യർത്ഥന.

സിംഹൻറ മന്ദകാപത്രു ഇയസിംഹൻ നൃനാചവറി അക്ടിയായിക്കുന്നു. അനുമനായ ശ്രീ കുട്ടിക്കാരാവു ക്ഷേത്രകാൽഞ്ഞളിൽ എന്നപ്പെട്ടതാണ്. ക്ഷേത്രപുരാഹിതനായ രജുവതിയാണ് ഇയസിംഹൻ വള്ളത്തിക്കൊണ്ടുവന്നതു്. കുട്ടിക്കാലംമുതല്ലോ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ വള്ളന്മാരുന്നു കൊണ്ടു ഇയസിംഹൻ തന്റെ പീടന്മാരും ക്ഷേത്രത്തെ സ്ഥാപിച്ചുവന്നിക്കുന്നു. ക്ഷേത്രങ്ങിലെ കാഴോ കല്ലു കുളിഞ്ചം എന്നികുളിഞ്ചം ശ്രവനം നല്ല പരിചയമായിരുന്നു. ശ്രവനൻ' ശ്രമം ചുണ്ടായിരുന്നില്ല; ദിവസം ശ്രദ്ധിച്ചുടർവ്വെ ബിംബവത്രതു ശ്രവനൻ ശ്രമം ചെയ്യപ്പോൾ പാചാരില്ല വന്നു. ബിംബവത്രതും മുഖിലിക്കുന്നു' ശ്രവനൻ പരിചയമായിരുന്നു പരിപ്പിക്കുന്നു. താൻ എന്നുകൊണ്ടാണ് ശ്രവനൻ' തോന്ത്രിയില്ല. ശ്രവനം വേരെയും ചണ്ണാതിഫാക്കണ്ടായിരുന്നു. ക്ഷേത്രത്തിലെ പുന്നതാടത്തിൽ പലതരത്തിലുള്ള ചെടികളും മരങ്ങളും ശ്രവനൻ സ്വന്തം ശൈക്ഷിക്കുന്നു നടുന്നനാല്ലെങ്കിലും ശ്രവനൻ പുരാഡം ദിനംപുതി ശ്രവനൻ വെച്ചു മരങ്ങൾ വള്ളന്മാരിക്കും ലതകൾ ചുറവില്ലിന്നുകുഞ്ഞും ശാവകളിൽ പുഞ്ഞുമ്പോൾ പിക്കി സിക്കുകയും നിശ്ചയകൾ വലിച്ചുവരികയും ദേശവന്മാരും കൂപ്പുംടക്കിയ തളിപ്പുംതൊത്തുകൾ നിരംതര ശ്രൂമുളവുള്ളിക്കൂട്ടും, ലതാമുളമ്പും പരിപ്പുംമാവുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടോ. എന്നാൽ ഇയസിംഹൻ' ശ്രീവക്കാളിപ്പും അതുന്തരമായ ആഗ്രഹത്തെപ്പറ്റാണെന്നു, സ്നേഹത്തെപ്പറ്റാണെന്നു ദേശാഭികൾ ശ്രദ്ധക്കൂട്ടും ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിന്നുണ്ടു്. ശ്രവനൻറ ശരതിയായ ശക്തികൊണ്ടം സാമ്പംകാണ്ടമാണ് ശ്രവനൻ പ്രസിദ്ധനായിത്തീർന്നതു്.

ക്ഷേത്രത്തിലെ ജോചികൾ കഴിച്ചു ഇയസിംഹൻ അവന്റെ കടിലിന്റെ ഉമ്മറന്തു് ഇരിക്കയായിരുന്നു. കടിലിന്റെ നേരെ മുമ്പിലായിരുന്നു ക്ഷേത്രത്തിലെ പുണ്ടാട്ടം. ദൂരം സന്ധ്യാരാത്രിത്രടക്ക). മേഖൽസിൻ കുന്തളുട്ടി മംഗലപ്പയ്യുണ്ട്. പുതുമഴയിൽ ഇയസിംഹ നീറു പുക്കണ്ണർ കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മഴത്തുള്ളിക തീരുവു് ഇലകൾ ആരുന്നടങ്കുന്നതാട്ടുട്ടി മുത്തംവെള്ളുന്നു. ഒരുവെള്ളംകൊണ്ടുണ്ടായ അരുന്നുകും ചെറിയ ചാലുകളിലെ ചളിവെള്ളു് കളിക്കു ശമ്പളത്താട്ടുട്ടി. ശോമതീനിഡി യിൽ ചെന്ന വീഴുന്നണ്ട് ഇയസിംഹൻ പഠമാനന്ന തേരാട്ടുട്ടി തന്നീരു പുണ്ടാട്ടുന്നിന്നീരു നേരെ ശോകി കൊണ്ടു എഴുന്നമായിരിക്കുന്നുണ്ട്. നാലുഭാഗത്തു് മേഖ ക്കുളിടെ മിന്നമിന്നത്തു അനധകാരിയു് പുണ്ടാട്ടുന്നിന്നീരു നിശ്ചലു്. താഴീകക്കുളിടെ നീലഗോഡയു് തവളക്കുളിടെ കോലാഹലവു് മഴയുടെ ഇടവിടം താഴുള്ള ശീ ശീ ശമ്പളവു്. ഏന്നീ സകല ആധിവാദമന്നും പുതുമഴയുടെ വരവു കണ്ണു് അവന്റെ മനസ്സു കളിത്തുരുട്ടുണ്ടി.

രഘുപതി നാലുത്തുംകൊണ്ടു് അവിടെ വരുന്നതി. ഇയസിംഹൻ ചെട്ടുന്നു് ഏന്നീടു കാൽക്കഴുകാനുള്ള വെള്ളിവു് ഇരുന്നമാരാനുള്ള വല്ലുവു് കൊണ്ടുവന്നുകൊടുത്തു.

രഘുപതി കോപതേരാട്ടുട്ടി പറഞ്ഞു:—“വല്ലും കൊണ്ടുവരാൻ നിഃന്നാടു് ആരാണു് പഠംതത്തു്?” ഇങ്ങു നെ പഠംതത്തു് വല്ലും ഏടുത്തു വീടിന്നീരു ഉള്ളിപ്പേജ്ജു് എറിഞ്ഞു.

ഇയസിംഹൻ കാൽക്കഴുകാനുള്ള വെള്ളിം ഏടുത്തു തന്നാടു വന്നു. രഘുപതി ശ്രീനീഡിയെടുത്തുകൊണ്ടു പഠംതത്തു:

“നില്ലോ, നില്ലോ, അതു ചെള്ളി. സുക്കിച്ചുവെച്ചോ?”
എന്ന പറഞ്ഞു കാൽക്കൊട്ട് ഒലപാറും തട്ടിനീകി.

രഘുചതിയുടെ വയ്ക്കുന്നില്ല ഈ നടപടിയുടെ കാണം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാതെ ഇയസിംഗൻ ശാമ്പു
മനംപോയി—വസ്തു. നിലത്തുനിന്ന് എടുത്തു യഥാ
സ്ഥാത്തു കൊണ്ടുപോയി ചെങ്ങാൻ ഗ്രഹിച്ച—രഘു
തി പിണ്ണയും പിരക്കതിരെയാട്ടുടി പറഞ്ഞു: —“നില്ലോ
നില്ലോ, വസ്തു, നിന്നെന്ന ശൈക്ഷകാണ്ട് തൊടക്കതു്.”

പിന്നെ രഘുചതി താൻതന്നെ വസ്തും എടുത്തു
കൊണ്ടുവന്നു. ചെള്ളിം എടുത്തു കാണു കഴകി.

ഇയസിംഗൻ മെല്ലു മെല്ലു പറഞ്ഞു: —“പ്രഭാ!
ശോന്ന് എടുത്തു കാണു ചെങ്ങാടിക്കുന്നും?”

രഘുചതി അസ്തും പാരശ്രാമതൊട്ടുടി പറഞ്ഞു: —
“നീ കരം ചെങ്ങാടുവെന്നും അതു പറഞ്ഞും?” ഇയസിം
ഗൻ വ്യസനതൊട്ടുടി മിണ്ണംതെ ഇങ്ങനു.

രഘുചതി ചൂഞ്ഞവല്ലതൊട്ടുടി കടിപിണ്ണോ എന്ന
അത്തു ലാഞ്ഞാൻ തുടങ്ങി. ഇപ്പുകാരം രാത്രി വയിരു താര
തിന്തുചിച്ചു. തായും ചെങ്ങാൻ തുടങ്ങി. കടക്കാം രഘുചതി
ഇയസിംഗൻറു പുരത്തു തശ്ശാടി മൃദുസ്പരശകിങ്ങ് പറ
ഞ്ഞു: —“വത്സ! ഉറങ്ങാൻ ചോങ്ങോളി നേരം വാതിര
യായി.”

രഘുചതിയുടെ ഗോപനസ്പരം കേട്ട് ശാധീമനായി
ടു ഇയസിംഗൻ പറഞ്ഞു: —“പ്രഭാ! ഉറങ്ങാനായിട്ടു
അരങ്ങു മുമ്പിൽ വോയാലും. ചിന്തിച്ച എന്നു ചൊങ്ങോളി
ഉടിം.”

രഹ്യപതി പറഞ്ഞു:—“എന്തിക്ക് താമസമെന്ന് ആ
കു! ഞാനിനു നിന്നും നേരെ കഠിനമായി ചെങ്കമാരിയ
തുക്കാണ്ടു നിന്നുകൾ കൊം തോന്തരത്തു.. എൻ്റെ മനസ്സിലും
നേരും സ്വന്തമായിരുന്നില്ല. നാശേ പ്രഭാതശ്രീയെ
വിശ്വാസിച്ച ഒരു വത്തമാണു നിഃന്ത്രിച്ച പായാം. ഈ
പ്രേം നീ വോയി ഉംഖിയാലും.”

“କଲ୍ପନାଯୋଳ୍ୟ” ଏହିମା ଜୟନ୍ତିମଠ ପଠନରୁ ଉଠିଥାଏ ଯେବାକୁ ରଖି ପାରିବାରେ ଦେବାଯାଇ । ରହୁ ପାରି ରାଗୁ ମୁଖ ବଜାନ୍ତି ନାଟନାବକ୍ଷା ଶତିକାନ୍ତିକା ।

“പ്രഭാതത്തിൽ ഇയസിംഹൻ റെയ് ചതിരൈ നമസ്ക്കാരിയും എന്നിട്ടുനിന്നു. റെയ് പതി പഠനത്വഃ—“ഇയസിംഹ! അമ്മ സംശയം വാചി നിത്യപ്ല്യൂട്ടിരിക്കുന്നു! ” ഇയസിംഹൻ ആരുളും തന്ത്രാട്ടി പഠനത്വഃ—“പ്രഭാ! ശാരതു് എന്നൊരു കമ്പയാണോ?”

രഘവതി: “മാജാവിനെറ്റ കമ്പനി അപ്രകാരമാണോ?”

അയ സി.എൻ: “എത്ര രാജാവിന്റെ?”

“**ରାଜୁଚାତି ପିଠକଟିଙ୍ଗାଟୁଳି ଯାନ୍ତେ:**—‘ହୁ ବି
ଏ ରାଜୁକଣମାର୍କ ଅର ନାହିଁ କିମ୍ବା? କୁଣ୍ଡର କାଳିକ ଜୀବ
ବୈଲିକିଟାଙ୍କାଳ ପାକିଶ୍ଵର ଶୋଭିତକଣିକୁମ ମାତ୍ର
ଜୀବ କଲ୍ପିତିରିକଣା’”

ജീവസിംഹൻ : “നാൽ വലിയേയാ ?”

രജുവാടി: “ഇതെന്നൊരാവത്താണ്? തോൻ ഓ വദ്ദലി എന്ന ചായനു. നീ ഒരുവഡി എന്ന കേരംകുളം”

ഇയസിംഹൻ: __ “കയ വിധത്തിലുള്ള ജീവബലിയും പാടില്ലോ?”

രഘുവതി: __ “പാടില്ല.”

ഇയസിംഹൻ: __ “ഗോവിന്ദമാനികുമഹാരാജാവും ഇപ്രകാരം കല്പിപ്പിക്കുന്നവോ?”

രഘുവതി: __ “എന്തോ! ഉള്ള് കരകാൽം തന്നെ എ ശ്രദ്ധാവശ്യം പറയാം!”

ഇയസിംഹൻ കരു ദൗര്യത്തെല്ലും കന്നം നിന്നിയില്ല. “ഗോവിന്ദമാനികുന്ന്” എന്ന മാത്രം അവൻ ഒന്നും ഉദ്ദേശ്യം ഉടുമ്പിയിട്ടിട്ടുണ്ടില്ല. കട്ടിക്കാലം മുതല്ലും ഇയസിംഹൻ ഗോവിന്ദമാനികുരാനും ഇഞ്ചെത്തന്നായിട്ടുണ്ട് കൂടിതിയിൽ നാലു. അതുകൊണ്ടുതന്നിൽ പൂർണ്ണമായും ചുരുക്കിയാക്കി എന്തോടും കൈഞ്ഞുതുക്കം ഉണ്ടുക്കിയോ അരുട്ടുമാ തിരിയിലുള്ള മരുഭാവമാണ് ഇയസിംഹൻ ഗോവിന്ദമാനികുന്നും പ്രശ്നാത്മവും സൗഖ്യരൂപമായ മുവം കാണുന്നവാൻ ഇയസിംഹൻ പ്രാണം കൂടിയാണ് തയ്യാരായിരുന്നു.

രഘുവതി പറഞ്ഞു: __ “ഇതിനും എന്തെങ്കിലും കയ ശ്രദ്ധിച്ചി ചെയ്യണം.”

ഇയസിംഹൻ പറഞ്ഞു: __ “അതു അത്യാവശ്യമാണ്. എന്നാൻ മഹാരാജാവിന്നും ശാട്ടക്കൽ ചെന്നും ശാശ്വതിനും അവലും തന്നെ പഠിച്ചിട്ടുണ്ട് അവലും തന്നെ പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്”

രഘുവതി: __ “അതു പുംബ പ്രയത്നമാണോ?”

ഇയസിംഹൻ: __ “എന്നാൽ വിന്നെ എന്താണോ ചെയ്യേണ്ടതും?”

രഘുവതി അല്ലോ ശ്രദ്ധാചിച്ഛിട്ട് പറഞ്ഞു:—“അത് തു നാശം ചരിയാം. നാശം പ്രഭാതത്തിൽ നീ നക്ഷത്രം ഒന്നറ അട്ടക്കൽ പോയി താഴേക്കും ആകും അറിയാതെ എന്നെന്ന വന്ന കാണ്ണണമെന്നു ചരിയുണ്ടാം.”

അരത്തോം അരല്പ്പായം

പ്രഭാതത്തിൽ നക്ഷത്രം വന്ന രഘുവതിയെ നമസ്കരിച്ചു ചൊല്ലിച്ചു:—“ഹരാദായ! അദ്ദേഹം കല്പന എന്താണ്?”

രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“ഹരാദായ! അമഹായ ദേവിയുടെ കല്പനാജുണ്ട്. മുഖിൽ കാരമഹായ നമസ്കരിക്കാൻ പോവുക.”

ഈവരം ക്ഷേത്രത്തിനാളിൽ പോയി. ഇയസിം ഹനം അവരെന്നില്ലപോയി. നക്ഷത്രം ഉവനേ, റപ്പിലുതിമയുടെ മുഖിൽ സാമ്പ്രാംഗം നമസ്കരിച്ചു.

രഘുവതി നക്ഷത്രം പറഞ്ഞു:—“കമാര! അഭ്യു രാജാവായിത്തീകം.”

നക്ഷത്രം പറഞ്ഞു:—“ഞാൻ രാജാവായി വരുമോ? അഭ്യു പാജുന്നതു വാസ്തവമല്ലോ?” എന്ന പറഞ്ഞു നക്ഷത്രം ഉറക്കേ ചിരിച്ചുതുടങ്ങി.

രഘുവതി:—“അഭ്യു രാജാവാക്കെതിനും ഞാൻ പറയുന്നുണ്ടോ?”

നക്ഷത്രം പറഞ്ഞു:—“ഞാൻ രാജാവാക്കെതിനും അഭ്യു പാജുന്നുണ്ടോ?” എന്ന പറഞ്ഞു രഘുവതിയുടെ ദിവദേതയ്ക്കു തുടിച്ചുനോക്കി.

രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“ഞാൻ പറയുന്നതു മിച്ച
ക്കായിവരുമോ?”

നക്ഷത്രരാധൻ പറഞ്ഞു:—“ശ്രദ്ധ മിച്ചയായ ചാ
ക്കക്കപ്പ പറഞ്ഞ എന്നോ കരിക്കലും യങ്ങളും. ഇങ്ങെ
വാ ഞാൻ ഇന്നാലെ തവശിശയ സ്വന്തം കണ്ട്. അരുചട്ട ത
വളിശയ സ്വന്തം കണ്ണാലതെന്തു ഫലം എന്നതാണെന്നോ അ
ണ്ണു പറഞ്ഞതാലും.”

രഘുവതി ചിറി അടക്കിക്കണ്ട് പറഞ്ഞു:—“എ
തുമാതിരി തവളയാണെന്നു പാഠ അതിനേരു തലയിൽ
അടയാളം വെളിത്തുമുണ്ടോ?”

നക്ഷത്രരാധൻ ശ്രദ്ധക്കാട്ടുടി പറഞ്ഞു:—“ശ്ര
ദ്ധതിനേരു തലയിൽ അടയാളംമുണ്ടോ. അടയാളമീല്ലോ
തിങ്ങാതു അതു എന്തിനൊ സഖ്യവാക്കോ?”

രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“ഹാ! എന്നാൽ ശ്രദ്ധപ്പേ
രാജതിലകം ലഭിക്കുന്നതാണോ?”

നക്ഷത്രരാധൻ പറഞ്ഞു:—“എന്നാൽ എന്തിക്കു രാ
ജതിലകം ലഭിക്കുന്നതാണോ! എന്തിക്കു രാജതിലകം ലഭി
ക്കുമെന്നോ അണ്ണു ചരിയുന്നാണ് വിജന കിട്ടിയില്ലെങ്കി
ലോ?”

രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“ഞാൻ പറഞ്ഞതു വ്രതമാ
യുമോ? എന്ന പറഞ്ഞതാലും.”

നക്ഷത്രരാധൻ പറഞ്ഞു:—“ഇല്ല ഇല്ല. കരിക്കലും
വ്രതമാവില്ല. എന്തിക്കു രാജതിലകം ലഭിക്കുമെന്നോ അ
ണ്ണു പറഞ്ഞതില്ലോ. അതു കിട്ടിയില്ലെങ്കിലും—വിശ്വസംഗ
തിപശാലും വിചാരിച്ചുവോലെ വന്നില്ലെങ്കിൽ—”

രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“കരിക്കലും മരിച്ചു വരുന്ന തല്ലു്.”

നക്ഷത്രമായൻ:—“കരിക്കലും മരിച്ചു വരുന്നതല്ലു്. മരിച്ചു വരിപ്പള്ളുന്നു് അരങ്ങു പറയുന്നണം. ഇതുവേണ്ടി എന്നും രാജാവാഹനർ അരങ്ങെയെ മന്ത്രിയാക്കുന്നതാണോ്.”

രഘുവതി:—“മന്ത്രിസ്ഥാനത്തെ എന്നും ചുവട്ടിംഗതു ഫൂനു്.”

നക്ഷത്രരാധൻ എന്നായും ഒഴിഞ്ഞുനേരുട്ടിളി പറഞ്ഞു:—“നല്ലോ! ഇയസിംഗനു മന്ത്രിസ്ഥാനം കൊടുക്കാം.”

രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“ഈ കാഞ്ഞം പിംഗാശാവാം. രാജാവാക്കുന്നതിനു മുമ്പിൽ എന്തു ചെയ്യുന്നെന്നുള്ളതു് അതിനും കേട്ടാലും: അതു രാജാവാനുന്നു ദക്കം, കാണാൻ അതുവിക്കുന്നു. സപ്രസ്തുതിൽ എന്നാക്കോ ഈ ദംഭമുണ്ടായിരിക്കുന്നു. ഇതു നല്ല കാഞ്ഞംതന്നെന്നു്”

നക്ഷത്രരാധൻ പറഞ്ഞു:—“ഈ രബ്ബു രാജാവിന്റെ ദക്കം കാണാൻ അതുവിക്കുന്നു. സപ്രസ്തുതിൽ അതുവിക്കുന്നു. ഇതു നല്ല കാഞ്ഞംതന്നെന്നു്”

രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“ഈ വിനിദിഷ്ടാനികുന്നു ചോര നിശ്ചിയ കൊണ്ടുവരുന്നും.”

നക്ഷത്രരാധൻ കുറഞ്ഞും വായ ചെംബിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു. ഈ കാഞ്ഞം അതു ‘നല്ലതായി’ അംഗാർശം തോന്തിയില്ല.

രഘുവതി ഉച്ചസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു:—“പെട്ടുനാം അരുംസൂഫം ഉചിച്ചവല്ലോ!”

നക്കുറരായൻ കവടമായി ചിരിച്ചകൊണ്ട് പറഞ്ഞതു:—“ഹും ഭാത്രേസ്സുമാം! ഭാത്രേസ്സുമാം വക്കവെക്കാനി ഷ്ടൈനം മുക്കേവൻ പഠംതതരു ശമിയാണോ. ഇതു നേരം പോക്കം ഇതു ചിരിക്കാണോ ഉള്ള കാൽം ചേരു ഉണ്ടാക്ക യാത്തു. ഭാത്രേസ്സുമാം! എന്നൊരു ലജ്ജാകർമ്മായ വിഷയ മാണോ! എന്നാൽ നക്കുറരായൻ ഒപ്പയത്തിനാളും ഭാത്രേസ്സുമാം ഉചിച്ചിരിക്കുന്ന എന്നം അതു ചിരിച്ച കഴിയാനാളും വിഷയമല്ലെന്നും കരംതയ്ക്കാമിയായ ഇംഗ്രേസ് അറിയാം.”

രഘുവതി പഠംതു:—“എന്നാൽ പിന്നെ എന്ന ദാണം ചെയ്യേണ്ടതു് എന്ന പഠംതാണും.”

നക്കുറരായൻ പഠംതു:—“എത്ര ചെയ്യേണ്ടെങ്കിൽ അംഗീകാരം പഠംതാണും.”

രഘുവതി:—“ഞാൻ പഠംയുണ്ടു് നല്ലവണ്ണം കേൾക്കി. അമല്ലെങ്കിൽ കാണാനായി നീങ്ങൾ ഗോവിന്ദമാന്മാരിക്കു നേരു രക്തം കൊണ്ടുവരണം.”

നക്കുറരായൻ മറ്റും ഉച്ചിരിക്കുന്ന ഒട്ടിൽ പറഞ്ഞു:—“കരംയ്ക്കാണു് കാണാനായി ഗോവിന്ദമാന്മാരിക്കു നേരു രക്തം കൊണ്ടുവരണം.”

രഘുവതി എറബാവും നിന്ദയോട്ടുടി പഠംതു:—“നിന്നെങ്കൊണ്ട് ഒരു കാൽംവും നേടാൻ സാധിക്കുന്ന തല്ലു്.”

നക്കുറരായൻ പഠംതു:—“എത്രകൊണ്ട് സാധിക്കുമ്പോൾ? കാൽംമല്ലോം അംഗീകാരം പഠംവോചും. അംഗീകാരം തജനാവോ?”

രഘുവതി:—“ഉള്ള്. തൊൻ കല്പനതക്കണണ്ട്.”

നക്ഷത്രാധികർ:—“അറഞ്ഞുടെ കല്പനപ്പീന്താണ്ട്?”

രഘുവതി വിത്സതനായിട്ട് പറഞ്ഞു:—“ബാഡരക്തം കാണണമെന്നാണ് അമ്മയുടെ ശരീരം. നിങ്ങൾ താഴാ വിദ്യമാണിക്രമിച്ചു ക്ഷതം കാണിച്ചിട്ട് അമ്മയുടെ അത്ര ഗ്രാഹം നിരവേംഡണമെന്നാണ് എന്നും കല്പിച്ചാം.”

നക്ഷത്രാധികർ:—“തൊൻ ഇപ്പോൾ തന്നെ പോ യി ഫേതവാനെ ഇം കഞ്ഞ തകിൽ എപ്പേപ്പു ചത്രം നണ്ട്.”

രഘുവതി:—“ചാടിപ്പ്. ഇതിനും ഒരു കണികക്ക് പാ ചും മരംഡാവുണ്ടാ അറിയിക്കുതു്. ജയസിംഹനെമാ മും നിങ്ങളിടെ സമാധിത്തിന്നുണ്ടാം. നാഞ്ചി മുണ്ടാ തകിൽ വന്നാലും. ഇം കാൽം ദൈവങ്ങളു് എത്തുവായം കൊണ്ടോണ്ടുണ്ടാ നാഞ്ചി പറയാം.

രഘുവതിഇടെ കയ്യിൽ റിനു മോചനം കിട്ടിയ പ്പോൾ നക്ഷത്രാധികർ ഭീവിച്ചു. കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ അയാൾ പുരംതേള്ളു പോയി.

—————

അത്രം അലപ്പായം

നക്ഷത്രാധികർ പോയപ്പോൾ ജയസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“ഹരീപേ! ഇരു ദേഹംമായ വാശകൾ തൊൻ കരിക്കലും കേട്ടിപ്പില്ല. അന്തേ അമ്മയുടെ വീട്ടിൽവെച്ചു് അമ്മയുടെ പേര് പറഞ്ഞു സോദരനെക്കാണ്ട് സോദര നെ കൊല്ലിക്കുന്ന കാൽം മുസ്താവിച്ചു. അതു് ഇ വിടെ നിന്നുംകൊണ്ട് എന്നിക്കു കേരംക്കണ്ടെന്നും വന്നു.”

രജുവതി: “വേരു വള്ളു ഉപാധനവും നേരു പരിഞ്ഞാലും.”

ഇയസിയോൻവാന്തു:—“ഉപാധമാ!—എന്തിന്
ക്കു ഉപാധം!”

രഹ്യ പതി:—“നീയും നക്ഷത്രരാധകനുമാലെയായ ക്ലോ. ഇതുവരെ ഒക്ടോബർത്തിനും മലം ഇതാഴ്ചനാ?”

இயஸிமஸ்:—“எான் ஹதுவர கேட்டு கீற கொள் நைல். அது கோட்டு பாவது எனக்கு?”

— രാധാകൃഷ്ണനും അദ്ദേഹം നിന്നെങ്കിൽ എന്തിയും?

ஒய்ஸிமன்:—“ஹு காலம் எதான் நீண்ட ஆடக் கீழில்ளான்றூ தங்களில் வருது. பாவப்பாற்றுத்தை பூரி ஏனிகே கொஞ்சம் அரித்தில்லையா?”

രാധക്കി:— “വത്സ കേരളത്ത്, നിന്മ എന്നും വേ
ം ഒരു ഉപദിഗ്മം തരാം. പാപം യുണ്ടാം എന്നിൽപ്പിനെ
കണക്കാലിപ്പി. അതുണ്ടാണ് അരുട്ടുന്നു, അതുണ്ടാണ് സോദമന്നു, ഒരു
വൻ മഹാരാജവന്നെന്നു അതുണ്ടാണ്? വധം ചാവക്കാനെന്നു
കുറഞ്ഞുപാട്ടു വധം തുല്യമാണോ? ഏന്നാൽ വധം പാപം
പരമാനന്ദം അതുണ്ടാണ് പറാങ്കാതു! വധമാക്കുന്ന ദിവ
സദാത്മാവാദം നടക്കാനുണ്ടെല്ലാം. ചിലർ തലയിൽ കൾപ്പി
വിശ്വാസം കരിക്കുന്നു. ചിലർ പ്രഖ്യാതിയിൽ കലിപ്പിപ്പായി
ടുക്കി മരിക്കുന്നു. ചിലർ പരമ്പരാധികരം പാടാച്ചു മരിക്കു
ന്നു. മറ്റു ചിലർ മാരഞ്ഞുകുടെ കുംടുമെന്നു മരിക്കുന്നു.
ഇതു സകലമില്ലാതെനാം കഴുടെ ഒരു നാഡി മരിക്കും കൂ
ളിയല്ലാതെ ഉറുപ്പുകുള്ളു—മഹാശക്തിയുടെ മായയും

ബുദ്ധന്മാരുടെ മഹാമായയ എന്ന പേരിൽ ചിന്തപ്രതി ആണ് ദിവിനാഥൻ. ദിവിനാഥൻ കോടി പ്രാണികളുടെ വഖ്യാജന്മ നടക്കാനും അഭ്യന്തരാക തകിലെ നാലുംഗത്തുനിന്നും ജീവികളുടെ ചോരപ്രവാഹം അവളുടെ മഹാക്ഷാലത്തിൽ ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതു പ്രവാഹത്തിൽ ഒരു തുള്ളിവയക്കിലും എന്നാൽ ശേഖരിച്ചിട്ടില്ല. അവക്കുള്ള വഖ്യാ ഒരേ കാലത്തു് ശരവദം തന്നെ സപീകരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ചട്ടകംപോലെ ഈ ദയിൽ നിന്നും എന്നെന്നുള്ള്.”

അരപ്പും ഇയസിംഹൻ പ്രതിമയുടെ നോറ തീ ചിത്രതു പറയാൻ തുടങ്ങി:—“അമേഖ! ഇതിനാവേണ്ടിയുണ്ടാ എന്നും പിന്തുവകം നിന്നെന്ന ശാമ എന്നും വിളിക്കുന്നതു്? നീ ഇതു കാംഡായാണും? രാക്ഷസി, ലോകത്തിലുള്ള സൂക്കൾ ദിക്കിനിന്നും ചോര പിഴിഞ്ഞത്തു് കൊണ്ടുവന്നു വരുന്ന നിരുള്ളാൻഡിവണ്ടി അതു നീണ്ട നാഭ നീ പുറത്തെങ്കിലും നീടിയിരിക്കയാണും? സ്റ്റേം ഫ്രേം മഹത, സൗംഘ്യം ധർമ്മം ഇവരുട്ടാം മിശ്രജും നിന്നും അവസാനമില്ലാതെ ചോരക്കിക്കാൻഡി അനുഗ്രഹം മാറ്റം സാക്രാന്തു് നിന്നും ഉദ്ദേശ്യമന്നതിനാവേണ്ടി മനസ്സും മനജ്ജും കഴുത്തിൽ കത്തിവെങ്കും, സൗഖ്യം സോദരനു വധിക്കും. അദ്ദേഹം മകനം തമിൽ കടിപിടി തുടം. നിഷ്ടും! നിന്നും ഇംഗ്ലീഷ് വാസ്തവമാണുകിൽ മേഖം രക്തം വർഷിക്കാത്തതു് എന്തുകൊണ്ടാണ്—കുഞ്ഞാനുചിന്നിയായ നമി ചോരപ്രവാഹത്തോടുള്ളിംചാരണ്യം ചുണ്ടുവരാത്തതു് എന്തു

കൊണ്ടാണ്? അമേ കരിക്കലും അല്ല. ഈ പറിപ്പ് മിത്യു യാണെന്നും ഈ ശാസ്ത്രങ്ങളും മിമ്രാധാണും നി പ്രത്യുഷമായി പറഞ്ഞാലും. എൻ്റെ അർഹതയെ അർഹതയെ നേ വിളിക്കാതെ സന്താനങ്ങളിടെ രക്തം കടിക്കാനാഗ്ര ഹിക്കന രാക്ഷസിയെനു വിളിക്കണമെന്നുള്ളതും എന്നിക്കു സമിച്ചതുടാ!“ ഇസിംമഹൻറു ക്ലീതിനിനു വെള്ളം ധാരായായി ചിംബ തുടങ്ങി. തന്റെ സ്ഥിതിയെപ്പറ്റാറി അവൻ തന്നെത്താൻ ശ്രദ്ധോചിച്ച തുടങ്ങി. ഈ സംഗ തിക്കളെപ്പറ്റാറി അവൻ ഇതിനു മുമ്പ് വിചാരിപ്പിക്കു തെയില്ല. രഘുചതി അവനെ പുതിയ ശാസ്ത്രം പറിപ്പി ക്കാൻ വനികനില്ലെങ്കിൽ ഈ സംഗതിക്കളുണ്ടാണ്. അ വന്നും മനസ്സിൽ പെടില്ലായിരുന്നു.

രഘുചതി പുന്നിരിയോടുള്ളടച്ചതും പറഞ്ഞു:—“എ നാൽ മലിംഗത്തിനും നടപ്പ് തീരെ നിന്തേന്താൻ വരും!”

നാനു മാലും ദിതല്ലെന്നു ഇസിംമഹൻ ദിവ സേന മലിംഗം കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നുവന്നാണ്. അതി നാൽ ക്ഷേഗ്രത്തിലെ മലിംഗം പല്ലു കാലത്തും നി തത്ത ചെങ്ങുണ്ടിവരുമെന്നോ അല്ലെങ്കിൽ നിന്തൽക്കു യുന്നതു കൈയാണെന്നോ ഉള്ള സംഗതിയെപ്പറ്റാറി കട്ടം തന്നെ അവൻ ശ്രദ്ധോചിച്ചിട്ടില്ല. എന്നതനുണ്ടായപ്പും, ഈ സംഗതിയെപ്പറ്റാറി വിചാരിക്കുന്നതുനുണ്ടോ അവൻറു മനസ്സിനും കൈ ശല്യമായതുകൊണ്ടും അവൻ ഇങ്ങിനെ ഉത്തരം പറഞ്ഞു:—“ശ്രീ കാര്യം കൗം വേരു. അതുകൊ ണ്ട വേരും പ്രയോജനമുണ്ട്. അതിനെക്കാണ്ടു പാശ

കമാനമില്ല. എങ്കിലും ശരതുകാരനാം സോദരൻ സോദരൻറെ വധം ചെയ്തുകൊണ്ടു? ശരതുകാരനാം മഹാരാജാവായ ശോവിനമാനിക്കുന്നു—പ്രഭോ! തോൻ ശരദയുടെ കാലുചിടിച്ചു ചോദിക്കുന്നു, എന്നു ചതിക്കുന്നതു്, രാജാ കുറം കിട്ടുന്നതു തനിക്കു തുള്ളിയാവുന്നതെല്ലാം വാസ്തവ തതിൽ ശരമു സ്വപ്നം തതിൽ ശരദയുടെ പരംതിട്ട ഫോറും?”

രഘുപതി ശരല്പ്പാനമുണ്ടെന്നമായിരുന്നതിന്റെരംഗം പറഞ്ഞു:—“ചാസ്തുവമശല്പക്കിൽ തോൻ പൊഴി പ്രകയാണോ? നീനുക്ക് എന്നു വിശ്വാസമില്ലോ?”

ഇയസിംഹൻ രഘുപതിയുടെ കാൺപൊടി തലയിൽ ധരിച്ച പറഞ്ഞു:—“മുക്കുദമവനിൽ എന്നിക്കു വിശ്വാസം കുറയാൻ കാരണമില്ലല്ലോ. എങ്കിലും നക്ഷത്രരാജൻം രാജകുലത്തിലാണെല്ലോ. ഇനിച്ചിരിക്കുന്നതു്.”

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“മുഖ്യപ്രഭരജനാരാം സബ്രഹ്മണ്യി ശ്രൂഢി സ്വപ്നം ശ്രദ്ധിതം മാത്രമാണോ”. എല്ലാം കേട്ട എന്ന പരിപ്പ്. പലതും ബുദ്ധികൊണ്ടു് ഉണ്ടിക്കൊണ്ടു താണോ. ശോവിനമാനിക്കുന്നറ നോരെ ദേവിക്കു് ശരതുള്ളിയായിരിക്കുന്ന എന്നാം ശരതുള്ളിക്കു തക്ക കാരണാദാഡായി കുണ്ണുനാം സ്വീശമായി കാരണാദാണു്. ശരതുകൊണ്ടു ദേവി ശരതുള്ളിക്കുമാണു രാജാക്കതം ശോവിനമാനിക്കുന്നർ കൈതംതന്നെയാണുന്ന മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണോ.”

ഇയസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“ശരതു വാസ്തവമാണു കുണ്ഠി തോൻതന്നെ രാജാക്കതം കൊണ്ടുവരാം—നക്ഷത്രതായതനുകൊണ്ടു് ഇം പാപം തോൻ ചെയ്തിക്കുന്നതെല്ലോ.”

രഘുവതി പറഞ്ഞു: — “ദേഹിയുടെ കല്പനയിൽസംശയം കണ്ണാറുകൊണ്ട് കൈ പാപവുമുണ്ടാവില്ല.”

ജയസിംഹൻ: — “ലുഡോ! പുണ്യരൂപങ്ങളും അതു ചുണ്ണം തൊൻതെന്നു നേടുണ്ടാം.”

രഘുവതി പറഞ്ഞു: — “വത്സ! എന്നാൽ സത്രുഹായി കു ഞാൻ പറയുന്നു. നിന്റെ കച്ചിക്കാലം മുരാളി ഞാൻ വളിക്കു കയ്യുപ്പേട്ടു് എന്റെ പ്രാണനേക്കാർഥ ആധികം സ്നേഹിച്ച നിന്റെ വളിത്തുകൊണ്ടു വരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ.. എന്നും നിങ്ങൾ നിയുജിപ്പിച്ചതു കഴിഞ്ഞതുടക്കാൻ ഒരു ജീവനമാണ്. നാശനുണ്ടായാൽ ദശാവിദ്വാന്മാനികുന്നു വധിച്ച രാജാവായാൽ അതിനെപ്പറ്റി അരുകും കനം പംയുന്നതല്ല — എന്നാൽ നീ രാജാവാൻമാർക്കും ദേഹത്തിൽ കൈവെച്ചുന്നതായാൽ പിന്നെ നിബന്ധം എന്നിക്കു കിട്ടുന്നതല്ല.”

ജയസിംഹൻ പറഞ്ഞു: — “എന്നിലുള്ള സ്നേഹം കൊണ്ടോടു പിതാവേ! ഞാൻ നില്ലുംനാണ്, എന്നിലുള്ള മുള്ളം കൊണ്ടു് കൈ ഉറുപ്പിാശത്തി പോഷം ചെയ്യാൻ അരഞ്ഞു സാധിക്കുന്നതല്ല. എന്നിലുള്ള സ്നേഹം കൊണ്ടു് അരുകു പാപം ചെയ്യുന്നതായാൽ അതു സ്നേഹം ഞാൻ അരുകിക്കാലം അഭിവിക്ഷകയില്ല: അതു സ്നേഹത്തിനീൻറെ പരിണാമം കില്ലും നന്നാത്തിവരികയില്ല.”

രഘുവതി മുലുപ്പേട്ടു് പറഞ്ഞു: — “നല്ലതു് നല്ലതു്! അതു കാഞ്ഞം പാണ്ണായാവട്ട. നാഞ്ഞ നാശനുണ്ടായാൽ വധായി എത്തെക്കിലും കൈ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാം.”

ജയസിംഹൻ മനസ്സുകൊണ്ടു് പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തു്: — “തേൻതെനു രാജാക്കരിക്കാം കൊണ്ടുവരുന്നതുണ്ടാണ്. അതു

മെയ്യടയും മുക്കേവൻറൊയും ചേരിനെ അടിസ്ഥാനപ്പെട്ട്
ടത്തി ഭാതുവയത്തിനിടവങ്ങളാൽ എന്ന് സഹിതി
കാലിപ്പി.”

എഴാം അല്പ്പായം

ഇയസിംഹൻ രാത്രി മഴവനും ഉംകുടണായില്ലെ. മു
കവുമായി എത്താങ്ക സംഗതിയെപ്പറ്റി അരുളാച്ചിപ്പിക
നാവോ അതിനെന്ന് ശാവകളിലും പ്രശാവകളിലും കാണാക്കാ
ണെ ചുംതു വരാൻ തുടങ്ങി. മിക്ക സമയങ്ങളിലും തുട
ക്കം നമ്മുടെ അധികാരത്തിലാണ്. അവസ്ഥനും നമ്മുടെ
അധികാരത്തിലല്ല. വിചാരങ്ങളും സംബന്ധിച്ചും ഇം സം
ഗതി യോജിക്കുന്നുണ്ട്. ഇയസിംഹൻറു മനസ്സിൽ തുട
ക്കവയ്ക്കുത്തു ചെഗ്ഗേതുംട്ടി ശ്രദ്ധേകം സംഗതികൾ
ഉണ്ടിച്ചുതുടങ്ങി. അവ അവൻറു കട്ടിക്കാലംമുതൽപ്പേരിൽ
വിശ്രദാസത്തിനെന്ന് വേക്കകൾ ഇടവിടാതെ അനുകാൻ
തുടങ്ങി. ഇയസിംഹൻ കുഴുത്തിലും കഴുത്തിലുമായി
തുടങ്ങി.

എന്നാൽ ദിസപ്രസ്താവനേലെ മരുന്നാവിച്ചാരം കൂടം
കൊണ്ടും ശമിക്കണ്ടതല്ലെ. എത്താങ്ക ദേവിയെ ഇയസിം
ഹൻ ഇതുകാലം അമരയായി കയറിവനിക്കുന്നവോ, മു
ക്കേവൻ ഇന്ന് അവളുടെ മാത്രപും അപദാശിച്ചുതു് എ
ന്തിനാണ്? അവൻ പ്രഥമമല്ലെങ്കുത്തു ശക്തിയാണെന്നു
പ്രാവ്യാനിച്ചുതു് എന്തിനാണ്? ശക്തിക്കു സരുതാണ

പിണ്ഠിവസ്തെ പ്രഭാതം ശരതിമനോഹരമായി
കന്ന. മഴ അവസാനിച്ച. കിഴങ്ങലോഗത്തു ഫുഖം ഇല്ല.
സൃഷ്ടികൾ മഴവെള്ളംകൊണ്ടു കഴുകി മിശ്രിതത്തെ

തായി കാണപ്പെട്ട്. നാലു ഭാഗത്തും മഴത്തുശ്രീകൾ സുംധരമാണെന്ന് തന്റെ തിളങ്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മുംബായ അതു നന്ദലും അരുകാശത്തിലും ഭൂമിയിലും വനത്തിലും നശിയെ ചെറുക്കിലും വിടന്ന് ബെജുളിയും തന്ത്രാമരങ്ങളാലെ ധാവജീ തോട്ടുടി ഫോലിച്ചു. നീലമായ അരുകാശത്തിൽ പങ്കുകൾ പറന്നാഡോക്കുന്നു. മഴവില്പാക്കുന്ന തോരന്നത്തിന്റെ ചോട്ടിൽക്കുട്ട കൊറികൾ തുടക്കമാണു പറന്നാഡോ കുന്നു. കാട്ടപുഴുകൾ പുക്കണ്ണശ്രീൽ ചുടിപ്പാടിക്കുളിക്കുന്നു. അതിനേക്കാൾക്കുയും ഒന്നരണ്ടു മുഖുകൾ യെപ്പും ദോട്ടുടി പട്ടിനും ഉള്ളിൽനിന്നു പുറത്തുവന്നു വീണ്ടും കളിപ്പുണ്ടാക്കുന്നതു തിരഞ്ഞുനു. ശത്രുംകട്ടികൾ എററാവും ദർഘമായ പാപ്പത്തിൽ കയറി കൂക്കപ്പെട്ടു മുതലായ പദായ്മങ്ങൾ കടിച്ചതിനുന്നു. കനകാലികൾ അതാരു തോട്ടുടി മെതാനണ്ണശ്രീൽ തുടക്കമായിക്കിടക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കാർ പാട്ട് പാടുന്നു. കക്ഷത്തിൽ കടം ധരിച്ച താമമാങ്ങട വാസ്തവിക വാസ്തവിക കോന്തല പിടിച്ചുംകൊണ്ടു മാലികാവാചക്കാർ അനു പുറത്തു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പുലമ്പാർ പുജ്ജുവേണ്ട പുജ്ജുവേണ്ട പരിക്കുന്നു. അനു സ്ഥാനത്തിനായി നാലിച്ചിൽ അരുന്നുകംഘവർ വന്നുചെന്നി കുണ്ട്¹ കൂളകൂളശ്വേഷതോട്ടുടി അവർ സംസാരിക്കുന്ന ണ്ട്². നശിയെടു കൂളനാടത്തിനും ഓവസാനമില്ല. അപ്പായ സമത്തിലെ പ്രഭാതത്തിൽ ചെച്ചന്നുമയവും അതാരു മയവുമായ ഭൂമിയിടു നേരെ നോക്കി ശീംഗപ്പാസം വിട്ട് ഒരു സഹിംമൻ ക്ഷേരുത്തിൽ പ്രഭവാച്ചു.

ഇയസിംഹൻ പ്രതിമയുടെ നേരെ നോക്കി കൈകു

പ്രിക്കാണ്ട് പറഞ്ഞു:—“അമേ! ഇന് ഇതു നീസു തിന്റെ എതാൻ കാണാം? നിന്മാം കൈ ദിവസം ഒരു വികളിട കുതം കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ലോവെച്ചു് ഇതു ദേഹംമോ എങ്ങളിടെ എല്ലായ്ക്കും സൗകര്യം കുതിക്കുവാനും കാണാൻബോ? ഭൂക്തന്റെ ഏക അം കിട്ടിയാൽ നിന്മാം മുളി വരില്ലോവെന്നോ? നിവേ രാധികളിട ചേരു വേണ്ടോ? അടുട്ട, അമേ! പുന്നും നീനായ ശോഖിനമാണിക്കുന്ന ഭ്രമിക്കിൽനിന്മാം അക റിക്കലിന്തയു് ഇവിടെ അസുരന്നും രാജ്യം സ്ഥാപിക്കണാ മെന്നാണോ നിന്നും അഭിപ്രായം എന്ന സത്രമായിട്ടു് എന്നാണു പറഞ്ഞാലും നിന്മാം രാജാക്കത്തിൽ അത്രാ ത്രിവ്യംബന്നോ? നിന്നും മിവന്ത്രനിന്മാം ഉത്തരം കേൾക്കാ തെ ഞാൻ രീക്കല്ലും രാജവധിം ചെല്ലാൻ സമർത്ഥിക്കി ദ്വി. ഞാൻ അതിനു തടയും. ഉത്തരം പറയില്ലോ”

വിജനമായ ക്ഷേഗ്രത്തിൽനിന്മാം ചെട്ടുന്നു് “ഉള്ളൂ്” എന്ന ശബ്ദം പുറപ്പെട്ടു.

ഇയസിംഹൻ തെക്കിക്കാണ്ട് വിനിമിഞ്ഞുന്നുനോ കി. അനുരേഖം കണ്ണില്ലു. അതുകൊടിയാ കൈ നിഃലുട്ടം കണ്ണത്തോലെ അവൻ തോന്തി. ശബ്ദം കേട്ടപ്പോൾ അതു ഇരയിന്നും കൂട്ടാനുണ്ടാണോ അവൻ അല്പമായി തോന്തിയതും. അമു ത്രഞ്ചവിന്നും കൂട്ടാനുണ്ടാണോ അവനും അവൻ അവൻ പ്രതി മായ സാമ്പ്രദാംഗം നമ്മുടിച്ചു് ശ്രദ്ധയിൽത്താട്ടിട്ടാണു പുര തേതയ്ക്കു പോയി.

എടുക്കായി

ഗോമതീനിലിയുടെ തൈക്കണ്ണഗത്തായി വളരെ ഉയർച്ചിയുള്ള ക്രയ പബ്ലിക് ടൗൺ ഇംഗ്ലിഷ് പ്രവാഹങ്ങൾ കൂടം ചെറിയ അരക്കപ്പെട്ടികളും ഇംഗ്ലീഷ് ഉയർന്ന ഭൂമിയെ അനേകം മുഹമ്മദിലായും കണ്ണകിലായും വിജോഹിപ്പിക്കിയാണ്. ഇതിനേരം അല്ലെങ്കിൽ സൗലം മുഹമ്മദായും ചുവന്നു അനേകം ഉടമ്പുകളിലാട്ടൂട്ടിയ ഇംഗ്ലീഷ് സാമ്പത്തിക ഏകദേശം അഭ്യർത്ഥിക്കാത്തിരുന്നു. എന്നാൽ ഇംഗ്ലീഷ് സാമ്പത്തിക നടപ്പാഗത്തു പലിയ പുക്കണ്ണബൈഡാനം തന്നെ ഇല്ല. ചില ദിക്കിൽ മാറ്റും ഉയൻ്ത് സ്ഥലങ്ങൾ കൂടി ചെറിയ സാമ്പത്തിക വളരെച്ചെല്ലാതൊരു വളരെയധികം കുറഞ്ഞുനില്ക്കുന്നുണ്ട്. പാരക്കുളം കുറീകുളം ധാരാളം ഉണ്ട്. ക്രയ മാറ്റും രണ്ടു മാറ്റും വീതിയിലുള്ള ഓരോ കേകും ചാലുകളിലെ വെള്ളം. വളരെയധികിന്തെ വഴികുളിക്കുന്നതു കലിപ്പിച്ചു കൊണ്ടുള്ളടിയും വിനെ കൈവഴിക്കും ആയി തിരിഞ്ഞു. നമ്മിൽ ചെന്നുചെരുന്നുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷ് സ്ഥലം എറാൾവും നിഞ്ഞനായിട്ടുള്ളതാണ്. ഇവിടെ പുക്കണ്ണം എക്കാണ്ട് അരുകാണും കുറീകുളിട്ടിട്ടില്ല. ഇവിടെ നിന്നും നോക്കിയാൽ ഗോമതീനിലിയും അതിനേരം അക്കര കുളിയുള്ള വയലുകളും വിചിത്രപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു സന്ദർഭിച്ചും വളരെ കൂറംവരെ കുഞ്ഞാവുന്നതാണ്. എല്ലാ ദിവസവും രാവിലെ രാജാവായ ഗോവിന്ദമാനാകുന്ന ഇവിടെ ലാന്താൻ പന്നിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനേരം കുന്നിച്ചു ക്രയ സ്കൂൾമിതന്നോ അബ്ദുക്കിൽ ക്രയ തൃപ്തന്നോ പന്നിക്കുന്നില്ല. മജൂദവന്മാർ ചിലപ്പോൾ ഗോമതീയിൽ മത്സ്യം

താരക്കു താരാ എന്ന പിളിക്കാൻ ഇപ്പോൾ തോന്നുന്നില്ല. അതുകൊടുവഴിട്ടെട ദിവത്തുന്നിനു മാറ്റും താരാ എന്ന സംഖ്യായും ശ്രേണിക്കായിട്ടുന്നവോ അല്ലെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ ഇപ്പോൾം വായനക്കാരു സംഖ്യാശാല തന്ത്രാളം താരാ എന്ന ശമ്പളത്തുന്നോ കെത്തുമ്പുമില്ല— എന്നാൽ മാസി എപ്പോൾ വെള്ളിക്കണ്ണോ സാലവന്ന തന്ത്രിൽ വന്ന വികുതി കാട്ടിക്കണ്ണോ സാലവുക്കുണ്ടാണെന്ന് ഇടയിൽ കൂടിച്ചിരുന്നോ ശ്രദ്ധിച്ചെട ഉഡംവും തീക്ക്ഷ്ണവുമായ സ്വർത്തനിൽ “താരാ” എന്ന പിളിക്കകയും അതിനു തന്ത്രമായി കാരോ മുക്കുണ്ടാണെന്നീൽനിന്നും അതേ പിളിത നേര പുരപ്പുട്ടകയും ചുരുതുള്ള വന്തനിൽനിന്നും അതിന്റെ മാരംബാലി തിരിച്ചുവരികയും ചെയ്യുംവോ, അല്ലെങ്കിൽ അതു ‘താരാ’ ശമ്പളം പരിപുണ്ണമായ അത്യംഃതാരാ ട്രിക്കി വന്തനിൽ വ്യാപിച്ചിരുന്നു; അപ്പോൾ താരാ എന്ന അതു സംഖ്യായും ഒരു ബാലികയുടെ ചെറുഹൃദയ

തകിലുള്ള ശരതിക്കേം മഴുമായ സ്നേഹസ്ത്രിനെ ഉപേക്ഷിച്ചു പക്ഷിയെപ്പാലെ സപർശ്വത്തിനെറം നേരെ പറന്നപോ യിരുന്നു; — ശരപ്പൂർണ്ണം ദയവും സ്നേഹാദ്ധ്യമായ ശ്രൂ സംബന്ധാധികാരിയാം സകല പക്ഷികളുടെ പ്രഭാതഗാനങ്ങൾ അവധിപ്പിക്കുന്നു—പ്രഭാത പ്രത്യേകിയുടെ ആനന്ദമയമായ സൗഖ്യത്തേതാട്ടുട്ടി ഒരു ചെറിയ ബാലികയുടെ ആനന്ദമയമായ സ്നേഹത്തിനെറം ചെറുക്കും കാണിച്ചുതുന്നിക്കും. ഇപ്പോൾ ശ്രൂ ബാലിക ഇല്ല—ബാലകനാണ്. എന്നാൽ “താതാ” ഇല്ല; ബാലകൻ ഈ സംസാരത്തിലെ അന്നേകം പേരുടേയും അരങ്ങേകം വിഷയങ്ങളുടേയും സന്യക്കമുള്ളവനായിരുന്നിന്ന്; എന്നാൽ “താതാ” കേവലം ശ്രൂ ബാലികയുടെതായിരുന്നു. ശോഖിനമാനനിക്രമ ഹാരാജാവും ഈ ബാലനെ യുവൻ എന്ന വിളിച്ചിരുന്നു. നമ്മകൾ ശ്രൂ പേര്ത്തെന്നു വിളിക്കാം.

മുമ്പ് മഹാരാജാവു് എക്കായിട്ടാണോ ശോമതിതീരായിരേണ്ണു ചന്നിക്കുന്നതു് ഇപ്പോൾ മുഖം കുറഞ്ഞു കൊണ്ടു. അവൻറെ പരിഗ്രാമവും സരിയും ഒരു മഹാശാഖയിൽ അംഗത്വമാക്കിനു പേരും കുത്തിനെറം ചൂഡാക്കിയിരുന്നു. ഉച്ചസമയത്തു സംസാരത്തിനെറം പുഴിയിൽ രാജാവു പ്രഭാവശിക്ഷാന്വേഷാർഥ പുഡിനാടം അതാനികളുമായ മന്ത്രിമാർ അംഗീകാരത്തിൽ ചുറ്റിനിന്നു കാഞ്ഞാലോചന ചെയ്യുന്ന—പ്രഭാതമാവുന്നേവാർഥം ഒരു ചെറിയ കട്ടി അംഗീകാരത്തിൽ സംസാരത്തിനെറം പുറകൊടു കൊണ്ടുപോകുന്ന — അരബിനെറം വലിയ രണ്ട് കണ്ണുകളുടെ മുമ്പിൽ വിഷയങ്ങളുടെ അടിനക്കവിധത്തിലുള്ള

കടിലതകൾ സക്കോചം പ്രാവിക്കുന്നു. കട്ടിയുടെ കൈ പിടിച്ച മഹാരാജാവു ലോകത്തിനേരം നടവിലുള്ളതും അനന്തരാജുത്തിലേള്ളു പോകുന്നതും പ്രശസ്തവും വിശദവും സരളവുമായ രാജമാർഗ്ഗത്തിൽ പോയി നീല്പുന്നു; അപിടെ ഭ്രാഹ്മം, ഭബദ്ധാകം, സ്വദ്ധാകം തുടങ്ങിയ ഏഴ് ലോകങ്ങളിടെ സംഗ്രീതം അസ്സുച്ചാവത്തിൽ കേരം ക്ഷേമണ്ട് സരളമാർഗ്ഗമായ അപിടെ സകലവും സരളവും സമാജവും ശാഖാവുമാണുന്ന തൊന്തനണ്ട്. മുന്നാട്ടതനെ പോകാൻ ഉത്സാഹം തൊന്തം—എന്നു തീയ ലാവന, ചിന്ത, ശാസ്വവം, അശാന്തി ഇവരയല്ലാം ദ്വിരാപ്പോകുന്നു. അതു പ്രാതത്തിൽ നിശ്ചാരവനമല്ല തകിലും നടക്കിത്തനിച്ചും നിന്മലമായ അകാശത്തിലും ഒരു ശിള്ളവിനേരം സ്ഥാപിത്തിൽ മുമ്പിയവനാകിട്ടു മഹാ രജാവിനും ശ്രസിമഹായ പ്രേമസമുദായത്തിലെള്ളുള്ള വഴി കാണാൻ കഴിത്തു.

ശോഖിദമണിക്കുൻ മുഖവെന കടിയിലിങ്കളി അവനെ മുഖവാവാവാവ്യാനം പറഞ്ഞുകേരംപ്പുക്കയായിക്കുന്നു. അതിലധികംാണം അവൻ തന്റെലിലാക്കിയിക്കുന്ന എന്ന തൊന്തനില്ല. എക്കിലും അസ്സുച്ചാസ്വരത്തിൽ ഇം മുഖവാവാവ്യാനം മുഖവെന്നു മുഖത്തുനിന്ന് തിരിയെ കേരം അന്നമെന്നായിക്കുന്ന രാജാവിനേരം അനുഗ്രഹം.

കമ കെട്ടുകെട്ടു മുഖൻ പഠന്തു:—“ഞാൻ കാട്ടി ലേള്ളു പോകം.”

രാജാവു പഠന്തു:—“എന്തിനാണു” കാട്ടിലേള്ളു പോകുന്നതും?”

യുവൻ പറഞ്ഞു:—“മഹിയെ കാണാൻ പോകണം.”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“നാം കാട്ടിലേള്ളുണ്ട്രോ വന്നിരിക്കുന്നതും മഹിയെ കാണാനാണോ വന്നിരിക്കുന്നതും.”

യുവൻ:—“മഹി എവിടെ?”

രാജാവു:—“ഇവിടെത്തന്നുണ്ട്.”

യുവൻ പറഞ്ഞു:—“ചേച്ചി എവിടെയാണോ?” എന്ന പറഞ്ഞു എന്നിട്ടുനിന്ന് പിന്നോടും നോക്കി—ചേച്ചി പണ്ണത്തോപ്പാലെ പിന്നിൽനിന്ന് പെട്ടെന്ന തന്റെ കണ്ണ് പൊത്താനായി വയനാശഭൗമം അവനു തോന്തി. ആരേയും കാണാതെ മുഖം താഴ്ത്തി കണ്ണ് തുടിച്ചുകൊണ്ട് ചൊലിച്ചു:—“ചേച്ചി എവിടെയാണോ?”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“മരി നിന്നും ചേച്ചിയെ വീണിച്ചുകൊണ്ടപോയിരിക്കുന്നു.”

യുവൻ പറഞ്ഞു:—“മഹി എവിടെ?”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“വത്സ! അദ്ദേഹത്തെ വിശ്വാസി. നിന്നെ തൊൻ ശര ദ്രോകം പഠിപ്പിച്ചുവരും അതു ചൊല്ലിയാലും.”

യുവൻ ശൃംഗാരിക്കൊണ്ട് ചൊല്ലാൻ തുടങ്ങി.

1. മരം നിന്നെ വിശ്വാസി—

തരസ്യത്തിൽ കിഞ്ഞാരകൻ
എക്കന്നായും തിരുന്നായും നാമാ
വേഗം വന്ന തുന്നക്കുണ്ണം.

2. കണ്ണൻവിൽ വഴിയും കണ്ണിൽ
കനം കാണുന്നതില്ലോ. വന്നെന്നുതുനാ ചെയ്യുണ്ട്.
അടനാമറ്റ തൊൻ അശ്വതഹരം.
3. അന്ത്യക്കാരം തകർത്തിട്ടും
വീയേപ്പുാലെ സത്പരം
ആവാസവത്രമതകിൽ
വിളിങ്ങേണം ദയാനിഃഡ്യ.
4. കരിമക്കി; പാഭാബ്ദി -
മധുവണ്ണനാ ഷഠാപദം
ഇവന്നെന്ന നിന്മക്കേണം
കരകൗരണമചൃത.

“രി” ശ്വേതത്തെ “യി” എന്നും “ഡി” ശ്വേതത്തെ
“ദി” എന്നും താരിച്ചു മറിച്ചും പക്കി വാശകൾ വിച്ച
ഞിയും പക്കി വാശകൾ ചുറപ്പുടിച്ചും മുഖം അടച്ചി
അടച്ചിക്കൊണ്ടു ഉയും ശ്വേതതകിൽ ഇം ദ്രോകം ചൊല്ലി.
ഈതുകേട്ടിട്ടു രാജാവിശൻറു മന്ത്രി ശ്രൂന്തതകിൽ മുജി
പ്പോയി; മുണ്ടായാൽ മാധുന്തുഥിളും തായിതകിൻ. നാലു
ബാഗത്തും നമി, കുന്നനം, പുക്കുങ്ങൾ, ലതകൾ ഇവയെ
പ്പോം മുഖ്യമായിത്തുടങ്ങി. കനകാന്തം ഏപാഴിയുന്ന
നീലാകാംഡത്തിൽ അംഭേദത്തിനും അരുംടേയോ ശരംവ
മധും സുവാദും മുസന്നവുമായ മിവകാന്തി കാണാറാ
യി. മുഖം എല്ലക്കാരം തന്നെ മട്ടിയിലിരിക്കേണ്ടവോ
അല്ലക്കാരം തന്നെയും അത്രോ വാരിചെയ്തതു ? ടിയിലിക

തതിയതായി അദ്ദേഹങ്ങിനാ തോന്തി. താൻ തന്റെ മുംഡുമുള്ള സകല വസ്തുതമ്പൊഴിം സകല ചരാചരങ്ങളിൽ അതുകൊണ്ടുവെന്നു കാണിയിലിക്കുന്നതായി അദ്ദേഹം കണ്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുഭവവും ശ്രദ്ധവും സൗംഖ്യകിരണങ്ങൾ പ്രോബാലു ദിക്കുകളിലെല്ലാം ചൂപിച്ചു് അകൂശങ്ങളിൽ നിന്നും വരുത്തി.

അതു സമയത്തു് ഒയസിംഹൻ ശ്രദ്ധയാണിയായി കൂടു മഹാമാർഗ്ഗത്തിൽക്കൂട്ടി രാജാവിന്റെ മുഖിൽ വന്നു തതി.

രാജാവു ദണ്ടു കുറ്റം നീട്ടിക്കാണിയ്ക്കു ഒയസിംഹൻ നോടു പറഞ്ഞു:—“വാതു! ഒയസിംഹ, വാതു!” രാജാവു് അദ്ദോഹം കൂടിയുമായി എടപഴകിയിക്കുന്നതുകൊണ്ടു കൂട്ടിയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജചവദി എടുവിടപ്പോയായി! ഒയസിംഹൻ രാജാവിനെ സാഹ്യംഗം നമ്മുണ്ടില്ല.

ഒയസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാചേ! കന്ന് ഉണ്ടതിക്കാനണണ്ടു്.”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“എന്താണ് പഠന്നതാളി.”

ഒയസിംഹൻ:—“ശരമഹ്ന്തു് അന്നേയുടെ കിട്ടാര ശരപ്രീതിയായിരിക്കുന്നു.”

രാജാവു:—“എന്തിന്റെ എന്താൻ ശരമഹ്ന്തു് അപ്രീതി യുണ്ടാവാൻ എന്തു കാഞ്ഞു മാണം ചെണ്ണിട്ടുള്ളതു്?”

ഒയസിംഹൻ:—“മഹാരാജാവു ബഹു കിത്തക്കൾക്കു ഷേഡേവിയുടെ പുജ്ഞു വിന്നില്ലാം വരുത്തായിരിക്കുന്നു.”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“ഇയസിംഹ! ഈ ദ്രോഹബു ലി എന്തിനായിക്കൊണ്ടാണ് തോന്നാനും? അമല്ല ഒട മട്ടിയിൽ സന്താനങ്ങളുടെ ക്ഷതം ചൊണ്ടിന്നു നീ അമല്ലെ പ്രസാദിപ്പിക്കാൻ ശ്രദ്ധ മാറ്റുന്നുവാ?”

ഇയസിംഹൻ പത്രക്കുപ്പുതുക്കേ രാജാവിന്റെ കാക്കയു പോയി ഇരുന്നു. മുഖൻ അവന്റെ വാഴ്ചക്കുത്തുകളിക്കാൻ തുടങ്ങി.

ഇയസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“എന്താണ് മഹാരാജാവേ! ശാസ്ത്രത്തിൽ ബലിഭാഗത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ ഫേഡു.”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“ശാസ്ത്രത്തിലെ യമാത്മവിഡിക്കും അതുരകിലും അനുഭൂതിക്കുന്നവോ? അവധിക്കുടെ പ്രവൃത്തിയുംസരിച്ചു് എല്ലാവകം ശാസ്ത്രത്തെ പ്രാബല്യം ആവക്കുന്നും. ദേവിജീടു മുമ്പിൽവെച്ചു് കട്ടപ്പട്ടിച്ചു് ചോറു സർപ്പാംഗങ്ങളിലും തേച്ചു് എല്ലാവകം വികടമായ അട്ടമഹാസത്രോടും ഭയകരമായ അത്യുംഭത്രോടും തുടിതിങ്ങമിരാത്തു ഉത്തംചെങ്ഗുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സജയത്തു് അവർ അമല്ലെന്തെ പുജയാനോ ചെയ്യുന്നതും? അവക്കുടെ ഏകയത്തിൽ മിംസയായ എന്തായ രാക്ഷസി കടിക്കും ഇളംകുണ്ടാണോ ശ്രൂ രാക്ഷസിയുടെ പുജയപ്പേ അവർ ചെയ്യുന്നതും? മിംസയുടെ മുമ്പിൽ ബലിക്കൊടുക്കുന്നതെന്നും ശാസ്ത്രം വിഡിച്ചട്ടിപ്പു. മിംസയെ ബലിക്കൊടുക്കുന്നതെന്നും ശാസ്ത്രവിധി.”

ഇയസിംഹൻ കരുന്നോടും മിണ്ണാതെ ഇരുന്നു. തുല

നു രാത്രി മുതൽ അവൻറും മനസ്സിലും ഇഷ്മാതിനി അരകെം സംഗതികൾ ഇളക്കിമരിഞ്ഞതിങ്ങനു.

അവൻ കട്ടവിൽ പറഞ്ഞു:—“ഞാൻ അർമ്മയുടെ തിരക്കിവരത്തിൽനിന്നതെല്ലാ കെട്ടിരിക്കുന്ന — ഈ സംഗതിയപ്പോറി ഒരു സംശയത്തിനും തന്മീലു്. മഹാരാജാവിന്റെ രക്തം അതുറുമിക്കുണ്ടെന്നോ അർമ്മ താൻ തന്നെ പറഞ്ഞതിരിക്കുന്നോ?” എന്ന പറഞ്ഞു ജയസിംഹൻ രാജാവിനോട് പാഠിലെ ക്ഷേത്രത്തിൽ നടന്ന സംഭവം രാജാവിനോട് പഠിച്ചു.

രാജാവു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പഠിച്ചു:—“ഈതു് അർമ്മ യുടെ കല്പനയല്ല. ഇതു് രഘുവതിയുടെ കല്പനയാണോ. രഘുവതിയാണോ കഴിചിലിക്കുന്ന നിന്തു ചൊദ്ധരത്തിനു് ഉത്തരം പറഞ്ഞതു്.”

രാജാവിന്റെ ഈ വാക്കുകൾ കെട്ടിപ്പൂർണ്ണം ജയസിംഹൻ ചെട്ടുന്ന തെരുവിലുംപൂജി. അവരെല്ലോ മനസ്സിലും ഇഷ്മാതിനി സംശയം മിന്നലെന്നുപോചു കരിക്കൽ തോന്തിയിക്കുന്നു. എന്നാൽ വീണ്ടും മിന്നലെന്നുപോലെ അരയു മരിക്കയും ചെയ്തിരുന്നു. രാജാവിന്റെ വാക്കുകൾ കൊണ്ടു് അതു സംശയം വീണ്ടും അവനു പീഡിപ്പിച്ച തന്ത്രി.

ജയസിംഹൻ എറാംവും കാതരക്കാവേരകുട്ടി പഠിച്ചു:—“ശരകുതെ മഹാരാജാവേ! എന്നു ഒരു സംശയത്തിൽനിന്നു മരുംകു സംശയത്തിലേജ്ഞു ചാടിക്കുതേ!—എന്നു തീരുത്തിൽനിന്നു സമൃദ്ധത്തിലേജ്ഞു വലിച്ചേരിയുതേ!—ശരങ്ങളുടെ വാക്കുകൾ കെട്ടിട്ടു് എന്നും

ചുറ്റുമുള്ള അസ്യകാരം പല്ലിക്കണ്ണതയുള്ളൂ. എനിക്ക് സാധിക്കുന്ന വിശ്വാസത്തിനും കൂതിക്കും പകരും ഈ രീതിയിൽ ഒരു മഹാമഹിഷമില്ല. അമ്മയുടെ കുപ്പന്മായാലും വേണ്ടില്ല, മുഴക്കുവരുന്ന കല്പനായായാലും വേണ്ടില്ല, അതു രണ്ടും കൗത്തന്നയാണ്—അതു കല്പനാ തന്നു നടത്തും.” എന്ന പറഞ്ഞു വേഗത്തിൽ എന്നീ റോ അവൻ വാളി—വാഴി സൃഷ്ടിക്കിരാണും തട്ടി കി നാലുന്നപോലെ തിളങ്കിരുട്ടുക്കി. ഇതുകണ്ട മു ചൻ ഉംകു കരിത്തു—അവൻ തന്നും രണ്ടു കൊച്ചുകൈകു പിംകൊണ്ട രാജാവിനു കെട്ടിപ്പിടിച്ചു. കഴായുന്നു തന്നും രാജാവിനു അതുപൂർണ്ണം ചെയ്തു. രാജാവു ഇയ സിംഹൻറു ഭൂരേ ദ്രോഡിവെയ്യാതെ മുവനു മാറിൽ അ സാമ്പത്തി.

ഇയസിംഹൻ വാളിനു മുരൈ വലിച്ചെത്തു. മു വരുന്നു പുറത്തേലാടിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു:—“വസ! കുട്ടി ദയപ്പുടണ്ടു, കുട്ടി ദയപ്പുടണ്ടു. തന്നു ഇതാ പോകുന്നു. നീ ഇം മഹത്തായ അതുരുയത്തിനു കീഴിച്ചിരുന്നുണ്ടാലും. വിശാലമായ അതു മാറിതെത്ത അലക്കരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാലും. നിന്നു അകും രാജാവിൽനിന്നു വേർവെച്ചതുകയില്ല.” എന്ന പറഞ്ഞു രാജാവിനു നമസ്കരിച്ചു യാതു പുറപ്പെട്ടു.

പിന്നെ എഴുന്നു അരുംലൂചിച്ചു തിരിഞ്ഞുനിന്നു പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവു സുക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നും—അരങ്ങയുടെ അരംജനായ നക്ഷത്രരായൻ അരങ്ങയെ കൊല്പാൻ വട്ടംസ്ഥിനുണ്ട്. അപ്പാധമാസം 29-ാംഡ് ചതുർബേദവപ്പും ന

കത്തുന്നതായ രാത്രിയിൽ അങ്ങു സുക്കിച്ചിരിക്കണം.”

രാജാവു ചിരിച്ചെക്കാണ്ട് പറഞ്ഞു:—“നക്കിറുത്തായ എന്ന് കൈവിയത്തിലും എന്നൊ കൊല്ലാൻ കഴിയില്ലോ! അവൻ എന്നൊ സ്നേഹിക്കണാണോ?” ഇയസിംഹൻ ധാരു പറഞ്ഞു പോയി.

രാജാവു മുച്ചെന്നു നേരെ നോക്കി ഒക്കിയോട്ടുടി പറഞ്ഞു:—“നീയാണോ ഈനു ചൊരുവിഴിക്കാതെ ഭ്രമിയെ ക്കുച്ചുതും. ആ ഉംഗിശേത്രം ടുടിയാണോ നിന്നും സോ കി നിന്നൊ പിട്ടുവോയതും.” എന്നു പറഞ്ഞു കണ്ണിൽ കൊണ്ട് നന്നതു മുച്ചെന്നു കവിപ്രത്യേകങ്ങൾ തുടങ്ങു.

മുവൻ ഗാംഡിംഗ് നടപ്പിലും പറഞ്ഞു:—“ചേച്ചി എ വിടേ?”

ഈ സമയത്തു മേഖല വന്നു സുസ്ഥിര മുടി. നബി യുടെ മീതെ കൂദാതു നിശ്ചൽ പീണം. കൂർത്തിലുള്ള വന്ന എം മേഖല, ചോലതന്നെ കൂദാത്തുവശായി. മഴയുടെ ലക്ഷ്യനാണും കണ്ട് രാജാവു രാജധാനിക്കിലേപ്പു മടങ്കി ചുപ്പായി.

കമ്പതാം അലപ്പായം

ക്കോട്ടും അധികം കൂർത്തല്ലു എക്കിലും വിഭന്നമായ നബിയുടെ ഒഴ്ക്കാംസരിച്ചു ഇയസിംഹൻ ചുറാറിത്തിനി തന്റെകൊണ്ടു മെല്ലു മെല്ലു ക്കോട്ടത്തിലേപ്പു നടന്നു. അനേകവിധചിറ്റകൾ അവന്നും മനസ്സിലും ചുപ്പിച്ചു തുടങ്കി. നബിതീരത്തിലുള്ള ഒരു മുക്കുത്തിനേം ചോട്ടിൽ

അവൻ ചെന്നിക്കും. രണ്ട് കൈകൊണ്ടും മുഖം മറച്ചും അതലോചന തുടങ്ങി — “ക്കു കാഞ്ഞും ചെജ്ജുകഴിഞ്ഞു. എന്നാലും സംശയം തീരുമ്പില്ല. ഇന്തി അരുരാണം എന്നും സംശയത്തെ തീരുത്തുകയുള്ളു? എന്താണു നാഡ്, എന്താണു തിനു എന്നും ഇന്തി അരുരാണും എന്നിക്കു മനസ്സിലാക്കി തുടങ്ങുന്നു? സംസാരത്തിലെ അധികാരി മാർഗ്ഗങ്ങൾ യുംപ്രേരിച്ച ദിക്കിൽ നിന്നുകൊണ്ടു അമാത്മായ മാർഗ്ഗം എന്താണുന്നും അരുരാട്ടും ചാപിക്കുന്നു? ഇംഗ്ലീഷ് അനേകമാർഗ്ഗങ്ങളുടെ നടപിൽ എന്നും അനുഭവായി എക്കാക്കിയായി നില്ക്കുന്നു. എന്നും വടക്കി പോര്ട്ടുപ്പായി.” ഇതും ഒൻപത് എന്നിരംപ്രേരിച്ച മഴ പെജ്ജാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. മഴ നന്നാത്തരുകൊണ്ടും അവൻ ക്ഷേരുത്തിലുണ്ടും പോയി. അനേകം അരുളുകൾ കോലാഹലം തുട്ടിക്കാണ്ടു തുടം ശ്രീമായി ക്ഷേരുത്തിൽനിന്നു വരുന്നതും അവൻ കണ്ടു.

കിഴചി പഠിയുന്നു: — “അതും മത്തതും മതലായ വകുദ്ധ കാലംമുതൽക്കൂടു് ഇതു നടന്നവരുന്നതാണുന്നും എന്നിരിയാം. ഇപ്പോൾ രാജാവിന്നും ബുദ്ധി അവരെല്ലാം വകുദ്ധയും ബുദ്ധിയും കടത്തിവെച്ചിരിക്കുന്നവരാണു്.”

യുവാവു പറഞ്ഞു: — “ഇപ്പോൾ ക്ഷേരുത്തിൽ പഠാൻ മോഹം തോന്നുന്നില്ല. പുജ്ജു മുവിലെത്തവോ ലെഘുളി പലാപ്പണിക്കുന്നമില്ലു്.”

ചിലർ പറഞ്ഞു: — “ഇപ്പോൾ നവാദിവിന്നും രാജുംമുഹമ്മദുംവോലുയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.” ബലിപാനത്തെ സംബന്ധിച്ചു് ക്കു മുസൽമാനും മനസ്സിൽ .സംശയം ഇനിക്കാൻ വഴിയുണ്ടു്. എന്നാൽ ക്കു മിഞ്ഞവിന്നും ക

നല്ലിൽ സംശയം ഇനിക്കുന്നതു് എറാവും തരുമ്പെട്ടു് ത കൊഞ്ചം എറാണും അവരുടെ വിശദമായ വിവരം കൊണ്ടാണ് ഒരു വിശദമായ വിവരം കൊണ്ടാണ്.

സ്കീകൾ വരയാൻ തുടങ്ങി:—“ഈ രാജ്യത്തിനു
കേൾമും ഉണ്ടോന്നത്രു്” കുറഞ്ഞ പഠനത്രു്:—“മുന്നു മാ-
സത്തിനുള്ളിൽ വന്നും, തശ്ലത്തട്ടി, മതലായ പരമവ്യാ-
ധികൾക്കാണ് ഈ രാജ്യം നിനിച്ചുവോക്കേണ്ട ഒപ്പവി-
ദംനം കാണിച്ചിരിക്കുന്ന എന്ന പുണ്യമിതൻ താൻ
തന്നെ പഠനത്തിൽക്കുണ്ട്.”

மாக பரிசுத்து: “‘கமாயோ களாக்கொலூப் டீகமா யீடுப் ஜிவிஷ்டிகளோ. வெலினித்திய உடனை அவர்கள் ஏ விஷயமாயி.’’

க்குளத்தைவிட்டது:—“யீடில், யீல்ற தெர்தாவி
என்ற ஜூஸ்ஸ் முருக்குளம் நல்குமென்று ஒரு விசாவி
ஆ? மூன்-பிவஸதை வானி. வெவ்விரண்டு மூலிகை ஸூ
விழு உட்கொட்டில்லை மிசி மேஜ்ஸ்ட்ரேவாயி!” தெர்தா
விள்ளு ஜூஸ்ஸ் மரியு வழங்காதோடு மாண்புதினி
என்ற அமங்குதைக்கூரியு கைவிழு. க்குளத் தைவிட்ட
யூதிதையில்.

தினகடிவரளது: “கலை உடலால்கூற வூர் திட்டிலியு. கை காலைக்கொல்லுவோலும் வூக்கியுள்ளதையிட்டு.”

କୁଣ୍ଡିକାରଙ୍ଗାଯ ଚିନିତାମଣି ତଳେର ପଞ୍ଜାତିଯା
ଯ ମରୋଇ କୁଣ୍ଡିକାରଙ୍ଗାଟ ପଠନେତ୍ରୀ:— “ଶ୍ରୀରାଧୀକଣ
ପଠନେତ୍ରୀଟ କାହୁଁ ବେଳେନାହାନୀଁ ହିକେଲାପୁଣ୍ୟପୂର୍ବ ଗେ
ପ୍ରଦିଲ କି କେବୁଦ୍ଧ ମୁହାନୀଟିଲ୍ଲିପୁ. ହିକେଲାପୁଂ କୁଣ୍ଡି

ക്കാരുടെ സ്ഥിതി എന്തായിരിക്കേണ്ടു് അതുക്കാരിയാം? ”

മലിനിത്തത്തെ ചെയ്യുന്നതിനു മുമ്പും പിന്നും അതുക്ക് എത്തു് അതുപത്രത്താണെങ്കാം അതിനെന്നും ഒരു കാരണം മലിനിത്തത്തിനെതാണെന്നും സർവ്വസമത്വായി എല്ലാവകം തീച്ചേരപ്പെടുത്തി. ഈ രാജു, ഹിന്ദുപ്രോക്ഷയും താണു് നഘ്നതു് എന്നു് എല്ലാവകം അഭിലൂദയപ്പെട്ടു്. ഈ അഭിലൂദയത്തിനു വേണും മാറ്റംവനിശ്ചു് എക്കിലും ഈ രാജുത്തിൽ തന്നെ എല്ലാവകം താമസിച്ചു് തുടങ്ങി.

ഇയസിംഹൻ മനോരാജുത്തിൽ ചെട്ടിക്കും. ഈ വകുടെ സംസാരത്തിൽ കുട്ടിക്കാനു ശ്രദ്ധവബക്കാരതെ അരം വൻ ക്ഷേത്രത്തിൽ എത്തിഃചുന്നു്. പൂജ അവസാനിപ്പിച്ചു് രഖുവതി ക്ഷേത്രത്തിനേരു ചുംബക ഇരിക്കുന്നതു് അരം വൻ കണ്ടു.

ഇയസിംഹൻ മലിനപ്പെട്ട രഖുവതിക്കാടെ അടക്കാര്യചെന്ന വാദവസ്തുംതൊടും എന്നാൽ ഉംപ്പുംകൂടി അഭ്യേഷത്തോടു ചൊലിച്ചു് — “ഈക്കാലും അമ്മയുടെ കുള്ളന കിട്ടാനായി ഞാൻ ഈനു രാഖിലെ ശ്രമഃയാടു ചൊല്ലും ചെയ്യപ്പോൾ അതിനുത്തരം അംഗീകാരം പറഞ്ഞത്തു് എന്തിനാണു്? ”

രഖുവതി അല്ലും പരാത്തിക്കാണ്ടു പറഞ്ഞു് — “അരം മ ശ്രവിക്കുന്ന പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നേം മിവാനത്തും തന്നെയാണു്. അവർം സപ്രാതം താരകമുഖംകൊണ്ടു് കുന്നം പറയുന്നതല്ലു്.”

ഇയസിംഹൻ പറഞ്ഞു് — “അംഗീകാരിക്കുന്ന പരാത്തത്തു് എത്തുകൊണ്ടുണ്ടു്? വിംബത്തിനേരു പി

നീതി കളിച്ചിക്കുന്നോ എന്നെന്ന് വണ്ണിച്ചുതും എന്തിനുണ്ടോ?”

രഘുവതി കോപിച്ചുനകാണ്ടു പറഞ്ഞു:—“മിണങ്ങാതിരിക്കോ! ഞാൻ എത്രു് അരുംലാചിച്ചു് എത്രുകാൽക്കുംപിം ചെയ്യുന്നവോ അതു നിന്നക്കരിയാൻ കഴിയുമോ? ‘വായക്കു തോന്തിയതു കോതക്കു പാട്ടു്’ എന്നപോലെ എററാ പ്രസംഗിക്കണം. ഞാൻ എത്രു കല്പിക്കുന്നവോ അതു നീ ചെയ്യാലും. ഒരു ചോദ്യം ചോദിക്കുത്തു്!”

ഇയസിംഗൾ മെശനമായിക്കുന്നു. അവൻറെ സംശയം വല്ലിച്ചുതല്ലോതെ കംണ്ടില്ല. കരെ കഴിത്തെതിരെ നേരിഞ്ഞേം പറഞ്ഞു:—“അമ്മ സപന്തം തിരുമ്പുവുംകൊണ്ടു കല്പിച്ചാലല്ലോതെ ഞാൻ രീക്കലും രജവയ്യം ചെയ്യാൻ സഹതിക്കില്ലേനും അതിനെ തടയുമെന്നും ഇന്നു രാവിലെ ഞാൻ അമ്മയുടെ അടക്കാളവെച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിക്കുന്നു. അമ്മ നേരിട്ടു കല്പിച്ചിട്ടില്ലെന്നോ എന്നിക്കുംബാധികാരിപ്പുമാം നക്കിത്തായൻറെ സകല്ലുതെത്തപ്പറ്റി ഞാൻ മഹാരാജാവിനോട് തുറന്ന പഠകയും അടുത്തും സുക്ഷിപ്പിതിക്കണ്ണെന്നും പറക്കും ചെയ്തു്”

രഘുവതി കരെ നേരം മെശനം അവലംബിച്ചു. സഹിക്കാൻ വയ്ക്കാതെ കോപത്തെ അടക്കാഡിട്ടു ഭാഗസ്പരത്തിൽ ഇയസിംഗണോട് പറഞ്ഞു:—“നക്കിത്തായിൽ ആ വേശിച്ചുലും.”

ശ്രദ്ധവരം നക്കിത്തായിനാളിൽ ആവേശിച്ചു.

രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“മാതൃഷാധമാസം 29-ാംഡി-ഞാൻ രാജരക്തം കൊണ്ടുവന്നു് ഈ ത്രസ്താനാളിൽ കൂ

കൂവേച്ചപ്പും എന്ന് അമ്മാട്ട കാൽ പിടിച്ച സത്രം ചെയ്യാലും.”

ഇയസിംഹൻ തലതാഴ്ത്തി കരെ നോം മിണാതിങ്ങൻ. പിണ്ണ കൈ പ്രാവദ്ദും മുക്കവിന്റെ മുഖത്തെല്ലും കൈ പ്രാവദ്ദും വിംബനിന്റെ മുഖത്തെല്ലും നോക്കീടു വിംബനം തൊട്ട് മെല്ലേ മെല്ലേ പറഞ്ഞു:—“ആശാഡ് മാസം 29-ാം ദനം രാജരക്ഷണക്കാണ്ടവന്ന് ഈ ഗ്രൂപ്പാക്കണ്ണിൽ കാഴ്ചവേച്ചുകാം.”

—————

പത്രാം അർഭപ്പായം

രാജധാനിയിൽ മടങ്കിവസിച്ച മഹാരാജാവു ചിട്ട പ്രകാരം രാജുകാര്യങ്ങളെല്ലാം നടത്തി. പ്രാതഃകാല ത്രഞ്ചായികന്ന സുഞ്ചപ്പുകാശം മണിപ്പും. കൂത്തി കണ്ണ മേഘം പാശം കൊണ്ട് ദിക്കുകൾ അന്യക്കാരെയെല്ലായി തിന്നിൻ. മഹാരാജാവന്ന പലിയ കണ്ണിതമായിരിക്കുന്ന. മരാല്പാദിവസങ്ങളിലും നക്കത്രരായൻ രാജസഭയിലേ ജു ടനിക്കുന്ന. അന്ന് ശരദേശം വന്നിക്കനിഞ്ചു. രാജാവും ശരദേശത്തിന്ന് ആരാളി ശരയച്ചിക്കുന്ന. തനിക്കു ശരിസുവമില്ലെന്ന് കഴികഴിവായി ശരദേശം മുവടി ചുറ്റുതയാണ്. രാജാവും താൻ തന്നെ നക്കത്രരായൻറെ ദിയിലേജ്ജുപോയി. നക്കത്രരായൻ മുഖം പോകി രാജാവിന്റെ നേരെ നോക്കിയില്ലെ. ശരദേശം കുറെത്തു ധാരിച്ചുംകൊണ്ട് കൈ കാര്യത്തിൽ ഏപ്പുട്ടീരിക്കുകയാ

ഞന്നാളും നാട്ടും നടപ്പിലും രാജാവു ചരിത്രം:—“നക്കറു! തനിക്കും എന്താണോ സുവക്ഷണമുണ്ട്?”

നക്കറുരായൻ എഴുത്തു തിരിച്ചു മരിച്ച കൈവിരൽ നോക്കിശൊണ്ടു പറഞ്ഞു:—“സുവക്ഷണമോ? സുവക്ഷണമുണ്ടല്ല. കാരഭ്രാന്ത കായ്യുണ്ടായിരുന്നു. ശരി! സുവക്ഷണമുണ്ടായിരുന്നു. അല്ലോ, സുവക്ഷണമുണ്ടായിരുന്നു തോന്തി.”

നക്കറുരായൻ എറിവും പരഞ്ഞലിലായിരുന്നീൻ. ഗോവിദമാനനികുന്ന വള്ളരം പ്രസന്നിത്യാട്ടക്കൂടി നക്കറുരായൻറെ മിവാട്ടുകളും നോക്കിശൊണ്ടു നിന്നു. അദ്ദേഹം ശരൂപാചിച്ചു തുടങ്ങി:—കാഞ്ചം കാഞ്ചം! സ്റ്റുഫമാക്കുന്ന പക്ഷിക്കൂടിനീറം ഉള്ളിലും ഭ്രാഹം കളിച്ചിരിക്കുന്നവല്ലോ. അതു സപ്പുത്തിനൊപ്പുബെ കളിച്ചിരിക്കുന്ന അതുറഹിക്കുന്ന; മിവം കാണിക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. നമ്മുടെ കാടകളിൽ ഡിംഗുംഗണം ധാരാളം ഇല്ലോ? അതുംപാംശതു മനസ്സുനം മരംപുംഗാ ദേഹപ്പുട്ടതിനോ? സോഖനനം സോഖനനീറ അടച്ചകൾ ശക്തികാതെ താമസിക്കുന്ന കഴിയില്ലോ? ഇംബാർ എന്നീറ ദാശാദിനാണോ; ഇംബാർക്കാനി ശ്വാസം ദിവിശേഷനു കുറയുന്നതിൽ താമസിക്കുന്ന; കുറയുന്നതിൽ താമസിക്കുന്ന; പരിശീലനം ഏന്നീറ അടച്ചകൾ താമസിച്ചു മനസ്സും കംാരി മുച്ചും തുട്ടനൊവല്ലോ!—ശാപ്പോർം ഗോവിദമാനനികുന്ന സംസാരം കാട്ടുംഗണംക്കുണ്ടു നിരംതര വന്നുവോ ലെ താന്ത്രികതയാണി. തുരിയക്കുന്നതും നാലുഭാഗത്തും ദിംഞ്ഞുംഗളിൽ ദേശം നവഞ്ഞുംഗളിൽ ദേശം പ്രദമാനം അടച്ചുമാതിരുന്ന കാണമാൻ കഴിഞ്ഞു പ്രഭാതത്തോലെ അരുക്കാണ തിരിക്കുന്ന

ഗോവിന്ദമാണിക്കുന്ന കണ്ണ പ്രേമത്തിനെന്ന മൂലം എവി ടെരേയാ മരണത്തോടു.

മഹാരാജാവു് എന്നീടുനിന്ന ഗംഭീരസപരത്തിൽ വരണ്ടു:— “ന ക്ഷുദ്ര! ഇന്ന വൈക്കേമേരം ശേഖരതീതിര തുരുളു നിംജനവനത്തിലേഴ്ത്തു നമ്മൾ ഇങ്ങവരും നട കാൻ പോകുന്നാം.”

രാജാവിനെന്ന ഇഴ ഗംഭീരമായ കല്പനക്കെതിരായി നക്കുറുരാധായൻ മൂലത്തുനിന്നു് ഒരു വാഷ്ണവോദ്ധം പുറ പ്ലൂട്ടിപ്പു. എകിലും സംശയംകൊണ്ടും ഭയംകൊണ്ടും അംഗീകാരത്തിനെന്ന മനസ്സു് അരുകലമായിത്തിന്നു്. അംഗീകാരത്തിനെന്ന മനസ്സുിൽ ഇപ്രകാരം തോന്ത്രിത്തുടങ്ങി:— മഹാരാജാവു് ഇതുനേരം മെഴുനം അവലുംബിച്ചു തന്നെ മരിനാംബവന്തു സൃഷ്ടിപ്പു നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കയായി അനു. അതു മനസ്സിലെ അനുസ്യകാരംഥയമായ കണ്ണിൽ എ തെള്ളാം ഭാവഘനം പുഴുക്കളിലേപ്പൂരവലെ തിങ്കി ഉംഖത്തിനു നാഡോ, അവരെയല്ലാം പെട്ടുന്ന വെള്ളിപ്പും കണ്ണക്കുപ്പാർഡം ചഞ്ചലപ്പെട്ട പുറതേരേഴ്ത്തു പുറപ്പെട്ടതുവുംവും തോന്ത്രം പ്ലൂട്ട്. ദേഹപ്പുടോടുള്ളി നക്കുറുരാധായൻ കരിക്കൽ രാജാവിനെന്ന മൂലംതുരുളു നോക്കി. അരാംഗീകാരത്തിനെന്ന മൂലത്തു് എറംവും ഗംഭീരമായ വ്യസനത്തിനെന്ന ശാന്തമായ ഭാവമാണു് നക്കുറുരാധായൻ കണ്ണത്തു്; അതിൽ ദേഹത്തിനെന്ന ലാഞ്ഞനവോദ്ധം ഇല്ല. മരാഞ്ഞുറുദയത്തിനെന്ന കരിനമായ ക്രൂരത കണ്ണു് എറംവും ഗംഭീരമായ വ്യസനം മാറ്റും അംഗീകാരത്തിനെന്ന എഴുയത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു.

നേരം ചെയ്ക്കുന്നരഹായി. അദ്ദേഹം മേഖം ഇങ്ങൻകുട്ടിന്റെ. നക്കുറായനോടുകൂടി മഹാരാജാവു കാണ്ടിനടയായി കാട്ടിലേജ്ഞു ചോയി. സന്ധ്യാശംഖാന് കരംഘ്രാടി താമസമണ്ട്; എക്കിലും കാളിമേഖലയെക്കാണ്ടിയും അസ്യകാത്താൽ സന്ധ്യാശംഖത്തുവോലെ തോന്നുന്നണ്ട്. കാക്കകൾ കാട്ടിനൊള്ളിൽ മട്ടി വന്നു ഇടവിടാതെ കുറയുന്നണ്ട്. എക്കിലും ഒന്നു രണ്ട് പരമ്പരകൾ ആതുകാശത്തിൽ പരാക്രമാണ്ട്. രണ്ട് സമോദിരണ്ടാങ്കുടി നിംബുനമായ വനത്തിൽ പ്രദശിച്ചപ്പോൾ നക്കുറായനീരും ദേഹം വിറച്ച തുടങ്ങി. വലിയും വലിയ പഴയ പുക്കാഡി തിങ്കി നില്ലുന്നണ്ട് അവ കുക്കുറംചോലും ശബ്ദിക്കുന്നു. എക്കിലും അനാഞ്ഞാതെ നിന്നു പുഴവിശ്വർ കാലി നീറു ശബ്ദാകുടി കേരംക്കുന്നഭണ്ടനു തോന്നം. അവ കേവലം തന്ത്രിച്ചടി നിശ്ചിവിനീറു നേരേയും നിലവത്തും അരസ്യകാത്തകിനീറു നേരേയും ക്രമീകരിക്കുന്നതുവാതെ ഓഡാക്കി നില്ലുന്നണ്ട്. വനത്തിലെ അതു ഇടിവരമഹസ്യത്തിനീറു ഉള്ളിൽ കാലെടുത്തു എവക്കാൻ നക്കുറായനീരു മനസ്സു സമതിക്കാതുവോലെ കാണുന്നുടെ. നാലുബാഗത്തും എറിവും ശാഖിമായ നില്ലേഖ്യത്തിനീരു പുരികും പുളിക്കുത്തു കണ്ടിട്ടും അഃഭ്രമത്തിനീരും ഏതെന്നും തുടിച്ചതുക്കാണി. നക്കുറായൻ എറിവും സംശയവും ദേവവും ഉണ്ടായി. ദൈക്ഷമായ അദ്ദേഹംനുംപാലെ രാജാവും ഒന്നം മാണാതെ' അതു സന്ധ്യാശമയത്തും അതു വഴിയിൽക്കൂടിവാത നേരു എവിടെക്കാണും പലിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നതും എന്നു സ്മൃക്ഷ്മായി മനസ്സുലാജാനും നക്കുറായൻ കഴി

ഞബില്ല. രാജാവിന്റെ പിടത്തത്തിൽ പെട്ടിരിക്കുന്ന എ സം തന്നെ തക്കതായി ശിക്കിക്കാൻ യോഗിയാണ് രാജാവു തന്നെ ഇം കാട്ടിപ്പേജ്ജു തുട്ടിക്കൊണ്ട് വന്നിക്കുന്ന തും എന്നം നക്കുറുരായൻ തീച്ചപ്പേട്ടത്തി. ശ്രാസംവിടാതെ ദാട്ടാൻ കഴിഞ്ഞതിങ്കുന്നവെക്കിൽ നക്കുറുരായൻ കുക്കപ്പേട്ടേനു; എന്നാൽ അതോ തന്റെ കുലുക്കൾ കെട്ടിവലിച്ചുകൊണ്ടുവാക്കുന്നതുവോലെ അദ്ദേഹത്തിനു തോന്തി. ഇന്തി നക്കുള്ള മാർഗ്ഗം കും തന്നെയില്ല.

കാടിന്റെ നടവിൽ കുഴികളുണ്ട്. കും ഒരു കുമ്മം ചോലെ ഇരിക്കുന്നാണ്. മഴക്കാലത്തും അതു വെള്ളംകൊണ്ട് നിറങ്ങുന്നതിങ്കും. അതു കൂളിവക്കിലെത്തിങ്ങപ്പും രാജാവു പെട്ടുന്ന തിരിഞ്ഞെന്നിനു പറഞ്ഞു:—“നിന്തു!”

നക്കുറുരായൻ തെട്ടിപ്പോയി. രാജാവിന്റെ കല്പന കേട്ടിട്ടു തക്കക്കുന്നം തന്നെ കാലത്തിന്റെ ഒഴുക്കു നിലമുത്തപോലെ നക്കുറുരായൻ തോന്തി. തക്കക്കുന്നം തന്നെ വനത്തിലൂള്ള മുക്കുഞ്ഞപ്പും ചാന്തതതുവോലെ തോന്തി. താഴേന്നിനു ഭ്രമിയും മുക്കളിൽനിന്നും അക്കാശവും ശ്രാസമടക്കി അനന്തരാതെ ദോക്കി നില്പുന്നതുവോലെ തോന്തി. കാക്കകളിടുന്ന കോലാധലം നിലമുത്തിക്കും! കാട്ടിൽ ഒരു ശബ്ദവുമില്ല.—“നിന്തു” എന്ന ഒരു ശബ്ദം മാത്രം വളരെ നേരും ശബ്ദിരമായി മുഴച്ചിരിക്കുന്നു. “നിന്തു” എന്ന ഒരു ശബ്ദം മിന്നൽപ്പുവാമംചോലെ ഒരു മുക്കുത്തിപ്പേജും കുക്കാനുകളിലേജ്ജും പ്രയമിച്ചു തുടങ്ങിയതുവോലെ തോന്തപ്പേട്ടു. കാട്ടിലെ കാരോ ഇലകളിം അതു ശബ്ദത്തിന്റെ ഇലകൾ

കൊണ്ട് ലി ലി എന്ന ശമ്പും ചുംപുട്ടീച്ചു തുടങ്ങി. ന ക്ഷുഗ്രഹായൻം വുക്കുങ്ങളേപ്പോലെ അനന്തരത നിന്ന പോയി.

രാജാവു് അപ്പോൾ നക്ഷുഗ്രഹായൻറെ മുഖത്തെല്ലു മന്മം പിളക്കന്നതും സ്ഥിരവും പിഞ്ചണ്ണവുമായ ദശ്ചു പതിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പ്രശാന്തവും ഗംഗിരവുമായ സ്വർത്ത തതികൾ മെഘപ്പു മെഘപ്പു പറത്തു:—“നക്ഷു! നിന്നക്കും എന്നെ കൊല്ലുൻ മോഹമുണ്ടോ?”

നക്ഷുൻ ഇടിവെച്ചുകൊണ്ടതുപോലെ അനന്തരം തുടാതെനിന്ന. ഉത്തരം പറയാൻ അട്ടേലുമത്തിന്ന സാധിച്ചില്ല.

രാജാവു പറത്തു:—“എന്നജി! എന്തിനാണോ കൊല്ലുന്നതു്? രാജും കിട്ടാൻഡി മോഹംകൊണ്ടോ? റാജും എന്നതു കൈവല്യം സ്വന്നിസിംഹാസനം, വെവരക്കു സ്ഥിവതിച്ചു കിഴിടം വെണ്ഠകൊറംകുട ഇവയാണെന്നെന്ന നീ വിചാരിക്കുന്നവോ? ഇം കിരീടത്തിന്റെയും ഇം വെണ്ഠകൊറംകുടയുടെയും ഇം ചെങ്കാലിന്റെയും ഭാരം എത്രയാണെന്നു തനിക്കരിയാംമാ? അനോകായിരം ഇന്നങ്ങളെ ക്കറിച്ചുഡി വിചാരം ഇം കിഴിടംകൊണ്ട തോൻ മരച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. രാജാവാഖിഞ്ചിരാൻ അതുകൂടിക്കുന്നാണെങ്കിൽ അനോകം ഇന്നങ്ങളിടെ സുവർദ്ധിപ്പണം തണ്ഠംതായി സ്വന്നിക്കിക്കു— ഇപ്പുകാരം ആരു ചെയ്യുന്നവോ അവനാണോ രാജാവു്, അവൻ വന്നിശാലയിൽ ഇങ്ങനാലും വേണില്ല; മാളികമേലിക്കുന്നാലും വേണില്ല. സകലജനങ്ങളിം തന്റെതാണെന്നു വിചാരിക്കാൻ ആക്ക് കഴിയുന്നവോ സ

കലജവാസ്തും അവൾക്കും സ്വന്തം ആളുകളിലായിത്തീരുതാണ്. അരംജി! രാജാവിനെ കൊന്നാൽ രാജം ലഭിക്കുന്നതല്ല — ഭൂമിയെ വശത്താക്കിട്ടു രാജാവാക്കണം.”

ഗോവിദ്മാണികുൻ ഇംഗ്ലീഷ് പുസ്തകവാസാനി പ്രീചിച്ചു. നക്ഷത്രരാധയൻ തഹതാളി കാം നിംബാതെ നിന്നാം.

മഹാരാജാവും ഉറങ്കിയ്ക്കിനാം വേഴ്ത്തി. നക്ഷത്രരാധ കുറഞ്ഞു വോട്ട് വാർപ്പിടിച്ചു പാത്രതു:— “അരംജി! ഇവിടെ ശരൂപമില്ല, സാക്ഷിയുമില്ല. സൗഖ്യമാശും മാറിയും വാഴുകൊണ്ട് ചെട്ടിനാശകിൽ ശരതിനാള്ളി സ്ഥലം ഇതാണ്— സമയവും ഇതാണ്— ഇവിടെ തന്നെ നിന്മിക്കാൻ ശരൂപമില്ല. നിന്മും നാഡികളിലും എന്നും നാഡികളിലും കരു കരു രക്തമാണ് ഒഴുകുന്നതും. കരു അരുളുക്കുണ്ടും കരേശത്തുള്ളുകുണ്ടും കരുതമാണ്— താൻ ആരു ചോര കലിപ്പിക്കാൻ ശരൂഗ്രഹിക്കുന്നുവോ? എന്നാൽ മരംപ്രയുക്തി പാപ്പിടിയുള്ളിൽ വെച്ചു ചെയ്യുകയേ! എവിടെ മരനാവിച്ചാം തുടാവതെങ്കിലും പരമസ്തുപഃ താടം തുടി സൗഖ്യരഹ്യം ചണാതികളായി വളുന്നുവന്നിരുന്നാണോ, സൗഖ്യരഹ്യം ദുരം പക്ഷിക്കുടിനാള്ളിൽ വെച്ചു സൗഖ്യരഹ്യം രക്തം പൊഴിക്കുന്നതു! ഇതിനാവേണ്ടിയാണ് എന്നിപ്പോൾ തന്നെ ഇംഗ്ലീഷുകാണ്ടുവന്നതും.”

ഇംഗ്ലീഷു പഠനത്ര രാജാവു നക്ഷത്രരാധകുറഞ്ഞിൽ വാർപ്പ കൊടുത്തു. നക്ഷത്രരാധകുറഞ്ഞിൽ കഞ്ചിയ്ക്കിനാം വാർപ്പ നിലയ്ക്കു വീണാം. നക്ഷത്രരാധയൻ ഒണ്ട് കൈകൊണ്ടും മുവം പൊത്തി കുറഞ്ഞു. തൊണ്ടയിടരിഞ്ഞു

ണ്ട് പറത്തു:—“ജ്ഞാപ്യ! എന്ന ദോഷിയല്ല—ഈ വിചാരം എൻ്റെ മനസ്സിൽ കരിക്കാം ഉദിച്ചിട്ടില്ല—”

രാജാവു് അന്നജന അളവിംഗനം ചെയ്തു പറത്തു:—“അതു് എനിക്കു് അരവിയാം. തനിക്കു് എന്നെന്നേ. എന്നേപ്പോൾ കൈകില്ലും വെട്ടാൻ സാധിക്കുമോ? നിന്നെ ചിലർ കൈ ഉപയോഗം ചെയ്തിരിക്കുന്നോ?”

നക്ഷത്രരാധൻ പറത്തു:—“രഘുപതി മാത്രം എന്ന ഇല്ലക്കാരം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളൂ.”

രാജാവു പറത്തു:—“രഘുപതിയുടെ അടക്കങ്ങൾ പോകാതെ മുരെ മാറിനിന്നാലും.”

നക്ഷത്രരാധൻ പറത്തു:—“എന്ന എവിടെക്കാണോ പോകേണ്ടതു് എന്ന പറത്തുതന്നാലും! എനിക്കു് ഇവിടെ താമസിക്കാൻ മോഹമില്ല. എന്ന ഇവിടെനിന്നു— രഘുപതിയുടെ അടക്കങ്ങൾനിന്നു— കാടിപ്പോകാൻ ശേഖരിക്കുന്നോ.”

രാജാവു പറത്തു:—“താൻ എൻ്റെ കനിച്ചത നൊ താമസിച്ചും— വേറും എവിടെങ്കും പോകേണ്ടതില്ല— രഘുപതിക്കു് തന്നെ ഏതു ചെയ്യാൻ കഴിയും!”

നക്ഷത്രരാധൻ രാജാവിന്റെ കൈ മുക്കിപ്പിടിച്ചു. രഘുപതി അഭ്യേഷത്തെ പിടിച്ചു വലിച്ചുകൊണ്ടപോകും എന്നുള്ള ഭ്യംകൊടുണ്ടാ അഞ്ചിനെ ചെയ്തു് എന്ന തോന്നം.

പതിനൊന്നാം അല്പരായം

നക്കുരായൻ രാജാവിന്റെ കൈവിടിച്ചു കാട്ടിൽ തുടി ഗ്രഹത്തിലേജ്ഞു മടങ്ങിവരുമ്പോഴും അരകാശത്തിൽ നിന്ന് അല്പം വെളിച്ചും വന്നിരുന്ന—എങ്കിലും കാട്ടിനു ഒളിൽ പലിയ ഇട്ടു ബാധിച്ചിരുന്നു. അന്യകാരം ആ വഹിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പോൾ പുക്കണ്ണജീവൻ തലക്കം മാറ്റും ശരതിനാമീതെ കാണാപ്പെട്ടിരുന്നു. ക്രമത്തിൽ അവവയും താണവോക്സം അപ്പോൾ അന്യകാരംകൊണ്ട് നിരന്തരി കും അകാശവും മുചിയിം കണ്ണായിത്തീരും.

രാജാനിയിലേജ്ഞുഒളി പഴിയിൽക്കുടി പോകാതെ രാജവു ക്ഷേത്രത്തിലേജ്ഞു ചെന്നു. ക്ഷേത്രത്തിൽ സസ്യങ്ങളും ദീപാരാധനകൾക്കും ഒരു വിളക്ക് മാറ്റും കത്തിച്ചു രഘുപതിയും ഇയസിംഗൻം കടിലിൽ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ മെഴുനു ശരവലംബിച്ചു മനോരാജ്യത്തിൽ പെട്ടിരിക്കയായിരുന്നു. വിളക്കിന്റെ മദ്ദിയും വെളിച്ചതിൽ അവരിൽവരുത്തേയും മുവരത്തിലെ അന്യകാരം മാറ്റും കാണാപ്പെട്ടിരുന്നു. രഘുപതിയെ കണ്ണില്ലോർജ്ജം നക്കുരാദയനു തലവപാശകാൻ കഴിഞ്ഞതില്ല. രാജാവിന്റെ നിശ്ചലിൽനിന്നാശകാണ്ടോ അദ്ദേഹം വായിലേജ്ഞു നോക്കി ക്ഷാണ്ടുനിന്നും. രാജാവും അദ്ദേഹത്തെ തന്നെന്റെ അരികെ പിടിച്ചുവലിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈകെ മുരുക്കു കണ്ണൽ സ്ഥിരമായിയോടുള്ളി നോക്കുയും ചെയ്തു. രഘുപതി നക്കുരായന്റെ നേരെ ഉറുമായ ഒരു നോട്ടം

സോകി. കടവിൽ രാജാവു റഘുപതിയെ നമസ്കരിച്ചു നക്ഷത്രരാധയശം ജ്യേജ്ഞനെ അനുസരിച്ച്—റഘുപതി ന മസ്താം സ്വീകരിച്ചു്, ഗാഖ്ലിന്തുംതൊട്ടുടി പറഞ്ഞു:—“ഇയോസ്യു—രാജുത്തിനു ക്ഷേമമല്ലോ?”

രാജാവു് അല്ലും താമസിച്ചു പറഞ്ഞു:—“മുക്കേബു! രാജുത്തിനു ഭാർട്ടം നേരിടാതിമിക്കാൻ ശരംഗു് അനുഗ്രഹിക്കുന്നും! ഈ രാജുത്തിൽ അമ്മായുടെ സകല സന്താനങ്ങളും സപ്താതിയോടും സ്നേഹത്തോടുംതുടി പെരുമാറ്റേ! ഈ രാജുത്തിൽ ശ്രൂരം സോദരന്മാർ തമ്മിൽ ദിനം വരുത്താതിമിക്കേണ്ടേ! സ്നേഹം ഉള്ളടട്ടുന്നു് ശ്രൂരം മധിംസ യെ പ്രതിഷ്ഠിക്കാതിരിക്കേണ്ടേ! രാജാത്തിനു് അമംഗലംം ഒക്കിച്ചിട്ടാണു് തൊൻ ഇവിടെ വന്നിരിക്കുന്നതു്. പാപസ ക്ലൈഡാർ തമ്മിൽ കൂട്ടിട്ടി കാട്ടത്തി ചിടിക്കാൻ ഇടയ്ക്കുന്നു്. അങ്ങു് ശരതിനെ കെട്ടത്തിയാലും; ശാഖതിജലം പഞ്ചിച്ചാലും; ക്രമിക്കെ തണ്ട്രിച്ചാലും.”

റഘുപതി പറഞ്ഞു:—“ഈശപ്രരബ്ദം കോപവ ഹി കത്തിത്തുടങ്ങിയാൽ അതിനെ കെട്ടത്താൻ ആക്ഷണ്യാശിഷ്ടം? കൈ അവരായി നിമിത്തം നിരചരായിക്കും അംഗീകാരം പേര് ശ്രൂരിയിൽ വെള്ളുവാക്കും.”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“ശ്രദ്ധ തന്നോയാണു് ഡേം; അതുകൊണ്ടുതന്നോയാണു് തൊൻ വിരജ്ജനതു്! അതു് ചിലർ ധരിച്ചിട്ടും ധരിക്കാതക്കവാചവ പ്രബന്ധിക്കുന്ന വഴ്വും. ഈ രാജുത്തിൽ ഇശപ്രരബ്ദം പേര് പറഞ്ഞു് ഇശപ്രരബ്ദം നിക്കമജ്ജാർ ലംഘിച്ചുവരുന്നാണെന്നു് അംഗീക്കും ശരറിഞ്ഞതുടുടി? അതുകൊണ്ടു് അമംഗലത്തെ

ഭയപ്പെട്ട് ഈ സന്ദൃശമയത്തു എന്നൻ ഇവിടെ വനിച്ചിള്ളതു്. ഇവിടെ പാപപുക്കിൾ തെ മുള്ളിച്ച ധനധാര്യ സമുഖിയെടു സുവര്ത്തനാടു കൂടിയ എൻ്റെ രാജുത്തു് ഇംഗ്ലേഷു പരിഞ്ഞറ ചഞ്ചായുധവരതെ അങ്ങു വിളിച്ച വരത്തെയു്. ഈ സംഗതി ചാരണാൻ വേണ്ടിയാണോ എന്നു പ്രോം ഇവിടെ വന്നതു്.” ഇതിനെ പറഞ്ഞു ദഹാരാജാവു രഘുപതിജ്ഞാട മുവരെത്തെല്ലു മംം പിളക്കു കൈ നേടു നോക്കി. എറിയും ഗംഭീരയും ഭഡാവുമായ രാജാവിന്റെ ശൈലി കൊണ്ടു കൊണ്ടു നേരും തടയപ്പെട്ട കൊട്ടകാംബരന്മാരോപാലെ കുടിലിന്റെ ഉള്ളിൽ ഇളക്കി മറിഞ്ഞു തുടങ്ങി. രഘുപതി ഉത്തരമൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. പുണാദത്തു പിടിച്ചു് ഇളക്കിത്തുടങ്ങി. രാജാവു നമസ്കരിച്ച നക്കരുദായൻ്റെ കൈപിടിച്ചുംകൊണ്ടു പുറിത്തെല്ലു വന്നു. അവരെന്നു ആ കുറഞ്ഞ സിംഹമാം പുരംതെല്ലും പിടിച്ചും കുടിലിനുള്ളിൽ കൈ വിളക്കിം രഘുപതിജ്ഞാട രഘുപതിജ്ഞാട വലിയ ഓഴം ഒരു ഉണ്ടായിരുന്നു.

അപ്രോം ആകാശത്തിൽ വെളിച്ചില്ലാതായിരിക്കുന്നു. നക്കരുദാമിം മേലുണ്ടാക്കിയ നിലഗന്ധങ്ങളായിരിക്കുന്നു. ആകുകാം മുഴുവൻ അനൈക്കാരം കൊണ്ടു കൊണ്ടു മുടിയിരിക്കുന്നു. ഈ അനൈക്കാരത്തിൽക്കൂടി കീഴക്കൻ കാര്ദ്ദ വീശി എപിടെനിന്നോ കടന്നുവും മുംബും മണം പറത്തുന്നും വന്നതിന്റെ മന്ത്രശബ്ദം കേരാക്കപ്പെട്ടുന്നും. രാജാവു മരണാജാത്തിൽ മുന്തി പരിചയമുള്ള വഴിയിൽക്കൂടി നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. വെക്കുന്നു് വിനിക്കുന്നു് “കമാംജാവു്” എന്നു് ആരം വിളിക്കുന്നതു കേട്ട്.

രാജാവു പിന്തിമിഞ്ഞു ചോദിച്ചു:—“താൻ അതാൾ
ണോ?”

കേടുപരിചയരുള്ള കച്ചയിൽ കൈവൻ വരഞ്ഞു:—
“താൻ അരങ്ങയുടെ അധ്യാത്മായ ട്രിനുനാണോ; താൻ
ജയസിംഹനാണോ; മഹാരാജാവേ! അതു് എന്നും ഇത്
വും സപാമിച്ചുമാണോ. അരവണാചിച്ചു് എനിക്കു മറബാക
മില്ലു. അതു് എല്ലുകാരം അരങ്ങയുടെ അരവണാജഗന്നർ കൈക
പിടിച്ചു് അന്നുകാരണ്ണിൽക്കൂടുന്ന ത്രിക്കൈക്കാണ്ടുപ്പാക്കന്ന
വോ അപ്രകാരം എന്നും ഒക്കപിടിച്ചു് എന്നും
ത്രിക്കൈക്കാണ്ടുപ്പായാലും. താൻ ഗംഭീരമായ അന്നുകാ
രത്തിൽ ചെട്ടിക്കുന്നു; എന്തു ചെയ്യാബാണോ് എനിക്കു
നാനു വരുന്നതു്—എന്തു ചെയ്യാബാണോ് തിനു വരുന്നതു്
എന്നു് എനിക്കു് കട്ടംതന്നെ അവിഞ്ഞുത്തിട്ട. താൻ ക്കു
ക്കൽ വലുക്കത്താട്ടു ചോക്കനു; ക്കരിക്കൽ തുടക്കത്താട്ടു ചോ
ക്കനു. അമരക്കാരനാമിട്ടു് എനിക്കു് അതുകുമില്ലു” അതു
ഇങ്കുണ്ടിന്നു കണ്ണിൽ വീണാത്തുടങ്ങി. അതുകും അതു കാനുനു
കഴിവുത്തില്ല. അതുവശംകാരത്തോടകൂടുതിയ ജയസിംഹന്നർ
അത്രസപഠം മാത്രം ഇള്ളകിമരിന്നതുംകൊണ്ട് രാജാവിന്നർ
ചെവിതിൽ മുഖവിക്കാൻ തുടങ്ങി. സമീചവും സ്ഥാഖ്യ
വുമായ അന്നുകാരം; ഇള്ളകിമരിയുന്ന സമുദ്രചോലെ
കാണുവീണിത്തുടങ്ങി. രാജാവു ജയസിംഹന്നർ കൈക
പിടിച്ച പാഞ്ഞു:—“നടക്കു, എന്നും കനിച്ചു രാജയാ
നിയിലേജ്ജു നടന്നാലും.”

പാറ്റുണ്ടാം അല്ലുായം

പിരോദിവസം ഇയസിംഗൻ ക്ഷേത്രത്തിലേള്ളു മട ഒപ്പിവന്നാപ്പും പുജയുടെ സമയം കഴിഞ്ഞതിൽക്കൊന്ന. ഒമ്പതി മൂന്നുപ്പതൊട്ടുടി തനിയേ ഇരിക്കൊന്ന. ഇതി നാമവു് തിക്കലും ഇയസിംഗൻ പുജിയ്ക്കു് എത്താതെ ഇ കന്നിട്ടില്ല.

ഇയസിംഗൻ ചന്ദ്രിട്ടു മുഹമ്മദിനു അടങ്കൽ ചോ കാതെ തന്നെ പുണ്ടാട്ടുത്തിലേള്ളു ചോയി. തന്നെ പു ക്ഷുണ്ണം മുഹമ്മദിനു ചെന്നു് ഇരുന്നു. അവന്നും നാലു ദാശത്തുള്ള പുക്ഷുണ്ണം ഇളക്കിത്തുടങ്ങി; ആടിത്തുടങ്ങി; നിശ്ചലുകൾ മുഹമ്മദിനു. ശവന്നും ചുറ്റും ചുപ്പുവ ചിത്രങ്ങളായ തളികകളുടെ അട്ടികളില്ല; ഗ്രാമമുണ്ടായ അട്ടികളുടെ ഭീതെ അട്ടികളില്ല; നിശ്ചൽ നിംബത്തും കോ മളവുമായ സ്നേഹത്തിന്നും അല്ലെന്നവു; സൂചയുമായ അമ്പാനവു; പ്രതിയുടെ പ്രീതിയേറിയ അലിംഗനവു; ഇവിടെ സകല വസ്തു കുഴിഞ്ഞു ചോദ്യം ചോദിക്കാതെ മുതിശ്ശിച്ചുകാണിക്കിക്കൊട്ടു താഴുള്ളി. മനോവിച്ചാതെ നാ വിശ്വാം വക്കത്തുനില്ല. നോക്കിയാൽ ഇങ്ങാട്ടും നോ കും; സംസാരിച്ചാൽ ഇങ്ങാട്ടും സംസാരിക്കും. മൂന്ന മായ ഇം ശ്രദ്ധുഷയുടെ ഇടയിൽ പ്രതിയുടെ ഇം അ നീഃപുരത്തിൽ ഇരുന്ന ഇയസിംഗൻ ആലോചന തുട താണി. രാജാവു തനിക്കു് എന്നെല്ലും ഉപദേശങ്ങൾ തന്നി കന്നത്വാ അവയെയപ്പും റിത്തൈന്ന അവൻ ആലോചി ക്കാൻ തുടങ്ങി.

ഈ സമയത്തു റമ്പതി പത്രക്കെ വന്ന് അവ നീറ പുറത്തു കൈചെവച്ചു. ഇയസിംഹൻ തെട്ടിപ്പൂഡി. റമ്പതി ശ്രദ്ധനീറ അട്ടക്കൽ ഇരുന്നു. ഇയസിംഹ നീറ മുഖത്തെഴു ദോക്കി കച്ചയ്ക്കിടക്കാണ്ടു പറത്തു:— “വത്സ! നിന്നെ എന്ന ഈ മാതിരി ശ്രദ്ധാലുമായി ഏ നീറ അരിക്കത്തുവിനു മാറിപ്പൂക്കന്നവപ്പോ. എന്ന നി കക്ക ഭോഷ്ഠമാനം ചെങ്കിടിപ്പുപ്പോ.”

ഇയസിംഹൻ എന്നേന്ന പറയാൻ ശ്രമിച്ചു. രഘു തി ശ്രദ്ധനീ വിലക്കിക്കാണ്ടു പറയാൻ തുടങ്ങി:—“കൈ നിമിഷം നേരമെക്കിലും എന്ന നിന്നെ സ്നേഹിക്കാതിരുന്നിട്ടോ? ഇയസിംഹ! എന്ന നിന്നീര നേരെ വല്ല ഒരു പാധവും ചെങ്കിട്ടോ? ചെങ്കിട്ടോക്കിൽ — എന്ന നിന്നീര ഗൃഹവാൺ; നിന്നീര പിറുത്തുല്പന്നാൺ; എന്ന നിന്നോട് ക്ഷമായാവനം ചെങ്കും. നീ എന്നിങ്കു മാല്ലു തന്നും.”

ഇയസിംഹൻ ചെട്ടുനീ ഇടിക്കാണുവിധിയിൽ തെട്ടിപ്പൂഡി— ഗൃഹവിന്നീര കാൽപ്പിടിച്ചു കൂട്ടത്തും കൊണ്ടു പാത്തു:—“ഓള്ളു! എന്നിങ്കു കനം അരിയില്ല, എന്നിങ്കു കനം മനസ്സിലാണെന്ന സാധിക്കുന്നില്ല, എന്ന എവിടെങ്ങാണോ പോക്കുന്നതു് എന്ന കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല.”

റമ്പതി ഇയസിംഹനീര കൈ പിടിച്ചു പം തത്തു:—“വത്സ! നിന്നീര കട്ടിക്കാലം മുതല്ലും” അമ്മയെ പ്പോലെ നിന്നെ സ്നേഹിച്ചു നിന്നെ ശാസ്ത്രം പഠിച്ചു.

നിന്നു പുണ്ണമായി വിശ്വസിച്ചു് ചങ്ങാതിയെപ്പാലെ
എൻ്റെ സകല കാഞ്ഞങ്ങളും നിന്നോടു് ആരാലാചിച്ചിക
നു. ഇപ്പോൾ എൻ്റെ അരികുത്തുനിന്നു് ആരാഞ്ഞു് നി
ന്നെ പിടിച്ചുവലിച്ച കൊട്ടുപോകുന്നതു്? ഇതുകാലത്തെ
സ്ന്മാവും മമതയും ആരാഞ്ഞു് മറിക്കാൻ തുമിക്കുന്നതു്?
നിന്റെ മേൽ എന്തിട്ടും ഒരുവരുത്തമായ അധികാരം
സിലബിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ പരിത്രാദിലുമായ അധികാരത്തിൽ
കൈവെച്ചുതു് ആരാഞ്ഞു്? വത്സ! ആ മഹാപാപാജുടെ
പേരു് പഠിത്താലും.”

ഇയസിംഗൾ വരഞ്ഞു:—“പ്രാദ! ശ്രദ്ധയുടെ പ
ക്കൽനിന്നു് എന്നെന്ന ആരക്കും പേരംപെട്ടതിട്ടില്ല—ഈദ്ദേ
തന്നെയാണു് എന്നെന്ന ശ്രക്കറിയിരിക്കുന്നതു്. തൊൻ വി
ട്ടിൽ താമസിച്ചിരുന്നു. ശ്രദ്ധ പെട്ടുന്നു് എന്നെന്ന പെരു
വഴിയില്ലാണി. ആരാഞ്ഞു് അരുളുൻ്ത്, ശ്രദ്ധാഞ്ഞു് അമ്മ,
ആരാഞ്ഞു് സോദരൻ എന്നു് ശ്രദ്ധ പഠിത്തില്ലോ? ലോക
ക്കിൽ കൈ വെന്നുമില്ലെന്നും സ്ന്മാത്തികൾഡിയും പ്രേമ
ക്കിണ്ഠിരഡിയും പരിത്രാദിലുമായ അധികാരമില്ലെന്നും ശ്രദ്ധ
പഠിത്തില്ലോ? തൊൻ ശ്രദ്ധ അമ്മയായി കുട്ടിവന്നി
അനാവോ അവർമം ശക്തിയാണുന്നു് ശ്രദ്ധ പഠിത്തവ
ല്ലോ. ശ്രൂർ എവിടെ മിംസചയ്യുന്നുവോ, ശ്രൂർ എവി
ടെ ചോര കലിപ്പിക്കുന്നുവോ, എവിടെ സോദരനാർ
കലമ്പിക്കുന്നുവോ, എവിടെ രണ്ടാഴുകൾ തുടിയാൽ യുദ്ധ
മുണ്ടാകുന്നുവോ അവിടെയെല്ലും പാദത്തോടുടക്കിയ ഇള
ശക്തി ചോരക്കിക്കാനുള്ള ആഗ്രഹത്തോടുടക്കി അവഴു
ടെ കപാലപാത്രവും എടുത്തുനില്ലോന! അമ്മയുടെ മട്ടി

അഞ്ചനിന്നോ അരക്കു് എന്നെന്ന ഇഴ ടാങ്കസിഡ രാജു തനി ലേഡു നാടകടത്തിയ ഫ്ലോ!?”

രഘുചതി വള്ളരേന്നെന്നും സ്പൂഡ്യൂ ഗായികനും. കടക്കം കീംപ്പുംപാസം വിട്ട് പറഞ്ഞു:—“എന്നാൽ നീ സപത്രു നാണ്ഞകിൽ, ബന്ധനത്തിൽനിന്നും മുക്തഗായിതിക്കും വൈക്കിൽ നിന്നേൻ മേൽ എന്നിക്കുള്ള സകല അധികാര തേയും തൊൻ തിരിച്ചുടത്തിരിക്കും. എന്നാലേ നീ നും സുവമാവുള്ളേംവൈക്കിൽ അംഗീരേനാവക്കു!” എന്നവരും എന്നീക്കാൻ ഭാവിച്ചു.

ഇയസിംഹൻ അരക്കുമതത്തിന്നേൻ കാൽവിടിച്ചു പറഞ്ഞു:—“പ്രഭാ! അരക്കു് അരക്കു്. അരക്കു് എന്നു ഉപേക്ഷിച്ചില്ലും എന്നിക്കു് ശരണഭയ ഉപേക്ഷിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. തൊൻ അംഗീരുടുടർക്കും തുന്ന ഇലിക്കുള്ളേം. അംഗീരുടുടർക്കും ഇപ്പോൾ ചെയ്യാം. അരക്കു് ഒഴിച്ചു് എന്നിക്കു മറായും ശ്രദ്ധമില്ല.”

രഘുചതി പിന്നെ ഇയസിംഹനെ അതിംഗനം ചെയ്തു. അരക്കുമതത്തിന്നേൻ കണ്ണിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചു ഇയസിംഹനേൻ മുഖലിൽ വീണ്റുടങ്ങാൻ.

—————

പ്രതിച്ഛന്നാം അല്ലുായം

ക്ഷേത്രത്തിൽ ഓടനക്കം ഇംഗ്ലീഷ് തുടിയിരിക്കും. വള്ളരെ കോലാഹലമായിതിക്കും. രഘുചതി പരഞ്ഞസ്ത്രത്തിൽ ചോദിച്ചു:—“നിങ്ങൾ എന്തിനാണോ ഇവിടെ വന്നിക്കുന്നതു്?”

അവരിൽ അരുന്ദകം പേര് പഠിയു:—“എങ്ങപറം ഒവിയെ കംനംചെങ്ങാനാണ് വന്നിരിക്കുന്നതു്.”

രഘുവതി പഠിയു:—“ഒവി എവിടെ! ഒവി ഈ രാജും വിട്ടപോയിരിക്കും. നിങ്ങപറം ഒവിയെ ഇവി ദെ നിന്താൻ കഴിഞ്ഞില്ലെല്ലും. അവൻ മുരബ്പുട്ട് പോകി.”

അരപ്പും വലിയ വ്യമാസിക്കായിത്തീർന്ന്. നാലു ദി കൈകൊന്നം പല കമകളും കെട്ടുട്ടുണ്ടി—“ഇങ്ങഡേവി അരങ്കു് എന്നാണ് പറഞ്ഞതു്?!”

“ഇങ്ങഡേവി! എങ്ങപറം എന്തു് അപരാധമാണ് ചെ ഫീനിക്കുന്നതു്?”

“അമ്മ കനാകൊണ്ടും പ്രസാദിക്കില്ലെന്നോ?”

“എന്നറ സൗഖ്യരഹം പുത്രൻ സുവക്ഷണയിൽ നാതുകൊണ്ട് തൊൻ കരേ ദിവസമായിട്ട് തൊഴാൻ വരാ അതതാണോ?.” (തെന്നറ ഉപേക്ഷ സമീക്ഷാൻ വയ്ക്കാത്തതു കൊണ്ടാണു് ഒവി രാജും വിട്ടപോയതു് എന്നായിരുന്ന അവൻറ ദുശ്വിശ്രാസം.)

“എന്നറ രണ്ടു് ആട്ടിനെ അമ്മജ്ജു കൊട്ടക്കണമെ നു തൊൻ പിചാരിച്ചിരുന്നു. വളരെ കൂറത്തായതുകൊണ്ടു് കൊണ്ടവരാൻ സാധിച്ചില്ലു്.” (രണ്ടു് ആട്ടിനെ കൊട്ട ക്കാൻ ചെവകിച്ചുതുകൊണ്ട് രാജുത്തിൽ ഈ മാതിരി അ മംഗളം വന്ന വഴ്യും എന്ന പിചാരിച്ചു് അവൻ പരവണ നായിത്തീർന്നു)

“ഗോവല്ലനും വഴിവാട പ്രാത്മിച്ചിക്കുന്നതു് അമ്മ ജ്ജു കൊട്ടത്തിരയില്ലും. എന്നാൽ അമ്മ അവനു തങ്ക

ഗിങ്കു കൊട്ടത്തിങ്ങനും. അവൻറെ യോദ വീത്തും അവൻ അദ്ദേഹം മാസമായിട്ട് കിടപ്പായിരുന്നു.” (ഗോവല്ലം നും വയറു വീത്തും ദ്രോഹി മരിച്ചാലും വേണ്ടില്ല അമ്മ ഇംഗ്ലീഷിലിരിക്കുന്ന എന്നിങ്ങിനെ അവൻ ശ്രദ്ധിക്കുന്നതായി പ്രായമില്ല. എല്ലാവകം നിങ്കാശുവാനായ ഗോവല്ലം കുറിം കുറിം വളരെ വലുതാവന്നുമനും ശ്രദ്ധമില്ലത്ര ദണ്ഡി)

ഇന്നത്തിരക്കിൽ വളരെ ചൊക്കുഭുളി കരാർം ഉണ്ടും കിങ്കാശം. അവൻ എല്ലാവരും തള്ളിനീക്കി മുമ്പിൽ വന്ന കൈക്കുപ്പിക്കാണ്ട് ഒരു പതിയോട് പഠന്തു:— “ദേവ! അമ്മ എന്നാണ് റാജം പിട്ടുവാക്കാൻ കാരണം? തെന്നും എന്തു തെരാണു് ചെയ്തിരിക്കുന്നതു്?”

രഘുവതി പഠന്തു:— “അമ്മജ്ഞീ കു തുള്ളി ചോറ കൊട്ടാണ്ട് നിങ്ങൾക്കു സാധിക്കില്ല. ഇതാംനും നിങ്ങളുടെ ക്ഷേത്രി?”

എല്ലാവകം മിണ്ടാതിങ്ങനും. കടചിൽ സംസംഗി കാണ്ട് തുടങ്ങി. അസ്ത്രാശുപത്രത്തിൽ ചിലർ പറയാൻ തുടങ്ങി:— “ബാജാവിണ്ട് നിങ്ങളും തുള്ളു. തെന്നും എന്തു ചെയ്യും?”

ഇയസിംഗൻ കല്ലുവകാണ്ടാണുക്കുപ്പട്ട പാവിച്ചാണെലു അനാശാതെ ഇരുന്നിങ്ങനും. “അമ്മജ്ഞീട് നിങ്ങളുമാണു്” എന്നീ വാക്കുകൾ മിന്നച്ചിന്നും വേഗത്തിൽ അവൻറെ നാക്കിൽ വന്നു. എന്നാൽ അവൻ തന്നുത്താൻ കരുക്കിട്ടു് കു വാക്കേചോലും പഠന്തലില്ല.

രഘുവതി പാങ്കാശുരാജാട്ടിടാ പഠന്തു:— “അതാ

ഞാം രാജാവും! അർമ്മയുടെ സിംഹാസനം രാജാവിൻ്റെ സിംഹാസനത്തിനീളം ചോടെയാണോ? അംഗങ്ങിനെയാ ബനകിൽ അർമ്മയില്ലോത്ത ഇംഗ്രേസ്ത്തിൽ നിങ്ങളുടെ രാജാവും നിങ്ങളും കൂടി താമസിച്ചേണ്ടില്ലോ! നിങ്ങളെ ആ രാജാർ ക്ഷമിക്കുന്നതും എന്ന കാണ്ടെട്ടി!”

ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വലിയ പുരുഷമായി. എ ഫൂഡാകും സാവധാനത്തിൽ പറയാൻ തുടങ്ങി.

രഘുപതി എൻസിട്ടു നിന്നു പറഞ്ഞു:—“രാജാവിനെ വലുതാക്കി നിങ്ങളുടെ അർമ്മയെ നിങ്ങൾ അവധാനിച്ചു രാജുക്കാണ്ണിനിന്നു നാട്കടത്തി യിട്ടുവെല്ലോ! നിങ്ങൾക്കു പുരുഷായിരിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന വിചാരിക്കേണ്ട. മുന്നാക്കാ സ്ഥിം കഴിഞ്ഞതാൽ ഇതു വലിയ രാജുക്കാണ്ണിൽ നിങ്ങളുടെ വി ടക്കളുടെ ചിഹ്നംപോലും ഉണ്ടാവില്ല—നിങ്ങളുടെ വിത്ര ക്ഷമാക്കാൻ തല്ലിനാംവച്ചുാണ് നിങ്ങളുടെ വംശത്തിൽ കരാ ഭിം ഉണ്ടാവില്ലോ.”

ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ സമുദ്രത്തിനേം ഗംഗിരശ്വലും പോലെയുള്ള ഒല്ലും, ക്രമത്തിൽ വലിച്ചുതുടങ്ങി. ജന ശ്രീടവും വലിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങി. ആ നീണ്ടമനസ്ത്രം കൈ തുല്പിക്കുന്നു രഘുപതിയാട്ട ചരഞ്ഞു:—“സന്താനങ്ങൾ അവരായം ചെയ്യാൽ അർമ്മ അവരെ ശിക്ഷിക്കും; എ നാൽ അർമ്മ സന്താനങ്ങളെ തീരു ഉച്ചവക്ഷിച്ചു ചോ കുക എന്നാളിൽതും എപ്പോഴെങ്കിലും ഉണ്ടാകമോ? എത്തു ചെയ്യാലുണ്ടോ അർമ്മ തിരിച്ചുവരിക എന്നും അന്തേ പറ ഞ്ഞുതാരണം.”

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“നിങ്ങളുടെ ഇംഗ്രേസ്ത്തിലും

എപ്പോൾ ഈ രാജ്യംവിട്ട് ഘറ്റത്തു ചൊക്കേമാ അരങ്ങുപ്പാർഡ് അമു മു രാജ്യത്തിൽ വീണ്ടും കാലെടത്തു വെക്കുന്ന താണം.”

ഈ വാക്കുകൾ ഒക്കേപ്പോൾ ഇന്നത്തേട്ട് കോലാഫ് ലം വെച്ചുനു നിന്നുംവായി. നാലുബോഗത്തും ഗംഗീര മാസ് നില്ലേഖ്യം ബാധിച്ചു. കെട്ടവിൽ എപ്പോവകം മുവ തേരാട്ട് മുവം നാക്കിത്തുടങ്കി. അതും വെച്ചുനു കുന്നം പറയാൻ സാധിച്ചില്ല.

രഘുവതി ഇടിവെട്ടുന്ന ശമ്പുത്തിൽ പാഠത്തു:—
“എന്നാൽ നിങ്ങൾ മുഹമ്മദും കുന്നാലും വായി! എന്നും കുപ്പു, വരക വിൻ! വള്ളം കുറ്റത്തു നിന്നു പലതും അരുംകുച്ചുകാണ്ടു നി ഞേരം ദേവികൾക്കുത്തിനു വന്നവരാണ്ടും—ക്ഷേത്രത്തി നേരം ഉള്ളിലേക്കു നടന്നാലും.”

എപ്പോവകം ഭയങ്കരാട്ടുടി ശരവചമിററ്റും കുത്തുടി. ക്ഷേത്രവാതിൽ അടച്ചിങ്ങാ. രഘുവതി പത്ര ക്ഷേത്രവാതിൽത്തുറന്നു.

കംചുനോരുത്തുള്ളു് കരാർക്കൈക്കിലും മിണ്ണാൻ സാധിച്ചില്ല. ബിംബാ തതിനേരം വിന്നംബാഗം കാണിക്കുടെ നേരെ സ്ഥാപിച്ചിങ്ങാ!—ശരമ വിചുവിയായിത്തുണ്ടി ചിക്കനാ! “അരംമാ! കരിക്കൽ തിരിന്തുനില്ലേനാ! തന്മാർഡം എന്തും അപരാധമാണ്” ചെങ്കുറിച്ചുനേരും എന്നാളു വിലാപലുപനി ഇന്നാശ്ശേരം ഇടയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട് നാലുബോഗത്തുനിന്നും “അരംമാ എവിടെ അരംമാ എവിടെ” എന്നാളു ശമ്പും ഘറ്റപ്പെട്ടു. പ്രതിമ കല്പായതുകൊണ്ടു തി ചിന്തില്ല. വള്ളം ചേരു മോഹാലസ്യപ്പെട്ട ചീണു. കട്ടി

കർ കനം അറിയാതെ കരയാൻ തുടങ്ങി. പുല്ലനാർ അമ്മയില്ലാതെ ചെറുവൈപ്പത്തേളിപ്പോലെ “അരേമെ, അരേമെ!” എന്ന വിളിക്കാൻ തുടങ്ങി. സുക്കഥട മുവച്ച ട്രഷ്യം നീണ്ടിപ്പൂഡി. വസ്തുതാനേരം മടക്കാതുകൾ അഭിഞ്ചുവായി. അവർ മാറ്റതടാകാൻ തുടങ്ങി. യവാക്കണ്ണാർ ഇടവിക്കാണ്ട് പത്രക്കു പറഞ്ഞു തുടങ്ങി:—“അരേമെ! ഭേദിായ ഞാശപം തിരികകളുടിന്കാണ്ട് വരും—വേദിരെ വിടക്കഴിപ്പു്.” ഭാഗതനായ ഒരു പാടി.

“പൊശാണനുവിണിയാകമനേ
രക്കളേയരിയും മിനംവഴുപ്പാം”

ക്ഷുദ്രവാതുക്കൽനിന്നോ എല്ലാവരും അരേമെ! അമേ! എന്ന വിളിച്ച വിലാപം ചെയ്തു തുടങ്ങി. എന്നാൽ അമ്മ തിരിത്തുരുന്നാക്കിയില്ല. നട്ടച്ചുകിലെ വെയിൽ മട്ടപഴുതുടങ്ങി—തിരുമ്പിംഠ്രു പട്ടിനി. കിടക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ വിലാപം നിലപ്പില്ല.

അപ്പോൾ ഇയസിംഹൻ ചാംപുടിക്കാണ്ടുവന്നു ഒല്ലപതിരിയാട പറഞ്ഞു:—“പ്രിം! എനിക്കു് ഒരു വാക്കുകിലും പറഞ്ഞുത്തുടട?”

ഇയസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“പാടിപ്പു, ക്രക്കരം മിണ്ടിപ്പൂക്കത്തു്?”

ഇയസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“സംശയിക്കാൻ കൈ കൂണബുമില്ലു്?”

‘ഇല്ലു്?’ എന്ന ഒല്ലപതി ഉംപ്പായി പറഞ്ഞു.

ജയസിംഹൻ ഉംപ്പായി മധുഖവസം ചെയ്തേക്കു
ണ്ട് പറഞ്ഞു:—“എല്ലാം വിശ്രസിക്കാമോ?”

രഘുചതി കറിന്നമായ ഒരു നോട്ടുത്താൽ ജയസിം
ഹനെ ദഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു:—“കാ എത്വാം.”

ജയസിംഹൻ മാറിയുള്ള കൈവെച്ച പറഞ്ഞു:—“എ
നീം മാറിടം വിശ്രിന്ന പോകുന്ന്” അവൻ എത്ര ജനത്തി
ക്കിൽനിന്നു പുറത്തേഴ്ത്തു കാടിപ്പായി.

—————

പതിനാലം അല്പം

പിരേറിവസം ആരുഷാധമാസം 29-ാം ദായിക്ക്
നാ. ചതുർഥിദിവസാരാധക പുജ അനു റാറ്റിയാണ്. അനു രാവിലെ താലവന്തരിഞ്ഞും ഇടയിൽക്കൂടി സൃഷ്ടി
നഭിക്ഷണവാർ കിഴക്കാഗ്രത്തു മേലഭാഗത്തിനില്ല.
സപ്താംഗത്തികളിൽ കളിച്ചു് ആനന്ദങ്കാളി എ കാ
ടിനുംളിൽ ചോയി ജയസിംഹൻ ഇരുന്നു. അപ്പോൾ
പുംഗു തികഡി കാഴ്ചാന്നായി അവബന്നു മനസ്സിലുടക്കി
ക്കാൻ തുടങ്ങി. ഈ വന്നത്തിലു് കല്പുകൊണ്ട് പണിത
ഈ ക്ഷേത്രത്തിനും കല്പടവുകളിലും ഈ ഗോമതീതിരം
ത്രഞ്ഞ വലിയ ആൺപുക്കണ്ണിനും നിശ്ചലിലും ആ നി
ശ്ചക്കാണ്ട് മുടിയ കളിവക്കകളിലും കഴിഞ്ഞുള്ളിയ ത
നേരം കട്ടിക്കാലം ഏറാറും രസക്കമായ സപ്താംഗവാലെ
അവബന്നു മനസ്സിലുടക്കിയുള്ളതാണ്. ആ മരണാധരകാഴ്ച
കഡി അവബന്നു കട്ടിക്കാലത്തെ സ്നേഹഃത്താട്ടുടി ചുറ്റി

ନିଷ୍ଠାକଣେ. ଏତୁ କାହୁକରମ ହୁପ୍ପୋରୁ ଚିମିଚୁକୋଣ୍ଡା
ଆବଶୟକ ଯିବାକଣେ. ଏହିନାକୁ ଆବଶୟକ ମାତ୍ର
ଲୁଁ ଶ୍ରୀପୁରୁଷଙ୍କର ପାଇସନ୍:— “ତୋମ ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ
ପ୍ରେସରିଜନଙ୍କ; ତୋମ ଯାତ୍ରୀ ପାଇସରିଜନଙ୍କ; ଶୁଣି
ତୋମ ମଦନ୍ଦଳଙ୍କରିଲୁ.” ବେଳୀକୁଣ୍ଡରକାଣ୍ଡ ପଣିତ
କେହିଗୁରୁତବିଗେଠଂ ଧକ୍କାଟିର ମୁଣ୍ଡରେଖିକରମ ତତ୍ତ୍ଵିତ୍ୟାଙ୍କୁ
ନା. ଅତିବିଶେଷ ଉଚ୍ଚତତ୍ତ୍ଵରେଶତ୍ତ୍ଵରୁ ବୈତିତିକିର ହୁହକା
କୋଣାରିକଣ ସକଳିରାବକଳିତ ନିଶଚ ଅନୁଭିକୋ
ଣ୍ଡ ପତିତୁଳାଣ୍ଡୀ. କ୍ରୁକୋଳତତ୍ତ୍ଵ ହୁଏ ପାଞ୍ଚାଳମଣି
ରୁ ଏହିକାଳେ ଜୀବଜୀବନରୁକ୍ତିରେତାମ୍ଭି ପିଚାଶିଚୁପାନୀ
କଣାବ୍ୟା, ହୁଏ ପରିବର୍କଜୁଣ୍ଠ ତଥିଯେ ଶୁକର କଳିଚୁ
କୋଣାରିକଣାପ୍ରାମ ଆବଶୟ ଏହିକାଳେ ତଥିର ଚତ୍ରା
ତିମାହାରୀ ପିଚାଶିଚୁପିକଣାବେହି, ଅନେକ ରାପିଲବତ୍ତର ମୁ
ଣ୍ଡକିଳାନାନ୍ଦରେକାଣ୍ଡ ଶୋଭିକଣ କେହିଗୁ
ଅନ୍ତରେକାଳେ ଜୀବଜୀବନରୁକ୍ତିରେତାମ୍ଭି ପିଚାଶିଚୁପାନୀ
କଣାବ୍ୟା କ୍ରୁକୋଳତତ୍ତ୍ଵ ତଥ ତୁମ୍ଭିକୋଣ୍ଡ କଣ୍ଟରୁକ୍ତିରେତାମ୍ଭି
କଣାବ୍ୟା ଆବଶୟ ତୋମାଣି. କେହିଗୁରୁତବିଗେଠାଙ୍କୁଲୁଚୁପୁ
ଦେଇ ଅନେକ ପିଣ୍ଡରୁ ଆମା ଏହିକାଳେ ଆବଶୟ ତୋ
ମୀତୁରୁକ୍ତିରେତାମ୍ଭି. ଏହିନାକୁ ଆଭିମାନରେକାଣ୍ଡ ଆବଶୟର
ପ୍ରେତିର ନିରାଜନିକଣ. ଆବଶୟର କଣ୍ଟରୁକ୍ତିରେତାମ୍ଭି
ପେହିଲାଙ୍କ ଯାଦିଯାଇ କହିତୁରୁକ୍ତିରେତାମ୍ଭି.

രഹ്യപതി വരയ്ക്കുന്ന കണക്ടിക്കു അവൻ കണ്ണിൽ തുടർന്നുകൂടി. മുത്തവിനെ നമ്പുരിച്ചു് എന്നിററുന്നിന. രഹ്യപതി പറഞ്ഞു:—“ഈ ഒരു പുജയുടെ ദിവസമാണോ? അരഹയുടെ കാര്യ പിടിച്ചു സത്യം ചെയ്യും കാംഖണം തല്ലോ.”

ജയസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“ഉള്ളിം.”

രഘുവതി:—“സത്യം ചെയ്ത കാൽം നിരംവരു മോ?”

ജയസിംഹൻ:—“ഉള്ളിം.”

രഘുവതി:—“ഹസ! കാൽം സുക്ഷിച്ച ചെയ്തുണം. അപത്രതാവുമോ എന്ന ശകയുണ്ട്. തൊൻ നിന്നെ രക്ഷിക്കാൻ ചണ്ടിയാണ് രാജാവിന്നെതിരായി പ്രജകളെ ക്ഷുണ്ടിപ്പിച്ചതും.”

ജയസിംഹൻ കനം മിണ്ടാതെ രഘുവതിയുടെ മുവ തേരുണ്ടു നോക്കിക്കാണ്ടുന്നിനു; ഉത്തരമൊന്നം പറഞ്ഞി ദ്വി. രഘുവതി അവൻറെ തലയിൽ ശൈക്ഷവച്ച പഠം ഞ്ഞു:—“എൻറെ അറബഗ്രഹംകൊണ്ട് പിംഗിംതുടാതെ നിന്നും കാൽം സാധിക്കാൻ കഴിയും. ശാമ്മയുടെ കല്പന നിരവേറാൻ സാധിക്കും” എന്ന പറഞ്ഞു് അവിടെനി നു പോയി.

ഉള്ളതിനിന്നു് കൈ മറിയിലിക്കുന്ന രാജാവു മുവ നോട്ടുടി കളിച്ചുകൊണ്ടിക്കയായിക്കുന്നു.

മുവൻറെ കല്പനപ്രകാരം അദ്ദേഹം തലയിലുള്ള കിഞ്ചിടം കരിക്കൽ എടുത്തിരുന്നു; പിന്നെ കരിക്കൽ അതിനെ ധരിച്ചിരുന്നു—രാജാവിന്റെ ഈ കല്പനമിൽ കണ്ട മുവൻ ചിരിച്ചു കഴഞ്ഞുനു. രാജാവു പുംബിയേം ഭക്തി പഠന്നു:—“തൊൻ ശരഭ്രാസം ചെയ്തയാണ്”; ശത്രുവുടെ കല്പനപ്രകാരം ഈ കിഞ്ചിടം എറു എഴുപ്പുത്തിൽ ധരിക്കാൻ കഴിത്തുവോ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കല്പനപ്രകാരം ഈ കിഞ്ചിടം ശരം എഴുപ്പുത്തിൽത്തന്നെ ഉപക്ഷീകരാ

என கடிதுவது கிடைக்க விரிவானால்; ஏன் என்ற கிடைக்க உபேசுவிக்காது அதிலே காரணமாய் வூலிடுவானால்.”

യുവൻറെ മനസ്സിൽ വെച്ചുന്നോ കൈ വിചാരം ഉം ദിച്ച്—കരേന്നെന്നും രാജാവിന്റെ മുവത്തേപ്പു നോക്കി മുഖത്തു കൈകവിമക്കുവെച്ചു പറഞ്ഞു:—“നീ ശ്രദ്ധാവാണോ?” രാജാലൈഡുത്തിന്തിനിനു “രു” എന്ന ശബ്ദം കണ്ണായി സമൃദ്ധം വോച്ചിപ്പിച്ചിട്ടും, യുവൻറെ മനസ്സിൽ ലേണം കാണതാവും ഉണ്ടായില്ല. രാജാവിന്റെ മുഖത്തു നോക്കി രാജാവിനെ ശ്രദ്ധാവെന്ന വിജിച്ചും അവനു പുണ്ണം ചായ ശ്രദ്ധമല്ലുണ്ടോ ലഭിച്ചു.

‘ଯୁବକଙ୍କର ହୁଏ ଯାଦିଷ୍ଟିକିର୍ତ୍ତି ସମ୍ମିଳନରେ ରାଜୀବ ପରିଷକ୍ତ:— ‘ଗୀଯାଣି ଅଭିଭାବୁ?’

ବୁଦ୍ଧି ଯରଣେତରୁ:—“ନୀଯାଶେ ଅନୁଜୀବୁ”

ഈ വിഷയങ്ങൾ നിലച്ചുജൂഡി തക്കം അവസാനിപ്പിപ്പി. ഇങ്കുക്കുക്കും പ്രഖ്യാതമാനമാ കിട്ടിയിപ്പു. തക്കം കേവലം കായവുള്ളതിലായിരുന്നു. ഒട്ടകം രാജാവു തന്റെ കിരീടം എടുത്തു മുച്ചൻ്തെ തലയിൽ ധരിപ്പിച്ചു. അരപ്പുറം മുചൻ്തേ ഒരു ക്ഷേത്രത്തിലോ വരഞ്ഞാൽ സൗക്രംഭം കിട്ടിയിപ്പി. മുചൻ്തേ തീരെ തോറുംപോയി. മുച്ചൻ്തെ മുവത്തിന്തെ വകതി ഒരു കിരീടം തനിന്മാല്ലിൽ ചെട്ടുപോയി. കിരീടങ്ങളാട്ടുടിയെ വലിയ തലയാട്ടിക്കൊണ്ട് മുച്ചൻ്തെ കിരീടമില്ലാത്ത രാജാവിനോട് കല്പിച്ചു. “ക്ഷേത്രക്കമം പഠായും”

പതിനൊല്ലം ക്രമപ്പൂരം

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“എന്തു കമയാണ് പറയേണ്ടതും?”

ആചാരൻ പറഞ്ഞു:—“ചേച്ചിജിട കൂടെ അശ്വം.” കമ എന്നാബെച്ചാൽ ചേച്ചി പറഞ്ഞ കമകളാണെന്ന യാണോ ആചാരൻ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നതു്. ചേച്ചി തന്നോട് പറഞ്ഞിരുന്ന കമകളും ചേച്ചിയും ലോകത്തിൽ വേണ്ട കമകളില്ലെന്നാണോ അവരുടെ ധാരനാ.

രാജാവു് അംഗസ്ഥാർ വലിയ കൈ ഘുംഖകമ വിശ്വിച്ചു പറയാൻ തുടങ്ങി:—“ഹിരൺ്യക്ഷിപ്പ എന്ന പേരായ കൈ രാജാവു ഗണായിക്കുന്നു്.”

രാജാവു് എന്ന കേട്ടപ്പോൾ ആചാരൻ പറഞ്ഞു:—“ഞാനാണോ അരജാവു്.” തലയിൽ വെച്ചിരിക്കുന്ന കിടിടത്തിനെന്ന് ഉള്ളഞ്ചേരാണ് ഹിരൺ്യക്ഷിപ്പ രാജാവാണെന്നോ അവൻ തീരെ സമ്മതിച്ചിപ്പി.

സ്ത്രിപാംകനായ സക്ഷ്യരന്തപ്പാലെ കിരിടം ദിച്ചു ആ കട്ടിയെ സന്തോഷിപ്പിക്കാനായി ഇണിഞ്ഞ പറഞ്ഞു:—“നീ അരജാവാണോ; അവൻ അരജാവാണോ.”

ആചാരൻ അതിനും വിസ്മയത്തം സ്വീക്ഷണായി പ്രകാശിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് പറഞ്ഞു:—“അണ്ണ, ഞാനാണോ അരജാവു്.”

“പിന്നേ, ഹിരൺ്യക്ഷിപ്പ അരജാവല്ല, അവൻ അരജാനാണോ” (രാജാവാൻ) എന്ന രാജാവു പറഞ്ഞതപ്പോൾ അതിൽ അരജാവം പറയാൻ ആചാരൻ കനം കണിക്കി.

അതു സമയത്തു നക്കത്രായാൽ മറിയിൽ പ്രശ്നവാദിച്ചു പറഞ്ഞു:—“രാജുകൂട്ടുതെപ്പറ്റാഠ പംയാനായി

മഹാരാജാവു് എന്നെന്ന വരാൻ പഠനത്തായി ഞാൻ കേട്ട കല്പന കേൾക്കാനായി ഞാൻ കാക്കുന്നു.”

രാജാവു പഠനത്രു:—“ശ്രദ്ധം താമസിപ്പി. കമ അവസാനിപ്പിക്കും” എന്നു പഠനത്രു കമ മുഴുവൻം അവിശ്വാസിപ്പിച്ചു.

“ആക്കസന്ന ദൃശ്യന്ന്.” കമ കേട്ട മുഴുവൻ ചുരുക്കായിത്തിൽ ഖുണ്ടിനെ തന്റെ അഭിലൂഡം മുകടിപ്പിച്ചു.

മുഴുവൻറെ തചയിൽ കിരീടം കണ്ണഡപ്പാർ നക്കുറ രായൻ കെട്ടം സുവമായിപ്പി. നക്കുറരായൻറെ ഒപ്പി തന്റെ നേരം പതിച്ചതു കണിക്കു മുഴുവൻ ഗാംഭീര്യത്തോടു കൂടി നക്കുറരായൻ യിപ്പിച്ചു: “ഞാൻ അരുജാവാണോ.”

നക്കുറൻ പഠനത്രു:—“ഹരി, അതു വാക്കു പറയുന്നതു്” എന്നു പഠനത്രു മുഴുവൻറെ തലയിൽനിന്നു കിരീടം എടുത്തു രാജാവിശൻറെ കയ്യിൽ കൊട്ടണം ഭാവിച്ചു. കിരീടം അവിശ്വാസനാശിൽ ഭാവം കണ്ണഡപ്പാർ അമാത്മം രാജാവിശൻറെ മട്ടിൽ ലഘു ശ്രൂണ്ട തുടങ്ങി. ശോഭിദമാനിക്കുന്ന ശവനെ ഇം വരാൻ ചോക്കാനു ശത്രുവത്തിൽ നിന്നു ക്ഷുച്ഛി; നക്കുറരായനാം വിലക്കി.

കെട്ടകം ശോഭിദമാനിക്കുന്ന നക്കുറരായനോടു പഠനത്രു:—“ശ്രദ്ധദേവനായ രജുവതി ശ്രൂണ്ടവായങ്ങൾ കൊണ്ടു പ്രജകളിടുകയും വല്ലിപ്പിക്കുയ്ക്കായതായി ഞാൻ കേട്ടു. താൻതന്നെ നശചവാസികളിടുകയും തിരികെ ചോയി ഇം വിഷയത്തെപ്പറ്റി ശരിപ്പിച്ചു വരുന്നും. ഇതിനെന്നു സുക്ഷ്മസ്ഥിതി നല്ലവോലെ മനസ്സിലാക്കി എനിക്കോ അറിവു തണ്ടും.”

നക്കത്രായൻ പറഞ്ഞു:—“കല്ലുനടപാലു” എന്ന പറഞ്ഞു തദ്ദീപിടെനിന്ന് പോയി. എന്നാൽ മുഹമ്മദം തലയിൽ കിഴിടം കണ്ണതും അഭ്യേഷത്തിന്നു ലേണും സമായിപ്പി.

കാവൽക്കാൻ വന്ന പറഞ്ഞു:—“പുരോഹിതനായ മുഹമ്മദും ട്രൗണായ ഇയസിംഹൻ അന്നേയെ കാണാൻവേണ്ടി വാതുകൾ നില്ക്കുന്നണ്ടു്.”

രാജാവു് ശ്രദ്ധേ അക്കത്തു വരാൻ സഹമതിച്ചു.

ഇയസിംഹൻ മഹാരാജാവുണ്ടെന്ന നമ്പ്പുരിച്ചു കൈ തുപ്പിക്കാണ്ട് പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവു! തൊൻ വളിരെ കൂരത്തുള്ള രാജുത്തിലേണ്ണു പോകുന്ന; അങ്കു് എൻ്റെ രാജാവാണോ; എന്നും മുഹമ്മദും; തൊൻ അക്കാദുടെ അറന്തുമം വാങ്ങാൻ വന്നതാണോ”

രാജാവു ചൊടിച്ചു:—“ഇയസിംഹ! എവിടെയ്ക്കുണ്ട് പോകയാതു്?”

ഇയസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവു! എനിക്കു റിഞ്ഞു കൂടാം. ഒരു ദിക്ക് എവിടെയാണോ അടക്കം ചുരയാൻ സാധിക്കില്ല.” രാജാവു് എന്തു പറയാൻ ഓപിച്ചതു കണ്ണു് ഇയസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവു എന്നു പാലക്കാതെതു! അന്നു ചിലക്കിയാൽ എന്നും യാഅ മുഹമ്മദായിവരില്ല. എനിക്കു് മുഹമ്മദുടെ ഉണ്ണായിക്കുന്ന സംശയങ്ങളും അവിടെചെയ്യുന്നാൽ കൂടു നീങ്ങിപ്പോകാനായി അങ്കു് അറന്തുമിക്കണോ! മുഹമ്മദുടു മേഖല അഥവാ ചിന്നിമുതിതിപ്പോക്കെട്ട് എന്നും അന്നേ ദേശപ്പാലെയുള്ള കുരാജാവിന്നും രാജുത്തിൽ ചെന്നു്

എൻറെ മനസ്സു ശാന്തിയടക്കം എന്നും അനുഭൂതി അനുഗ്രഹിച്ചാലും.”

രാജാവു ചൊദിച്ചു:—“എപ്പോഴാണ് പോകുന്നതും.”

ഇയസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“ഈനു സസ്യങ്ങാണ്; സമയം അധികമില്ല; മഹാരാജാവും! തൊൻ ഇപ്പോൾ ധാരു പായുന്നും.” എന്നു പറഞ്ഞു രാജാവിനെ നമസ്സു തിച്ച രാജാവിനെൻ കാല്പ്പാടി യാച്ചു. രാജാവിനെൻ കാലിൽ രണ്ട് തുള്ളി കണ്ണീർ വീണു.

ഇയസിംഹൻ എന്നീറു ധാരു തുടങ്ങിയപ്പോൾ മുവൻ പത്രക്കുപ്പുത്തേൻ പോരി അവനെൻ വസ്തു. പിടിച്ച വലിച്ച പറഞ്ഞു:—“നിങ്ങൾ പോകുന്നതും.”

ഇയസിംഹൻ ചിതിച്ചുകൊണ്ട് വിനിമിത്തങ്ങളിനു. മുവനെ ക്കൈത്തട്ടുത്തും അവനെ ചുംബനു ചെയ്തു പഠിച്ചു:—“ഹത്സ! തൊൻ ആരക്കെട അട്ടക്കൽ താമസിക്കും? എനിക്ക് അട്ടക്കാണ്ടി?”

മുവൻ പറഞ്ഞു:—“തൊൻ ആരജാവാണ്.”

ഇയസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“നിങ്ങൾ രാജാവിൻറെ യും രാജാവാൻറും. നിങ്ങളാണ് എല്ലാവുംയും വാസന തതിലാക്കി നൃക്കിക്കുന്നതും.” മുവനെ ക്കൈത്തുനിന്നും ഇംകിവെച്ച ഇയസിംഹൻ ആരു മുഹമ്മദിനിനു പുറം തേരുപ്പുപോയി. മഹാരാജാവു ഗംഗീരഭാവംതുടക്കി ചുംബനേരെം ആരുംലു ചന്നാമഗാനായിക്കുന്നു.

പതിനെല്ലാം അല്പായം

ചതുമുഖിതിമിയാണ്. ആകാശത്തിൽ മേഘങ്ങൾ കൂടിട്ടണ്ട്. ചന്ദ്രം ഉണിച്ചിരിക്കുന്നു. ആകാശത്തിൽ ചില ലേടുകളും വെളിച്ചവും ചിലലടത്തു് ഇരട്ടം ഉണ്ട്. ചില പ്രോം ചന്ദ്രൻ ഘറ്റംതുണ്ടു് വരുന്നുണ്ട്; ചിലപ്പും ഒരു കുക്കുന്നതുണ്ട്. ശോമതീതിരുത്തുള്ള വന്നും ചന്ദ്ര നെറ്റ നോക്കി അവയുടെ ഗംഗീരമായ അസ്യകാര സരൂഹത്തിനെറ്റ മമ്മങ്ങൾ വിളിത്തുകൊണ്ട് ഇടക്കിട്ടുള്ള ഫോസം വിട്ടുന്നുണ്ട്.

അനു രാത്രി വഴിയിൽക്കൂടി ഇന്നും സബ്രിച്ച കൂടം എന്ന നിശ്ചയമുണ്ട്. രാത്രിയിൽ ആരാണ് വഴിയിൽക്കൂടി നടക്കുന്നതു്! എക്കില്ലോ അതിനു നിശ്ചയമുണ്ടു് തുക്കാണ്ടു വഴിയുടെ നിജങ്ങളുടെ അനു കഫംകൂടി ഗംഗീരമായി തോന്നുന്നുണ്ട്. നഗരവാസികളെല്ലാവരും അവയുടെ പീടകളിലുള്ള വിളിക്കകൾ കൈചെറ്റി വാതലുകൾ അടച്ചിരിക്കുന്നു. വഴിയിൽ ഒരു കാവൽക്കാരൻ പോലുമുണ്ടു്. കള്ളുന്നാർക്കൂടി അനു വഴിയിൽക്കൂടി സബ്രിക്കുന്നതു്. ശവം ഒമ്പിപ്പിക്കാനായി മുംബാന്തിലേണ്ടു പോകും വൈദം ശവം വിട്ടിൽ മുഖിച്ച പ്രഭാതമാവാൻ കാര്ത്തുക്കാണ്ടിരിക്കുന്നു. ദീനം അത്രാസനമായ കട്ടിക്കർശം ചികിത്സിക്കാൻ വെള്ളുന്ന വിളിക്കാനായി ആകം ധൂതതി ദണ്ഡുന്നില്ല. വഴിവക്കരുത്തുള്ള മുഖ്യങ്ങളുടെ ചോട്ടിൽ കിടക്കാറുള്ള ലീക്കുകൾ അനു പീടക്കമ്പമായുടെ തൊഴ്ത്തുകളിൽ ആരുധ്യം മുഖ്യിക്കുന്നുണ്ട്.

അനന്ന രാത്രി നഗരത്തിലെ വഴികളിൽക്കൂടി കുറങ്ങുന്ന നാഡ്യമാം സബ്രഹ്മണ്യൻ. ഒന്നു മണ്ണു കരിപ്പുവികൾ വീടുകളിൽനിന്നും ഉമ്മറ്റുവന്നു എന്ന് എന്തെങ്കിലും അന്ന ശ്രദ്ധയും ഇടയിൽ കുറവാണ് മാത്രം. അനന്ന വീട്ടിൽനിന്നും പുറത്തെന്തിനും കുറവാണ് —വേറെ കരാഡ്യും പുംഗതു കാണാനില്ല. അവൻ ഒരു കംബിയെട്ടത്തു നശിതീര്ണ്ണുള്ള കുല്ലിൽ മുർച്ചുക്കുന്നണ്ട്; അവൻ എഴുന്തു ആലോചിക്കുന്നും കംബിയുടെ കുപ്പം ദാവനക്കേള്യും അവൻ മുർച്ചുക്കുടിയിരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ അവൻറെ ചാണകിടയും അവസാനിച്ചില്ല. ‘കല്ലിംഗലുള്ള ഉംച്ചിൽക്കൊണ്ടു കംബി മിസ് മിസ് എന്ന ശബ്ദം പുംഗപ്പടിച്ചും മിസയിലുള്ള അതുന്നരംകൊണ്ടു ചുട്ട് പഴത്തുവരായി. അസ്യകാരത്തിൽക്കൂടി അസ്യകാരനാഡി കഴകിയിരുന്നു. ലോകത്തിനേരു മീതെ അസ്യകാരമായ രാത്രിയുടെ യാമാം കഴകിക്കാണിക്കുന്നു. തലജ്ജമീതെ ആകാശത്തിൽക്കൂടി കുറയുന്ന കുറയത്തിൽനിന്നും മേഘങ്ങളുടെ പ്രവാഹം കഴകിക്കാണിക്കുന്നു.

കടക്കം മഴ ധാരമുറിയാതെ പെയ്ക്കുതട്ടിയപ്പോൾ ഇയസിംഗൾ ചെച്ചതന്നുമാണെന്നു. ചുട്ടപഴത്തെ കംബി ഉറയിലിട്ട് അവൻ എന്നീറുന്നിനു. പുഞ്ജുള്ള സമയം അടക്കത്തുള്ളി. തന്നെ ശവപ്രാണി അവൻ കാംഖ്യനാ. എന്നി ഒരു നിമിഷം താമസിച്ചാൽ കാഞ്ഞം നടക്കില്ല.

അനന്ന മേരും ആയിരം കീവാംഗം കാണ്ടു ശ്രാംകി

കണ്ണണ്ട്. അധ്യാദശദേവനാരകട ഇടയിൽനിന്ന കാളി മനഷ്യരക്തം കൊതിച്ചുകൊണ്ട് നാവുനീട്ടിയിരിക്കുന്നു. ക്ഷേത്രത്തിലെ പരിചാരകനാമെ പഠനയെച്ചു ചതുട്ടം ദേവനാരകട ബിംബങ്ങൾ മുപ്പിൽപ്പെച്ചു രഘുപതി ഏക നായി ക്ഷേത്രത്തിലിരുന്നീരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുപ്പിൽ നീംട കൈ വാഴണ്ട്. ഉംഗില്ലാത്തതും ഉഞ്ഞപ്പല വുമായ ആ വാഴു വിളക്കകളുടെ പ്രഭേകാണ്ട് തിള്ളൽ സ്ഥിരമായ നിന്മയോപാലെ ദേവിയുടെ കല്പന കിട്ടാൻ കാരണത്തിലാക്കുക ശ്വാസിക്കുന്നു.

അഭ്യർത്ഥിക്കുണ്ട് പുഞ്ച. സമയം ശാഖത്തുട്ടി. ഒ എപ്പറി ഏറാവും ചാണ്പുച്ചേരുണ്ടുട്ടി ജൗസിംഗനെ കാര്യത്തിലുണ്ടുണ്ടെന്നു. പെട്ടെന്ന കൊട്ടകാറു വീണി. മഴ ധാരമുറിയാതെ പെയ്യാൻ തുടങ്ങി. കാരാത്തു ക്ഷേത്രത്തിലെ അരയിരും ജീവങ്ങളിലുള്ള തിരികൾ ഇല്ലകിരുട്ടുണ്ടി. ഉംഗില്ലാത്ത വാളിന്റെ മീതെ ഇടിമിന്നൽ കൂടാതു തുടങ്ങി. ചതുട്ടം ദേവനാരകടയും രഘുപതിയുടേയും നിശ്ചലകൾ ജീവൻ ലഭിച്ചതുപോലെ വിളക്കകളുടെ താരികളുടെ ഒരു തത്ത്വത്തിനൊപ്പും താഴീംപിടിച്ചു ക്ഷേത്രത്തികളിൽ താഴും തുടങ്ങി. കൈ മനഷ്യന്റെ തലയോടു കൊട്ടകാറോറും ആ മറിക്കണ്ണളിൽ ഉക്കണ്ടു തുടങ്ങി. ക്ഷേത്രത്തിനാളിൽ കനാരണ്ട് അരുവപുകൾ വന്നു ഉന്നാപ്പിയ ഇലകൾപോലെ ക്രാത്തിൽ പോത്തി പഠങ്ങാൻ തുടങ്ങി. ചുമരിൽ അവയുടെ നിശ്ചയിൽപ്പെട്ടുണ്ടി.

നേരം അഭ്യർത്ഥിയായി. അതുപും ശാഖത്തും പിന്നേ കൂടുരുന്നതരത്തു, കുറുക്കാൻ കാളിയിട്ട്. കൊട്ടകാറും അര

‘തോടക്കിപ്പേൻ റൂ റൂ ശമ്പും പുരുഷീച്ചു തുടങ്ങി. പുഞ്ചയുള്ള സമയമായി. ഒല്ലപതി അല്ലെങ്കെകാണ്ട് എറിവും ചണ്വചനായിത്തീൻ.

അതു സമയത്തു ജീവനാളി കൊടുക്കാറും മഴയും മിന്നലുമെന്നുപോലെ ജയസിംഹൻ രാത്രിയിലെ തുരിക ക്രിൽക്കുടെ പെട്ടുന ക്കു തുതിയിലെ വെള്ളാപ്പുത്തിനു ഇഡിക്ക് പ്രാബൾച്ചു. നീളിമയുള്ള ഉത്തരീയംകൊണ്ട് ദേഹം മഴവും മുടിയിരിക്കുന്നു. സപ്ത്യാംഗങ്ങളിൽ ഒന്നാം മഴ വെള്ളം കഴുകുന്നാണ്; കണ്ണിനും തുണ്ണുമനിയിൽനിന്നു തീരപ്പാരിക്കു പുരുഷുട്ടുന്നാണ്.

രഘുപതി ശ്രദ്ധന പിടിച്ചു തന്നെ മുഖം അവ കുറഞ്ഞ ചെവിയോടുപുറമ്പുചു പറഞ്ഞു:—“രാജാഷ്ടിം കൊണ്ടുവയ്ക്കുന്നേണ്ടോ?”

ജയസിംഹൻ അദ്ദേഹത്തിനെററ ഒക്ക തുടിനീകി. ഉംകൈ പറഞ്ഞു:—“കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്! രാജരക്തം കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട് അന്തേ മാറിനിന്തു, എന്നു ദേവിയെ അറിയിക്കുടേ!” ശമ്പുംകൊണ്ട് ക്കുതും വിശ്വവോയി.

കാലിയുടെ ബിംബത്തിനെററ മുഖിൽ നാനോ അവൻ പറഞ്ഞു തുടങ്ങി. —“അഭേദ! എന്നാൽ നീ യധാ ക്ഷമായിട്ടു സന്താനങ്ങളിടെ ചൊര ശത്രുഗമിക്കുന്നേണ്ടോ? രാജരക്തം കുടിയിപ്പുകിൽ നിന്നെററ പാദം തിരിപ്പു? ജനനം മിതല്ലു നിന്നായാണോ എന്നു അമു എന്ന വിശ്വ ചുവയ്ക്കു. എന്നു മറ്റു് അരുംചും കുന്നാനം അതുകൂടാണോ അതുഗമിച്ചിരന്നില്ല. എന്നു ജീവിതത്തിൽ മാറ്റേയ ഉദ്ദേശവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നു രംജ പുത്ര

നാണി; ക്ഷുഗ്രിയനാണി; എൻ്റെ പ്രചിതാമഹൻ രാജാവായിക്കുന്നു. എൻ്റെ അമ്മയുടെ അമ്മയുടെ വംശക്കാർ ഇപ്പോഴും രാജ്യം ഭരിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. ഇതാ നിന്റെ സന്താനത്തിന്റെ ഒക്താ സ്വീകരിച്ചാലും; ഇതാ നിന്റെ ഇള രാജാക്കതും സ്വീകരിച്ചാലും” ദേഹത്തിൽനിന്നും ഉത്തരീയം വീണാദാപായി. അരബക്കട്ടിൽനിന്നു കംബരിയും മിന്നത്തു തന്ത്രജ്ഞം ഒരു നിമിഷത്തിനാളുള്ളിൽ അതു കംബരിയുടെ അരാറംവരെ തന്റെ ഏറ്റവുംതതിൽ ഉണ്ടക്കു ടുട്ടി തന്ത്രം. മരണത്തിന്റെ മുച്ചുക്കളും നാഡും ശരവെന്നും മാറിടം പോളുന്നു. അവൻ വിംബത്തിന്റെ കൂളിയും വീണാ. ക്ലൂക്കോണ്ടുള്ള വിംബത്തിനും ഇളക്കു ണായില്ല.

രഘുവതി ഉറക്കെ നിലച്ചില്ലെ. ഇയസിംഹനെ എന്നിപ്പിക്കാൻ ശുചിച്ചു. എന്നിപ്പിക്കാൻ സാധിച്ചില്ലെ. ശരവെന്നു ശവത്തിന്റെ ലിതെ അംഗീകാരം വീണാ. ചോരക്കട്ടയായി ക്ഷുഗ്രത്തിലെ വെള്ളക്ക്ലൂക്കുട്ടിടെ ലിതെ കലിച്ച തുടങ്ങി. ക്രമത്തിൽ വിളക്കകൾ കാംഹാന്നായി കൈക്കപ്പോയി. ഇങ്കുത്തു രാത്രി മൃദുവനം ഒരു പ്രാണിയുടെ ശ്രദ്ധാ സം വിട്ടു ശ്രദ്ധം കേട്ടിരുന്നു.

രാത്രിയിലെ മുണ്ണാംഡാമത്തിൽ കൊടക്കാറും മഴയും ശമിച്ചു. നാലുബാഹവും നിറുഖ്യമായിത്തുനിന്നു. രാത്രിയിലെ നാലുംഡാമത്തിൽ മേഘങ്ങളുടെ ഇടയിൽക്കൂടി നിലവാവെച്ചില്ലെ. ക്ഷുഗ്രത്തിനാളുള്ളിൽ പ്രകാശിച്ചു. നിലാവെച്ചില്ലെ. ഇയസിംഹന്റെ വിളത്ത് മുഖത്തിൽ ചതിഞ്ഞു. ചതുട്ടംകേവന്നാർ തലയ്ക്കുന്നും അതു കാഴ്ച

നോക്കിത്തുടങ്കി. വെള്ള കുംഭവാൽ വന്നതുകുന്നിനു പശ്ചികൾ ശ്രദ്ധിക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ ഒമ്പുവതി ശവ തകിന്റെ അട്ടക്കയ്ക്കുന്നു പുറത്തേഴ്ത്തു പോയി.

—○—○—○—

പതിനാറാം അലപ്പുരയം

ബാജാവിന്റെ കല്ലു നല്കാം പ്രജകളിടെ അതുപീണ്ടി കൊണ്ട് കാരണം അദ്ദേഹപണിക്കാനായി നക്ഷത്രരായൻ താൻ തന്നെ വെള്ളക്കുംഖവാൽ പുറത്തേഴ്ത്തു പോയിരുന്നു. നക്ഷത്രത്തിലേഴ്ത്തു എങ്കിനെയാണ് പോവുക എന്നതി നൈപുംറി അംഗ്രേഖം ആചലാചിച്ചതുടങ്കി ഒമ്പുവതിയെ കേരിട്ട് കാരണമുഖ്യം താൻ എത്രത്തോളം ചണ്ണവാഡിയിൽക്കൊണ്ടു സംഗതി തന്നിൽക്കുന്ന മംഞ്ഞവും അംഗ്രേഖത്തിനു സാധിച്ചില്ല. ഒമ്പുവതിയെ കോട്ട കാണാൻ അംഗ്രേഖത്തിനു തീരെ ഇഷ്ടംബാധിക്കുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് ഒമ്പുവതിയുടെ ദ്രുംഭിയിൽക്കുന്ന തെററാ കൂളി ആ ജയസിംഹന്റെ വീട്ടിൽപ്പോയി അവന്റെ അട്ടക്കയ്ക്കുന്ന സകല വിവരങ്ങളും വിസ്തൃതിയും മനസ്സിലാക്കാമെന്ന് അംഗ്രേഖം തീച്ചുപ്പെട്ടതാണി.

നക്ഷത്രരായൻ മെല്ലു മെല്ലു ജയസിംഹന്റെ ദിക്കിൽ പ്രാവശ്യിച്ചു. പ്രാവശ്യിച്ചുപ്പോൾ തന്നെ എങ്കിനെയാണ് മട്ടാണി ക്കുപ്പുംബേണ്ടതു് എന്ന പിചാരം അംഗ്രേഖത്തിനാബാധി. ജയസിംഹന്റെ ഗ്രഹങ്ങൾ, അവന്റെ ഉട്ടുകൾ, വീട്ടസാമാന്യങ്ങൾ മുതലായതു നാലു

ஷாத்தும் வாவிவலிப்பிடிமிக்ஸன். ஜயஸீரமல் அவரையிலூப். ரெஸ்பதியூட் சூக்கா களீர்க்கரி தீக்டேவோ வெ ஜப்பிள்க்ஸன்ஸ்¹. அரசேந்தினீஸ் ரத்சாட்டி சினா பிரித்திகீட்க்ஸன். அரசேந்மங் நக்ஸருராய்கள் கண் உடனை அரசேந்தினீஸ் கை முடுக்கைப்பீடிலூப். வெல் அயோசிலூப் அரசேந்தினீஸ் நிலத்திக்கட்டி. நக்ஸருராய்கள் முரானால் பாங்குவாயி. ரெஸ்பதி தீபூங்க்ஸன் தீனீஸ் களீர்க்கரி கொண்ட நக்ஸருராய்கள் மற்றுமலைப்பை கூட்டிக் கூடிப்பூலூப் ரோத்தாபூலை வாணது:— “ஹோம் ஏவிடெ?” நக்ஸருராய்கள் ஹாஸ்திக்கீல் சொற்றுக்கூற கால்கைப் பொன்னித்துங்கி. அரசேந்தினீஸ் கள் மிவத்துங்கினா க்ரக்கார் பூரபூட்டிலூப்.

“ ഒപ്പുവാതി ഉംക്കെ പറഞ്ഞേരു:— “നിന്തോ ശ്രദ്ധമോ
എവിടെന്നോയി! ചൊരു എവിടെ! ”

നാമ്പര്യാധികാരി കൈക്കരി അരനക്കി. കാലുകൾ അത്
നക്കി, ഇടംതയാട്ട വീണ്ടിയിക്കും; വസ്തുതയിൽ അത്
റാം പിടിച്ച വലിക്കാൻ തുടങ്ങി; അദ്ദേഹത്തിനെന്ന് ഏ
മത്തിക്കുന്നും വിശദപ്പെ തുള്ളിക്കരു വീണു തുടങ്ങി. അത്
ദേഹം വരണ്ട മുഖംതയാട്ടുടി ചാഞ്ചു: “‘ഹരിശ്ചേവ!’”

“ ഒരു പാടി വരുത്തു:— “ഇപ്പോൾ അനു താൻ ത
നെ വാഴിയത്തില്ലിടിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇനി നാലു ദിക്കിലും
ഒച്ചാറലുവാമും ഉണ്ടായിരക്കിങ്കും, ഇനി നിന്റെ വംശ
ത്രിയും തുള്ളി ഒച്ചാറലുവാമും ബാക്കിയുണ്ടാവില്ലു. എന്നു
കുറഞ്ഞും നക്ഷത്രാധിക്കുന്ന ഭാഗത്തുവരും കാണാമല്ലോ.”

“‘କେଉଁ ନୂଆମୋ? ମା ମା! ହୁଅପାବ!’” ଗଣ୍ଡି

രായൻറു ചിരി പുംബത്തേഴ്സ് വനില്ല—കണ്ണത്തിൽത്തെന്ന വംശവൈദ്യായി.

രേഖചതി പറഞ്ഞു:—“എനിക്ക് ശോവിദമാണിക്കുന്നും ചോര കിട്ടണമെന്നാലും. ശോവിദമാണിക്കുന്നും ഇല ലോകത്തിൽ തന്റെ മുഖ്യാനുകാർത്ഥി പ്രതിയാണിട്ടു് അതുകൊണ്ടോ ശരവെന്നെയാണോ എനിക്ക് കിട്ടുന്നതു്! അവ നീറും ചോരക്കാണു് ശോവിദമാണിക്കുന്നും ദേഹം മഴ വരും അണിയണമെന്നാണോ എന്നുറു അതുവരും. അം ദ്രോഹത്തിനുറു മാറിടം രക്തവള്ളുമായിത്തീരും. അതു ചോരയുടെ അടയാളം കരിക്കലും മായുണ്ടാലും. ഇതു ഒന്നാ സ്ഥിരം!” എന്ന പറഞ്ഞു ഉത്തരവിയം അംഗിരും അദ്രോഹത്തി നീറും ദേഹം ചോരയിലണിത്തിരിക്കുന്നു. അദ്രോഹത്തി നീറും മാറിടത്തിൽ ശരവിടവിട്ടു ചോര കട്ട പിടിപ്പിരി കുന്നു.

നക്കുരായൻ തെട്ടിപ്പോയി. അരക്കുമത്തിനേൻ കൈകാലക്കം പിംഡുന്ന് തടസ്സി.

രല്ലപതി വജ്രമുഖിയെഞ്ചക്കുടി നക്കുറുംായൻ്റെ
കൈ അമർത്തിപ്പിടിച്ച പഠന്തേ:—“അവൻ ആരാണോ? ശോഭിന്മാണിക്കും തുൾ്ളു പ്രാണനേക്കാൽ പ്രിയനായ
അവൻ ആരാണോ? അതു പോയാൽ ശോഭിന്മാണി
കുഞ്ഞു ദ്രോഖിച്ചിൽ ഭ്രമി സൃഷ്ടാനമായിത്തീരമോ, അരദ്ദേ
ഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം ചൊല്ലുകമോ?
നേതൃത്വ കിടക്കായിൽനിന്ന് എന്നിട്ട് ഉടനെ ആരജം ഒ
വും അരദ്ദേഹത്തിന്റെ സൃഷ്ടാനയിൽ വരുന്നോവോ, ആരുക
ടെ സൃതിയെഞ്ചക്കുടി അരദ്ദേഹം രാത്രു ഉറഞ്ഞാൻ പോകുന്ന

വോ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ എല്ലായഥിലെ പക്ഷിശ്രീ മഴ
വനം പരിപൂർണ്ണമാക്കിക്കൊണ്ട് അത് വിളഞ്ഞുനാശവാ,
അവൻ അതാണോ? അവൻ നീയാണോ? ” എന്ന പറ
തെരു പ്രാശ്നം ചട്ടന്നതിനു മുമ്പിൽ വിജ്ഞുന്ന മാൻകുട്ടി
യുടെ നേരെ സ്ഥിരമായിയേട്ടതുടക്കി നോക്കുന്നതുംവാച്ച്
രഘുപതി നക്കാരുന്നു തോന്തര നോക്കി.

നക്കാരുന്നയൻ ബഖശപ്പേട്ടു് ഉത്തരം പറഞ്ഞു:—
“ശ്രീ, എന്നാലു്” എന്നാൽ രഘുപതിയുടെ വിഭ്രം
വിടീകാനു സാധിച്ചില്ല.

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“എന്നാൽ പിന്നെ അ
രാണോ?”

നക്കാരുന്നയൻ വാദിക്കു പറഞ്ഞു:—“അവൻ മുഹ
നാണോ?”

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“മുഹൻ അതാണോ?”

നക്കാരുന്നയൻ പറഞ്ഞു:—“മഹൻ ക്രിക്കറ്റ്.”

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“ഒരുന്നവിയും, അവനെ ഞാ
നറിയും. രാജാവിനു സ്വന്തം സന്താനമില്ല. അവനെ
യാണോ സന്താനത്തിന്റെ നിലയിൽ വളര്ത്തുന്നതോ. സ്വ
ന്തരം സന്താനത്തെ പോകൾ എത്രക്കും നേർമ്മിക്കുന്ന
ണണം എനിക്കോ അറിഞ്ഞതുടുടം. എന്നാൽ വളര്ത്തു
തുനാരെ പ്രാണനേക്കാർ അധികം നേർമ്മിക്കുന്നണം
നുണ്ടു് തന്നെ സകല സന്പത്തിനോ
ക്കാർ അവൻറെ സുവാണോ രാജാവു വലുതായിക്കുന്നതു
ഈതു്. തന്നെ തലയിൽ കിഞ്ചിടം ധരിക്കുന്നതിനോക്കാർ
അവൻറെ തലയിൽ കിഞ്ചിടംവെച്ചു കാണുന്നതാണോ രാ
ജാവിനോ അധികം സന്തോഷമായിട്ടുള്ളതു്.”

നക്ഷത്രാധികർ അമുഖമായുള്ളതോടുകൂടി പറഞ്ഞേ:—
“ശരിയാണോ?”

രഘുപതി പറഞ്ഞേ:—“ശരിയല്ലാതിരിക്കുമോ? രാജാവു് അദ്ധ്യക്ഷനെ എറിതോളം സ്ഥാപിക്കുന്നവനെന്നും തൊനിക്കില്ലോ? ശരതു് എനിക്കോ അററിയാൻ സാധിക്കില്ലോ? തൊനാഗ്രഹിക്കുന്നതും ശരതുതന്നുണ്ടാണോ?”

നക്ഷത്രാധികർ വായ്പാഴില്ല രഘുപതിയുടെനെ ഒരു ദോഷിക്കാണ്ടുനിന്നും. “ശരതുതന്നുണ്ടാണോ” അതു മിക്കയും” എന്നു തന്നെത്താൻ പറഞ്ഞേ.

രഘുപതി പറഞ്ഞേ:—“ഈവനെ കൂട്ടിക്കാണ്ടുവരുന്നു—ഈനുതന്നു കൂട്ടിക്കാണ്ടുവരുന്നു—ഈനു രാത്രിതന്നു വേണും.”

നക്ഷത്രാധികർ പ്രതിഭുപനിയെന്നവാലെ പറഞ്ഞേ:—“ഈനു രാത്രിതന്നു വേണും.”

നക്ഷത്രാധികർ മുഖം കുറേനേരും നോക്കിട്ടു താൻ സപരത്തിൽ രഘുപതിവരഞ്ഞേ:—“ഈ കൂട്ടിയാണോ നിന്നേറം ഒരു എന്നും അററിയാമോ? നീ രാജബംശത്തിൽ ജനിച്ചവനാണോ—ഉഞ്ഞും പേരും ഇല്ലോതെ ഒരു കൂട്ടി എറിവിടുന്നും നിംബും തലയിൽനിന്നും കിലിംബം അപൗഢിക്കാൻ വന്നിരിക്കുന്നതാണെന്നും നീ ശരറിയുന്നാണോ? നീ ഇരിക്കാണും കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അതു സിംഹാസനത്തിൽ അവൻ സ്ഥാനംപിടിച്ചിരിക്കുന്നതു് രണ്ടു കണ്ണും ശായിട്ടും നിന്നും കാണാൻ കഴിയുന്നില്ലോ?”

നക്ഷത്രാധികൻ സംബന്ധിച്ചുടന്നേരും ഈ കമ്മ ക്കെടുന്നും പുതിയതല്ല. അരക്കേഡവും മുമ്പുതന്നു ഇങ്ങി

നെ വിചാരിച്ചിട്ടണായിരുന്നു. ശ്രദ്ധിക്കാട്ടുടി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:—“ഇരുപ്പോൾ! അതു പഠന്തെന്തുണ്ടോ? ഈ തെപ്പും കണ്ണ മനസ്സിലാക്കാൻ എന്തിക്കും കഴിയില്ലോ?”

രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“എന്നാൽ പിന്നെ അവനെ എൻ്റെ അടക്കാർ തുട്ടിക്കൊണ്ടുവരിക. നിന്റെ സിംഹാസനത്തിനാളും ബാധയെ തോൻ്തിരിക്കാം എങ്കിലും ഒരു ക്ഷേമാനന്തരാളിയും വല്ലവിധത്തിലും കഴിച്ചുതിന്റെ ശേഷം —നിങ്ങൾ എഴുപ്പാം വരും?”

നക്കാരായൻ :— “ഈനു സന്ധ്യക്ക് — ഇരുട്ടായാൽ.”

പുണ്ണന്റെ തൊട്ടുകൊണ്ട രഘുവതി പറഞ്ഞു:— “തുട്ടിക്കൊണ്ടുപരാതിക്കൊണ്ടാൽ മുഖം നാശം ശാഖം കീഴുന്നതാണ്. ശാഖകൾ എത്താൽ മുഖം കീഴുന്നതുപോലെ തുണ്ടാക്കുന്നതു അതിനെ നിറവേറ്റാതിരിക്കുന്നവോ മുന്നാരാളി കഴിയുന്നതിനു മുന്തേ അതു മുഖത്തിലെ മാംസം കഴുകുന്ന ക്ഷേമം കുഞ്ഞാമാക്കി തിന്നുന്നതാണ്.”

ഇതുകൂടും നക്കാരായൻ വിരിച്ചു മുഖം കൈകൊണ്ടു തലോടി. മുളിവായ മാംസം കഴുകുന്ന കൊത്തിവലിക്കുന്ന കുമ വിചാരിക്കുന്നതുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനു ഭസ്തു മഹായി തോന്തി. രഘുവതിയെ നമസ്കരിച്ചും അദ്ദേഹം ബലപ്പെട്ടു അനുവദിച്ചു. അതു മറിയിൽക്കിട്ടുന്ന വെളിച്ചുവും കാരണം ജനകോലാഹലവുമുള്ള ദിക്കിലെത്തിരിക്കുപ്പാം നക്കാരായൻ ജീവൻ വീണ്ടും ലഭിച്ചു.

പതിനേഴാം അല്പസ്വായം

അംഗതവന്ന സംസ്യാസമയത്തു നക്കിറ്റരായന്ന കുഞ്ചപ്പോൾ മുവൻ “അമ്മാമെ” എന്നു പിളിച്ചു് - ഭാടിവന്ന. ഒന്തു ചെടുകൈകകർക്കുണ്ടു് അംഗമാത്രികൾടു കുഴുതു കെട്ടിപ്പിടിച്ചു് കുവിഞ്ഞാടകവിൽ ചെത്തു ദിവതോ ടമ്പിം ചേര്ത്തു് “അമ്മാമെ” എന്നു മെല്ലേമെല്ലു പറത്തു.

നക്കിറ്റരായൻ പറത്തു:—“ഹരി, അതു വാക്കു പറയക്കും. തൊൻ നിന്നും അമ്മാമന്നുണ്ടു്.”

മുവൻ അംഗമാത്രത്തെ ഇരുവരെ എല്ലാംപ്പോഴും അമ്മാമൻ എന്നാണു് പിളിച്ചുവന്നിങ്ങന്നതു്. അന്നു പോട്ട നന്നാവേ അതിനു തടസ്യം പറഞ്ഞത്തു കേട്ടപ്പോൾ അവൻ വളിച്ചു ശരുവയ്ക്കുപ്പുട്ടു്. ഗംഭീരാവത്തോടുകൂടി കുട്ടിനേരും മിഞ്ഞാതെ ഇരുന്നു—വിന്നു നക്കിറ്റരായൻ ദിവതോക്കു വലിയ കണ്ണുകൾ തുറിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ചൊഡിച്ചു—“നിങ്ങൾ അരുരാണു്?”

നക്കിറ്റരായൻ പറത്തു:—“തൊൻ നിന്നും അമ്മാമന്നുണ്ടു്.”

ഈ കേട്ടപ്പോൾ പെട്ടെന്ന മുവൻ വല്ലാത്ത ചിരിവനു—ഈ വലിയ അസംഖ്യാധിക കുമാ അവൻ ഇതിനു മുമ്പു് രീക്കലും കെട്ടിട്ടില്ല—അവൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞതു:—“നിങ്ങൾ അമ്മാമന്നാണു്.” നക്കിറ്റൻ എറുതേതാളിം നിശ്ചയിക്കാൻ തുടങ്ങിയോ അവൻ അതോടുകൂടിം “നിങ്ങൾ അമ്മാമന്നാണു്” എന്നു പറയാൻ

തുടങ്ങി. അവൻറെ ചിരിയും ശരീരത്തോളം മേല്പുമേൽ വലിച്ചതുടങ്ങി. അവൻ നക്കിറ്റരായതെ അമ്മാമ എന്ന വിഷിച്ച് ഭാഗ്യവിട്ടിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങി. നക്കിറ്റൻ പറഞ്ഞ. “ആഡി, നിന്നും ചെച്ചിരെ കാണാൻ ചോക ചോനാ?” ആവൻ ബലബല്പുട്ട് നക്കിറ്റരായതെന്നും കഴുത്തിൽ നിന്നും കരുതുന്നതു് എന്നീടുനിന്നു പറഞ്ഞു:—“ചെച്ചിഎ വിടേ?”

നക്കിറ്റൻ പറഞ്ഞു:—“അമ്മയുടെ അടക്കാൽ.”

ആവൻ പറഞ്ഞു:—“അമ്മ എവിടേ?”

നക്കിറ്റൻ:—“അമ്മ ഒരു ദിക്കിലുണ്ടോ—എന്നും നിന്നു അവിടേജ്ഞ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവോകാം.”

ആവൻ കൈകൊട്ടിക്കൊണ്ടു ചൊണിച്ചു:—“അമ്മാമാ എപ്പോൾ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവോകാം?”

നക്കിറ്റൻ:—“ഈപ്പോൾതന്നെ.”

ആവൻ അതുനുംകൊണ്ടു കോലാമലംകൂട്ടി നക്കിറ്റരായതെന്നും കഴുത്തു ദിവകൈ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു. നക്കിറ്റരായൻ ശരവെന്ന ക്കാതെന്നതു് ഉത്തരിച്ചകൊണ്ടു മംസ്യം ശോഖമായ വാതിൽ തുറന്ന പുറംതല്ലു ചോയി.

അനുനാദംകൊണ്ടു കോലാമലംകൂട്ടി നക്കിറ്റരായതെന്നും കഴുത്തു ദിവകൈ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു. അതിനാൽ വഴിയിൽ കാരിക്കാം ഇല്ല. അകുഞ്ഞതിൽ ചുണ്ണുചരുൻ പിച്ചുന്നുനാണു്.

നക്കിറ്റരായിൽ ചെന്ന നക്കിറ്റരായൻ ആവെന്നു പതിയുടെ കയ്യിൽ സമപ്പിക്കാൻ ഭാവിച്ചു. രഘുവതിയെ കണ്ണപ്പോൾ ആവൻ നക്കിറ്റരായതെ ദിവകൈ കെട്ടി

പുട്ടിച്ച. അദ്ദേഹത്തിനെ വിടാൻ അവൻ ലേശം മന സ്ഥാണായില്ല. രഘുവതി അവനെ മലംപ്രഭ്രാഗിച്ച ന ക്ഷത്രരായനിൽനിന്നു വിട്ടവിച്ച. യുവൻ ‘അമ്മാമ’ എ നു നിലവിളിക്കാൻ തുടങ്ങി. നക്ഷത്രരായൻറെ ക്ഷേമിൽ നിന്നു വെള്ളിം വന്ന—എന്നാൽ രഘുവതിയുടെ അട ക്കൻ ഇം എപ്പെടെങ്കിലും കാണിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിനും അതിയായ ലജ്ജയുണ്ടായി. താൻ കരിക്കപ്പുകൊണ്ടണാക്കപ്പെട്ടവനാണെന്നുള്ള നാട്ടും അദ്ദേഹം നടിച്ച. അപ്പോൾ യുവൻ ക്രാന്തുംകൊണ്ട് “ചെച്ചി, ചെച്ചി” എന്ന വിളിക്കാൻ തുടങ്ങി. “ചെച്ചി വന്നില്ല.” രഘുവതി ഉറക്കു കൈ ദേഹശ്വേം ധൂപ്പെട്ടിച്ച. ദേഹകൊണ്ട യുവൻറെ ക്രച്ചുകൾ നിന്നാശവായി. അവനെറെ ക്ഷേമിൽ നിന്നു വെള്ളിംമാത്രം ധാരയാരായി വിശ്വസ്തുടങ്ങി. ചു തുട്ടശ്ശേഖവനാർ ഒരു കാഴ്ച കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഗോവിന്ദമാണിക്കുന്ന രാത്രി സപ്താംതിൽ ക്രച്ചുകൾ കേട്ട് ഉറക്കുന്നുന്നും. ചെപ്പട്ടുനു തന്റെ ജനലിന്റെ കീ തിൽനിന്നും “മഹാരാജാവേ! മഹാരാജാഓു!” എന്ന ദീന സപ്രതിൽ ആരും വിളിക്കുന്നതും അദ്ദേഹത്തിനു കേൾ കാരായി.

രാജാവും ഉടനെ എന്നിട്ട് നോക്കിയപ്പോൾ നിലം വെളിച്ചത്തിൽ യുവൻറെ പിറവുനായ ഒക്കാരേശപ്രസ നെ കണ്ട്. “എന്നാണായതു്” എന്ന ചോദിച്ച.

കോക്കാരേശപ്രസ പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവേ! എ നെറു യുവൻ എവിടെയാണ്?”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“എന്തു് അവനെറെ കീടക യിൽ ഇംപ്പും?”

“ഇല്ല.” കേപാഡേപരൻ പറയാൻ തുടങ്ങി: “ഈ ശ്രദ്ധിപ്പിക്കുന്നത് മതിലും മുവന്നെ കാണാത്തതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം മുപ്പോൾ മുവന്നെ ശരിപ്പിച്ചത്തിൽ മുവരാജാവി നീരം അടച്ചക്കൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന നക്കുത്രായനീരം ദ്രുപ്പം പഠാനു— ശരതു കേടുപ്പോൾ എന്നിങ്കു സമാധാനമായി. രാത്രി വളരെ നേരം കഴിപ്പിപ്പോൾ എന്നിങ്കു ഭയമായി— അദ്ദേഹം കഴിപ്പോൾ മുവരാജാവായ നക്കുത്രായൻ രാജാവിനികിലിപ്പില്ലെന്ന മനസ്സിലായി. മഹാരാജാവിനെ ഗ്രാഹിച്ച കണ്ണു ഉണ്ടത്തിക്കാൻ വെണ്ണി തോൻ പല ശുന്നങ്ങളും ചെങ്കു എങ്കിലും കാവൽക്കാർ തോൻ പറഞ്ഞതെന്നാം സപീകരിച്ചില്ല. ശരതുകൊണ്ടാണ് ഇവാലിപ്പരു ചൊട്ടിക്കുന്നു മഹാരാജാവിനെ വിളിച്ചു് അവിടെന്തു നിന്മക്കും ഒംഗം വജ്രത്തിയതു്. എന്നാൽ ഈ അവരാധം ക്ഷമിക്കുന്നം.”

രാജാവിനീരം മനസ്സിൽ കൈ വിചാരം കിന്നുവി ണ്ണങ്ങോലെ പ്രകാശിച്ചു. അംദ്രം നാലു കാവൽക്കാർ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു:—“അതുയധാരണാട്ടുട്ടി നിങ്ങൾ എന്നും പാനാലെ വരിക.”

കൈവൻ പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവേ! ഇന്ന രാത്രി യുംതുംനി നടക്കുന്നതു നിഃഷ്യിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ?”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“ഞാൻ കല്പിക്കുന്നു.”

കേപാഡേപരൻ രാജാവിനീരം കന്നിച്ചു അതുപോൾ പ്രേക്ഷപ്പോൾ രാജാവു് അവരുടു മടങ്ങിപ്പാക്കാൻ പഠാനു. പിജനമായ വഴിക്കിൽക്കൂടുന്ന നിലാവെളിച്ചത്തിൽ രാജാവു ക്ഷുഗ്രതക്കിന്നുമെമ്പായി നടന്നു.

கேஸுருந்தினால் வாதித் வெட்டும் துரண்டபூாம் வீர முவிக்கையைத் தொகுதும் செல்வதினும் உறுபான் செல்லுகொள்ளவில்லைத் தொன்றாயி. வெளித்தும் அலியி கழிப்பு—கை விழுக் கூரும் குறுங்களே? ரூவாற் ஏது விடையானோ? ரூவாற் காலிலும்திமழுட காலில் கிடை நான்குங்களே?—ஒரவால்க் குவிமாறங்களிலும்தூரு வேங்கும் மாற்றுவோயிரிக்கும்—நூல்கும் ரெட்டும் அல்லும் பிழின்டிக்களே?—ஒவ்வொன்று யெனோ விடுவதுமா கானபூந்தியிலு—அந்வாற் உருண்டுவதும் களைத் தாங் கிடக்கியது கலிக்கப்படகாலாகும் கிடக்கையிலவெட்டும் ஸௌக சிறுடை மதிதிலுவள்ளும் தொயிச்பூகும். ஸௌகமி உமைவதை அவ்வால் களிமீற துடத்துக்கிழவிக்கும் ஏது நூதொனிச்பூகும்!

നക്കുരായൻ മല്ലോ സേവിച്ച മതിമറന്നവനാണി
എക്കിലും രജുവതി ചംഡിയും തുടങ്ങാതെ പുഞ്ചക്കുള്ള സമ
യം കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കായിരുന്നു. നക്കുരാൻറെ അംഗ
സംഖ്യയുലാപ്പാണുണ്ടിൽ ശരംഭം കുടുംബത്തിനു ഗ്രാമം
ചുതിന്നില്ല. നക്കുരാൻ ഇല്ലകാരം വരവെത്തുകൊണ്ടിരുന്നു
— “മുങ്ങപേ! അരണ്ടായ്ക്കു ദേഹം ഉള്ളതു ചുവാലെ തോന്തരം ദാട്ടു്.
എനിക്കും ദേഹം ദാട്ടു് വിചാരിക്കുന്നു; എനി
നാൽ സ്വാമിന്റു്! എനിക്കും ലേശം ദേഹില്ല! എന്തിനും ഒ
യപ്പേടുന്നു! ശ്രദ്ധ ദേഹപ്പേടുന്നു! എന്നർ അരണ്ടായു രക്ഷി
ക്കും. എന്നർ രാജാവിന്റെ ദേഹപ്പേടുന്നവനു് ശരന്തു വി
ചാരിക്കുന്നതേനോ? എന്നർ ശാസ്ത്രം ദേഹപ്പേടുന്നില്ല;
എനിക്കും ശാജാഹാന്റെ ദേഹില്ല! സ്വാമിന്റു് രാജാവിനും

വിടിച്ചുകൊണ്ട് വരണ്ണഭഗവാം ദേവിയെ പ്രസാദിപ്പിക്കുന്നുമെന്നാം ശിഖോ എന്നോട് പറഞ്ഞതില്ലോ? ശത്രുക്കട്ടിയിടെ ചോരം എറ്റവാണോ?”

ഈ സമയത്തു പെട്ടെന്ന ക്ഷേത്രത്തിനേരം ചുരുക്കിൽ നിശ്ചയം പതിനേരു. നക്ഷത്രരാധയൻ പിറകെ നോക്കിയപ്പോൾ രാജാവിനെ കണ്ട്. ഒരു നിമിഷംകൊണ്ട് ലഹരി മുരൈപ്പോയി! അരഭദ്രമം തന്നെരം നിഴലിനേക്കാൽ മാലിന്യരേതാടക്കുടിയവനായിത്തീർന്നു. അതിവേഗത്താൽ ശോഖിനമാന്നിക്കുന്ന് ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന മുവന്നു ക്കുത്തെടുത്തു കാവൽക്കാരോട് ചാത്രത്തു—“ഈവർ രണ്ടുവേരേയും തടവിലിട്ടാലും”

കാവൽക്കാർ നാലു പേരും നക്ഷത്രരാധയൻറെയും ഔദ്യച്ചിയുടെയും കൈകൾ പിടിച്ചു. മുവന്നു മാറിയ സാമ്പത്തിക വിജനമായ വഴിയിൽക്കൂട്ടി നിലാവെളിച്ചുത്തിൽ രാജാവു രാജ്യാന്വിതി മടങ്ങിയെത്താൻ. രജുവതിയും നക്ഷത്രരാധയൻം ശത്രു താരുടി കാരാറുമത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടി.

പതിനെട്ടാം അദ്ധ്യായം

പിണ്ഠാദിവസം വിച്ചാരണാണ്. വിചാരണാലും ഇന്ന് ഒരുപാടിക്കൊണ്ട് നിംബത്തിലിക്കുന്നു. രാജാവു വിച്ചാരണനു തകിലിറിക്കുന്നണ്ട്. സദസ്യരാർ നാലു ഭാഗത്തും ഈരി ക്കുന്നണ്ട്. മുവിൽ രണ്ട് തടവുകാർ നില്ക്കുന്നണ്ട്. അവരുടെ കൈകുളിൽ വിലങ്ങിട്ടിരുന്നില്ല. ശത്രുയധാരിക്ക

ഈയ കാവൽക്കാർ മാത്രം അവരെ ചുറഞ്ഞില്ലെന്നാണ്. ഒള്ളപ്പതി കരിക്കൽപ്പരമിരവാലെ നില്ലുന്നാണ്—നക്കു തുരായൻ തലതാത്തിയിരിക്കുന്നു.

ഒള്ളപ്പതിയുടെ കരം സല്പമാണും സ്ഥാപിച്ചു രാജാവും അദ്ദേഹത്താടി പറഞ്ഞു:—“അരങ്ങൾ വള്ളതും പറയാൻണോ?”

ഒള്ളപ്പതി പറഞ്ഞു:—“എന്നു വിചാരണ ചെയ്യാൻ അരങ്ങൾ അധികാരമില്ല.”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“എന്നാൽ വിനാ അരങ്ങയുടെ വിചാരണ തന്റെ ചെയ്യാം?”

ഒള്ളപ്പതി:—“തൊൻ ബ്രാഹ്മഗണനാണോ. തൊൻ ദേവസ്വക്കാണോ. ഇഴപ്പരാൻ എന്നും വിചാരണ ചെയ്യാം.”

രാജാവു:—“പാപത്തിനു ശീക്ഷിച്ചും ധൂഞ്ഞത്തിനും സമാനവും കൊട്ടക്കാൻ ഇഴപ്പരാൻ അരങ്ങേക്കും അനുചരിക്കണം. തൊനം അവരിൽ കരുവന്നാണോ. അതു സംഗതിക്കാണ്ടു തൊൻ അരങ്ങുടെ വിചാരണ ചെയ്യാൻ അതു അനുചരിക്കണില്ല—ഈനാലെ സസ്യങ്ങൾ വച്ചിക്കൊട്ടക്കണമെന്ന വിചാരിച്ചും അങ്ങും കൈ കട്ടിരെയ അപമരിച്ചിരിപ്പും എന്നു തൊൻ ചോദിക്കുന്നു.”

ഒള്ളപ്പതി ചാണ്ടു:—“ഉള്ളോ?”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“അങ്ങു കരം സമ്മതിക്കുന്ന ണ്ണോ?”

ഒള്ളപ്പതി:—“കരംമാൻ എന്തു കരം തൊൻ അമയുടെ കല്പന അരണസ്ഥിക്കുന്നയായിരുന്നു; അമയുടെ

കാൽം നിപ്പമിക്കുകയാകിക്കും. അങ്ങും അതിനു വിള്ളം വരുത്തി—അദ്ദോണ് കുറം ചെള്ളിതിക്കുന്നതു്—എന്നും അമുഖം തിരുക്കുവാകുക അങ്ങും അപരാധിയാബന്നും പാംജുനും. അവർം അദ്ദോധുടെ വിചാരണ നടത്തുന്ന താണു്.”

അദ്ദേഹം വരുത്തതിനു മറുപടിയൊന്നും പാംജാ തെ രാജാവു വരുത്തു:—“എതാങ്ങവൻ ഇംഗ്ലേഷു ശിവിക്കുശു വുലി കുഴിക്കുയോ, വുലി കുഴി ക്കാൻ മുതിക്കുയോ ചെയ്യുന്നവോ അവനു നാടക്കടത്തുന്നുമ്മാണു് എന്നും നിയമം. അതു ശിക്ഷ എന്നും അദ്ദേഹം വിധിച്ചിതിക്കും. എട്ട് കൊല്ലുക്കുള്ളു് അദ്ദോഡ്ദു നാടക്കടത്തൽ ശിക്ഷ കൾപ്പിച്ചിരിക്കും. കാവൽക്കാർ അദ്ദേഹയെ എന്നും രാജുത്തിനും അതിന്തി കടക്കിപ്പിടിയതാണു്.”

കാവൽക്കാർ രഘുപതിയെ സഭാറുഹത്തിന്തിനും മുട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാൻ കയ്യും—രഘുപതി അവരുടു വരുത്തു:—“അദ്ദോഡ്ദുക്കതു്?” രാജാവിനും നേരു നോക്കി പറഞ്ഞു:—“അദ്ദു് എന്നും വിചാരണ അവസ്ഥാ നിപ്പിച്ചുവണ്ണു. ഇന്തി എന്നും അദ്ദോധുടെ വിചാരണ ചെയ്യാം. ആലുവെച്ചു കേട്ടാലും. ചതുർജ്ജഃപവനാക്കട പുഞ്ച നടക്കുന്ന ദണ്ഡ് രാത്രികളിൽ അതുകൈകിലും ചുറ്റത്തി നഞ്ചി പഴിയിൽക്കൂടി നടക്കുന്നതായാൽ അവൻ പുരാഹിതനാക്ക ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടുന്നതാണു്. ഇതു നമ്മുടെ ക്ഷേത്രത്തിലെ നിയമമാണു്” അതു പഴയ നിയമം അനുസരിച്ചു് അങ്ങും എന്നിന്ത്യിനും ശിക്ഷയു് അർഹനാണു്.”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“അങ്ങയുടെ ശിക്ഷ ശരംഭവി കാൻ എന്ന് തയ്യാറായിരിക്കുണ്ടോ.”

സമസ്യനാർ പറഞ്ഞു:—“ഈ കരംത്തിനു പിഴ മാത്രമേ പാട്ടിള്ളു.”

പുരോധിതൻ പറഞ്ഞു:—“എന്ന് അങ്ങളും രണ്ട് ലക്ഷം ഉറപ്പുകു പിഴ ഇട്ടിരിക്കുണ്ടോ. ഇപ്പോൾ തന്നെ വിശ അടയ്ക്കുണ്ടോ.”

രാജാവു കംചുഖോമം ദാലോചിച്ചതിനേരു ശേഷം പറഞ്ഞു: “തമാസു്.” കോശാല്യക്ഷേര വിളിച്ചു രണ്ട് ലക്ഷം ഉറപ്പുകു കൊടുക്കാൻ കൂലിച്ചു. കാവൽ കാരം ഒള്ള പതിയെ പുരണ്ടെങ്കു തുടിക്കൊണ്ടുപോയി.

ഒള്ളപതി പോയതിനേരു ശേഷം നക്ഷത്രരായൻറെ നേരെ നോക്കി രാജാവു പറഞ്ഞു:—“നക്ഷത്രരായ! നി നേരു കരം നീ സമ്മതിക്കുണ്ടോ?”

നക്ഷത്രരായൻ പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാഭേ! എന്ന് കരാകാരന്നാണോ. ഏൻ്റെ കരം ക്ഷമിക്കുണ്ടോ” എന്ന പറഞ്ഞു് ഹടിച്ചേരുന്ന രാജാവിനേരു കാൽ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു.

രാജാവിനേരു മനസ്സിലുകീ—കരം നേരുതെങ്കും കുംഘ പരിയാൻ സാധിച്ചില്ല. പിന്നെ തന്നേരു മനാവി കാമത്തെ തത്തുക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു:—“നക്ഷത്രരായ, ഏ സീക്കും. എന്ന് പറയുന്നതു കേൾക്കും. ക്ഷമിക്കാൻ എന്നാണോ? എന്ന് ഏൻ്റെ ശാസനങ്കു തന്നെത്താൻ കീഴട ശ്രദ്ധയുന്നാണോ. തടവുകാൻ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു പോലെ വിഹാരണ ചെയ്യുന്നവരാം ബന്ധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നാണോ. കുറേ കരംത്തിനു എന്ന് ക്ഷവഭാഗ ശിക്ഷിക്കുകയും

മരണാക്കവനു ക്ഷമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു് എന്തിനെന്നും ബോധിക്കാൻ അതു നീതെന്നു ശ്രദ്ധാവിച്ചുന്നുണ്ട് ”

സദാപുന്നാർ പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവേ! നക്ഷത്രം, ചായൻ അരങ്ങയുടെ സോഡിനാണോ? അരങ്ങയുടെ സോഡി കുറഞ്ഞ കുറഞ്ഞ ക്ഷമിക്കണം.”

രാജാവു ദുശ്സപരഭാരിൽ പറഞ്ഞു:—“നിങ്ങളെല്ലാവയം മിണ്ണാതിരിക്കുവിൻ. എന്നാൻ എന്തു സമയംവരെ ഇംഗ്ലീഷ് അസാന്തുലിപിക്കുന്നുവോ അതുവരെ എന്നാൻ അതു ദേശയും സോഡിനാല്പു, അതും ദേശയും വെന്നുവുമല്ലോ?”

സദ്രൂണാശല്ലാവയം മെണ്ണം അവലംബിച്ചു. രാജാവു ശാംഭീംഗ്രംതോട്ടുടി പഠനാൻ തുടങ്ങി. അതു ഇംഗ്ലീഷ് രാജൈ ഉംഗ്രേഖിച്ചു ജീവിക്കും വാചികഴിക്കുന്നുവോ അശല്പുക്കിൽ വാചികഴിക്കാൻ ഉത്സാഹിക്കുന്നുവോ അവനെന്നും കുടക്കുന്നും എന്നാണോ എന്നാൻറെ രാജുത്തിലെ നിയമം. അതു നിങ്ങളെല്ലാവയം കേട്ടിരിക്കുമ്പോ. ഇന്നലെ സന്ധ്യക്ക് നക്ഷത്രം ചുട്ടാമിത്തനംഡായി ദ്രാലോചന ചെയ്തു വാലികഴിക്കുന്നുമെന്നു ഉംഗ്രേഖംതോട്ടുടി ഒരു കുട്ടിയെ അവഹംരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് കുറഞ്ഞ തെളിന്തതിലിക്കുന്നതു അവനു എടുക്കുകാല്പും നാട്കടത്തി പിടാൻ ശിക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു.”

കാവൽക്കാർ നക്ഷത്രം നീക്കിപ്പാർക്കുന്ന തുട്ടിനക്കാണ്ടുകയും കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ രാജാവു പിചാരാസനത്തിൽനിന്നിനിംബി നക്ഷത്രം ചെയ്തു ഏതൊരു കാരണം കിടറിക്കുന്നു പറഞ്ഞു:—“എത്സ, നിഃക്ഷ മാത്രമല്ല ശിക്ഷ കിട്ടിയതു്, എന്നിക്കും ശക്ഷ കിട്ടിയിരിക്കുന്നു.

തൊൻ കഴിന്തു ഇന്തത്തിൽ എന്ത് പരായമാണ് ചെയ്തി
വിക്രയിച്ചു എന്നോ എന്തിക്കാറിണ്ടതുടെ. താൻ സപ്പജനങ്ങൾ
കൂടു വിട്ടു ദിനെ താമസിക്കുന്ന കാലത്തേയാണോ ശ്രദ്ധപരൻ
തനിക്ക് അനുസ്ഥലായിനിന്നു തനിക്ക് മംഗളം തന്നേടു!“

ഈ വത്തമാനം നാട്ടിലെപ്പും പരഞ്ഞ. അന്തഃവും
തനിൽ കരുപ്പിലും തൊഴിയ്യിലും മായി. രാജാവു വിജനമാ
യ മരിക്കിൽ വാതിലുടച്ചു് ഇങ്ങും മായി. കൈകൂപ്പിക്കോ
ണ്ടു പറഞ്ഞു തുടങ്ങി:—“പ്രഭോ! തൊൻ എപ്പോഴെങ്കിലും
കുറം ചെയ്യാൽ എന്നു കരിക്കും ക്ഷമിക്കുന്നതേ. എ
നീൻ നേരെ ശരിലുംവോളും ദയകാണ്ണിക്കുന്നതേ. എന്നീൻ
പാപങ്ങൾക്കു തക്കായ ശിക്ഷ തന്നാലും. പാപം ചെ
യ്യുന്നിനു ശിക്ഷ ശരിവിക്കാനോക്കുമാണ്. എന്നാൽ
പ്രഭോ! പ്രാതിനിശ്ച മാപ്പു തങ്ങന്തിനീടും ഭാരം വധിക്കാൻ
തന്ത്രങ്ങളാണ്.”

നക്കത്രായൻ നേരേയേിള്ള സ്നേഹം രാജാവി
നീൻ മനസ്സിൽ ഇരട്ടിയായി ഉണിച്ചതുടങ്ങി. നക്കത്രാ
യൻ കട്ടിക്കാലത്തെ മുവം അഭ്രേമത്തിനീടും മന
സ്സിൽ പതിയാൻ തുടങ്ങി. അവൻ എത്തെപ്പും കൂളിക്കർ
കൂളിച്ചുകൊഡ്വാ, എത്തെപ്പും പറഞ്ഞുകൊഡ്വാ, എത്തെ
പ്പും കായ്ക്കാം ചെയ്യിക്കൊഡ്വാ അതെപ്പും കാരോന്നാ
യി അഭ്രേമത്തിനീടും മനസ്സിലുംചൂടുടങ്ങി. കാരോ പ
ക്കലും കാരോ രാത്രിയും സൃഷ്ടിപ്രകാശം കാണാനേവാഴം ന
ക്കിത്രവചിത്രമായ ആകാശം കാണാനേവാഴം അഭ്രേമത്തി
നു കട്ടിയായ നക്കത്രായൻ കാമ്മ വന്നിക്കുന്ന. രാജാ
വുണ്ടും ണ്ണേ കണ്ണുകൂളിൽനിന്നും വെള്ളം വീണ്ടുടങ്ങി.

പ്രത്യേകാവല്ലിയം

നാട്ടിട്ടപോകാണൊരുദിനേയാട് “എ
യേവ! എവിടെക്കാണ് പോകേണ്ടതു്” എന്ന രാജാവു
ചോണിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഉള്ളറം പറഞ്ഞു:—“പടാ
ഞ്ഞാട്ട് പോകാം.”

കമ്പതു ദിവസം പടിനിന്താട് പോയതിനീൽക്കം ശേ
ഷം തടവുകാഴും കാവൽക്കാങ്ങം ഡാക്കാ പട്ടണത്തി
നീൽക്കം സമീപത്തെത്തി. അഃപ്പും കാവൽക്കാർ രഘുപ
തിനെ വിശ്വാസിയാണെന്നിലേജ്ഞു മടങ്ങില്ലെന്നു.

രഘുപതി തന്നെത്താൻ പറഞ്ഞു:—“ഈ കലിക്കാ
വന്തു് മ്രൂമന്നശാപം ഫലിക്കില്ല.—മ്രൂമന്നനീൽ
ബുലിയുടെ വശപ്പും എത്രയണ്ണേ പരിക്കീഴ്ച നോ
ക്കാം. ശാഖിന്മാണിക്രൂർ എങ്കിനെയുള്ള രാജാവാ
നെന്നും തോൻ എങ്കിനോയുള്ള പുരാഖമിതനാനെന്നും
നോക്കാം.”

ത്രിപ്പുംയുടെ അരംഗത്തുള്ള ക്ഷേത്രത്തിനീൽക്കം കോ
ൺിൽ മൊഗളരാജു തുണിലെ വത്തമാനങ്ങൾ അധികമാ
യി എത്തിയിക്കുന്നില്ല. ഈ കാരണത്താൽ ഡാക്കാപട്ട
ണത്തിനല്ലത്തിയപ്പോൾ മൊഗളന്മാരുടെ ഒരു ചാരണങ്ങളും
നടപടികളും രാജുത്തിനീൽക്കം അവസ്ഥയും അറിവാൻ ര
ഘുപതിക്ക് കൈഞ്ഞുമല്ലം ഉണ്ടായി.

അഃപ്പും മൊഗളചക്രവർത്തിയായ സാജാമാനി
നീൽ രാജുഭാരകാലമാണോ. അഃപ്പും അദ്ദേഹത്തിനീൽ
മുണ്ണാമത്തെ ചുറുന്നായ അരംഗാംസിംഗ് തെരേഞ്ഞ ഇന്ത്യ

യിലുള്ള വീജാവുരുംജുതെത്തെ ശ്രദ്ധക്കിണാൻ നിഃയാഗി ക്കപ്പേട്ടിരുന്നു. അരുട്ടേമത്തിന്റെ രണ്ടാമതെത്തെ പുത്രനായ സൗജ്ഞ്യം ഗാഡിത്തിന്റെ അധിച്ചതിയായിരുന്നു. രാജമഹലിലായിരുന്നു അരുട്ടേമത്തിന്റെ രാജധാനി. ഒരു വിലഭക്കു പുത്രനായ മരാട കമാൻ മുഖംട്ടിലെ ഭാഗം. കത്താവായിരുന്നു. ചക്രവർത്തിക്ക് 67 വയസ്സു പ്രായമായിരുന്നു. അരുട്ടേമത്തിനു ദേഹസ്വബം ഇപ്പോതിക്കയറ്റുകൊണ്ടു സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഭാരം പാരാവികലുംനു സമ്പ്രിച്ചിക്കുന്നതു.

രഘുവതി കംഢുകാലം ഡാക്കാ നഗരത്തിൽ താമസിച്ചു ഉർക്കുംബും പഠിച്ചു. പിന്നെ രാജമഹലത്തിലേ ജീ അതുചെങ്കു.

രാജമഹലത്തിൽ എത്തിയ സമയത്തു ഭാരതവാദത്തിൽ കഴുപ്പുണ്ടെങ്ങായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ശാജാധാൻ മരണശയ്യയിൽ കിടക്കുന്ന എന്നുള്ള വത്തമാനം നാട്ടി ലൈഡും പരന്നു. ഈ വത്തമാനം കുട്ടിയ ഉടനോ സുജാ സൌന്ദര്യജോട്ടുടി പില്ലിക്ക് ദൈഹം വലിപ്പേട്ടു യാത്ര തുടങ്ങി. ചക്രവർത്തിയുടെ നാലുപുത്രനാഞ്ചം മരിക്കാൻ കിടക്കുന്ന ശാജാധാനിന്റെ തലയിൽനിന്നു കിരീടം പെട്ടുന്നു അപദമിച്ചേട്ടുക്കാണായി ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

മ്രൂമന്നൻ തക്കണ്ണംതന്നെ അരാജകഃ വാധിച്ച രാജമഹലയെ ഉപേക്ഷിച്ചു സുജായ പിറ്റുടന്നു. കൂലിക്കാരേശും തന്റെ കമിച്ചുക്കായിരുന്നു മറുള്ളം ചേരും അതുപരിഞ്ഞതയച്ചു. തന്റെ കയ്യിലുജാഞ്ചിരുന്ന ഒ

ഞ്ചു ലക്ഷം ഉറുപ്പുക രാജഭരണം സമീപത്തുള്ള ഒരു വിജനസമഖ്യയും കഴിയ്ക്കുന്നതു അതിനേക്കാൾ മീതെ കൊടയാളം ഇട്ട്, കൂദാശ സംഖ്യയാറും കയ്യിലെടുത്തതു. വെള്ളുവായ കടലുകളിൽ, ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട ഗ്രാമങ്ങളിൽ മദ്ദിക്കപ്പെട്ട വയലുകളിൽ സാമ്പ്രദാമികളിൽ ഭാക്തിക്കണ്ഠംകൊണ്ട് രഘു പതി ഇടവിട്ടാരെ മുന്നാട്ട് പോയിത്തുടങ്കി. രഘുപതി സന്ധാസിഡു വേഷം ധരിച്ചു. എന്നാൽ സന്ധാസിഡു ഒരു വേഷംകൊണ്ടു ശരതിമി സില്ലാം ലഭിക്കാൻ ശത്രു ക്കുമായിരുന്നു. എന്തുകൊണ്ടുനാൽ വിളവു നശിപ്പിക്കുന്ന ചക്രിക്കുട്ടപ്പോലെ ഒസന്നുങ്ങൾ എത്തു വഴിയിരുന്നു ഒരു പോയിക്കുന്നവോ അതിനേക്കാൾ ഇരുണ്ടാഗത്തും കേവലം മിഥിക്കും വാധിപ്പിക്കുന്നു. കതിരകർഷണം ആനാകർഷണം തീരിറ്റ ഭക്തിക്കാർഡുവേണ്ടി ഒസന്നിക്കുന്നർ വിശ്വബാക്കാത്ത സമ്പ്രദാമെല്ലാം അരഹിതനെത്തുടരു. കൂദിക്കാതെ വള്ളുങ്ങളിൽ ഒരു കുംഭാനന്നിപ്പാലും ഇല്ല. നാലുണ്ടാഗത്തും കൊഞ്ചുള്ളുടെ അവഗണിയും ശായ പൊറുതിക്കേട്ട മാത്രം ഉണ്ട്. മിക്കജനങ്ങളും ഗ്രാമങ്ങൾ വിന്തു രാട്ടിപ്പായിരിക്കുന്നു. അപക്ഷയായിട്ടു കേന്നാ രണ്ടോ ആഞ്ചുകുളി കാനനാൻ കൂടിന്തതായും അവരുടെ മുഖങ്ങളിൽ ശ്ലോ പ്രസാദം കാണാനില്ല. അവർ പേടിച്ച മാനക്കെല്ലപ്പുാലു സംഗ്രഹിച്ചു. അവർ കരാഞ്ചുള്ളം വിശ്രസിക്കുന്നില്ല; അതുകൊണ്ടു അവരുടെ മുഖം കാണിക്കുന്നില്ല. വിജനമാർത്തിനേക്കാൾ വക്കത്തുള്ള മാഞ്ചുടെ ചെട്ടിക്കു പടി കൈയിൽ പിടിച്ച രണ്ടു നാലു ജനങ്ങൾ ഇരിക്കുന്നതു കാണാൻണു്—വഴിപ്പോക്കുകെടുത്തും തട്ടി

പുറിക്കാൻവേണ്ടി അവർ വഴിവാക്കുന്ന കാത്തിരിക്കയാ തിരുന്നു. യുമകേരുവിന്റെ പിൻഗാമത്രം കൊള്ളി മീനക്കുംപോലെ കുവച്ചും ചെസ്തുപ്പും ചെയ്യുന്ന പ്രിന്റാ ലൈ ചെന്ന കൊള്ളിയുടെ അവധിയ്ക്കുത്തു കൊള്ളിച്ചെങ്കു കൊള്ളി പോകുന്നു. എന്തിനിയിക്കും, ശവം കടിച്ചുവലി ചെന്ന കുടക്കുന്നും നാഞ്ചിം തമിൽ കടിപിടിത്തംനു പോലെ ഇട്ടിട്ടു ചെസ്തുപ്പും കുവച്ചും തമിൽ പോരാട്ടം ഉണ്ടായി. കൂടുതൽ ചെസ്തുപ്പും കു തിയായിത്തീർന്നു. അട്ടത്തു നില്പുന്ന സാധുക്കളായ വഴി പോകുന്നു വയറിൽ വാഴക്കാണ്ട് മരിച്ചയല്ലിക്കും അവക്കുന്ന തലയിൽ വെച്ചിരിക്കുന്ന മണ്ഡപാറുക്കുള്ള തെക്കേണ്ടി പഠ്ടിക്കും ചെങ്കുന്നതു ഭേദമാർ പ തിഹാസം മാത്രമായിട്ട് വിചാരിച്ചിരുന്നുണ്ട്. ഗ്രാമത്തിലെ ഇന്നും അവക്കു കണ്ട് പേടിക്കുന്നതു കാണാനോപയാർ അ വക്കു പഠക്കുത്തുകും ഉണ്ടായതുപോലെ തോന്നും. കൊ ഊ നടത്തിയതിന്റെ ശേഷം അവർ ഗ്രാമജനങ്ങളെ എന്നാമിച്ചു് ശ്രൂന്നും കൊള്ളിനും. മാന്യരാജായ രണ്ട് ഖ്രീഡന്മാരെ ഘാത്തേക്കുവും ധരിഞ്ഞുകൊട്ടിനിൽക്കി ഇ കുവക്കും മുകിൽ നാശം ചെങ്കുന്നു. രണ്ട് കതിരകു കൂടി, പുംഗത്തു കുത്തുകുണ്ടുനു കയറി ജൂജത്തി രണ്ട് കു തിരക്കുള്ളും ചമ്പടിക്കൊണ്ട് അടിക്കുന്നു; രണ്ട് കതിരകു കൂടി, രണ്ട് പഴിക്കു് കാട്ടുനു. അതു മാശ്യുമാൻ നിലത്തു വി സീ അവന്നും കൈകൊല്പുകൾ മുറിഞ്ഞുപോകുന്നു. ഈ പ്രകാരം ദിവസമന്താറും അവർ പുതിയ പുതിയ കളി കുപാ ഏപ്പിട്ടതുനു. കാണണ്ടുട്ടാതെ അവർ ഗ്രാമങ്ങളെ

തീരക്കാഴ്ചയ്ക്കി മുട്ടു. ഫുക്കുവർത്തിയെ ബഹുമാനിക്കാൻ വേണിയാണ് മുച്ചാഡിയും മുട്ടകളും അവർ പറയുന്നു. എസ്റ്റേഷൻ പ്രോക്റ്റന വഴികളിൽ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രോഫഷൻസ് എക്സാമിനേഷൻ അംഗം അംഗാളിയും കിടക്കണം. ഇവിടങ്ങളിൽ ഒരു പതിക്ക് എ പിടിക്കുന്ന കരുതിപ്പും ലഭിക്കുന്നതും ചില ദിവസം സപ്രസ്തുതിക്കൊണ്ടു കഴിഞ്ഞതുടിത്തുടങ്ങി. റാറ്റിയിൽ ഇരുത്തു, ഇടിന്തുവാളിന്തതും ഉംപക്ഷി അപ്പേട്ടുമായ ക്രൈ കടലിൽ സ്ഥിനിച്ചു കിടന്നാണെന്നു യിരുന്നു. ഗോത്രത്തിൽ എന്നീടു ഗോക്കിയപ്പോൾ തലവോയ ക്രൈ സവമാണ് റാറ്റിയുടെ വാദം താൻ തചയ്യുന്നയായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതും എന്ന രഘുവർക്കിം മനസ്സിലായി. ക്രൈ ദിവസം നട്ടപ്പുണ്ടു രഘുവരി വിശ്വനാ വലഞ്ഞു ക്രൈ കടലിൽ ചെന്ന കയറി. ക്രൈവൻ വൊളിഞ്ഞു ക്രൈ തോകിന്നു ദിവെ കവിണ്ണകിടക്കുന്നതു കണ്ടു. കൊള്ളിയിട്ടുകൊണ്ടുപോയ പണ്ണതെപ്പുംറി വുസനിച്ചുകൊണ്ടു കിടക്കുകയാണോ എന്ന തോനം. അട്ടത്തുചെന്ന പിടിച്ചിളകിയപ്പോൾ ശ്രൂ പേരും നിലത്തുകണ്ടു. അതു ശബം മാത്രമായിരുന്നു—ജീവൻ പോയാട്ടു വരുമെന്നേ മാറ്റിക്കൊന്നു.

ക്രൈ ദിവസം രഘുവരി ക്രൈ കടലിൽ കിടന്നാംക്കു കയായിരുന്നു—രാത്രി അവസ്ഥാനിച്ചിപ്പ്; കാഴ്ചക്കി താമസമുണ്ട്. ശ്രൂ സമയത്തു വരതിൽ പത്രക്കു തുരക്കപ്പുണ്ട്. ശരക്കലാലയ്ക്കിലെ നിലാവോട്ടുടിത്തവന്നു ചിലനിശ്ചയകളും വീടിനുള്ളിൽ കടന്നുള്ളി. രഘുവരി ക്രൈ ക

അ ശ്രദ്ധം കേട്ട്. ഒലുപ്പത്തി തെട്ടി എന്നിംറിക്കുന്ന. അ ദ്രോഹം എന്നിററ ഉടനെ ചില്ല് സ്വീകർണ്ണ യെപ്പെട്ടു നില വിളിച്ചു: “അങ്ങോ അമേഖാ!” ഒരു പുതഞ്ചൻ മരുന്നാട്ടു വന പറത്തു, “എന്ന നീ അരുരാണാം?”

ഒലുപ്പത്തി പറത്തു: —“ഒരാൾ മുഹമ്മദനാണാം, വഴിചോക്കനാണാം. നിങ്ങൾ അരുരാണാം?”

“ഈ വീട് തെങ്ങളിടേതാണാം. തെങ്ങൾ പീടവിട്ടു കൊഡിപ്പൂയിക്കുന്ന. മെശുളിസെന്റും കടന്നവോയിക്കു നാ എന്ന കേട്ടിട്ടു തെങ്ങൾ ഇവിടെയ്ക്കു വന്നതാണാം.”

ഒലുപ്പത്തി ചോദിച്ചു: —“മെശുളിസെന്റും എവി ടെജ്ജാണാം വോയതു്?”

അവർ പറത്തു: —“വിജയഗവയത്തിഃലജ്ജാണാം. ഈ പ്രോത്സാഹ വിജയഗവയത്തിലുള്ള കാട്ടിനാള്ളിൽ എന്തിയി കിക്കുന്നും.”

ഒലുപ്പത്തി പിന്നെ അധികമൊന്നം പറയാതെ ഉടനെതന്നെ യാത്രയുറപ്പെട്ടു.

ഇരവത്താം അരല്പ്പായം

വിജയഗവയത്തിലെ ടീംവനും കൊള്ളിക്കാരൻടെ സ കേരസമാനഭാണാം. അതു വന്നതിനെന്റെ നടപ്പിൽക്കൂടി പോകുന്ന പഴിയുടെ ഇരുംഗാഗത്തും എത്ര മനസ്യങ്ങൾ എല്ലാംകൂടിക്കാണാം മംഗത്തുകിട്ടുന്നവരുന്നു കണക്കില്ല. അവയുടെ മീതെ വന്നപുജ്ഞങ്ങൾമാത്രം വികസിച്ചുനില്ക്കുന്നുണ്ട്; മറ്റൊരുംഗാളുംകൂടില്ല. വന്നതിൽ പേരായ,

വേദ്യോ മുതലായ പുക്കണ്ണാളിം അരനേകവിധ്യത്തിലുള്ള ലത
കളിം പടപ്പുകളിം ഉണ്ട്. ഇടയ്യിടയ്യു കൂലിങ്ങൾപോലെ
യുള്ള ചൊറിയ ഇലാശയങ്ങൾ കാണബ്യേധനാണ്. ഇടവി
ടാനെത ലുലകൾ വിശ്വചീതിയും അവയിലെ വെള്ളം തീ
രെ പച്ചനിംഫാസിമിക്സനു. ചൊറിയ ഉഞ്ചവഴികൾ കൂർ
വിടേയും ഭാവിടേയും വള്ളത്രും തിരിത്രും സപ്പുങ്ങളിനു
പോലെ കാറ്റുകരമായ കാട്ടിനാളുളിൽ ചെന്നാചേരനു.
ദേവരാലിംഗർ കൊന്ദുകളിൽനിന്നു വേങ്കളിം കുര
ങ്ങന്നാക്കുട വാലുകളിം തുമ്പുനാണ് പാഴായിക്കിടക്കു
ന്നു ക്ഷേരുതിഞ്ചുരു തിരക്കിംം നില്പുന്നു ശുലം
പുക്കം ബുളിത്ത പുജ്ജുങ്ങൾക്കാണ് വാനരന്നാക്കുട പ
ല്ലിക്കൊണ്ടു മുടബ്പുടിമിക്സനു. സന്ധ്യയ്യു വലിയ പു
ക്കണ്ണാളിയു പക്ഷികൾ തുടംതുടമായി വന്നു ശ്രദ്ധിച്ചതുട
നാം. ആ ശ്രദ്ധിംകൊണ്ട് ഇങ്കട്ടുകുളുത്തു
മുക്കിക്കു പാർക്കുന്നപുട്ടിയന്നവാ എന്നു തോന്തിച്ചുപാകും.
അരനും ഇം പക്കാട്ടിനാളുളിൽ എക്കുംഡം ഇങ്ങവതിനായി
കും ടേനാർ പ്രജവാസിച്ചു. അരനേകം പുക്കണ്ണാൾ, ലതകൾ,
വള്ളിക്കിടുകൾ, പുള്ളി മുതലായവക്കാണ്ടു തിരിപ്പിച്ചിട്ടു
നുത്രും ഗാളുകുതിയിച്ചുള്ളതുമായ ഇം വനം, ഇംപതി
നായിരം നീന്തു നവ്വങ്ങളിം കൊക്കുകളിള്ളു ഏസന്നുമാ
കന്ന കൂട്ടാക്കുടുട കുരാറംകുടുംബന്നന് തോന്തിച്ചുപാകു
നു. ഏസന്നുകളിടുട വരവുണ്ടിട്ടു കുക്കുകൾ കാക്ക
എന്നു ശ്രദ്ധിച്ചുപുട്ടിച്ചു തുടംതുടമായി ആകുശത്തിൽ
പറന്നുകാണുന്നതുകുംനു ... പുക്കണ്ണാളിടു കൊന്ദുകളിൽ
അപായി ഓരോക്കാൻ അവയ്യു വെയ്യും ഇസു. ഒരുവിധത്തി

ചും ലധിക്കുട്ടാതിരിപ്പാൻ സേനായിപരം നിശ്ചയം ഉണ്ടാകും! ബെസ്റ്റുങ്ഗൾ പകൽ മുഴവറം നടന്ന സന്ദു ണ്ണ കാട്ടിക്കുവന്നു ഉണ്ടാവിരുക്കുമ്പോൾ ശൈവരാച്ചു പെപ്പുതു ടന്ത്രകയും അരങ്ങുന്നും പത്രക്കുപ്പുതുക്കു സംസാരിക്കാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്യും. അവരുടെ ആ തന്ത്രങ്ങിന്റെ മുളി ചു ശ്രീ കാട്ടിക്കു മുഴവറം മാരെറാലിക്കാണ്ട്. സന്ദും മയ്ത്രി തെലിപ്പിക്കുമ്പോൾ തയക്കാറും കേരംക്കപ്പെട്ടുനില്ല. മു ക്കണ്ണഭട്ടാടു തട്ടിക്കും കെട്ടിട്ടുള്ള കതിരക്കുമ്പോൾ ഇടങ്ങുടിജ്ഞ കൂദാശക്രമക്കാണ്ട് ചേടിപ്പംപ്പുംകാണ്ട്; ചിലപ്പോൾ ഗ്രഹശാഖയും ഘുബ്പുടിക്കാണ്ട്. അതുകൊണ്ട് കാട്ടി മുഴവറം എത്തടിപ്പുംകാണ്ട്. വാഴായ ക്ഷേത്രങ്ങിന്റെ അടിത്തുള്ള വെളിപ്പുംകാണ്ട് ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ ശില്പിരം സ്ഥാപിപ്പിക്കാണ്ട്. മറുള്ളവർ അന്ന മുക്കണ്ണഭട്ടാടു ചെയ്തിന്നും സുലം പിടിച്ചു.

പകൽ മുഴവറം ഇടവിടാതെ നടന്ന രഘുവതി കാട്ടിലെത്തിരേഖയാണ്. അരപ്പൂർണ്ണ രാത്രിയായിരിക്കുന്ന മിക്ക ഭേദങ്ങളാം കാരാക്കംകുട്ടാതെ ഉറങ്ങുന്നാണ്. ചിലർ മാത്രം മേഖലാമായി ധാരാവു ചെയ്യുന്നാണ്. ഇടങ്ങുടിജ്ഞ ചിശേഖത്തിനു രീക്കത്തുന്നാണ്—അന്നുകാം വളരെ കിഞ്ഞപ്പുട്ടു ഉറങ്ങംക്കാണ്ട് മുക്കന്ന കണ്ണിലിച്ചിട്ടുപോലെ തോന്നാം. രഘുവതി കാട്ടിക്കു കാലെടത്തുവെച്ചു ഉടനെ ഇരുപ്പതീനായിരം ഭേദങ്ങൾ ശ്രാസ്മ വിട്ടുന്നതു കേട്ടവോ എന്നു തോന്നാം. കാട്ടിലെ അന്നേക്കം മുക്കണ്ണപരിശ ശാവക്കുളി പരത്തി ധാരാവു ചെയ്യുന്നാണ്. കാലങ്ങോഴി അരപ്പൂർണ്ണ ഇ ചു അതിന്റെ കാശക്കാണ്ട് ഒരു എല്ലാ പിലുക്കാം ചിറക്

വിങ്കളി അന്നച്ചുകൊണ്ടിനിക്കുന്നവോ അല്ലകാരം കാട്ടി നെറ്റ് പുറത്തുള്ള ഏറ്റവും വിശാലമായ രാത്രി കാട്ടിനു മുളിപ്പുള്ള തൃപിഞ്ചിയുടെ തന്നെ ചിറക് അന്നച്ചു നിൽക്കു വും മായി പസിച്ചിരുന്നു. കാട്ടിനുമുളിപ്പുള്ള രാത്രി മുഖം പോതു ഉറങ്ങിക്കൊടുന്നു. കാട്ടിനെറ്റ് പുറത്തുള്ള രാത്രി തലവൊക്കാ ഉണന്നിരിക്കുന്നു. രഘുവതി ആ രാത്രി കാടിനെറ്റ് ഒരുംത്ര കിടന്നംമാണി.

ബേജേത് കൗൺട് പ്രമാം കാട്ടിപ്പോർ ശരദ്ധേ മം പിടിഞ്ഞെന്നീട്. തലപ്പും ധാരിപ്പും താടി ക്കാക്കമായ ചില തുലക്കുമാർ പിംഗൾക്കാശയിൽ തന്നോട് എറേതാ പറയുന്നതായി ശരദ്ധേമം കണ്ട്. കെട്ടപ്പോർ അവർ തന്നെ ശകാരിക്കകയാണെന്നു് അശ്വേമം തീച്ചു യായി അന്നമാനിച്ചു. അശ്വേമവും ബംഗാളിലാശയിൽ താൻ അവരുടെ ഫേജുക്കാരനാണെന്നു ഫോഷിച്ചു. അവർ അശ്വേമതെതു പിടിച്ചുവലിക്കാൻ തുടങ്ങി.

രഘുവതി പറഞ്ഞു:—“നിങ്ങൾ പരിഹസിക്കയുണ്ടോ? എന്നാൽ അവരുടെ നടപടിയിൽ പഴംമാസ തകിനെറ്റ് ലേണ്ടപ്പാലും കാണാപ്പെട്ടില്ല. വന്നീതിനെറ്റ് നടപടിയിൽട്ടുടി അവർ അശ്വേമതെതു തുസ്തിതുടാതെ പി ദിച്ചും ലിച്ചുകൊണ്ടുവോക്കാൻ തുടങ്ങി.

അശ്വേമം വിശദമായ അരതുള്ളിയെ ബെളിപ്പെട്ട തകിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു:—“പിടിച്ചുവലിക്കുന്നതു് എന്തിനാണോ? എന്നാൽ തന്നെത്താൻ പോക്കുള്ളാണെന്നും, എന്തിനു സുന്നോ എന്നാൽ ഇതു പഴി നടന്നവന്നതു്”

ടെന്നാർ ചിരിച്ചതുടങ്ങി. അരദ്ദേഹത്തിനെന്നും വുംഗാ
ശ്രിവാസക്കെല്ല അവർ ശരിക്കരിക്കാൻ തുടങ്ങി. കുമതകിൽ
അരദ്ദേഹത്തിനെന്നും നാലുവാടും സെസന്റ്രേഡ് വള്ളത്തുകൂടു
ടി. അരദ്ദേഹത്തിനേപ്പോറി പബ്ലിക് ലഹരിയുണ്ടായി. ഭ്രാം
ഹാസ്പിക്കും അവസാനമണിയായില്ല. ഒക്കെ ടെൻ അരണ്ടായു
ടെ വാൽ പിടിച്ചും അരദ്ദേഹത്തിനെന്നും മൊട്ടാക്കലായിലി
ട്ടി. ഒക്കെ ഹലമാബന്നു കരതി അരണ്ടായു
ടെ അവനും നോക്കണമെന്നായിരുന്നു അവനെന്നും അതു
ഡാം. മരണാക്ക ടെൻ അരദ്ദേഹത്തിനെന്നും മുകിനെന്നും മുമ്പിൽ
കൈ വ്ളീഡുള്ള ചുരുക്ക വള്ളച്ചവിടിച്ചും അരദ്ദേഹത്തിനെന്നും
കൂപ്പും നടന്നു. അതു വിട്ടുകളിഞ്ഞാൽ രഘുവതിയുടെ മ
വത്തിൽനാനു മുകാൻഡുരു ഉന്നതമായ മഹിമ തീരു ലോ
പിച്ചവോകമായിരുന്നവരു! സെസന്റ്രേഡ് ചിരി
കൊണ്ട് വന്നു മുങ്ഗിത്തുടങ്ങി. അന്തേ ഉച്ചജ്ഞ യുദ്ധം ചെ
യ്യേണ്ടിവരും. അതാണോ കാലത്തും അവർ രഘുവതിയെ
വള്ളുകുളിയാക്കിയതും. കളിയാക്കിട്ടു മതിവന്നപ്പോൾ
അവർ ബ്രഹ്മഗംഗയെ സ്ഥാജിച്ചുടെ ശിഖിത്തുവേദ്യും കൊ
ണ്ടുപോയി.

സ്ഥാജയെ കണ്ടേപ്പോൾ രഘുവതി സലാം ചെങ്കില്ലു.
അരദ്ദേഹം കൂഴശപരം നാശം സപ്ലീസ് തത്തശം കഴിച്ചു മരണാ
ന്നിനെന്നും മുമ്പിലും കരിക്കപ്പും തലക്കാച്ചിട്ടില്ല. അരദ്ദേഹം
തല വോക്കിനിന്നിരുന്നു കൈചെച്ചാക്കി പഠിച്ചു, “ഷാ
ജാഹാനിനു ജയം വരഞ്ഞ!”

സ്ഥാജാ മദ്രവാതും കയ്യിൽ പിടിച്ച സദസ്യന്മാരെല്ല
യിച്ചും ശ്രിക്കരിച്ചായിരുന്നു. അതുപുതേതാട്ടുട്ടിയ സത്ര

മത്തിൽ എറംവും അലക്കൃഷ്ണാചട്ടി പറഞ്ഞു — “എ എന്നാൻ കാര്യമെന്ന്?”

ഡോക്ടർ പറഞ്ഞു:— “പ്രഭോ! ശ്രദ്ധപക്ഷത്തിലെ ചാരം ശ്രദ്ധമായിട്ടുണ്ടെന്ന് വല്ലവാലും അറിയാനായി വന്നിതികയാണ്; എന്ന് അവനെ പിടിച്ചും അങ്ങളെടെ അടങ്കൽ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു.”

സുജാ പറഞ്ഞു:— “നല്ലതും നല്ലതും; ഈ സാധു ദോ കിക്കാണ്ണൻ വന്നതാണ്ടേല്ലോ. ഇവരെ സകലവും നാണി കാണിച്ചുകൊടുത്തു വിചയിച്ചാലും.. അവൻ നാ കുംഖല്ലും വോയി പറഞ്ഞു നടക്കുന്നു.”

ഒഴുചതി ട്രഷിപ്പ് മിറ്റുസ്മാനിഡാഷയിൽ പറഞ്ഞു: “സക്കാരിന്നർ കീഴിൽ കൈ ജാലി കിട്ടിയാൽ കൊള്ളാ മെന്നു എന്നർ കരാവേക്കിക്കുന്നു.”

സുജാ ആലപ്പും പോരുവേത്താചട്ടി അയാൾ അവിടെ നിന്നു ദേശത്തിൽ പോന്നാമെന്നു കൈകൊണ്ട് അലംഗ്രം കാണിച്ചു. “ഉള്ളിക്കുന്നു” എന്നു ചംഞ്ഞു. വീജകൊണ്ടി കന്നവൻ ഇരട്ടി ഉംകോചട്ടി വീശാൻ തുടങ്ങി.

പാം തന്നെ പുതുനായ സുലോമനെ ഒരുപിംബ രാജാവിന്നർ കീഴിൽ സുജായുടെ ശ്രദ്ധമണംബന്നതു തടയാൻ അയച്ചിക്കുന്നു. അവക്കെടെ വന്നിച്ചു സേസന്റും അടഞ്ഞെന്നും തുടിയ വത്തമാനം കുട്ടിയാപ്പും വിജയഗദയത്തിലൂള്ള കോട്ട കൈകെംപ്പുട്ടത്തി അവിടെ സേസന്റും ശേഖരിക്കാനായി സുജാ വബലാപ്പുട്ടു അമിച്ചു. കൊട്ടയും സക്കാർ വക വജാനയും തന്നെ കയ്യിൽ സെപ്പുക്കണമെന്നും അ വിയിക്കാനായി വിജയഗദയത്തിനെന്നും അധിവന്നായ ചാ

ആമ്മജിത്തിനെം അട്ടക്കൽ സുജാ ദ്രോഗാ പഠനതയച്ച്-
വിനുമജിത്തു് അതു ദ്രോഗാദ്വാനരം ഇങ്ങിനെ പഠനത
യച്ച—“ഞാൻ പില്ലീസ്പരനായ ഷാജാഹാനെന്നും ജശൻ
സ്പരനായ ഭവാനീപതിയും മാറ്റുമെ ശരിയുള്ളു. സു-
ജാ അതുണ്ടാം? ഞാൻ അധാരാ ശരിയുള്ളു.”

സുജാ സപരം മുപ്പിച്ചകൊട്ട പഠന്തു്: “യിക്കാ
രം കേമംതനെ. ചെറുത യുദ്ധം ചെയ്യുന്നോവാ
ശ്ല്ലാ. വലിയ വിഷമതിലായി.”

ഒലുച്ചതി ഇതെല്ലാം കേടുനിന്നിരുന്നു. ടെനാർ ത
നേ കൈവിട്ട് ഉടനെ അരങ്ങേമും വിജയഗദയതിലെല്ലാ
പോയി.

—•—•—

ഇത്യപത്രതാന്നാം അല്ലെല്ലായം

പബ്ലിക്കേററു മുകളിലാണ് വിജയഗദയം. വിജ
യഗദയത്തിലേ കാട്ട കോട്ടയുടെ അട്ടത്തായി അവസാനി
ക്കുന്നു. കാട്ടിൽനിന്നു പുറത്തുവന്ന ഉടനെ നീണ്ടകിട-
ക്കുന്ന കരിക്കൽകോട്ട നീലാകാശത്തിൽ തുണിനില്ലെന്ന
തുപോലെ രഘുപതിക്കു കാണാറായി. കാട്ട് എത്തുവിയം
അതിലുള്ള അരങ്ങേകും പുക്കണ്ണിലാൽ മുട്ടേപ്പുട്ടിരുന്നുവോ
കോട്ടയും അരങ്ങവിയം അതിലുള്ള കരിക്കല്ലുകളാൽ ബ-
സ്യിക്കപ്പേട്ടിരുന്നു. കാട്ടം കോട്ടയും നില്ലേബുമായിരിക്കു
ന്നു. കാട്ട നമിയെപ്പുാലെ വരുത്താം വാലു ചുങ്കിക്കൊ
ണ്ണിരിക്കുന്നു. കോട്ട സിംഹത്തിനെപ്പുാലെ കേസരങ്ങൾം
ഉയന്തി കഴുത്തു ചെമ്പിച്ചകൊട്ട നില്ലുന്നു. കാട്ട നി

ലത്തിൽ ചെവവിതാത്തി കേരളംനാം. കോട്ട ശ്രദ്ധാശ തതിൽ തലവൊക്കി നോക്കുന്നു.

രഘുപതി കാട്ടിത്തിനിന്നു പുംത്രുവന്നു മാറ്റുന്നിൽ കോട്ടമതിലിന്നീതെങ്ങളും സൈന്യങ്ങൾ പരിഞ്ചോച്ചവന്നു യി. കാമളം പിളിച്ചു. കോട്ട, പെട്ടുന്ന സിംഹാസം ചെള്ളു പണ്ടുകടച്ചു പുരികും പുഴിച്ചു നിലയിൽ ആയി അനീന്തം. രഘുപതി പുണ്ണൻ്തു കാട്ടിക്കൊട്ടത്രു എക്കപോകി ശരുംഗും കാണിച്ചുത്തുട്ടാണി. സൈന്യങ്ങൾ സംശയിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു. രഘുപതി കോട്ടയുടെ സമീപത്രു ചെന്നേപ്പും സൈനികന്മാർ താൻ അതുണ്ടാം എന്നു ചൊപ്പിച്ചു.

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“ഞാൻ ബ്രഹ്മണന്നാണോ; അതിമിഡാണോ?”

ഭർജ്ജാലുക്കുന്നായ വിക്രമസിംഹൻ പരമധാരിപ്പുണ്ടുണ്ടാണോ. ദേവന്മാരെയും ബ്രഹ്മണന്മാരെയും അതിമികച്ചെല്ലാം പുജിക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധയുള്ളവനായിരുന്നു. പുണ്ണന്തുല്യം കുംഭകം കോട്ടയിൽ കടന്നുകൂടാൻ വേറെ പരിചയമാനും അവഗ്രഹണായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ശരശ്പൂം യുദ്ധകുലമായിരുന്നതുകൊണ്ട് എന്നാണോ ചെങ്ങുംഭേദതന്നു തിച്ചപ്പെട്ടതുകൂടാണുക്കും കഴിഞ്ഞില്ല.

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“നിങ്ങൾ എന്നു ഒക്കിക്കി ല്ലേക്കിൽ ഞാൻ മുസൽമാനുക്കുടെ കൗത്തില്ക്കപ്പെട്ട മരിച്ചവോക്കും?”

വിക്രമസിംഹൻ ഈ പ്രിവറ്റം അറിഞ്ഞതുപ്പും ശത്രുവാമ്മാനു കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽ കടന്നുകൂടാൻ അറബിയാദം കോ

ടത്ത്. മതിലിന്റെ മകളിൽനിന്നും കൈ കോൺ ഇംഗ്ലീ
ക്സാടത്ത്. ഒപ്പുവരി കോട്ടജ്ജീളിൽ പ്രവേശിച്ച്.

കോട്ടജ്ജീളിൽ യുദ്ധം കാര്ത്തകോൺ² എല്ലാവകം
വുന്നുനാശായിരിക്കുന്നു. ബ്രാഹ്മണനെ സഖ്യരിങ്കുണ്ടും ഭാരം
പുലന്നായ “ചെറിയ അമ്മാമൻ” തന്നെ കയ്യേറു. അ
യാഴിടെ അമാത്മായ പേര് വസ്തു സിംഹൻ എന്നാണ്.
എന്നാൽ ചിലർ അയാളെ “ചെറിയഅമ്മാമൻ” എ
നും മന്ദചിലർ സുഖാടാർ സാഡേവു് എന്നും പിളിക്കും
ണ്ട്. അങ്ങിനെ പിളിക്കാൻമുള്ള കാരണം എന്താണെന്നു്
അംഗിയന്നില്ല. ലോകത്തിൽ അംഗേമാന്ത്രിന്റെ മരക്കു
ഇംഗ്ലീഷ് അനുഭവമില്ല; സഫോറ്റേഞ്ചുകളും അംഗിയും
ചെറിയമാന്ത്രാവാൻ വല്ല അധികാരമോ, ഭാവിയിൽ
ഉണ്ടാകാനുമുള്ള വഴിയോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അയാൾക്കു
മരക്കും എത്രയുണ്ടോ അതിലുമധികം രാജുവും ശര
യാർക്കണ്ടായിരുന്നില്ല; എക്കിലും അടക്കവര ശരയാഴി
ടെ പദവിരെയുംബന്ധിച്ചു് അങ്ങം വല്ല അക്കേഷ്യപം പു
റപ്പുടീക്കയോ സംശയിക്കുയോ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. സ
ദഹാരിന്നും മരക്കും തുടങ്ങെ അമ്മാമന്നാരായവ
ക്കും രാജുമില്ലുതെ രാജാക്കന്നാരായവക്കും സംസാരത്തി
ന്റെ അനിത്രതകോൺം ഏറ്റവുംകോൺം സ്ഥാന
തും വകുമാ എന്ന ശക്കിക്കും യാശതാങ പഴിയും
ഇല്ല.

അമ്മാമൻ വന്നു് ഇങ്ങുനെ പാശ്തു:—“നല്ലതു്
ഇംഗ്ലീഷും അമാത്മ ബ്രാഹ്മണന്റെതന്നെയാണു്.” പിന്നെ
കെതിഡയാട്ടുടി മു ചണ്ണനെ നമസ്കരിച്ചു. കൈവിയം

തേണ്ടുള്ള ഒരു കീവജ്ഞാലപോലെയുമുള്ള രഘുവതിയുടെ അരുള്ളതി കണ്ടിട്ടു വെച്ചുനു പാരകൾ മുഖ്യമാരായി തനീൻ.

അമ്മാമൻ പ്രോക്തതിനേക്കാൾ അംഗീകാരത്തെ കണ്ണു സ്ഥിതി കാഞ്ഞു വിഷ്ണുനായിട്ടു വാണത്രു:—“സപാമിൻ! അങ്ങിനെയുള്ള മ്രൂമനനർ ഇക്കാലത്രും ഏതുയുണ്ടായും?”

രഘുവതി പറഞ്ഞതു:—“എന്നും സപല്ലം മാത്രം.”

അമ്മാമൻ പറഞ്ഞതു:—“വണ്ടു മ്രൂമനനങ്ങെട മുഖ ക്രിയ തീയണ്ണായിരുന്നു. ഇക്കാലത്രും അശ്വി മഴവനും വയറിൽ കടന്നാക്കിയിരിക്കുന്നു.”

രഘുവതി പറഞ്ഞതു:—“അതും വണ്ടുള്ളതുപോലെ യാണോ?”

അമ്മാമൻ തലയാട്ടിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞതു:—“അഞ്ചു പറഞ്ഞതു ശമിയാണോ. അശ്വി മുമ്പായി പണ്ടു സമുദ്രത്തിലെ വൈഴളം മഴവനും കടിച്ചതുപോലെ ഇപ്പോൾ അരുക്കുക്കില്ലോ കടിക്കാൻ സാധിക്കുമോ എന്ന് അഞ്ചു അരുപ്പോച്ചിട്ടുണ്ടോ!”

രഘുവതി പറഞ്ഞതു:—“ഉപ്പാന്തങ്ങൾ ഇനിയും നാം.”

അമ്മാമൻ പറഞ്ഞതു:—“ഇപ്പോൾ അരുൾ പറഞ്ഞതു. അവന്മുഹായിരുടെ ദായനത്തെപ്പറ്റാ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അതു കമ്മ പുസ്തകങ്ങളിൽ എഴുതിക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. എക്കില്ലോ എത്താണും ഉംഗിച്ചിരിയാൻ കഴിയുന്നതാണോ. കടക്കു കിംബു മാത്രമേ തിന്നാക്കി എന്നാണുണ്ട്. ദിവസംപ്രതി കടക്കു കണ്ണേടു

തിന്നുന്നതായാൽ കൈ മറയ്യുമോ എത്ര കടക്കു തിന്നാണെന്നോ കൈമാതിരി കണക്കാക്കാവുന്നതാണ്.”

രഘുപതി ബ്രംഹമണ്ണൻറെ മശാത്മ്യത്തെ കാര്ത്തു കൊട്ടാട്ടു ഗാംഡിംഗ്രേത്തൊട്ടുട്ടി പറഞ്ഞു:—“ശരദിനനായ പി. ക്ഷേമന്നത്തെപ്പോറി അവക്കും ശരതു താല്പര്യമുണ്ടായി കണ്ണില്ല.”

അമ്മാമൻ നാവു കടിച്ചു പറഞ്ഞു:—“രാമ, രാമ, അന്നേ എന്നാണോ പറയുന്നതും? അവക്കെട ഒറ്റംശി എത്രയും പ്രവുദ്ധമായിരുന്നു എന്നള്ളിത്തിനു വിശദമായ പ്രമാണം ഉണ്ട്. കാലങ്ങൾക്കും മറ്റു സകല അശി യും കെട്ടവോയിരിക്കുന്നതും? അന്നേ കാണന്നില്ലോ? മോ മാശായുംതുടെ ഒപ്പലിക്കുന്നില്ല; എന്നാൽ—”

രഘുപതി അല്പം ക്ഷേമന്നത്തൊട്ടുട്ടി പറഞ്ഞു:—“ഇപ്പോൾ മോമക്കണ്ണയിൽ ശരഗം ഏക്കിനൊ ഒപ്പലി കണ്ണി രാജുത്തിൽ നൊയുണ്ടോ? ഹിന്ദു ചിദ്രപണ്ഡികർം വ ശ്രൂക്കാളി എല്ലാം അദ്ദത്തു ക്ഷേമനം കഴിക്കുന്നു. വിനെ ഇപ്പോൾ ഹനും എവിടെ കിട്ടും? മോമാശി ഒപ്പലിക്കാ തിന്നാൽ പ്രമദ്ദിതജ്ഞല്ലോ? എത്ര തിവസം നിലനില്ലോ?” ഇങ്ങിനൊ പറഞ്ഞു രഘുപതി വിശദപ്പേക്കാട്ടു തന്റെ സ്വന്തം വയറു കാഴ്ചയ്ക്കു നല്പുവല്ലോ. അനുഭവിച്ചതു കണ്ണി.

അമ്മാമൻ പറഞ്ഞു:—“സ്വാമിൻ, അന്നേ പറയുന്നതു ശരിയാണോ. പത്രക്കൾ ചത്തിട്ടും ഇക്കാലത്തു മറയ്യുന്നാക്കെട ഇടയിൽ ഇനിക്കാണ് തൃട്ടണിയിരിക്കുന്നു; എന്നാൽ അവക്കെട പക്കൽനിനു നൊയു കിട്ടുമെന്നോ ആശി

ക്കാൻ വഴി കാണണില്ല. തലമേധാവു തീരെ ഇല്ലാതായി കാണും. അങ്ങേ എവിടെനിന്നാണ് വരുന്നതു്? ”

ഒല്ലുചതി പറഞ്ഞു:—“അഭിപ്രാഹാജയാനിയിൽനിന്നാണ്.”

വിജയഗഹപതിശ്രീ പുരത്തുള്ള ഭാരതവഷ്ട്ടതിന്റെ ക്ഷേത്രം ദ്രോഗാശ്വത്തേയും ചരിത്രത്തേയും സംബന്ധം ഇല്ലെങ്കിലും അഥവാ മഹാമഹാ ക്ഷേത്രം സാമാന്യജീവനാം ഉണ്ടായിരുന്നു. വിജയഗഹം കഴിച്ച ഭാരതവഷ്ട്ടത്തിൽ ശരിയാൻ യോഗ്യതയുള്ള വസ്തുക്കൾ ഇല്ലായായിരുന്നു അഥവാജീവനം വിശ്രദാസം. പുണ്ണ്യമായ അനുമാനത്തെ അനുസ്ഥിതമാക്കിക്കാണ്ട് അഥവാ അഭിപ്രാഹാജയാനി പറഞ്ഞു:—“ഹാ, അഭിപ്രാഹാജയിലെ രാജാവു പലിയ കാജാവാണ്.”

ഒല്ലുചതി ശരതിനെ പുണ്ണ്യമായി ശരാംമോജിച്ചു.

അഭമാമൻ:—“ശരാംയുടെ ജോലി എന്താണ്?”

ഒല്ലുചതി:—“തൊന്തരി ഗ്രിഹ്യമാജാവിശ്രീ പുരാ മഹിതനാണ്.”

അഭമാമൻ ക്ഷേത്രത്തു തല അട്ടിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു:—“നല്ലതു്?” അഭയാർഥി ഒല്ലുചതിയുടെ നേരെയുള്ള ക്ഷേത്രം എറിയും വലിച്ചു. “ശരംഗേ എന്തിനാണ് പുരപ്പെട്ടവനിരിക്കുന്നതു്?”

ഒല്ലുചതി പറഞ്ഞു:—“തീയത്തായാണ് ചെയ്യാനാണ്.”

“യു്” എന്ന ശബ്ദം പുരപ്പെട്ടു. ശരുക്കൾ കോട്ടെയെ അതുകൂടിച്ചുതുടങ്ങി. അഭമാമൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് കണ്ണ തിരുവ്വി പറഞ്ഞു:—“അതു മരാറണംല്ല. ഇച്ചുകൂടിഞ്ഞുവീഴ്ക്കയാണ്.” വിജയഗഹയത്തിനെപ്പറ്റി അം

മൂന്നുംണ്ടായികന്ന ദൂഷവിശ്വാസംപോലെ വിജയഗഡയിലെ കല്ലുകൾക്ക് അതു ഉറപ്പുണ്ടായിക്കൊണ്ടില്ല. പര ദേശിയായ വഴിയാത്രക്കാരൻ കോട്ടയിൽ പ്രവർച്ചിച്ച ഉച്ചന്ത അമ്മാമൻ അരദ്ദേശത്തിനു പുന്നീസ്പാതത്തുപോലെ കൊട്ടത്തു. പിന്നെ വിജയഗഡയത്തിനേൽക്കു മാഹാത്മ്യത്തെ പുംബി പിസ്സുരിച്ചു വഴിയാത്രക്കാരൻ അതിൽ നല്ല വിശ്വാസം ഉണ്ടാക്കിയീരിതു. തിപുരുംരാജധാനിയിൽനിന്നു ഒപ്പുവര്ത്തി വന്നിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടേ ഇങ്ങിനൊ കൈ ശാതി മീഡയ കിട്ടാൻ പ്രയാസമാണെന്നു വിചാരിച്ചു് അമ്മാമനു വളിരെ സംഗതാഘൃതാഡയി. അതിമീയമായി വിജയഗഡയിലെ പുരാണചരിത്രത്തെപുംബി സ്ഥാപം ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. അയാൾ പറഞ്ഞു:—“മുഹമ്മദ്യുമു വും വിജയഗഡയത്തിലെ കോട്ടയും എക്കുടെശം കുറ കാലം തുരുണ്ടായതാണെന്നും മനവിനേൻ്റെ കാലം കഴിഞ്ഞു തുടന്നതെന്നു വിക്രമസിംഹമഹാരാജാവിനേൻ്റെ പുർണ്ണാർഹം കോട്ട കൈവരിപ്പെട്ടുടയി ഭേദിച്ചവനികനു എന്നും ഉള്ള സംഗതിയിൽ സംശയത്തിനു വഴിയില്ല.” ഈ കോട്ടയെ സമഖ്യാച്ച രിവൻ കോട്ടത്തിട്ടുള്ള വരം എന്നതാണെന്നും ഇം കോട്ടയിൽ കാത്തവീഞ്ഞാജ്ഞാനൻ എങ്ങിനെ തടവുകാരായി പാത്തിക്കുന്ന എന്നും രഖുച്ചതിക്ക് അറിയാത്തതല്ല.

ശരൂക്കിലും കോട്ടയ്ക്ക് കൈ കോട്ടവും വരുത്താൻ സാധിച്ചില്ല എന്ന വിവരം സസ്യങ്ങൾ കിട്ടി. അവർ വലിയ തോശകൾ ഉപജാഗിച്ചിരുന്നു എങ്കിലും അവയിലെ ഉണ്ടകൾ കോട്ടയ്ക്കത്തു വീണില്ല. അമ്മാമൻ വി

விசூகாளு ஒழுபதியிலை வேலைக்கூடாகி. கொடியூ
ஸிவங் கொடித்திட்டிழை வரம் நினைவுமதில்லை ஹதீஷயி
கம் புதுக்கிமாய கை ஓய்வாறு உளைவாகிடுவதோன்ற
விளையிக்கான வோட்டுதினின்ற ஸாம். நானிகைபைந்
தாங்கதனை வாங் உளைக்கும் தாசுத்து விழுங்குவே ஏடு
த்து கொள்ளுவாயோ விளை அஞ் உளைக்கும்கொள்ளு கை
லாஸ்திக்கு ஶளாபதிழு ஸுவூரம்ஸுரங் ஶோடி காலி
க்குமோ விளை தொண்டிபூரகம்.

ഇതുവരെ ഒരു അല്ലെങ്കിൽ രണ്ട് അദ്ധ്യായങ്ങൾ പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്.

வினா விவரம் விடையும் தூண்டு. ஸ்ரீகமி
வெட்டிவெழு கோட்டுதிலின்ற ஏதான் கொடு தக்குறு
க்கிழவு; எக்கிலும் கோட்டுதியில்லையால் இடப்பொது வெ
ட்டிவெழு ஜனதுகொடு ஸ்ரீகமி கோட்டுத் தூண்டு

കടകാൻ സാധിച്ചില്ലെന്ന് മതിലിന്റെ കേട്ടവയും ഭാഗമെല്ലാം കാണാക്കാണെന്ന് കുറ്റുകൊണ്ടു കെട്ടിക്കഴിഞ്ഞു. അരം നോം ഇടങ്ങിടങ്ങു വെടിയുണ്ടെങ്കം കോട്ടുടെ ഉള്ളിൽ പീണാതുടങ്ങി. രണ്ട് നാലുമായി കോട്ടയിലെ സൈന്യങ്ങൾ വെടിക്കൊണ്ടു മരിച്ചുതുടങ്ങി.

“എന്തു കയപ്പെട്ടെന്നു, ഈതു.. കേവലം കളിമാത്രമാണോ” എന്നുവരാൻമുള്ളു അനുമാമൻ ഒല്ലപതിയേയും കുട്ടിക്കൊണ്ടു കോട്ട മുഴുവൻ കാണിച്ചുകൊടുക്കാനായി നടന്ന തുടങ്ങി. കോട്ടയിലെ ആയുധങ്ങാലും, സൈന്യാരം, ദരിദ്രയെ രാവരെ ചികിത്സിക്കാനുള്ള സ്ഥലം, തടച്ചകാരെ പാപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം, രാജസഭ ഇവബെല്ലും കാരോനായി കാണിച്ചുകൊടുത്തു. കുടുംബത്തുടെ ഒല്ലപതിയുടെ മുഖത്തു നോക്കുന്നും ചെയ്യുന്നും. ഒല്ലപതി പറഞ്ഞു:—“ഈ ആധ്യാലകളും മംറം അത്രവും കുറഞ്ഞുണ്ടെന്നും. ഗ്രീച്ചരി ലേ കോട്ട ഇതിനോട് കിടപിടിക്കുന്നതുണ്ടു. എന്നാൽ ഈ സ്ഥലായി കോട്ട വിട്ടുവോകാൻ ഗ്രീച്ചരയിലെ കോട്ടയിൽ അനുള്ളതമായ ക്രി തുരക്കവഴിയുണ്ടോ. ഈ കോട്ടയിൽ ആ മാതിരിയിലുള്ളതൊന്നും കാണാനില്ലു.”

അനുമാമൻ എന്തോ പറഞ്ഞാൻ ഭാവിച്ചു. ചെട്ടുനോം അതിനെ മാച്ചു പറഞ്ഞു:—“ഈപ്പു; ഈ കോട്ടയിൽ ആ മാതിരിയിലെവാനമില്ലു.”

ഒല്ലപതി അത്രാവും മുകാഡിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു:—“ഈ മുത്രു വലുതായ കോട്ടയിൽ ക്രി തുരക്കവഴിയും ഇല്ലെന്ന പറഞ്ഞാതു’ എങ്കിനെയാണോ?”

അമ്മാമൻ അല്ലോ ശക്തിയാട്ടത്തിന് പറഞ്ഞു:—“ഈ കൂത്തിരിക്കാൻ തന്മാല്ലു. പാക്കി അതിനെപ്പുറി അക്കം അറിവില്ല.”

രഘുവൻ ചിരിച്ചകൊണ്ടു പറഞ്ഞു:—“എന്നാൽ ഇതിനെല്ലിൽ ഒരു കാർഡ് ഇല്ലായിരിക്കാം. നിങ്ങൾക്കു തന്നെ അറിയില്ലെങ്കിൽ പാനു മറ്റാൽ അറിയും!”

അമ്മാമൻ ദയവും ശാംഖീൽം തന്മാട്ടത്തിന് കുറച്ചും ഒരു മെന്മായിരുന്നു. പാനു പോട്ടനുവേ “രാമ, രാമ” എന്ന പാനത്തു വിരലുകൾ പോട്ടിച്ച കോട്ടവായ ഇട്. പിന്നു ഭവവും താടിയും ഒക്കെക്കാണ്ടു താലുടി പെട്ടുന്ന പറഞ്ഞു:—“സപാമിൻ, പുജാം ശരച്ചും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അദ്ദേഹം ഒരു പരമ്യനാതിൽ ദോഷമെന്നാമില്ല. കോട്ടയിൽ പ്രകാശിക്കുന്നതിനും കോട്ടയിൽ ദീനം പുറത്തെല്ലും പോകുന്നതിനും മനുഷ്യവഴി കളിഞ്ഞു. എന്നാൽ പുരുഷേയുള്ള കരാർക്കം അവ കാണിച്ചുകൊട്ടാൻ പാടില്ലെന്ന കല്പന ഇണ്ടി.”

രഘുവൻ അല്ലോ സംശയിച്ചു പറഞ്ഞു:—“ഗരിയാണോ; അണിനേന്നൊരുവാം.”

കരിക്കൽ “ഈല്ലോനം” പിന്നു കരിക്കൽ “ഈണ്ണോ” പറഞ്ഞതു തന്നെ ദോഷംതന്നെന്നായാണെന്നും അതിൽ ഇന്നൊരുക്കം സ്വാഭാവികമായിട്ടും ഒക്കെ ഇനിക്കുന്നതാണെന്നും അമ്മാമൻ മോല്ലും വന്നു. പരിപരിയുടെ കാഴ്ചയിൽ ത്രിപ്പരയിലെ കോട്ടയേക്കാൾ വല്ലു അംഗീകാണ്ടും വിശയഗവ്യം താനുതാനുനു വകന്നതു് അമ്മാമാര വളിരെ അസ്ഥാനയിരുന്നു.

അയാൾ പറത്രു:—“സ്വാമിൻ! അങ്ങയുടെ തുടർച്ചയിൽ ഇവിടേന്നിനോ എത്രയോ കുറയാണ്; അംഗു മുഖം മനനാണ്; ഇംഗ്രേസ് വാധാണ് അങ്ങയുടെ പ്രധാന ജോലി. അംഗുമിവാന്തരം കനം പൂർത്താക്കാൻ ഇടയില്ല.”

രഘുവതി പറത്രു:—“അങ്ങയും സംശയം തോന്ന നാബോക്കിൽ ആ കാഞ്ചിമൊന്നും എന്നാട്ട് പറയണ്ടെന്നാൻ മുഖം മനസ്സാന്തരാനമാണ്. കോട്ടയുടെ വത്തമാനങ്ങൾക്കാണ് എന്നിക്കേ കാഞ്ചിമൊന്നാണ്?”

അമ്മാക്കൻ ഉജ്ജിച്ചുകൊണ്ട് പറത്രു:—“റൈ, റാക, അങ്ങയെപ്പറ്റി സംശയിക്കുന്നതും എന്തിനാണോ? നമ്മും ആ മാർപ്പം പോകി നോക്കാം.”

ഇതാനിടയിൽ കോട്ടയുടെ പുറത്തുനിന്നിരുന്ന ഷുജയുടെ സെസന്റ്രേഡിൽ ഇടയിൽ വലിയ കോച്ചാമലം ഉണ്ടാക്കി. ഷുജയുടെ കൈനിലാം കാട്ടിനുള്ളിലായിരുന്നു. സുഖലമാൻറെയും ഷയസിംഹാൻറെയും സെസന്റ്രേഡിൽ വന്ന പെട്ടേനു ഷുജയെ ബന്ധനത്തിലാക്കി. പിന്നെ ശ്രദ്ധം കാണാതെ കോട്ടയെ ആകുമിച്ചിരുന്നവരുടെ ഒരു ദിവസം ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. ഷുജയുടെ സെസന്റ്രേഡിൽ ആലും ചെയ്യാതെ ഇരുപതു വലിയ തോക്കുകൾ പിന്നാലിട്ടും കൊണ്ട് ചിന്നാച്ചിതറിപ്പോയി.

കോട്ടയുടെ ഉള്ളിൽ വലിയ കുമുളിജാഡി. സുഖലമാൻറെ കുതൻ വിത്രുമസിംഹാൻറെ ശർഢ്ഢകൾ പോയ തുടക്കത്തിനെ കോട്ടചാതിയിൽ തുറന്നുകൊടുത്തു. താനു തന്നെ മുവിട്ട് ചെന്ന സുഖലമാനെയും രാജാവായ ഷയ

സിംഹദേവം എതിരോടു കൊടുത്തിപ്പേജ്ഞ ത്രിക്കിക്കാണ്ട് പോയി. തിപ്പീച്ചപരൻറു സെസന്റ്രൈഡ്, ശത്രു, ക്രതിര മുതലായതുകാണ്ട് കൊടു മഴുവനും നിറങ്ങ്യു. കൊടു ത്രിക്കികൾ പാരിത്രുട്ടുക്കാം. ശംഖും ദേരിയും മുഴങ്ങിത്രുട്ടുക്കാം. അമാനമനും നാളു മെൽമിശ്രം ചോട്ടിൽത്രിക്കി എ മുഖം ചുണ്ണം മായി വികസിച്ചതുക്കാം.

ഇരുപത്തിനൂറും ഒരില്ലായം

അമാനമൻ² എന്നതാരാനന്നമായ പിചസ്താൻ³! അന്ന ദില്ലിച്ചപരൻറു രാജചുത്രസെസന്റ്രൈഡ് വിജയഗദയ ത്രിക്കാണ്ട് ശത്രുമാടിക്കൂട്ടാൻ⁴— മുഖലനം പ്രതാപശാഖി യുമായ പ്രഭുജ അന്ന വിജയഗദയത്തിൽ തടവിച്ചായിരിക്കുന്നു. കാർത്തവീംസ്ത്രാജ്ഞി നാഞ്ഞം ശേഷം വിജയഗദയ ത്രിക്കിൽ ഇക്കാവിനായുള്ള കു തടവുകാരൻ വന്ന ചേന്തിട്ടില്ല. കാർത്തവീംസ്ത്രാജ്ഞി നാഞ്ഞം വഡ്യനസ്തികി കാത്തിട്ട ശ്രദ്ധാം വിട്ടുകൊണ്ട് അമാനമൻ രാജചുത്രനായ സുചേരൻ സിംഹദേവം ചരഞ്ഞു:— “ശത്രയിരം കൈകളിൽ ചങ്ങല ഇടിക്കാൻ എന്തു ബുലിച്ചടംഞായികനിമിക്കണമെന്നും അന്തു വിചാരിച്ച നോക്കു! കലിയുഗം തുടങ്ങിയതിൽവാനു ലഹരികൾ എന്നാക്കണം ചുങ്കങ്ങിയാശിക്കുന്നു. രാജക്കമാരനായാലും കവാടിലും, അങ്ങാടിയിൽ പോയാൽ രണ്ട് കൈകളിലെല്ലായികും കണ്ണികാണാൻ കിട്ടില്ല. കൈകൾ വെച്ചുകൊടുവായാൽ സുവാലില്ല.”

സുചർച്ചൻസിംഹൻ ചിതിച്ചുകൊണ്ട് തന്റെ കൈയിന്നെം നോരോ നോക്കി പറഞ്ഞു:—“ഈ രണ്ട് കൈയും യാഥിലും മതി.”

അമ്മാമൻ കരബെത്താനും അരുളം ചില്ലുവാങ്ങുന്നതു:—“അരുതു ശരിയാണോ? ശരക്കാലത്തു കാഞ്ഞുംപും വളരെ അധികമുണ്ടായിരുന്നു. ഇക്കാലത്തു കാഞ്ഞുംപും നന്നു കുംഭത്തുവാനത്തുകൊണ്ട് ഇഴഞ്ഞു കൈകളുടെ അവധ്യംതന്നെ കാണാനില്ല. കൈകൾ താടി ഉഴിയാൻ കൊള്ളാം.”

അന്നാവത്തെ ദിവസം അമ്മാമൻ വേഷപ്പുകിട്ടിനു യാതൊക്കെ കുറവും വരുത്തിട്ടില്ല. നാഡു മെൽഞിനു മണായിപ്പുകളും ചെവിവരെ എത്തിപ്പിടിച്ചുണ്ട്. കപ്പും ദും മുട്ടും ദാഡിക്കിടക്കണാണ്. തലയിൽ തലപ്പും ദും അരയും പുരിച്ചുവാഴിം ധരിച്ചിട്ടുണ്ട് പാപ്പാസ്സി നെൻ്റെ അരറം ഏകാദ്യുമ്പാലെ വളരുത്തു ചൊണ്ടിനില്ലെന്നുണ്ട്. അമ്മാമൻ അന്നാവത്തെ നടക്കത്തിനെറ്റെ ഭംഗിക്കണ്ണാൽ വിജയഗയത്തിനെറ്റെ മഹിമ ശരിപ്പുമക്കിനെറ്റെ സർവ്വാംഗങ്ങളിലും കളിയാട്ടനത്തുവോലെ തോന്നും. അന്നും ശ്രവിട്ട വന്നതുടീടുള്ളുവെങ്കല്പും വിജയഗയത്തിനെറ്റെ മാധ്യമത്രയും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടെന്നുള്ള സങ്കരാഷം കൊണ്ട് ശ്രമ്മാമനും ഉണ്ടാം ഉംക്കവുമണ്ണായിപ്പും.

അയാൾ സുചർച്ചൻസിംഹനൊന്നില്ല വക്കൽസമയം മിക്കതും കോട്ട പരിശോധിച്ചു. സുചർച്ചൻസിംഹൻ എവിടെയെല്ലാം അഞ്ചുമുള്ളം കെവിധ്യത്തിലും പ്രകാശിപ്പിച്ചില്ലേണ്ട ശ്രവിഞ്ചെയെല്ലാം അഞ്ചുമുള്ളം താൻതന്നെ “നില്ലതും, നില്ലതും” എന്ന ഫലാഷംക്കി തന്റെ ഉത്സാമം

രാജപുറവിരൻറെ ഫോറത്തിലും ഉണ്ടാക്കിത്തീക്കാൻ അഭിഷ്ഠ. വിശദയിച്ച്, കോട്ടമതിൽക്കെട്ടിനെ സംബന്ധിച്ച് ചണ്ണിക്കുന്നതിൽ അയാൾ വളരെ ശ്രമംചെയ്തു. കോട്ടമതിൽ എല്ലക്കാരം ഇഴക്കംകൂടുതിങ്ങനേയും സുചെത്തൻസിംഗർ അതിലധികം ഇഴക്കംകൂടുതാടത്തിങ്ങനും ശരയാഴിടുന്ന മുഖ്യത്തും കുഞ്ഞുപ്പുട്ടിലും. അമ്മാമൻ അദ്ദേഹിത്വം നടന്നു സുചെത്തൻസിംഗർ കരിക്കൽ കോട്ടമതിലിട്ടുന്ന ഇടത്തും, പാനു വലത്തും, കരിക്കൽ മുകളിലും പിണ്ണു താഴത്തും കൊണ്ടുവോയിത്തുനണ്ണി. “എറു കേമമാൻ” എന്ന പലവും പാകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ എത്തു ഗ്രാച്ചിട്ടും സുചെത്തൻസിംഗർ ഒരു ഫോറത്തിൽനിന്നും ക്രസ്മാപ്പുട്ടത്താൻ അമ്മാമൻ സാധിച്ചില്ലെന്നും. കെട്ടം സസ്യധാരപ്പോൾ സുചെത്തൻസിംഗർ ക്ഷീനിതനായിട്ടും പറഞ്ഞു:—“ഈന്ന രേതപുരത്തിലെ കോട്ട കണ്ടിട്ടുണ്ട്, മരറാക്കുകൊട്ടജും എന്നും കണ്ണിൽ പിടിക്കുന്നതല്ല.”

അമ്മാമൻ ആരുദരാട്ടം കരിക്കലും ബാഡിക്കാറിലും വാടിയ മുഖത്തോടുള്ളി പറഞ്ഞു:—“നിശ്ചയമായിട്ടും നിങ്ങൾ പറയുന്നൊലേയും അതിവാം.”

പീംഗ്രപ്പാസം പിട്ടു് അമ്മാമൻ കോട്ടവയ സംബന്ധിച്ചുള്ള ആലോചനകൾ ഉപേക്ഷിച്ചു. പിതുമസിംഗർ ഒരു പുര്യംായ ദിസ്റ്റ്രിക്സിംഗർമുൻറെ കുമ എടുത്തിട്ടു്. അയാൾ പറഞ്ഞു:—“ദിസ്റ്റ്രിക്സിംഗർ മുന്നു പുരുഷാർ ഉണ്ടായിരുന്നു. കെടുവിച്ചതെന്നു മകനായ ചാരുസിംഗർ’ അത്രുതക്കരമുയും കുമ ശരദ്ധാസം ഉണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ പിംഗ്

എന്ന റാവിലെ ഇക്കാഴ്ച മതിൽ പാലിൽ വേദിച്ച പ്രാതൽ കഴിച്ചിരുന്നു. അയാളുടെ ശരീരവും അംഗത്വം തിരിയായിരുന്നു— അട്ടേ, നിങ്ങൾ ഒരുപുരത്തിലെ കോട്ടുടെ കമ പഠിപ്പിച്ചേല്ലോ. അതു നിശ്ചയമായിട്ടും പലിയ കൈ കോട്ടയായിരിക്കും. എന്നാൽ അതു കോട്ടയെ പുറി മുഹമ്മദെവപത്തപുരാനത്തിൽ കനം പ്രസ്താവിച്ച കാണണില്ല.”

സുചർച്ചസിംഹൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു:— “അതുകൊണ്ട് കാര്യത്തിനും കൈ പ്രതിബദ്ധം ഉണ്ടാക്കില്ല.”

അമ്മാമൻ കൈ കളിച്ചും പുന്നു പഠിപ്പിച്ചു:— “ഹാ, ഹാ, അതു ശരി, അതു ശരി. എന്നാൽ ത്രിപുരയിരലു കോട്ടയും നടന്ന ചെറിയ കോട്ടയല്ലെന്നും ശരിയാണോ? എന്നാൽ വിജയഗദയേന്നും—”

സുചർച്ചസിംഹൻ— “ത്രിപുരാ എത്തു രാജുത്തിലുള്ളതാണും?”

അമ്മാമൻ:— “ശരതു പലിന്തയായ രാജുമാൻ! ശരിയികും പറഞ്ഞിട്ടു കാര്യമില്ലപ്പേരു. അവിടെത്തെ രാജുവും മിതൻ നമ്മുടെ കോട്ടയിൽ ശരതിമിന്ത്യായി വനിച്ചുണ്ട്. എല്ലാ വിവരവും നിങ്ങൾക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖ്യത്തിനു കേൾക്കാം.”

എന്നാൽ ശരതു മ്രൂഖമന്നെന്ന കൈ തികിലും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നില്ല. അമ്മാമൻ ശരു മ്രൂഖമന്നെന്നപുറം പലിയ വിചാരംമായി. അയാൾ തന്നെന്തൊന്ന് പറയാൻ തുടങ്ങി:— “പ്രാക്തന്തന്യായ ഈ മാജപ്പറുന്നേക്കാർം അതു

മുധമന്ന എറുതേ നല്ലവനാണ്.” മലുവതിയുടെ ഇന്നുംകൂപ്പാറി സുചേത്തസിംഹമനോട് വാഴാൻ തുടക്കി. വിജയഗയക്കൈപ്പുംനി മലുവതിയുടെ അഭിപ്രായ മെന്താബന്നനം സ്ക്രിപ്റ്റമായി പഠിച്ചതു.

ഇരുപത്തിനാലും അല്പായം

ഓമ്മാമൻറെ കഴുതിനിന്ന വിട്ടുവാക്കാൻ സുചേത്തസിംഹൻ്റെ ശ്രദ്ധികം പ്രയാസമിണ്ടുയില്ല. പിന്നറ്റ തിവസം റാചിലെ തടവുകാരമന്നാനിപ്പു ചങ്കവത്തിയുടെ ഒസന്നും ദാരുപ്പട്ടാൻ തീച്ചുഡാക്കിയിരുന്നു. ഒന്നും ദാരുപ്പട്ടാൻ തീച്ചുഡാക്കിയിരുന്നു. അംഗീജ തടവുമുറിയിൽ ഇരന്നോ ഏററാവും അതുപ്പുംയാഥാടക്കുത്തി തന്നെത്തുാൻ പറഞ്ഞിരുന്നു:—“ഇവർ ഏബാരായ ആരംഭവില്ലോത്തു തുടരാൻാം! കൈനാലയിൽനിന്നു ദുക പലിക്കാരാളി എന്നെന്നു കൂടംകൊണ്ടുവന്നതരണമെന്നോ ഹവക്ക് തോന്തിയില്ലപ്പോ!”

വിജയഗയത്തിലെ പബ്ലീന്റെ ചോട്ടിൽ ഗംഭീരമായ കൈ തടാകമുണ്ട്. ശരതിനെന്നു വക്കരുതു് കൈ കിക്കിൽ ഇടിത്തീവിന്നു കൈ ആലിനെനും തടിമും ഉണ്ട്. അതുകുമരത്തിനെന്നു ദോഹര ശാഖത്തുായിട്ട് മലുവതി അല്ലംബാതു സമയത്തു് അതു തടാകത്തിൽ ശത്രുണ്ടാവാക്കി.

ഈസമായി കോട്ടയിൽ കടക്കാൻ കൈ തുരക്കാൻഡും ഉണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുബണ്ണു. ശരതിനും പ്രശ്നശന്തിവം

അതുഗാധമായ ഈ തടങ്കൽത്തിന്റെ അടിയിലായിരുന്നു. ഈ പഴിയിൽക്കൂട്ടുട തുരകമാർത്തിന്റെ അററാത്തുത്തിയാൽ ചൊട്ടിയിൽനിന്നും വലമായി ഉന്നിയാൽ കയ കല്ലു പെംതുന്നതാണ്. മുകളിയിൽനിന്നും ശരതിനൊവൊന്തിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ട് കോട്ടുടെ ഉള്ളിലുള്ളവക്ക് ഈ പഴിയിൽക്കൂട്ടുട പുറത്തേക്കുള്ള പോകാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല.

തടവുകായില്ലെങ്കു കട്ടിലിനേൽ സുഖ ഉംകിയിരുന്നു. കട്ടിയിൽക്കൂടാതെ അതു മരിയിൽ വേരു ഉപകരണ ഒപ്പം ഉന്നമില്ല. കയ വില്ലുകൾ കരുതുന്നാണ്. പെട്ടുന്ന് അതു മരിയിൽ ഒരു പൊരും കാണാപ്പെട്ടു. പത്രങ്ങൾപുതുവക തല ചൊക്കിക്കൊണ്ട് രഘുവതി താഴത്തുനിന്നും കയറിവനു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സർവ്വാംഗങ്ങളിൽ നന്നാത്തിമിക്കുണ്ട്. നന്നാത്ത രഘുവതിക്കിനു വെള്ളം ധാരാരിയാതെ വീഴുന്നുണ്ട്. രഘുവതി മെണ്ണു സുഖയെ തൊട്ട്.

സുഖ നെട്ട് ഏറ്റനീട് കണ്ണുതിക്കുവി കുറച്ചുനേരം ഇരുന്നു. പിന്നെ ക്ഷീണിപ്പരത്തിൽ പറഞ്ഞു:—“എ തൊക്കെ ബൈപ്രക്കേടാണോ! രാത്രി കിടന്നാറണ്ടുടി ഇവർ നമതിക്കുന്നില്ലല്ലോ! നിങ്ങളുടെ പെയ്മാറാത്തിൽ തോന്ത് അഭ്യർത്ഥപ്പെട്ടുനും.”

രഘുവതി മുള്ളിപ്പരത്തിൽ പറഞ്ഞു:—“ഇവരാജാവോ! കാണു കൂയവുചുള്ളു ഏറ്റനീക്കക്ക. തോന്ത് ശരം ത്രിശാമനാനാണോ. ഏറ്റനെ കാംബവെച്ചു നോക്കു. മേലിലും എന്ന കാംബവേണാം.”

പാണംമേഖിവനും രാവിലെ ചന്തുവന്തിയുടെ ബൈ

ന്യൂസം ധാത്രിച്ചു് കൈമെച്ചു്. സുജയ ഉടക്കുണ്ടാൻ വേണ്ടി ഒയസിംഹരാജാവു താൻ, തന്നെ തടവുമറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു്. സുജ അപ്പോഴും കിടക്കയിൽനിന്നു് എന്നീ ക്രിടിപ്പ്. അടച്ചുള്ളു ചന്ന തൊട്ടോക്കി. അപ്പോൾ അ തു് സുജയമിച്ചിങ്ങനു വസ്തു. കരഞ്ഞെന്തു കിടക്കുന്നതാ ണ്ണനു മനസ്സിലായി. സുജ പോയിരിക്കുന്നു. ആ ദി യുടെ നടപിൽ കു മുഹൂരം കണ്ടു. അതിനും മുട്ടക്ക്ലീനി കുയിരിക്കുന്നു.

തടവുകാരൻ ചാടിപ്പോയ പത്തമാനം കോട്ടയിൽ പരന്നു. ശയാശ്വി തിരഞ്ഞെ പിടിക്കാനായി നാബുടിക്കീ ലും ഇന്നങ്ങൾ പാഞ്ഞു. വാങ്ങുമ്പിംഗരാജാവിനും ത ലക്കുണ്ടെന്നു. തടവുകാരൻ ഏക്കുണ്ടെന്ന ചാടിപ്പോയി എ നീതിനെപ്പറ്റി ശ്രദ്ധേയ ചിക്കാനായി സംശയിച്ചിട്ടി.

അമ്മാമനും ശർവ്വം ഉസാമവും എവിടെയാ ചോയി! ഭാനുഭാനുപ്പാലെ “മ്രൂമനാൻ എവിം, മ്രൂ മനാൻ എവിടെ” എന്നതുാണുകൊണ്ടു രജു പതിയ അനുപായിച്ചു നടന്നുകൊണ്ടാകനു. മ്രൂമനാനാ കൈ ദിക്കിലും കണ്ണിലും. തലപ്പും കരഞ്ചിച്ചു് അമ്മാമൻ തല അഭി കൈകെവച്ചു് കാച്ചിനേരും മുഹൂരം ആയനു. സുഃചന സിംഹൻ അടച്ചതു പനിക്കുനു പഠിയും:—“കാഞ്ചാമ, ഇ തു് എന്തൊക്കു അതുള്ളതമാണോ! ഇതെല്ലാം ഭ്രതജിഴ്ചട അപ്പത്തിയാണോ? അമ്മാമൻ പരവശനായിട്ടു തല ശത്രുക്കൊണ്ടു പഠിയും:—“അല്ല, ഇതു ഭ്രതജിഴ്ചട അപ്പത്തിയല്ലെന്നും, ഇതു് എറബും മുഖനായു കൈ മുല്ലൻും പണായും വിശ്വാസവശ്വകനും മഹാചാ വിയും ചേരാത്തുന്നു പണിയും അണും.”

സുഃചന്ദസിംഹൻ അത്യുദ്ധപ്പെട്ട പറമ്പതു:—“നാഞ്ചിനംകുട്ടി അരുളേ ശ്രദ്ധിയുമെങ്കിൽ ശ്രദ്ധാവല്ല പിടിക്കാൻ കല്പന കൊടുക്കാത്തതു എന്നാണോ?”

അരമ്മാമൻ പറമ്പതു:—“അരുപരിൽ ഒരവർഷ കാടി പ്ലായിറിക്കുന്നു. മറ്റൊരു പിടിച്ചു രാജസഭയിലെപ്പും കൊടുവോക്കുന്നുണ്ട്.” ഈക്കിനു പറമ്പതു തലപ്പും വും രാജസഭയിൽ വേണ്ടിയും യരിച്ചു.

സഭയിൽ ചെന്നപ്പും കാവൽക്കാരെ വിസ്തൃതക്കാരായിരുന്നു. അരമ്മാമൻ തലകനിഴുക്കൊണ്ടു സഭയിൽ പ്രഥമിച്ചു. വിനുംസിംഹൻറു കാല്ലുകൾ വാങ്ങി ഉണ്ടി വെച്ചു പറമ്പതു:—“എന്നു തുച്ഛിടിക്കാൻ കല്പന കൊടുത്താലും തോൻ കുറക്കാരനാണോ?”

രാജാവും അത്യുദ്ധപ്പെട്ട പറമ്പതു:—“അരമ്മാമ, എന്നാണോയെന്നുണ്ടോ?”

അരമ്മാമൻ പറമ്പതു:—“അതു ബ്രഹ്മന്നന്നാണോ. ഈ തെപ്പാം ബ്രംഗാശ്വത്തിൽനിന്നു വന്ന അതു ബ്രഹ്മന്നൻറു പണിയാണോ?”

ഇയസിംഹൻ ചോദിച്ചു:—“നിങ്ങൾ അതുരാണോ?”

അരമ്മാമൻ പറമ്പതു:—“തോൻ വിജയഗയത്തിലെ മുഖനായ അരമ്മാമന്നാണോ?”

ഇയസിംഹൻ:—“നിങ്ങൾ എന്നാണോ ചെങ്കുത്തു്?”

അരമ്മാമൻ:—“തോൻ വിജയഗയത്തിലെന്നു പ്രഥേ ശൈമാന്ത്യം വെളിപ്പെട്ടുതും. പിരപാസവാനുകൾന്നു ആലു തകി ചെങ്കുപായി. തോൻ എന്നാറവും കൂദാശപ്പോലെ പിശപസിച്ചു ബംഗാളിലുംമനും ഗുട്ട തുരകമാന്ത്യം തെപ്പു റി വാനത്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.”

വിക്രമസിംഹൻ ചെച്ചേട്ടു കോച്ചിഷ്വകാണ്ട് പറഞ്ഞു: “വധ്യസിംഹം!”

അമ്മാമൻ ഒന്തുടിപ്പോയി—തന്റെ പേര് വധ്യസിംഹനാണെന്ന് അഭ്യാസം മിക്കവാറും മറന്നിരുന്നു.

വിക്രമസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“വധ്യസിംഹ, താൻ ഇതുകാലം കഴിഞ്ഞതിട്ടു പിണ്ടും കട്ടിയായി തക്കിന്ത്യാഃവാ?”

അമ്മാമൻ തലതാഴ്ത്തി കുന്നം മിശ്രാതെ നിന്നു.

വിക്രമസിംഹൻ:—“അമ്മാമ, താൻ ഇം പ്രസ്തര ചെള്ളുവള്ളും. താൻ ഗിരിത്തു, പിഞ്ഞയഗഹം തക്കിന്ന് അപമാനം നേരിട്ടുവള്ളും.”

അമ്മാമൻ കുന്നം പരായാതെ നിന്നുണ്ടു. ശരാഖ കൂടു കൈകകൾ കിട്ടകിടെ പിരിച്ചുതുടങ്ങി. പാരഞ്ഞു കൈ തചയിൽവെച്ചു തന്നെത്താൻ പറഞ്ഞു:—“ശരാഖ ഷുഭാണം.”

വിക്രമസിംഹൻ പറഞ്ഞു:—“എന്നെന്നു കോട്ടയിൽ നിന്നു ദില്ലിശ്രദ്ധനും ശത്രു ചാടിപ്പോയി. താൻ ഏതൊ ദില്ലിശ്രദ്ധനും മുമ്പാകെ കരംകാരനാക്കിയിരിക്കുംവെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നും.”

അമ്മാമൻ പറഞ്ഞു:—“തൊൻ്തന്നെയാണൻ കുറം ക്കാരൻ. മഹാരാജാവു കരംകാരനാണെന്നും സംഗതി ദില്ലിശ്രദ്ധ വിശ്രസിക്കുന്നീല്ലും”

വിക്രമസിംഹൻ വിരക്കിഃയാട്ടുടി പറഞ്ഞു:—“താൻ ശരാഖൻ? തന്റെ വിവരം ചതുവത്തിക്കു് അറിവുണ്ടാ! താൻ എന്നും ശരാഖാറുംബാണ് തൊൻ്ത് എന്നെന്നു കൈകൈകാണ്ട് തടവുകാരനും ചണ്ണലു ശരാഖിഷ്വ വിട്ടുകൂട്ടിലായി!”

അമ്മാമൻ ഉത്തരമെന്നും പറയ്തില്ല. അധികാർ ക്ലിംഗിനിനു വെള്ളം ഇംറിറവീഴാൻ തുടങ്ങി.

വിക്രമസിംഹൻ പറയ്തു:—“ഞാൻ തനിക്ക് എത്ര ശിക്ഷയാണ് തന്റെതു്? ”

അമ്മാമൻ പറയ്തു:—“മഹാരാജാവിന്റെ ഇച്ചും പ്രോബേം.”

വിക്രമസിംഹൻ:—“താൻ കിശവനാണ്. വലിയ ശിക്ഷ എങ്കിനെയാണ് തന്നെതു്! തനിക്ക് തങ്കൾ ശിക്ഷ നാടകടത്തിവിടൽ ആണോ്.”

അമ്മാമൻ വിക്രമസിംഹൻറെ കാൽപ്പിടിച്ചു പറയ്തു:—“വിജയഗയത്തിനിന്നും നാടകടയ്ക്കിടക്ക യോദി മഹാരാജാവേ! അതു പാടില്ല. ഞാൻ മുല്ലനാണോ; എനിക്കു ബുദ്ധിമൊദ്ദേശം വന്നുവായി. വിജയഗയ തതികിടക്കുന്ന മരിക്കാൻ സമ്മതമാണും. എനിക്കു മരണശിക്ഷ വിഡിച്ചുവും. ഇം വയസ്സുകുംഘത്തു നായിനെ എന്നപോലെ വിജയഗയത്തിനിന്നും എന്നെ ശരീര പൂറ്റുതാക്കാതെനേ!”

ഒരു സീംഹൻ പറയ്തു:—“മഹാരാജാവും, എൻ്റെ അപേക്ഷയും സിദ്ധിച്ചും ഇരയാഴിടുന്ന കരാറ്റിനു മാപ്പുകൊടുത്താലും. ഞാൻ സകലവിവരങ്ങളും ചതുപ്പത്തിൽ ദിപ്പിച്ചുകൊള്ളാം.”

അമ്മാമൻ മാപ്പുകൊട്ടി. സഭയിൽ ഒന്ന് ചുറ്റുവോക്കുവാൻ വിനയത്തെക്കാണ്ട്’ അമ്മാമൻ നിലത്തു ചീണു. അന്നമുതലിലും’ അമ്മാമനാ അധികാരാംഭിട്ട് കാണാറില്ല. അധികാർ തന്റെ മരിയിൽനിന്നും പൂഛിന്ത്യാജിപ്പില്ല. അധികാർ നാടക്കും കടിന്തരം തുട്ടതിലായി.

ഇത്തവാദ അപൊം അലപ്പായം

മുഴുവാധ ബ്രഹ്മചരനിയുടെ വകുളത്തുണ്ട് ഒരു ചെറിയ ഗ്രാമമാണ്. അതു ഗ്രാമത്തിൽ അധികം അഞ്ചായം കിട്ടാത്ത ഒരു പ്ലാറ്റേഫ് പീതാംബരാധാരൻ എന്നാണ്. ശായാഴിടെ പേര്. വളരെ പഴക്കമുള്ള തെന്തോ വേഗത്തിന്റെ പുരാത്തളിച്ചിങ്ങനു താൻ രാജാവാണെന്ന നാമം ശാഖാമാനിച്ചിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രജകൾക്ക് അദ്ദേഹത്തെ രാജാവെന്നു വിളിച്ചിരിക്കുന്നു. ശാഖാമഹത്തി നെൻ്തു രാജമഹിമ മാവിന്തുതാപ്പിനാൽ ചുരാപ്പേട്ട അതു ചെറിയ ഗ്രാമത്തിനുള്ളിട്ടും മാറ്റാതെ പ്രകാശിച്ചിരിക്കുന്നു. അതു യാഴിടെ കീത്തി തും ഗ്രാമത്തിലെ വള്ളിക്കടിലുകളിൽ മാംസാലിക്കൊണ്ടും തും ഗ്രാമത്തിനെന്തും ശരതു തതിക്കണ്ണിലിൽ തെന്നു ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. ഫോകത്തിലെ പലിയ പലിയ ചക്രവർത്തികളുടെ ഉറുമായ പ്രതാചം നിഃത്തിനിന്തെ തും കൂട്ടിനുള്ളിൽ പ്രാവശ്യാച്ചില്ല. തീയ്മസ്താനത്തിനുംവെണ്ണിമാറ്റം പണിചെയ്തിച്ചു തുഡിയാൽ താജാക്കുന്നുടെ ഒരു പലിയ മാളിക ഉണ്ട്. എന്നാൽ വളരെക്കാലമായിട്ടും രാജാക്കുന്നാരായും തീയ്മസ്താനത്തിനു പറാറില്ല. ശരതിനാൽ തുഡിപരാജാക്കുന്നാരെപ്പറ്റി ഗ്രാമക്കാരുടെ ശുട്ടിൽ ശ്രദ്ധയുമായ ഒരു ഇന്ത്രത്തിമാറ്റം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു.

ഭാദ്രമാസത്തിൽ കൈവിശും തുഡിയെല്ലെങ്കിൽ ഒരു രാജക്കമാൻ നശിതീമന്ത്രത്തുണ്ട് പഴയ മാളികയിൽ താമസിക്കാൻ വരുന്നുണ്ടെന്നു ഗ്രാമത്തിൽ വിവരം കിട്ടി. കംഘ ചിവസം കഴിഞ്ഞതിപ്പാർഥം തച്ചപ്പാവു ധരിച്ചു വളരെ ഇന്ത്ര

അംഗം വന്ന മാളികയിൽ തിരക്കുമ്പോൾ. ശത്രുക്കഴിഞ്ഞു കൊടുത്തുള്ളിൽ അന്ന, കതിര, അക്കവടി മുതലായ സന്നാ മഹത്തൊട്ടുകൊണ്ടുനിന്നു മുഴുവാധഗ്രാമത്തിൽ വന്നെന്നതി. അതേലോഷം കണ്ണിട്ട് ഗ്രാമവാസികളുടെ ദശ തിന്റെനിന്നു ശബ്ദം പുണ്ണിപ്പില്ല. ഇതുകാലം പീതാം ഖരൻ വലിയ രാജാവാനെന്നു് ശരം ചർച്ച വിചാരിപ്പിക്കുന്നു. എന്നാൽ ശരനു പീതാംഖരനെപ്പറ്റി ശരങ്ങം സൃഷ്ടിച്ചുടെ യില്ല. നക്ഷത്രരാധനെന്നിട്ട് എപ്പോവകും ക്ഷയേച്ചെലു പറഞ്ഞു:—“മാ, രാജാവുന്നു ഈ മാതിരിതനെ അതുവന്നും!”

ഈപ്രകാശം പീതാംഖരൻ അരയാളിടെ പഴയ ദേവന്മാർ എപ്പോം ഗ്രാമക്കാരുടെ കാമ്മയിൽനിന്നു മംഞ്ഞു പോയി എകിലും അരയാളിടെ സംഭവത്തിനു് അജ്ഞവുണ്ടായില്ല. നക്ഷത്രരാധൻ രാജാവാനെന്നു മനസ്സിലായ ഉടനെ തന്നെ തുല്യമായ രാജമഹില നക്ഷത്രരാധൻ കാഴ്തു സഹൃദാരി സമപ്പിച്ചു് അരയാമം വരമെസ്വിയായിരിക്കുന്നു. നക്ഷത്രരാധൻ ചിലപ്പോൾ അരയപ്പുംതുകയരി പുംതിരിഞ്ഞുവോൻ പീതാംഖരൻ തന്നെ പ്രശ്നക്കുണ്ട് വിളിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:—“രാജാവിനെ നോക്കുവിൻ! ഇതാ രാജാവു് എഴുനെന്നുള്ളുനാ!” മത്സ്യം, കറിസാധനങ്ങൾ മുതലായ കാഴ്ചപ്പും എടപ്പുംചുകൊണ്ട് പീതാംഖരൻ തിവഞ്ഞു നക്ഷത്രരാധനെ കാണാൻ വന്നിരുന്നു. നക്ഷത്രരാധൻ ചെറുപ്പുവും സുന്ദരവും കണ്ണിട്ട് പീതാംഖരൻ സ്ഥാപം പഴിഞ്ഞതാഴുകി. നക്ഷത്രരാധൻ തന്നെ ഗ്രാമത്തിലെ രാജാ ബാധിത്തിനും. പു

കാംബുൾ പ്രജകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ കൈവന്നയിൽക്കും.

ഒരുപോന്ന മുന്ന പ്രാവസ്യം വാളിം ദേഹിക്കുപ്പുട്ട്. ഗ്രാമവീമിയിൽക്കൂട്ടി ഞുനകളും കതിരകളും നടന്നതുട ണ്ണി. ശോച്ചവാതുകൾ ഉണ്ടിയ വാളിന്റെ മിന്നക്കുപ്പി സാക കളിയാടിത്തുടങ്ങി. അഞ്ചാടികളും ചന്തകളും എ പ്പുട്ടത്തെപ്പുട്ട്. പീതാംബരൻം അരദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രജകളും തോമാഖുടിതന്മാരായിൽക്കും. നാടകടക്കത്തെപ്പുട്ട ദിക്കിൽ രാജാധാരയിൽക്കുപ്പും നക്ഷത്രരായൻ തന്റെ സകല ദിവസങ്ങളും മറന്നകളിൽ. ഇവിടെ രാജാ തത്പരത്തിന്റെ ഭാരം ലവജഘമില്ല; ഏന്നാൽ രാജത്ര ക്രിന്റെ സുഖം സന്ധേന്മായിട്ട് ഉണ്ടാണോ. ഇവിടെ അരദ്ദേഹത്തിനു പുണ്ണിസ്പന്തത്തും ഉണ്ട്; സ്പന്തം ഒരാളുത്തിൽ ശരദ്ദേഹത്തിനും ഇതുവലിയ പ്രതാവം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനാവുറുമെ ഇവിടെ രഘുചതിയുടെ നിശലില്ല. ഞുറുഡാഭന്താടക്കൂട്ടി നക്ഷത്രരായൻ കാരോ വിനോദങ്ങളിൽ എപ്പുട്ട്. ധാകാപട്ടണത്തിൽനിന്നു നന്തകമായം നന്തകമായം വന്നു. പാട്ട്, മുത്തം, വാളിം ഇവയിൽ നക്ഷത്രരായൻ ലേശും നീരസമുണ്ടായില്ല.

നക്ഷത്രരായൻ ത്രിപൂരയിലെ രാജാവിന്റെ നടപടികളും നടത്തിവന്നു. ഭരുന്നാഡുടെ കൂട്ടത്തിൽ കൊഡിക്കുകൾ മറ്റൊരു ഏഴു ദേർ കൊടുത്തു. ദേരെ കയവൻ സേനാപതിയുടെ സ്ഥാനം കൊടുത്തു. പീതാംബരൻ ദിവാൻജിയായി. കുമ്പുകാരം രാജസഭ കൂടിയിരുന്നു. നക്ഷത്രരായൻ വളിം ഞുവാംബുദ്ധന്താടക്കൂട്ടി വിചാരണ നടത്തി. നക്ഷയൻ വന്നും അതുവലാതി പറഞ്ഞു:—

“കയും എൻ്റൊ നായിനാ കട്ടവക്കാണ്ടുപായിരിക്കും.” ആ കേസ്റ്റു ശരിയായി വിചാരണ ചെയ്തു. വളിൽ പ്രഖ്യാനം പറ്റി ദോഷക്കാരിയായിരിക്കുമെന്നും അധുനകൾ കുറക്കാതുന്ന രീതാഭിനാശം തെളിഞ്ഞു. നക്ഷത്രരായൻ എറിവും ഗംഭീരഭാവത്തിൽ വിധിച്ചാണ്ടു:—“നക്ഷയൻ രണ്ടുപൂബം മുകളിലും മുകളിലും തെവി തിങ്ങുംടു.”

ஊழினான் ஸுவமாயி காலம் கூடினதற்குடன். விலகிவசம் காற்றுமொன் ஹஸ்தாதிங்கூத் எடுத்துகிலும் புதிய கை மேற்போகுக் கண்டிக்கொமென் மற்று யோந் கல்லிக்கீர்ணம். மற்று சாஜ ஸ்ரீஸ்ரூபாவுடையஸும் விதிசூத்துக்கீர்ணம் எடுத்துக்கொண்டு வருகிறது. மற்று சுதாநாயகி மற்று சென்டிபோகுக் கண்டிக்கொண்டு அதும் சென்று. சாங்கி மொய பிரதிஷ்டை அறுகூலை வரையை அறவுமாற்றுக்கொயிலும். கை பிவசம் சௌநார்மாஷீநாம் ஸுமநத்துமாற்றுக்கொட்டு விதாங்குவர்கள்கீர்ண வெள்ளதை அறுதுவிலும். பிசன அரயாழ்க்கெட் கூடினதிற்குள்ள மன்றம் பிடிக்குகிறும் அரயாழ்க்கெட் பூசைத்துக்கொள்ளுகின்ற முறைகளை உட்கொண்டு மற்று கூடினதற்குடன் அறவுமாற்றுக்கொட்டு விதாங்குவர்கள் மேற்கொண்டு வருகிறார்கள் என்று கூறுகிறேன். கொங்கு சொய்கிறேன். ஒரு மாதிரி கூடினக்கூட்டு விதாங்குவர்கள் நக்கு கும்பாய்கள்கீர்ண மேற்கொண்டு என்று கூறுகிறேன்.

இன மாலைகளில் பூவு கூட்டியிட விவாஹமானா. நக்குருவாயங்கள் கட வெள்பூவு கூட்டியிடுவதையிக்கின. அது திரை உணவுப்பிழைகள் பூவுண்ண விவாஹ செல்லுக்காடு கொள் நிறுவுகிறது. விவாஹ ஏழெட்டுக்குத்தியவை ஒன்றே

ഉദ്ധൂപ്പിക്കും കു സാധപ്പും കുട്ടി. ഇന്ന ശ്രദ്ധയുള്ളത് തതിൽ സസ്യങ്ങൾ വിശദമം നടത്തുന്നതാണ്. കാലുടി വസ്താവിട്ട് രാജ്യാനീഷിൽ കരാർഖം കനാറം ആവശ ഒഡിപ്പ്.

സസ്യാസമയത്തു ചെട്ടുവച്ചി വിളക്കകൾക്കും അ കാലിക്കപ്പെട്ട്. വാദ്യങ്ങൾ മുഴങ്ങി. മണ്ണയലവൻറെ ഗഹതിൽനിന്നു ഡോലിയിൽ കയറി വില്ലീസ്സുവര്ഷു അപരി യാവിച്ചു് ഏറാറവും ഭീസപ്രതിൽ ത്രാവു ത്രാവു ശബ്ദം പുരപ്പടിച്ചുംകൊണ്ട് വരൻ യാത്രചെയ്തു. മണ്ണയലവന്റെ വിട്ടിലെ ചെറിയ കുട്ടി വരാൻറെ തുട്ടുകാരനായി അതാ നെറു കഴുതൈല്ലെങ്കിൽ കയറു പിടിച്ചുംകൊണ്ട് അതിനെന്നു കമ്പും വരുന്നണണ്ടു് വാഞ്ഞാലും ശംഖുനാടവും ദിശങ്ങളാണ്. വരൻ സഞ്ചരിക്കുന്ന വരന്നതാണ്.

പുരോധിതനെന്നു പേരു കേന്നാരാമൻ എന്നാണോ. എന്നാൽ നക്കത്രരായൻ അരദ്രേഖത്തിനാ രഘുപതി എന്ന പേരു കൊടുത്തതിനുണ്ട്. നക്കത്രരായൻ സാക്ഷാത് രഘുപതിയെ ഭയപ്പെട്ടിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് തുറുമ്പരാജ്യ പതിയുമായി കഴിച്ചു് അയാൾ സുവം അനാദിപിച്ചിരുന്നു; എന്നതനെന്നയല്ല വാക്കിനു വാക്കിനു് അവനെ പീഡിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ദരിദ്രനായ കേന്നാരാമൻ അതെല്ലാം കനം മിണ്ണാതെ സഹിച്ചുവോനു. ഇന്ന ഒക്കെ വരേഖയും നിമിത്തം കേന്നാരാമൻ സഞ്ചരിക്കുന്ന വന്നിട്ടില്ല. അവനെന്നു കുട്ടി പനിപിടിച്ചു മരിക്കുത്തുക്കു സമിതിയിലും അനിക്ഷനു. നക്കത്രരായൻ ചാഞ്ചലപ്പെട്ടു ചാണിച്ചു് — “രഘുപതി എവിടെ?”

ട്ടത്രുൻ പറഞ്ഞു:—“അവന്റെ വീടിലാണ്.”

നക്കുറരായൻ ഉരുക്കു പറഞ്ഞു:—“അവനെ വിളിക്കുക.”

ട്ടത്രുൻ കാടിപ്പോയി. അതുവരെ കരഞ്ഞ പുള്ളി ടെ മുമ്പിൽ തൃത്യവും പാട്ടം നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു.

കരച്ച കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ട്ടത്രുൻ പന്ന പറഞ്ഞു:—“ഒല്ലപതി പന്നിരിക്കുന്നു.”

നക്കുറരായൻ കോപത്രാട്ടുടി പറഞ്ഞു:—“വിളിക്കു!”

ഉടനെ പുശാമിതൻ ഗ്രഹത്തിൽ പ്രവർഖിച്ച ഒരുമിതനെ കണ്ണ ഉടനെ നക്കുറരായൻറെ കോപം എറിവിടേയോ പോയി കളിച്ച. അയാളിടെ ഭാവത്തിനു തീരെ മാറ്റം സംഭവിച്ച. അയാളിടെ മിഥം മാടി വിളത്തു. നെറിയിൽ വിയപ്പ് കാണുപ്പട്ടം. പാട്ടം കൊട്ടം എല്ലാം നിന്നു. നില്ലേബുമായ ശ്രൂ ഗ്രഹത്തിൽ പുള്ളിടെ മുഖ മുഖ എന്നു ശബ്ദം ഇരട്ടിയായി പുരപ്പട്ടത്തുക്കി.

ഈതു രഘുപതിത്തെന്നാണ്. അതിനു സംശയമില്ല. നീണ്ട ശോഖിച്ച ശേമം; തേജസ്സും മിഥം; വളരെ ദിവസം പട്ടിനിവെട്ട് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുപോലെ ശേഷ ക്രൂം ഒപലിക്കുന്നാണ്. ചൊടിപിരണ്ടു കാൽ ശേഷം വില്പിയ്ക്കുകൊണ്ടിരിക്കും വിരീപ്പിക്കുന്നതു വെച്ചു രഘുപതി തല ചോക്കിനു. വിശ്വാസി “നക്കുറരായ്” എന്ന വിളിച്ച. നക്കുറരായൻ കനം പാതയില്ല.

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“നിങ്ങൾ രഘുപതിയെ വിളിച്ചുവശ്ലാ. തോൻ ഇതു വയിരിക്കുന്നു.”

നൂമ്പുണ്ടുമെന്ന് അപേക്ഷയുള്ള സ്വന്തത്തിൽ പഠിച്ചു—
“സ്വാമിൻ, സ്വാമിൻ.”

രഘുവതി പറയേണ്ടു: “എന്നീക്കു്”

கண்ணுக்காலத்தில் பத்ரங்கே ஸ்வெளித்தினினால் எடுள்ளிடு. பூவூட்டுத் திவாய்வும் வாட்டும் தடுக்கவும் எடுப்பும் அறவஸா நிதி.

ഇതുവരെ അന്താം അല്ലോധം

രാധതി ചൊലിയു്:—“എ പിട നടന്തിക്കൂ കോ
ലാഹലങ്ങൾ എന്താണു്?”

“ നീക്കുരായൻ തല ചൊരിത്തും കൊണ്ട് പഠന്തു:
“ മുത്തം നടക്കയായിരുന്നോ.”

രാധാകൃഷ്ണനും പഠിപ്പിച്ചു എന്നതു:—“എൻ, എൻ.”
നക്കാരുമായൻ കരംകാരനെപ്പോലെ നിന്നിരുന്നു.

ରଙ୍ଗପତି ଯାଇଥିରୁ:—“କାହୁ ଲୁହିଟାନିମ ଯାତ୍ର
ଯୁଦ୍ଧପୂରଣମ୍ଭାବମେ ତାତିନିମାତିକା ଶୁଭମ ଚେଷ୍ଟୁଳିବୁ.”

നക്കുരായൻ പറയുന്നത്: “എവിടെയുണ്ട് ശ്വാസേകരണത്തോ?”

രഘുപതി: “അതു വിശ്വിച്ച് പഠാം. അല്ലെങ്കിൽ ഒരു കമ്പിച്ച പുരാതനക്കുളം വന്നാലും.”

നക്കത്തായൻ പറയേണ്ടു:—“എന്നിങ്ങ് ഇവിടെ വരുമ്പോൾ സുവാഹാണ്.”

രഘുവതി:—“നല്ല സുവാതനെ! നിങ്ങൾ രാജകുടംബത്തിൽ ഒന്നിച്ചുവരാണോ. നിങ്ങളുടെ പുത്രന്മാർ എപ്പാവയം രാജാഭാരം നടത്തിവനിക്കും. നിങ്ങൾ ഈ പ്രസാദം ഈ വനത്തിലെ കരുമത്തിൽ കൂനമിരാജാവായി താമസിക്കയാളും ചെയ്യുന്നതും. എന്നിട്ടും ‘വശിര സുവമാണോ’ എന്ന പറഞ്ഞവേണ്ടും.”

നക്ഷത്രായയൻറെ സ്ഥിതി നന്ദഭ്യുന്ന രഘുവതി പരിഷ്വാസകൾക്കും കൊണ്ടും ഉറുംനാട്ടുംകൊണ്ടും, വെളിപ്പെട്ടതി. രഘുവതിയുടെ മിവഴതജ്ഞസ്സുകൾക്കും നക്ഷത്രായാരം എതാണ്ടു് ശ്രദ്ധിതാതെന്നു തൊന്തി. ശ്രദ്ധാർഥ പഠനത്തു:—“എൻറെ സ്ഥിതി ഇങ്ങിനെ വന്നുവേച്ചും; എന്നാൽ ഈ റാജി എതാണ്ടു് ചെയ്യുന്നതും? ഉചായം വല്ലതു മുംബും?”

രഘുവതി:—“ഉചായം വലതുമുണ്ടു്—ഉചായമില്ലാതിരിക്കുമോ? തൊൻ ഉചായം കാനുംചുതരാം. നിങ്ങൾ എൻറെ കപ്പും വന്നാലും.”

നക്ഷത്രായയൻ:—“പിബാൻഡിഡയാടു് കനം ചോദിക്കാടു്”

രഘുവതി:—“പാടില്ല.”

നക്ഷത്രായയൻ:—“എൻറെ ഈ എപ്പും സാമാന്യം ഇല്ലാം.”

രഘുവതി:—“അതെതാനും അതവശ്യമില്ല.”

നക്ഷത്രായയൻ:—“അതേകം അതിൽക്കാരണംബോള്ളും.”

രഘുവതി:—“അതും അതവശ്യമില്ല.”

നക്കിറ്റരായൻ:—“ഈപ്പോൾ എന്നെന്തും കൂട്ടിൽ യാ സമാജിലുണ്ട്.”

രഘുവതി:—“എൻ്റെ കയ്യിലുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ഒഴിക്കാവുകൾ അധികമൊന്നും വരയേണ്ട. ഇപ്പോൾ കിടന്നാൽ കൊള്ളാം. നാബള വെളും ശംഖവൈ യാത്രചെയ്യാം.” ഇങ്ങിനെ പഠിത്തു രഘുവതി ഉത്തരം പഠിയ്ക്കുന്നു കേൾക്കാൻ നില്ക്കുന്നതു അവിടെനിന്നും പോയി.

விளைவினா பூஜைத்துறை கண்ணுரையில் பீடி
எனிடு. அதேபூர்ம் ஸ்திரைப் பக்ஞாற் ஹஸ்தமாயி பாட
நாள்கூடு. கண்ணுரையில் பூர்வதீசுவர் பாள ஜாலியில்
தூந் பூதேதைப்பூ நோக்கி. கீர்த்தி ஸ்தூபத்திலேன். அது
உள்ளவே கஷ்டத்துடன் இருக்கக்கூடியு, தின்சினில்லை
யா வூக்கிழங்குவதை தூந்தியில், உடனப்பிசிடக்கூன் செய்
திய செரிய ராமங்குக்கு ஸமிபவத்தித்தூடியில் பூர்வ
பூரு வயிசு ஜலபூர்வாமதைத்தொட்டுடு பூதிவையூந்
தாதை கழுகிவைக்குவிசிக்கூன். ராஜயானாயிலே ஜந
லித்தூந் நாசிதீரத்திற்கு கண் செரிய கடிய காளா
பூட்டுவேன்கூடு. கண் செரியக்கு மாரா சாட்டிசுத்தூடிக்கூன்—
கண் பூதயை கார பக்ஷியாட மனோ நாலோ வாக்க பாரதை
உதந்தியம் தங்கிறது கெட்டி கண் வலிய ஒழுவடியிலை அது
நான்து நாராபூகேக்கு மனம்பூநாயாநைத்தொட்டுடு ஏவிடே
கோ பூரபூடு. வூக்கிழங்குவதை கொங்குக்கூடியில் தூந்தை
பக்கிக்கும், தயுநகாயி பாட்டுவேன்கூடு. ஜாலியாகிக்கு
கினை பூதேதைப்பூ நோக்கியபூர்ம் கண்ணுரையின்கூடு உ
இலித்தொன ஶால்தீர்ச்சை கண் நெடுவிட்டு பூரபூடு. அது

സമയത്തു പിന്നിൽ കൂടി രഘുപതി വന്ന നക്ഷത്രരാധ കൈ തൊട്ട്. നക്ഷത്രരാധൻ എന്നതും. രഘുപതി മുഴിഗം ശീംസപത്രത്തിൽ പറഞ്ഞു:—“യാത്രിക്ക് എല്ലാം തയ്യാറാ കിരിക്കുന്നു.”

നക്ഷത്രരാധൻ കൈകൂട്ടപ്പി എഡാറവും പരവര്ത്തയോ ടക്കി പറഞ്ഞു:—“എവിടേങ്കും പോവാൻ എന്നിക്കും ആ ഗ്രഹമുള്ള. ഇവിടെ എന്നിക്കു പരമസുവമാണോ.”

രഘുപതി ക്രഷ്ണം മിണ്ടാതെ നക്ഷത്രരാധന്റെ മുവരെയും തന്റെ ഉറ്റദശ്ചും പതിപ്പിച്ചു. നക്ഷത്രരാധൻ കീഴെഴുത്തു നോക്കി പറഞ്ഞു:—“എവിടേങ്കും പോകുന്നതും!”

രഘുപതി:—“ആ കാൽം ഇപ്പോൾ പറയാൻ പാകില്ല.”

നക്ഷത്രരാധൻ:—“ഒപ്പും വിശ്വാസമായിട്ട് അ തൊങ്ങ ചതിപ്രസ്തിജ്ഞം ചെയ്യാൻ എന്നിക്കു കഴിയില്ല.”

രഘുപതികോപാസ്യനായിട്ട് പറഞ്ഞു:—“ഒപ്പും കിങ്ങഡം എന്നെന്നു മരുംപകാമൊണ്ട് ചെയ്തിരിക്കുന്നതും എന്ന കേൾക്കാട്ടും!”

നക്ഷത്രൻ മുഖം തിരിച്ചു ഒന്നലിംഗം മീതെ ഉരച്ചും കോണ്ട് പറഞ്ഞു:—“കാര്യേം എന്നെന്ന സ്നേഹമില്ലെന്നെന്നും എന്നിക്കുവിയാം.”

രഘുപതി ഉറുശായി ചിരിച്ചുകോണ്ട് പറഞ്ഞു:—“ഹരി, ഹരി, എന്നെന്നു സ്നേഹമാണോ! അതുകൊണ്ടോ സുഖവന്ന മായക്കുംബത യുവരാജാവായി വാഴിക്കുന്ന തവണി ഇല്ലാത്ത അപരാധം പുഞ്ഞി ജ്യോഷ്മ നിങ്ങ

കൈ രാജുത്തിൽനിന്ന് അടക്കപ്പൂർത്താക്കിവരു് എന്ന തോന്നാണിട്ട്. ഒരു സമയം രാജുത്തിൻറെ വല്പതായ ഭാരം കൊണ്ട് ചെല്ലിരുക്കാണ്ടാക്കിയ കൂളിപ്പൂവജ്ഞ തുച്ചരായ അരംബിന്റെ കുഴുപ്പേട്ടക്കിംബാ എന്നം വിചാരിപ്പിരിക്കാം. മീഡ! അതു രാജുത്തിൽ എപ്പോഴെങ്കിലും എഴുപ്പുത്തിൽ മുവേദിക്കാൻ സാധിക്കുമോ?”

നക്കിറ്റരായൻ പെട്ടെന്ന പറഞ്ഞു:—“എനിക്കോ ഈ തെല്പാം അറിവില്ലാത്തതാണോ? എപ്പോം എനിക്കറിയാം. എന്നാൽ തോൻ എന്നതാണ് ചെങ്ങുംഭരു് എന്ന പറഞ്ഞതാലും, ഉപായം എന്നതാണോ?!”

രഘുപതി:—“അതു ഉചായംതന്നെന്നയാണ് തോൻ പറയുന്നതു്. അതിനുംവരണിത്തന്നെന്നയാണ് തോൻ വന്നിട്ടുണ്ടു്. മനസ്സംബന്ധക്കും എന്നെൻറെ കനിച്ചു വരിക, ഈ ശ്ലോകിൽ ഇം മുളകാട്ടിനാളിൽ താമസിച്ച നിങ്ങളുടെ മിതകാംക്ഷിയായ ജ്ഞാനിച്ചുംകൊണ്ടിരുന്നാലും, തോനിതാ പോകുന്നു.”

ഇങ്ങിനെ പഠിച്ചു രഘുപതി പുംപ്പുടാൻ ഭാവിച്ചു. നക്കിറ്റരായൻ ബഹുപ്രസ്തു പിന്നാലെ ചെന്ന പറഞ്ഞു:—“സപാമിൻ! തോനും കനിച്ചുണ്ടോ?; എന്നാൽ ദിവാൻജി നമ്മുടെത്തുടട വരാൻ അതുമാഖിക്കുന്നബന്ധക്കിൽ അയാളെ നമ്മുടെ കനിച്ചു മുട്ടിക്കൊണ്ടുവോകാൻ വിശ്രായമുണ്ടോ?”

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“തോനുനാചിച്ച മറ്റായം കൂടുതെ വരാൻ പാടില്ല.”

നക്കിറ്റരായൻ അതു ഒപ്പംവിട്ട് പോകാൻ ലേണ്ട

മനസ്സിലും ഇവിടെയുള്ള സുവണ്ണങ്ങൾ, നോറംചോക്കേകളും ഉപേക്ഷിച്ചും ദിവാൻഡിഡൈ പിട്ടച്ചാരിമിന്തും രഘുപതിയും ദെ കനിഷ്ഠും എഴുകനായി എവിടെങ്ങ്ലാണ് പോകേണ്ടതും! എന്നാൽ രഘുപതി അംഗാളിയും കടമപിടിച്ചു വലിച്ചു കൂടിക്കാണ്ടുചോയി. അതിനു പുറതെ നക്കിറ്റരായൻറെ മനസ്സിൽ പേടിയാട്ടുട്ടിയ കൈ കൊള്ളുമലബവും ഉണ്ടിച്ചു തുടങ്ങി. അതിനേരംയും യൈക്കരമായ കൈ ആകുമ്പോൾ ശരം ധാരാളി പ്രേരിപ്പിച്ചു.

തോന്തി തയ്യാറായിരിക്കുന്നു. നദിതിരത്തിലെ ചുപ്പാർഡി തോച്ചിൽ തോത്തുള്ളഭാഗം ഇട്ട് പീതാംഖവൻ റിപ്പാനം ചെയ്യാൻ വരുന്നതു നക്കിറ്റരായൻ കണ്ണു നക്കി ത്രാവ കണ്ണു ഉടനെ പീതാംഖവൻ പുഞ്ചിരി തുകികൊണ്ട് പറഞ്ഞു:— “മഹാശാഖാചാരി ഒയംവരട്ടു! ഇന്നുലെ അവലക്ഷ്യാന്തരിയും ദിശ്യാനമായ കൈ ശ്രൂംമനനൻ എപ്പിട്ടേന്നു വന്ന ത്രുപ്പിവിചാമത്തിനു പില്ലും വരുത്തി എന്ന കുട്ടചല്ലോ.”

നക്കിറ്റരായൻറെ മനസ്സും ഇളക്കിവശായി. രഘുപതി ശാംഭിഞ്ചു തോന്താട്ടുടി പറഞ്ഞു:— “തോന്താണോ അതു ദിശ്യാനമായ ശ്രൂംമനനൻ.”

പീതാംഖവൻ ചാരിച്ചുംകൊണ്ട് പറഞ്ഞു:— “അംഗിനായാണെങ്കിൽ അംഗാളിയുടെ മുഖിൽവെച്ചു് ശരംപ്രസിദ്ധി വണ്ണിച്ചതു കംഗിനായി! അറിഞ്ഞതിക്കനായും എഴുതും അംഗാളിന്റെ മകൻ ഇംഗ്ലീഷ് മാതിരി പ്രവർത്തിക്കണം സ്വന്നമിൻ, അംഗും കനം പിച്ചാരിക്കുകയും; കാണാതെ കണ്ണു ഇനങ്ങൾാം എന്തെല്ലാം വാഴം! എന്നെന്നു മുഖിൽവെ

ചും എന്നു രാജാവെന്ന പറയുന്നവർ മരവിൽവെച്ചു എന്ന പീതു എന്ന പഠ്യം. മുമ്പിൽ ഒവച്ചും കനം പറയാനുതാൻ ഓഗ്രമായി എന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നുള്ളു. ക്രാങ്ങയുടെ മുഖം ലേശം പ്രസാദമില്ലാതെ കാഞ്ഞപ്പുട്ട് നാതിനെന്നും ധമാത്മം ആക്കരിയാം. ഇങ്ങിനെയുള്ളൂ മുഖം അതുരക്കില്ലും കണ്ണികണ്ണാൽ അവർ ചീതുചരണത്രു കുറിപ്പൊടിക്കണം! ഇതുനേരംതു നടീതീരത്തിൽ വരാൻ കാരണമെന്താണോ?”

നക്ഷത്രരാധൻ ശാല്പി, ക്രാങ്ങയുടുട്ടി പാഞ്ചത്രഃ: “പിവാൻജി, തൊൻ ചുംകനാം!”

പീതാംബുരുഷ്:—“പോകയോടി എവിടക്കാണോ? മണ്ണയചനെന്നും വീട്ടിലുംകാണോ?”

നക്ഷത്രൻ:—“പിവാൻജി, മണ്ണയചനെന്നും വിട്ടിലെ ക്കല്ലി. വള്ളരെ ദ്രോഹത്താണോ?”

പീതാ:—“വള്ളരെ ദ്രോഹത്താക്കോ? എന്നാൽ പായിയമ്പട്ടിലേബുക്ക നായാട്ടിനു പോകയാണോ?”

നക്ഷത്രരാധൻ കയ പ്രാവഗ്രഹം രാഘവതിയുടെ നേരു നോക്കി വിശ്രാംഭാവക്കത്താട്ടി തലകല്ലുക്കി.

രഘുപതി പാഞ്ചത്രഃ:—“നേരം വൈകുന്ന. തോണിയിൽ കയറിയാലും.”

പീതാംബുരുഷ് എററവും സംശയത്താട്ടം കോപത്തോട്ടിലും മലാമന്നനെന്നും മുഖത്തെല്ലു നോക്കി. പാഞ്ഞ പറഞ്ഞത്രഃ:—“അമുഖം, സപാമിൻ! നിഃബന്ധം ആരാണോ? തഞ്ചളിയുടെ മഹാരാജാവിനോട് കല്ലിക്കാൻ വന്നിരിക്കുന്ന വഴപ്പാം?”

നക്കിയും പരിശേഷിച്ച എഴിൽംബുരുന്നു കുറഞ്ഞ
ഗംഗയ്ക്ക് പിടിച്ച വലിച്ച പഠന്തു:—“അംഗീകാരം തെ
ങ്ങളുടെ മുക്കും.”

விடாவதைக் காணு:—“முன்வாயாலும் வெளி
பூ. அவைப்பகுதிலும் வேளிப்பூ. சுற்றுமொட்டு ஏற்கன்ற கோடு
க்கிழ பூசு சென்ற தாமஸிக்கடி. சூரியூத்திராகுமராது
யமேஷும் கூட்டுக்கால். வேளிப்போலை அதுபிரிச்சக்கும் செ
ன்றும். மஹாஶாபிளி அவைமுறைக்கொண்டு அதுவ
சூமென்றால்? ”

രാമചത്തി: “സമയം വെറുതെ പ്രോക്കനാവല്ലോ
—എന്നാൽ എന്നും പ്രോക്കനാ.”

ପାଇବାରେ:— “କାହିଁ ଯରଙ୍ଗଠ ଯୋଗରେ ଦେଇ
ଦେବକିଛିନ୍ତି ମହିଳା. କାହାକୁ ଯବଲପ୍ରାଦଶେଷିତିରେ
ଯେହାଂ ଯୋଗେଇଥିବୁ. ମହାରାଜାବିଜୀ ଶ୍ରୀକୃକୌଣ୍ଡିନୀ
ରାଜ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କର ପୋକଙ୍ଗଣଙ୍କୁ.”

கக்குறையில் கடல் பூவனும் பிராண்வாஸனம் ஏ வத்து மோகி ஒடு ஸபரத்தில் பாளது:—“பிவாங்ஜி, எனிக்க வோகாதெ நிலு தினியிடு.”

പിതാംബരൻ: “എന്നാൽ എന്നുംതുടർവ്വ വരുന്ന ണ്ണ് അക്കമ്പടിക്കാണും തുടർവ്വ വരുത്തു. രാജാവിന്റെ സ്ഥിതിയില്ലാണെങ്കിലും യാത്രചെയ്യുക. രാജാവു ഫോക്കന്മാർ അദ്ദേഹം കയ്യിച്ചു ദിവാൻജിഷ്ടും ഫോക്കന്മാർക്കുണ്ടോ?”

നക്കിറ്റരായൻ ഒപ്പുവരിയുടെ മുഖം ശത്രു മാത്രം ദേഹക്കി.

രഖുവതി ചട്ടങ്ങളും—“ആരുജം കൂടെ വരണ്ണ അതുവ
സ്രൂമില്ല.”

പീതാംബർഡ് ആശാംഗത്തോട് കൂടി നക്കുത്രന്നും
കൈപിടിച്ചു പറഞ്ഞു—“വത്സ, തൊൻ അരങ്ങയെ രാ
ജാധാരി കുത്തുന്നണ്ണുകുംഘം തൊൻ എന്നും മകനു
പ്പോലെ അരങ്ങയെ സ്ഥാപിക്കുന്നണ്ടോ. എന്നിക്കു മകൾ
ആക്കമില്ല. ആക്കമുടാട നോടെ തൊൻ ബലം ഉപയോ
ഗിക്കുന്നില്ല. അതു ചുപാകുന്ന. ബലം പ്രധാഗില്ല” അ
രങ്ങയെ പിടിച്ചു നിത്യാൻ എന്നിക്കു സാധ്യരാല്ല. എന്നാൽ
എന്നിക്കോ ഈ ഭക്ഷപക്ഷയുണ്ടോ. എവിടെപ്പോയാലും
തൊൻ മരിക്കുന്നതിനു മുമ്പിൽ മടക്കി വരണ്ണം. എന്നും
സ്വന്തം കൈകകർപ്പകുണ്ടോ എന്നും രാജവദി മഴവനും
അരങ്ങയുടെ കയ്യിൽ സഹപ്പിക്കുന്നണ്ടോ. എന്നിക്കോ ഈ മോ
ഹം ഉണ്ടോ.”

നക്കുത്രായാഡും രഖുവതിയും തോണിയിൽ കയറി.
തോണി തേരക്കാട്ട ചോദി. പീതാംബർഡ് സ്ഥാനത്തി
നും കാൽം മംസ കത്താളിൽ തോത്തുമുണ്ടാട്ടുടി മനോ
രാജ്യത്തിൽപ്പെട്ട ചേരാത്തിലേക്കു മടക്കി. മുള്ളവായെയു
ഞ്ഞും ബാധിച്ചു ചെറിലായിത്തീർന്നു. അതിലെ ഉത്സവ
ഒഴിം നേരംപോകുകളിം എല്ലാം അവസാനിച്ചു. ആ
തേക്കാലത്തുള്ള പാട്ടികളുടെ ഗാനം തളിക്കുകളുടെ മന്ത്ര
ശബ്ദം നിറിയിലെ തിരമാലകളുടെ താഴിം തുടങ്ങിയ പ്ര
കൂതിയിടെ നിന്തേരുണ്ടാവത്തിനോ അവസാനം ഉണ്ടായില്ല.

ഇത്യപത്തി എഴും അലപ്പായം

നീണെ വഴി. ചിലേട്ടത്തു നമിക്കൽ; ചിലേട്ടത്തു വകാടകൾ; ചിലേട്ടത്തു മരങ്ങമികർ—ചിലപ്പോൾ തൊന്തിയിലും—ചിലപ്പോൾ കാൽനടയാളം ചിലപ്പോൾ കത്തിരഫ്പാത്രം—ചിലപ്പോൾ വെളിവത്തും ചിലപ്പോൾ മഴയിലും—ചിലപ്പോൾ കോലാഹലമയമായ പകൽസമയത്രും—ചിലപ്പോൾ തുരിയക്കടഞ്ഞു നിറ്റേബുമായ രാത്രിയിലും നക്കുറായൻ ഇടവിടാതെ സഞ്ചരിച്ച കൊണ്ണിക്കുന്നു. എന്തു രാജ്യങ്ങളിലും എന്തു വിചിത്രകാഴ്ക തീം എന്തുമാതിരി ഇന്നങ്ങളിലും, നക്കുറായൻ ദേശിയിൽ പെട്ടു! എന്നാൽ നക്കുറായൻ ദേശിക്കത്തു നിശ്ചയോലെ കുണ്ണിനിതന്നും വെയിൽപ്പോലെ ഉറന്നാം ആയ ഒരു രഘുവതി ക്ഷേവൻ മാത്രം പറഞ്ഞിട്ടിരിക്കുന്നു; രാജ്യകൾ ക്ഷേവോലയും സ്വന്ധനത്തിലും രഘുവതി കളിയാടിയിക്കുന്നു. വഴിയിൽക്കൂടും വഴിപ്പോകൾ ഗതാഗതം ചെയ്യുന്നണ്ട്. വഴിവക്കത്തു പൊടിയണിത്തു കട്ടികൾ കളിക്കുന്നണ്ട്. ചന്തയിൽ അരണ്ടോക്കം ഇന്നങ്ങൾ കുയിനിയം ചെയ്യുന്നണ്ട്; ഗ്രാമങ്ങളിൽ മുഖ്യമാർ വകീടകളിക്കുന്നണ്ട്. പെൺകുടാങ്ങൾ നമിയിൽനിന്നും വെള്ളം കൊണ്ടപോകുന്നണ്ട്. തൊന്ത്രിക്കാർ പാട്ടവാടിക്കൊണ്ടു തുഴഞ്ഞു ചൊക്കുന്നണ്ട്—എന്നാൽ നക്കുറായൻ അരികിൽ വാടിമെലിഞ്ഞത് രഘുവതി എപ്പോഴും ഉണ്ട് യോട്ടക്കിട്ടി ഇരിക്കുന്നണ്ട്. ലോകത്തിൽ എല്ലാബന്ധത്തും പലവിധ കളികൾ നടക്കുന്നണ്ട്; പലതരത്തി

എല്ല സംഭവങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കണണ്ട് — എന്നാൽ ഈ ശരദ്ധ ഒരു നടക്കന്ന പലവിധികളിൽക്കൂടെ ഇടയിൽത്തുടി ന ക്ഷുഗ്രം ചെന്നും അഭ്യേഷത്തെ വലിച്ചുകൊണ്ട് പോയി — ശ്രദ്ധാബ്ദി സംഖ്യയിൽപ്പുട്ടേക്കാലം ജനവും ലമായ സ്ഥലം വിജഗമായിരുന്നു. ജനവർഷങ്ങൾ കേവലം മുമ്പുമാറ്റിയായിരുന്നു.

നക്ഷുഗ്രം താഴെന്നുപായി. തന്റെ കനിച്ചു ഇള നിശ്ചലിംഗം ചോഡിച്ചു:— “ഈ ഏതു കുറം ചോക്കണം”

നിശ്ചയം ഉത്തരം പറഞ്ഞു:— “വളരെ കുറം ചോക്കണം.”

“എവിട്ടുണ്ട് ചോക്കേണ്ടതു്?”

അതിനാശരമില്ല. നക്ഷുഗ്രം നൈചവിപ്പിട്ട് നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു.

പുശ്ചാംജിൽ ഇടയിൽ നല്ല തന്മുഖിയും പുതിയ വും തുലിയും കടിയും കണ്ണാൽ ശരതിൽ താമസിക്കാൻ തനിക്ക് യോഗ്യമായിക്കൊണ്ടവകിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു എന്ന നക്ഷുഗ്രം തോന്തി. സസ്യങ്ങൾ വടി തോളിൽവെച്ചു പഠിയുകയിൽ തുടരും ഗ്രാമത്തെവുകളിൽത്തുടരും പൊടിപാപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പത്രം കുഴിയും കട്ടിക്കുഴിയും അട്ടിക്കൊണ്ട് മംട്ടകാർ ചോക്കാനു കാണുന്നോപ്പാർ “എനിക്ക് ഇവരുണ്ടാണെന്നു ചോക്കാൻ കഴിഞ്ഞിക്കൊണ്ടവകിൽ സസ്യങ്ങൾ വീടിൽ ചെന്ന വിന്റുമിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നു” എന്ന നക്ഷുഗ്രം ചെന്ന മനസ്സിൽ തോന്തി. നട്ട ആജ്ഞ തീപ്പംക്കണ്ണ വെയിലത്തു തുച്ഛികാർ വയലുകളിൽ

പ്രധാനി എടക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ “ശരദോ, അവക്ഷ്
എത്തു സുവമാണോ” എന്ന നക്ഷത്രരായൻ വിചാരിച്ച്

വഴിയെറുകൊണ്ട നക്ഷത്രരായൻ വാടി വിളിത്തു ത
ഉന്നവോയി—രഘുവതിഃയാട് പറഞ്ഞു:—“സ്വാമിൻ!
തോൻ ഇനി ഭീവിക്കില്ല”

രഘുവതിവാണ്ടു:—“ഖപ്പാർ നിങ്ങളെ മരി
കാൻ ശത്രു സഹായിക്കും?”

രഘുവതി അവസരം കൊടുക്കാനന്തരം തനിക്കു ഒ
രിക്കാനം ബൗക്കൽമിശ്ശേന നക്ഷത്രരായൻ തോനി.
കയ സ്ത്രീ നക്ഷത്രരായനെക്കണ്ടിട്ട് പറഞ്ഞു:—“ശരദ്യേ:
ഈയാർ ശത്രുവെട മകനാണോ? ഏകനായിട്ട് ഇംഗ്യാഡേ
പുറത്തിരകി വിട്ടും ശത്രാണോ?”

ഈതു കേട്ട നക്ഷത്രരായൻറെ മനസ്സും ശ്രദ്ധിഗത്തുവോ
യി. അയാളുടെ കണ്ണിൽ നിന്നു വെള്ളം വന്ന. ശത്രു സ്ത്രീ
യിപ്പാ ശരം മുന്നു പിളിച്ചും ശ്രദ്ധിക്കുന്ന കനിച്ചും ശ്രദ്ധി
ടെ ചീട്ടിലേഴ്ത്തു പോകാൻ ശത്രാംകും ശത്രുഗമ്മജണായി.

എന്നാൽ രഘുവതി നക്ഷത്രരായനെ എറുതേതാ
ലിം കിഴുപ്പട്ടന്തിരേയോ അത്രുടെക്കാലിം ശരയാൽ രഘുവതി
യുടെ ശാഖിനത്തിലുായിത്തുടങ്ങി. രഘുവതിയുടെ ശത്രു
ഗ്രൂപ്പുകാണ്ട് നക്ഷത്രരായൻറെ സകല പ്രൂഢികളും ന
ട ത്തപ്പെട്ടു തുടങ്ങി.

വളിരെ ദിംശം സമ്പരിച്ചതിനേരു ശശിം ക്രമത്തിൽ
നമിക്കുടെ വീതി ചുരുക്കിത്തുടങ്ങി. ക്രമത്തിൽ ഭ്രമി ഉറ
ദ്ധുംതായി വന്ന തുടങ്ങി. മണ്ണ ചുകന്ന നിറങ്ങളുംതായും
കല്ലു നിറങ്ങതതായും കണ്ടു തുടങ്ങി. ഗ്രാമങ്ങൾം ദിംശ ക്രി

രേ സ്ഥാവിക്കേപ്പേട്ടിരിക്കുന്നു. മുക്കുങ്ങൾം ഭസ്ത്രങ്ങൾം ദില്ലിമോഹിനിക്കും. തെങ്ങിന്റല്ലോടും വിട്ട് എത്ര വഴിയാറുക്കാർ പനക്കൾ നിറഞ്ഞ പ്രഭാതത്തിൽ വന്നുത്തി. ഇടയ്ക്കിട്ടു വലിയ ശാഖകളും കുളിക്കിട്ടു കാണിക്കും. നീം കുറ്റത്തു മെല്ലം വോലെയുള്ള പാട്ടുകളും കണ്ണ തുടങ്ങി. ശാസ്ത്രജ്ഞൻ രാജധാനിയിൽക്കുന്ന രാജമഹല അടക്കത്തുകൂടിത്തുടങ്ങി.

—::—

ഇരുപത്തൊന്നും അഞ്ചുംബന്ധം

കടക്കം അവർ രാജധാനിയിൽ വന്നുത്തി. തോറ്റു കാടിപ്പോയതിനെന്നും, സൃജ ചുതിയ ബൈബ്രം ശേഖരിക്കാണായി ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. ഏന്നാൽ രാജഭാണ്ഡാ തത്തിൽ പണ്ണം കാധികമുണ്ടായിരുന്നില്ല. മുജക്കൾ നികത്തിയുടെ ഭാരംകൊണ്ട് ബുദ്ധിമുട്ടിയിരുന്നു. ഇതിനിടയിൽ ഒരു ദിവസം താല്പര്യക്കും കൊട്ടുകയും ചെയ്തിട്ടും അരംഗസ്വിംഗ് ദില്ലിയിലെ സിംഹാസനത്തിലിരുന്നു രാജും ഭോക്കാൻ തുടങ്ങി. ഇം വിവരം അഠിന്തനപ്പോൾ സൃജയുടെ മാസ്തു വലിച്ചുവോയി. ബൈബ്രം കുംഭം തയ്യാറായിട്ടില്ല. അതിനാൽ കുറച്ച സമയം കിട്ടാൻഡിവണ്ടി ശാഖാം വ്യാജം പ്രാജിക്കും അരംഗസ്വിംഗിനെ അഠിക്കാൻ കുറച്ചുന്ന വരവും നിന്നും പരം ഏറ്റവും കുറവാജം നാഡം പുരിക്കേണ്ട സോജ

രൗഹായ ശരിന്തോസീമു് സിംഹാ സനല്ലാക്കത്താൽ തുടാ തമ്മായ വിവരം കേട്ടിട്ടു മരിച്ചു പറ്റി ഫലാമതു ജീവിഞ്ഞ നെതു പോലെ തനിക്കു പുതിയ ജീവൻ ലഭിച്ചിരിക്കുന്ന എന്നും, ഇരുപ്പാർക്കു നൃജി നടത്തുന്ന ബുശാഡിരാജുഭാരം പുതിയ ചക്രവർത്തി സ്ഥിരപ്പെട്ടു തനി തീരുമാം അരയക്കുന്ന തായാൽ തന്റെ സ്വന്താശത്തിനു് അരളുവുണ്ടാകുന്നത ഷ്ടൈനും നൃജി പറഞ്ഞുചെന്തിപ്പിക്കും. ഏറാൾ സീമീച്ചു് എന്നും യും ആരും ദേവാടക്കൂട്ടിലൂടെ തന്ത്രം വിളിച്ചു വരുത്തി നൃജിയും ദെ ദേഹത്തിനേൻ്തും മനസ്സിനേൻ്തും, ഏഴഖ്യാതന്ത്രപ്പും റവിയും നൃജിയുടെ കടംവാദിജീവിനും ക്ഷേമവന്തപ്പും റവിയും ചക്രവർത്തി പീജാശചിയിയായ ശാളു മം പ്രദംഖ്യപ്പീച്ചു. ഹാജരാൻ ചക്ര പത്തിതാനു നൃജിയെ ബുശാഡിത്തിനും രാജുഭാരം എപ്പുംപോരിക്കുന്ന സ്ഥിതി കും കരുപ്പാർക്കു ഫലാമതെങ്കിൽ തീരുമാം അരുവശ്രമി ഷ്ടൈനും ചക്രവർത്തി പറഞ്ഞു. ഇല സമയത്തു രഘുപതി നൃജിയുടെ സന്ദേഹിൽ പ്രംബണിച്ചു.

നൃജി നദിയേഢു ശത്രുവാടബാട്ടാക്കടി താനു അവ തകിയ്ക്കാനു ക്ഷമിച്ചുവരു സ്വാംപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു:—“എ എതാണു് പത്തമാനം?”

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“പ്രഭോ, ശത്രുവയേഢു അര പ്ലം ഫോധിപ്പിക്കാൻബണ്ടി.”

നൃജി തന്നെന്താൻ പറഞ്ഞു:—“എന്താണാശവാ ഫോധിപ്പിക്കാൻ പോകുന്നതും? പന്നം ചൊടിക്കാ എന്താൽ മതിയാക്കുന്നും!”

രാജുവതി പറമ്പരയും—“എന്നെന്ന പ്രായംന ഇതാണോ—”

സുജ പറയുന്നു:—“മല്ലാമൻ, അരിയെടുത്ത പ്രായമ് ന എന്നാൽ നിശ്ചയമായും നീരോടുവരുന്നതാണ്. എന്നാൽ കുംഖ് ചിപസം താർസിക്കു. ഇപ്പോൾ രാജഭാണ്ഡാര തദ്ദീൻ പണ്ണ, അധികമില്ല.”

“ ഒരുപടി പറഞ്ഞു:—“പ്രഭാ, സ്വന്നമോ, വെ
ള്ളിംഗം മറ്റു വിചല്പിടിയ്ക്ക് സാധനങ്ങളിലൂ എന്നു
വയ്ക്കുമ്പുട്ടന്നില്ല. മുച്ചുജി വാഴാണ് തൊനിപ്പൂർണ്ണം അതു
ഗ്രഹിക്കുന്നതും എന്നും ശരവലാതി കുട്ടാലും. അരങ്കു
വിചാരണ ചെയ്ത തീച്ചപ്പുട്ടന്നാം.”

ମୁଖ ପରିଣାମ:— “ଏହିଜୀବନକୁ ଯିଷମମାଣୀ । ତୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତକାଣିକାରେ ବିଚାରଣ ଚର୍ଚାରେ ସମଯମିଲ୍ଲୁ । ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତରେ ଅରଣ୍ୟରେ ପରିଵର୍ତ୍ତନରେ ଆଶିଷ ପାଇଲାମାଣୀ ।”

രഘുവതി.പറഞ്ഞു:—“യുവരാജാശ്വ, സമയാസമ
യന്മാർ എല്ലാവ് ക്ഷേത്രങ്ങൾ. ശരദാ യുവരാജാവാണോ. അരക്കു
ണ്ണും ഉണ്ട്. എന്നാൽ പരിപ്രേക്ഷയാമണിനാണോ; എനിക്കുണ്ണും
ഉണ്ട്. ശരദായുടെ സജയം ചൊല്ലുവാൻ വിചാരണ ചെയ്യ
നന്തായാൽ എന്നും സമയം നില്ക്കുമോ?”

ଗୁଜୁ ତାଟି ଚାରିଲିଖିତକାଣ୍ଡ ପାଇନ୍ତିରୁ:—“ଏ
ଦେବାଜ ଶୁଣିବାରୀ? ହୁଅ ଅଧିକଂ କମ କେମିକଣାତି
ରୋକାରି ଶରଣଯୁକ୍ତ ଅନୁଵଳାତି କେମିକଣାତାଣି ନ
ଛିନ୍ତିରୁ। ଆରତୁ ପାଇନ୍ତାମ୍ବୁ!”

ରେଖପତି ପାଠେଟୁ:— “ଗ୍ରୀକୁରୀଯିଲେ ରାଜ୍ୟାଧ୍ୟ
ଶୋଭିଓମାଣୀକୃତ ଅଭେଦ୍ୟତାକୁଳ ଅନ୍ତରୀଳରେ ଉଚ୍ଚାରଣୀୟ ଏହା

ക്ഷുഗ്രരാധനന കുറഞ്ഞുട്ടാതെ നാടകടത്തിയിരിക്കുന്നു—”

സുജ വിരക്കിയോടുള്ളടച്ചടി പറഞ്ഞു:—“മല്ലാധൻ, അരങ്ങു അന്തുവന്നു ശ്രദ്ധലാതി പറഞ്ഞു എൻ്റെ സമയം കൂടിയുന്നവല്ലോ. ഇപ്പോൾ ഇതെല്ലാം വിചാരണ ചെയ്യാൻ സന്ദർഭമില്ല.”

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“ഈക്കേവരാജാർ രാജധാനിയിൽ മാജക്കണ്ട്.”

സുജ പറഞ്ഞു:—“ഈവൻ തന്നെ നേരിട്ട് വന്നു അവലൂതി പറഞ്ഞാൽ ശരപ്പോർജ്ജം ശരതിനെപ്പറ്റി വിചാരണ ചെയ്യാം.”

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“ഈവനെ എഴുപ്പാഴാൻ? ഈ വിടെ മാജരാക്കേണ്ടതു്?”

സുജ പറഞ്ഞു:—“മല്ലാധൻ ഒരു വിശ്വാശിക്കുന്നില്ലല്ലോ! ശ്രദ്ധ, കരാഴു കഴിഞ്ഞതിട്ടു തീടിക്കൊണ്ട് വരു.”

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“ഈങ്ങു കല്പന തന്നാൽ തന്നു ശ്രവനെ നാഞ്ചി തീടിക്കൊണ്ട് വരാം.”

സുജ വിരക്കിയോടുള്ളടച്ചടി പറഞ്ഞു:—“ശ്രദ്ധ, നാഞ്ചിയെന്ന തീടിക്കൊണ്ടുവന്നോളും.” ശ്രവനാത്ത ശാഖയുടെ തനിന്റെ ശരലട്ടതിനും. രഘുപതി യാത്രപറഞ്ഞു ചേർയ്തി.

നക്ഷത്രരാധന പറഞ്ഞു:—“നവാധിന്റെ മുഹിയും പോക്കേബാർഡം കാഴ്ചയായിട്ടു് എന്താണോ ഏകാണ്ടുപോക്കാനും?”

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“ശരതിനും ചണ്ണി നിങ്ങൾ വിചാരപ്പേടണം.” നക്ഷത്രരാധനും ചണ്ണി. ശരദ്ധി ശാഖയും കന്നരലക്ഷം ഉദ്ധൃതിക കൈത്തിയിരിക്കുന്നു.

പിഃറബിവസം പ്രഭാതത്തിൽ ഉള്ളിൽ വിരയലോ ട്രിഡിയ നക്കാറുമായനേയും ത്രിക്കെക്കാണ്ട് രഘുവതി നൃജ യുടെ സഭയിൽ ചെന്നെത്തി. കന്നമലക്ഷ്മം ഉദ്ധൂപിക നവാമ്പിനേരം കാൽക്കൽ ചൊരിത്തെപ്പും അദ്ദേഹത്തി നേരം മിവഗ്രീക്കം ശരതു തെളിവിപ്പിയും തോന്നെപ്പുട്ടിപ്പു. നക്കാറുനേരം ശ്രൂവല്ലാതി വളരെ എഴുപ്പുത്തിൽ അദ്ദേഹത്തി നേരം ഏറ്റയത്തിൽ പതിനേരു—“ഇപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ അഭിലാശം എന്താണെന്നോ എന്നേട്ട് പറഞ്ഞാലും”

രഘുവതി പറഞ്ഞു—“ശോഖിദമണിക്രൂരാ നാ ട്രിക്കടത്തി അദ്ദേഹത്തിനേരം സ്ഥാനത്തു നക്കാറുമായനേ രാജാവാക്കാൻ കല്പന്നായണാവണം.”

നൃജയും തെളം സപനം സോംരെനേരം സിംഹാസനത്തിൽ കൈവെച്ചുണ്ട് ലേണ്ട സങ്കോചമുണ്ടായിപ്പെട്ടുകൂണും ഇക്കാല്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനോ അതു സമർത്ഥനായിപ്പു. എക്കില്ലും രഘുവതിയുടെ അദ്ദേഹത്തു നിന്നവേറു നീതാണോ എപ്പാറില്ലും എഴുപ്പും എന്നോ അദ്ദേഹത്തിനു തോന്തി. അല്ലെങ്കിൽ രഘുവതി വളരെ അധികം സംസാരിച്ച സമയം കൂടിയും എന്നായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തി നേരം യേം. പിഃശ്വാച്ചും കന്നമലക്ഷ്മം തുപ കാഴ്കക്കുട്ടി കും അധികം തടസ്യം ചാഞ്ചിയുള്ള നാനാശരിക്കയിപ്പു ദിനോ അംഗീരത്തിനു തോന്തി. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു—“നില്ലും, ശോഖിദമണിക്രൂരാ ധാടകടത്താരം നക്കാറുമായനേ രാജാവാക്കി വാഴിക്കാരം ഉള്ള നീട്ട് നിങ്ങളുടെ കൂടിയിൽ തരാം. ശരതും വാൺ നിങ്ങൾ പോയാലും.”

രഘുവതി പറഞ്ഞു—“നവാദ്ധിനേരം എന്താണോ ചില ഒസ്സുംബേള്ളുട്ടി അയച്ചുതന്നേം.”

സും ഉംപ്രാട്ടട്ടി വംശത്തു്:—“ഇല്ല, ഇല്ല, അതു സാമില്ല. യദിംചെയ്യാൻ സധിക്കില്ല.”

രഘവതി പ്രംശത്തു്:—“യുദ്ധത്തിന്റെ ചിലവിനാ വേണി മുപ്പത്താറായിരും ത്രുപ്പ ഞാൻ കുതിച്ചുവിളിക്കണ്ടു് നക്കിട്ടുരായൻ രാജാവായ ഉടനെ ഒരു കൊല്ലുത്തെ കുപ്പം സേനാപതി പങ്കൽ അരയച്ചുതിക്കയും ചെയ്യാം.”

ഈ മുന്നാവം ഏററാവും ഒക്കിയുക്കതമാണെന്നു സുജണ :മ്പാല്ലുമായി. മന്ത്രിമാരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായഃത്താട്ടട്ടി യോജിച്ചു. ഒരു വകുപ്പു മാഗളിബെസു ഗ്രാത്താട്ടട്ടി രഘവതിജും നക്കിട്ടുരായൻ ത്രുപ്പരായ ടെ നേങ്ക് യാത്ര ചെയ്തു.

ഇരുപ്പത്തൊന്നുതാം അരബ്പ്രായം

ഈ ഉവന്നുസത്തിന്റെ ശ്രദ്ധകൊല്ലുത്തർക്കും ഇപ്പോൾ രണ്ടുകൊല്ലും കഴിവന്തിരുന്നു. മു പൻ അരബ്പ്രായം ദണ്ഡവയ്ക്കു പ്രായമായ കട്ടിയായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അവൻ നാലുവയ്ക്കും പ്രായമായി. ഇപ്പോൾ അവൻ ശാധികം വാംഞ്ഞർ പറിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഇതിനിടക്കിൽ മുവൻറെ ഒരു ചുംബതി പെട്ടുനു മരിച്ചുവോയി. ഒരു ശാധകവക്കാരൻറെ മകർ. മുവന്നുക്കാരിൽ ശ്രദ്ധമാസം പ്രായം കരണ്ടവയ്ക്കായിരുന്നു. അപ്പുംചുരുക്കിയതിനാശിംഖിയും അവർത്തമാിൽ വലിയ സ്ത്രീമായിന്ത്യിൻ. ഇടയ്ക്കും അവർ തന്മാിൽ പിന്നാക്കവും ഉണ്ടാ

കാതിരന്നില്ല. മുവൻറ കയ്യിൽ വലിയ കൈ ഉയർച്ച പലമാരം ഉണ്ടായിരുന്നു. അതുപരെത്ത സ്കൂൾമത്തിനേൻ്റെ ഉക്കുകൊണ്ട് മുവൻ തന്റെ ചെറിയ വില്ലുകൾക്കു സ്കൂൾസാധ്യാനത്തിൽ പലമാരങ്ങളിനേൻ്റെ കൈ കഷണം ചൊട്ടിച്ചു് ശരതു തന്റെ വണ്ണാതിയുടെ വായിൽ ഇട്ടു കൊടുത്തു് എറാവും ശരസരുമണ്ഡും മുയോട്ടുടി തദ അട്ടിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു:—“നി തിരഞ്ഞാ.” ചണ്ണാതി സ്വന്തം ഇള പലമാരം തിനിട്ടു ചൗമുള്ളിയുടുടി ചാഞ്ഞു:—“ഇനിയും തിനാം.”

അരപ്പും മുഖം അല്ലോ വരിക്കൊള്ള. ചന്താതി
തയം കൊണ്ട് ഇതു ശ്രദ്ധിക്കും സ്വന്തത്തു മെച്ചപ്പെടുത്തു
യമല്ലെന്ന മുഖം തോന്തി. മുഖം അവൻറെ സ്വന്താ
വിക്കരയ ഗാംഭീര്യത്തോടു ശേഖരവേത്താടം തുടർന്നി
ആട്ടി കണ്ണാട്ടി മിച്ചിച്ച വാത്തു:—“ഹി—ഉഹി തിന്ന
തുടാ. തിന്നാൽ ലീനം പിടിക്കും. അച്ചുപുരുഷപ്പും”

இல்லை வரவிடு காரியகங் தாமஸிகாதை ரூ
வன் சிறு காரபூஷ் முழுவால் தலையிர் வாழின் காணும் இல்
கு தினாக்குள்ளது. செவடுங் வூலிக்குட இவற்றுக்கு
லோவம் பக்கன். குறியாற்று ஸகல உக்கிளாஸ்தீங் காங்கி
துட்டப்பை.

இது வாரோ அதுகூட கூறியில் கள்ளாக ஸமிசூழி கா. வெந்துள்ள சாங்கியிழுத்தைக்காட்டுக்கி எவ்வெளி ஸமாயானிடுக்கொல் பொன்றது:— “காலை தறா...”

രാജാവു വന്നെത്തിച്ച് ഉടനെ യുവൻ എറാറുമുണ്ടായാൽ അതാനുള്ള വന്നെന്നമട്ടിൽ തന്റെ പുതിയ ചണ്ണാതിരൈ

ചുണ്ടിക്കാണിച്ച പറ്റേൽ:—“ഈവള്ളുട് കനം പറയുക
തും. അവൻ കരയും. മരി. താൻ കനം ചെജ്ജിട്ടില്ല. മരി.
അംഗും കനം ചെയ്യുത്തു്.”

രാജാവിനു ദിപ്പിച്ചാരമൊന്നും ഉണ്ടായിക്കന്നില്ല. എന്നു
കുല്യും അശ്വദ്ധമത്തെ പൊതക്കിപ്പിടിച്ചിട്ടും രാജാവിനു സ
മാധാനപ്പെട്ടു ക്രത്തുന്നതു് എന്നാറവും. അതുവരുമാണൊന്നു
വൻ തീച്ച്ചാണി. രാജാവു ബാലികയെ അടച്ചിപ്പില്ല. ത
നുംരു ഉപജിശം നില്ക്കുന്ന മായില്ലോനു യുഖൻ നല്ലവന്നു
ബോബ്പുമായി.

പിന്നെ യുഖൻ ഒക്കുകത്താവിന്നും ഭാവം ധരിച്ച
ശിഘ്നമൊന്നും വരാനില്ലോ ബാലികയെ തന്ത്ത്വിലാക്കി
വഴിരു ഗാംഡിച്ചു കൊടുത്തിട്ടും അവക്കു ആരംശപസിപ്പിക്കാൻ
ആക്ഷിച്ചുതുടങ്ങി.

അതിനും കട്ടമാറ്റും അതുവരുമാണൊയിക്കന്നില്ല. കാരം
നും ബാലിക താൻതന്നെ ത്രിസ്തുത്തുടാതെ രാജാവിന്നും
അടച്ചണ്ണൻ ചെന്ന ഒളിരു കെള്ളുക്കത്തോടും അതുശേഖയാട്ടു
ത്രി കുടേദ്ദേഹത്തിന്നും കയ്യിൽ കിടക്കുന്ന വഴി തിരിച്ചു
മറിച്ചും നോക്കിതുടങ്ങി.

ഈദിനെ യുഖൻ തന്നും യതാംകൊണ്ടും പരിനു
രംകൊണ്ടും മാറ്റും ലോകത്തിൽ സമാധാനവും ശ്രേമവും
സ്ഥാപിച്ചിട്ടു് ഉണ്ണേംവരുത്തുട്ടി രാജാവിന്നും മുവ
തേതാട മല്ലപ്പുംവോലുംകോമലവും പരിസ്തിലുവുമായ ത
ന്നും മുവം ആരണ്ണച്ച. യുഖൻറു സർപ്പലുഞ്ഞിയുടെ
സമാനമായിട്ടും രാജാവു് അംവരെ ചുംബനും ചെങ്കു.

അപ്പേം യുഖൻ തന്നും ചാഞ്ചത്തിയുടെ മുവം

வொகிழ்ச்சியில் ராஜாவினை நின்றுசிக்கன மத்தியம் ஸ
மதிழ்ச்சிக்கனமத்தியம் பரங்கு:—“ஹர்மாகூ” கடை உண
கொட்டுக்கூடு!”

രാജാവിന്ന രൂപവെന്നും കല്പന ലംഘിക്കാൻമുള്ള സം
ഹസം ഉണ്ടായില്ല. വാലിക ശ്രദ്ധനാത്തിന്നവേണ്ടി ക
ടും താമസിക്കാതെ നിത്യാല്പാസം ചീലിച്ചുകൊണ്ട് മുഖ്യ
കൂടാതെ രാജാവിന്നറ മടക്കയിൽ കയറി ഇരുന്നു.

ശത്രുവരെ വോക്കത്തിൽ കൈവിയത്തിലുള്ളിട്ടും സമാധാനക്കേട്ടിരിക്കുന്നുണ്ടോയോ, തോന്ത്രിവാസത്തിരിക്കുന്നുണ്ടോയോ ലക്ഷ്യം നേരിട്ടാനും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ മുഴുവൻ ഒരു വർഷം സിംഹാസനത്തിൽ ശരംഗം പിടിക്കുന്നിയപ്പോൾ അവരുടെ വിശ്വദ്രോഹത്തിനും ഇത് കൂടം തട്ടി. റംജാവി നേരം മട്ടി തന്നീക്കു മാറ്റും ശരവക്കാരപ്പെട്ടതാണെന്നും സ്ഥാപിക്കാറുണ്ടും ആരുഹമം ബലമായി ഉണ്ടായി. മഹം പീപ്പിച്ചു; ബാലികക്കെ കൊരണ്ടു പ്രാവശ്യം പിടിച്ചു വരിച്ചു നോക്കി. എന്തിന്യായികും തന്നോക്കാർ പ്രായം കുറഞ്ഞു ആരു ബാലികക്കെ അടിക്കുന്നതുള്ളടി ശരതു ശരംഗായ മലപ്പുന്ന്' അവൻ തോന്ത്രി.

രാജാവും അപ്പോൾ യുവന സമാധാനപ്പെട്ട്
തന്ത്രംവെണ്ണി അവധിനായും തന്ത്ര പാതിമടിയിൽ കയ
ററി ഇരുത്താം. എന്നാൽ അതുകൊണ്ടും യുവനൻറു അതു
ക്കൊഡം തീർന്മാപ്പ്. വാക്കി പക്തിയുംതുടി കൈവര
പ്പെട്ടതാനായി യുവൻ ശ്രമിച്ചു തുടങ്ങി. അതു സയന്തു
ചുതിയ രാജപുരാതനതന്നായ വില്പനയും അതു മറിയിൽ
പ്രവേശിച്ചു.

രാജാവു് ഇരുവരേയും മടിയിൽനിന്നിരിക്കിവെച്ചു് അദ്ദേഹത്തിനെ പദ്ധിച്ചു. പുരോധിതനെ പദ്ധിക്കാൻ യുവരാജൻ പറഞ്ഞു. യുവൻ ശ്രദ്ധ അവബന്ധമാണെന്നു തോന്തിയില്ല. വായ പൊതി തള്ളിച്ചുംയാടെ നിന്നുതേയുള്ള. ഖാലിക ആക്കം പഠാവത്താണെന്ന രാജാവു കാണു പുരാധമിതനെ നമസ്കാരിച്ചു.

മലിപ്പനൻ യുവനു ശിട്ടതെങ്ങു പിടിച്ചുവലിച്ചു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു ചോടിച്ചു:—“നിന്നു് ഈ ചണ്ഡാതി യെ എവിടെനീനു കാടി?”

യുവൻ അല്ലെന്നും ആശ്വാചിച്ചിട്ടു പഠഞ്ഞു:—“തൊൻ ടക ടക കാടിക്കം.” ടക ടക എന്നതിനും ശരത്മം കതിരു എന്നാണോ.

വെട്ടുനു യുവനും ഭസ്തി ഖാലികയുടെ നേരെ പതിഗത്തു് ശരവശ്ശുപ്പറിയുള്ള തന്റെ ശിഖിപ്പായം മുക്കുത്തിൽ വെള്ളിപ്പുട്ടത്തി പാണ്ഞു: “ശരവം ദിഷ്ട യാണോ. ശരവശ്ശു തൊൻ ശരടിക്കം” ഇങ്ങിനെ പഠഞ്ഞു തന്റെ ചെറിയ മഴ്സു ശരവഴ്ദു നേരെ കാട്ടി.

രാജാവു ഗംഭീരഭാവത്തിൽ പഠഞ്ഞു. “എൻ, യുവ!”

കയ ഉള്ളതുകൊണ്ടു വിശ്വാസ കൈച്ചന്ത്വാലെ യുവൻറെ ഭവം വെട്ടുനു വാടി വിളിത്തുംവായി. അല്ലോ കണ്ണിൽ തടയാൻഡുണ്ടി രണ്ടു മുഴ്ചികൾക്കൊണ്ടും കണ്ണിൽ തിക്കമിത്തുംപാഡി. കട്ടകം കാണുക്കാണു ചെറിയ ഒരു ദയം തിങ്ങിപ്പാഡി യുവൻ പോട്ടിക്കരഞ്ഞു.

മലിപ്പനൻ ശരവനു വാരിയെട്ടത്തു മടിയിൽവെച്ചു. പിന്നു ശരവനു മേൽപ്പോട്ടും കീഴ്ചോട്ടും ഇട്ട് അ

ടി. പിന്നെ വേഗത്തിലും ഉച്ചക്കീലും പറയുന്നു: “യുധ,
കൈമാളി, കൈമാളി — ഒരു ദ്യൂക്കം ചുണ്ടാം, കൈമാളി—
കലമകടകടാം കാംകാം സ്രൂക്കാട്ടു
കടനകിടനകീടം കട്ടമിലും വട്ടമട്ടം—

കുരയ്ക്കു കട്ടിയ പടികോണ്ടടിച്ചു് അതു കട്ടിയെ കയറു
കോണ്ടു കെട്ടു്” എന്നത്തിൽ പുരാഹിതൻ വാക്കേ
ഈ ദാഷ്ടാ.

യുവൻറു കരുപ്പുൽ മഴവന്നവാതെ പെട്ടെന്ന നാ
നാപോയി. ശ്രവൻ ശ്രദ്ധയ്ക്കിൽ പുരാഹിതന്റെ വാ
ദഭ്യാശനിക്കു കുന്നം മിഞ്ഞാതെ കണ്ണീഡാട്ടുടി സ്വി
ലപ്പന്നൻറു മുഖത്തെല്ലു നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്ന. അതി
നെറുംശാശം സ്വിലപ്പന്നൻറു തലയാട്ടും കൈകോണ്ടു
കാണിക്കുന്ന ശോജ്ജീകരിച്ചും കണ്ട യുവൻ പുല്ലും സെംച്ചി
ചിച്ച.

ശ്രവൻ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു പറയുന്നു:—“ഈനിയും ച
റയു്.” പുരാഹിതൻ പീണ്ടും വായാടിയുടെ മട്ടിൽ പറ
തെന്നു. യുവൻ ഉംകൈ ചിരിച്ചുകോണ്ടു പറയുന്നു:—“ഈ
നിയും ചറയു്.”

രാജാവു കണ്ണീർകോണ്ടു നന്നതെ യുവൻറു ക
വിശ്വാസത്തിലും ചിരികോണ്ടു വഴിയുന്ന ശ്രദ്ധാബ്ലിലും
പിന്നെയും പിന്നെയും ചുംബനും ചെയ്തു. പിന്നെ രാ
ജാവും രാജപുരോഹിതനാം അതു കണ്ടു കട്ടിക്കഴിച്ചുടി കഴി
നേരും കളിച്ചു.

സ്വിലപ്പന്നൻ രാജാവിഃനാട് പറയുന്നു:—“മഹാരാ
ജാവു് ഈ കട്ടിക്കളോട്ടുടി കളിക്കുന്നതു നല്ലതുതന്നു.

സ്വപ്നക്കൽ വലിയ ബുദ്ധിമാന്മാരോട് പെജമാറുന്നതുകൊം സൃഷ്ടി മറ്റമായിത്തീരുന്നു. വാഴു് എപ്പോഴും ചാണകിട്ടാൻ ശരതു കുമതകിൽ തേണ്ടു് ഇല്ലാതായിത്തീരുന്നു. വാളിനേരം പിടി മാറും ശേഷിക്കുന്നു.”

രാജാവു ചിരിച്ചെക്കാണ്ടു പറഞ്ഞു:—“എന്നാൽ ഈ ഫ്രോസ് എന്നും സുക്ഷ്മബുദ്ധിയുടെ ലക്ഷ്യം വെളിപ്പേട്ടിട്ടില്ലെന്നു് തോന്നുനു.”

മലിപ്പനും:—“അരങ്ങിനെയല്ല. സരജ്ജവദാത്മക്കാർക്കു ഒക്കെയിൽക്കുന്നും സുക്ഷ്മബുദ്ധിയുടെ കര ലക്ഷ്യംമാണു്. ഭ്രമിയിൽ അധികം ബുദ്ധിമാന്മാർ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഭ്രമിയിലെ കാര്യങ്ങൾ മിക്കതും എഴുപ്പമാകമായിരുന്നു. പല ചിയത്തിലുജ്ജി സെംക്കർണ്ണരം ഉണ്ടാക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ട് പലതരത്തിലുജ്ജി അബ്ദാശക്കുള്ളം അഡിക്കുള്ളം നേരിട്ടുണ്ടു്. അധികബുദ്ധിപ്പെട്ടാണ്ടു മനസ്സും എഴുചെയ്യും എന്നാലോ ചാമ്പിട്ടു് കനാം കിട്ടണില്ല.”

രാജാവു മുഖം വിളിച്ചു. മുഖം തന്നും ചിന്താത്മകമായി വീണ്ടും രാജിയായിട്ട് കളിച്ചെക്കാണ്ടിരുക്കായിരുന്നു. രാജാവിനേരം വിശ്വിഷ്ട ഉടനെ കളി തീർത്തി രാജാവിനേരം ശരംക്കൽ ചെന്നുനിന്നു.

രാജാവു് അവനെ തന്നും മന്ദിരിക്കിപ്പാണു:—“മുഖ, ആ പുതിയ പാട് പുരോഹിതനെ പാടിക്കുംപൂർണ്ണി സ്ത്രി.” എന്നാൽ മുഖം വലിയ അംഗീവാവത്തിൽ പുരോഹിതനും മുഖത്തെല്ലാം നോക്കി.

രാജാവു് മുഖം മനസ്സിനെ ശുകപ്പിപ്പിച്ചുകൊം പറഞ്ഞു:—“നിന്നെ കതിരല്ലാത്തു കയറാറി സവാരി ചെയ്യിക്കാം.”

മുവൻ കൊണ്ടതിനകാണ്ട് പത്രങ്ങൾ പാടിതുടങ്ങി.

പല കമകളിലും പറഞ്ഞവരോന്നി—

ചും നടന്നിതു മഹാദുർഗി താ

വിശ്വാസാധവുമരിഞ്ഞതില്ലവർ

വിശ്വാസമായഞ്ചേ പച്ചതും കാഞ്ഞിയും

മധുരിമയോഡ്യും കിളിക്കപ്പും തന്നുടെ

മധുസംഗ്രിയും മഹാ ഗുബിക്കയും

ഇതി മതിക്കാമാദിയന്നു മാലക—

തെറ്റിപ കൈഞ്ഞതുകാലടവിയിലന്നാൽ

ചമിച്ച തൽപരജല്ലുതക്കീട്—

തരിച്ച ഭ്രമിതൻ മുഴുവന്നാറുവും

അക്കന്ന തുരിക്കപ്പും തന്നപ്പാങ്കി—

ജുളിക്കിരണ്ണങ്ങൾ പതിച്ച സാമ്പത്തം.

മുഖപണൽ എന്തു രാജ്യകാരന്നാനെന്നോ അക്കംഡം
അറിവത്രുതുട. മനുഷ്യന്നാണെന്നും പുണ്ണലൻ ഉപേ
ക്ഷിപ്പിരിക്കുന്നു. മലി മുതലായതു നിന്തി പുതിയ ചില
അറംജ്ഞാനങ്ങൾക്കാണ്ട് ഭേദിയെ പൂജിച്ചുവന്നിരുന്നു.
അതുകൂടി ജനങ്ങൾക്കും അദ്ദേഹത്തെപ്പുംറി സംശയവും
അതേക്ഷ്യപ്പും ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ അ
തെല്ലാം ഇല്ലാതായിരിക്കുന്നു. വിശ്വാസിച്ച മുഖപണൽറ
സംസാരം എപ്പോവാണെങ്കും പാട്ടിലാക്കിയിരുന്നു. മുഖപ
ണൽ എപ്പോവതുടെങ്കും വീട്ടിൽ ചോയി അവക്കമായി സം
സാരിക്കുകയും അവക്കുടെ വിവരങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുകയും
ചെയ്തിരുന്നു. അദ്ദേഹം ശോഗിക്കിക്കും മരുന്നു കൊടുത്തി

കനം. ശ്രദ്ധക്കാണ്ട് മോഗങ്ങൾ മിക്കതും മാറ്റുന്നതു കണ്ട് ഇന്നത്തെപ്പറ്റി ശ്രദ്ധത്തം തോന്തി. അപ്പത്തു വക്കേബാർഥ എപ്പിലും ശരദ്ധേമത്തിനോട് അല്ലോച്ചിച്ചു പ്രവർത്തി ചെം. ശ്രദ്ധേമം മല്ലുസ്യമനായി നിന്ന് അതുകൊണ്ടും കാൽഞ്ഞം തീപ്പിക്കുകയോ, വല്ലു കാൽഞ്ഞത്തിലും ഓലിപ്പും ചും ചുംജുകുഡായോ ചെള്ളാൽ പിന്നെ അക്കം ശ്രദ്ധിനെപ്പും ദി കനം ചും ചുംജുകുഡായിക്കൊല്ലു.

—————

മുപ്പത്താം അവലും

ഈ കൊല്ലുത്തിൽ ത്രിപുരയിൽ മുപ്പണ്ഡാക്കാത്തതോ യ കൈ സംഖ്യം ഉണ്ടായി. വടക്കൻിനം ചോട്ടനാനവേ എല്ലിക്കൽ ത്രിക്കുട്ടമായ ത്രിപുരയിലെ വയലുകളിൽ കുട്ടാളുട്ടി വിളിവുകൾക്കുണ്ടാം നാലിപ്പിച്ചുക്കിണ്ണു. എന്നതെന്നെല്ലു, കുഞ്ചിക്കാങ്ങട വീടുകളിൽ സുക്കിച്ചിരുന്ന ധാരുങ്ങൾക്കും മിക്കതും തിരഞ്ഞാട്ടക്കി രാജുത്തിൽ ശത്രുതനാണം മുഴക്കി. കാണന്നക്കാണന മിഞ്ചിപ്പം സ്വാധിച്ചു. കാട്ടിൽനിനം ഫലമുലക്കൾ കൊണ്ടുവന്ന ഇന്നങ്ങൾ ഉപജീവനം കഴിച്ചുതുടങ്ങി. കാട്ടകൾ ധാരാളം ഉണ്ടായിക്കൊ. അവയിൽ കേഷണവം തുമ്പണം ഉണ്ടാക്കുന്ന പല മരങ്ങളിലും ചെടികളിലും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒട്ടു ചെള്ള കിട്ടുന്ന മാംസം അണ്ണാടിയിൽ വലിയ പിലാഞ്ചു പിലാഞ്ചു തുടങ്ങി. കാട്ടവോത്തും, പനി, മാൻ, മരങ്കു, വച്ചിൽ വലിയ അടക്കൾ മുതലായവയെ വേട്ടുവാടി അവയുടെ മാംസം ഒ

ക്ഷീകരാൻ തുടങ്ങി. അതായുടെ മാംസവും മലവാന്നി നേരം മാംസവും തിന്നാതുടങ്ങി. കാട്ടിൽ പക്ഷികൾ ഇ പ്ലാറ്റിക്കനില്ല. സുക്ഷ്മജീവി ചൊത്തുകളിൽ തേനീച്ച തീടിനും തേനേം കിട്ടിയിരുന്നു. ശ്രദ്ധിച്ചിടുന്നയാൾ പുഴകളിൽ അണബുക്കട്ടി ശത്രിയുള്ള വെള്ളത്തിൽ ഉണ്ടതു നേരയും മറ്റും വള്ളികൾ താത്തിയാൽ മത്സ്യങ്ങൾ തുടർന്ന് വാറിക്കൊടുന്നും. ആ ദത്പുഞ്ചകളിൽനിന്നും പിടിച്ചു ഇന്നങ്ങൾ തിന്നാതുടങ്ങി. അവയിൽ ചിലതിനെ ഉണ്ണാൻ സുക്ഷ്മികാൻ തുടങ്ങി. ക്ഷേമം ഇപ്പോഴും ക്കുവിയം കിട്ടുന്നണ്ണങ്ങൾക്കില്ലും ഇന്നങ്ങളിടെ ഇടയിൽ വലിയ കശപ്പും വന്നാതുടി. ചാല ദിക്കിൽ കളിയും കൊള്ളും ആ ഉണ്ണായി തുടങ്ങി. പ്രജകൾ രാജദ്രോഗരാനിനേരം കാണിച്ചുതുടങ്ങി.

ശ്രദ്ധയുള്ള വലികൾ നിന്തിയതുകൊണ്ട് അമു കോവിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടും ഇ ഭാഗം ദാനങ്ങൾ എല്ലാം വന്നുചേരുന്നിരിക്കുന്നതു് എന്ന പ്രജകൾ പറയാൻ തുടങ്ങി. വിലപന്നാൻ ചിലച്ചുക്കാണ്ട് അവർ പാഞ്ചന താനെ പറ്റപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹം പരിമാസത്താട്ടുടി പരിത്ര:—“കൈലുാസ തീരം സുഖ്യമാന്നുന്നും ഗണപതി യും തമ്മിൽ മത്സരയും പഴക്കമായിരിക്കുന്നു. സുഖ്യമാന്നുന്നും മയിലിനേരം ഉപദ്രവംകൊണ്ട് ഗണപതിയുടെ ഏലികൾ തൃപ്പിയെലെ തൃപ്പശേപിയുടെ അട്ടകൾ അതിവലാതി പറയാൻ വന്നിരിക്കുന്നു. പ്രജകൾ ഇ വാക്കുമു കേവലം പരിമാസമായിട്ട് വിചൊരിച്ചില്ല. ബിലപന്നാൻ പറഞ്ഞുപോലെ ഏലിക്കുട്ടം ഏതുവേഗത്തിൽ

വന്നെതിയോ ശരതുവഗത്തിൽത്തന്ന് വിശ്വക്രമപ്പും നശിപ്പിച്ചും എവിടെയാ പോതി ക്ഷീഖതാഴി ഇന അദി കണ്ട്. മുഖിവസത്തിനാളിൽ എലിക്കഴിട അട യാളിം തുടി ഇല്ലാതാഴി. ബിലപനാൻറ അഗാധമായ ശ്രദ്ധാന്വൈപ്പാറി ആക്കം സംശയങ്ങായിക്കില്ല. കൈലാസത്തിൽവെച്ചു ജോഷാനജനാർ തമിലുണ്ടായ മത്സരങ്ങളപ്പാറി പാട്ടകൾ ഉണ്ടാക്കിത്തുടങ്ങി. പെൻ കട്ടികളിൽ ആണ്ടുകട്ടികളിൽ പിംഗാക്കാനും ആ പാട്ടകൾ പാടാൻ തുടങ്ങി. അങ്ങാടിയിലും വഴികളിലും ആ പാടിനു പ്രചാരം ഉണ്ടായി.

എന്നാൽ പ്രജകൾക്ക് രാജാവിന്റെ ദന്തേ ഉണ്ടായ ദേഹം നല്ലപോലെ മാറിയില്ല. ബിലപനാനമായി ആലോചിച്ചു ശോചിച്ചാണെന്നിക്കുൻ ഭംഗിക്കുംകൊണ്ട് കഴ പൈയ പ്രജകൾക്കും കൈകൊണ്ടുന്നതു നികത്തി പിട്ടുകൊട്ട തു. അതുകൊണ്ട് ഇന്നദിനകൾക്കും എതാണ്ട് തുട്ടിയുണ്ടായി. എന്നാലും അദ്ദേഹം പേര് അമ്മയുടെ ശാപം മു ധിക്കാതിരിക്കാൻവേണ്ടി ചട്ടഗ്രാഹത്തിലുള്ള പർത്തത്തി ലേഞ്ഞും കാടിപ്പോയി. എന്തിന്യിക്കും പാംയുനാ. രാജാ വിന്റെ മഹ്ന്യിൽതുടി സംശയം ഇനിച്ചു തുടങ്ങി.

അടക്കമം ബിലപനാന വിശ്വിച്ചു പറഞ്ഞു:—“സന്മ കിൻ, രാജാവിന്റെ പാപംകൊണ്ട് പ്രജകൾക്കും കഞ്ചപ്പുട നു. അമ്മയുടെ സ്വല്പി നിന്തിയതുകൊണ്ട് തന്നും പാ പം ചെങ്കിരിക്കുമോ? ഇം ശിക്ഷ അതിനാളുള്ളതായിരിക്കു കുമാ? കനം അരിയാൻ കഴിയുന്നില്ല.”

ബിലപനാൻ പറഞ്ഞു:—“അഡികും അരിയേണ്ട

അതുവന്നുമെന്താണ്? കുറഞ്ഞുടം എലികൾ വന്ന വിഴിവുകൾ തിന്ന മടങ്ങിപ്പോയി എന്ന മാത്രമല്ലേ ഉള്ളൂ. എന്നാൻ അല്ലായം ചെയ്തില്ലെന്നും എല്ലാവക്കും ക്ഷേമകരമായതു പ്രസ്തിക്കണമെന്നും മനസ്സിലംപ്പാൽ മതി. അതിന്തിവിന്നു ഇംഗ്രേഷ് ചെയ്യേണ്ട കാഞ്ഞും ഇംഗ്രേഷ് ചെയ്യേണ്ടിം. അദ്ദേഹം വാദിക്കാട്ട കണക്കു മോഡിപ്പിക്കാൻ വരുന്നതല്ല.”

വിലപന്നാൻ ധാരുവരണത്തു— രാജാവു കിരീടം തലയിൽവെച്ചും ആദ്ദോചിക്കാൻ തുടങ്കി. അദ്ദേഹം തന്നെ തതാൻ പറഞ്ഞു:—“എനിക്കും അനവധി കാഞ്ഞുംപോൾ ചെച്ചയുണ്ടായാണ്. അതെന്നും എന്നാൻ ചെയ്തിട്ടില്ല. എന്നാൻ എൻ്റെ കാഞ്ഞും മാത്രം ആദ്ദോചിച്ചു അതൊക്കെ ചിന്തയുംതുടങ്കാതെ ഇങ്ങന്നിങ്ങനും. ശരത്തുകാണ്ട പ്രജകളിടുന്ന വിശ്വാസത്തെ ആകർഷിക്കാൻ എനിക്കു സാധിച്ചില്ല. ഒരു ഭാരം ചെയ്യാൻ എന്നാൻ യോഗ്യമല്ല.”

—————

മിസ്റ്ററുത്താന്നാം അലപ്പായം

മൊഗളിലെസ്സുത്തിക്കാൻ ദേഹാവായിട്ടു നക്കിറ്റ ഓയൻ വഴിമല്ലെത്തില്ലെങ്കിൽ തേരുതു എന്ന പെരായ കുക്കരാമത്തിൽ വിത്രുമിച്ചിങ്ങനും. പ്രാതത്തിൽ രഘുവന്തിവന്നു പറഞ്ഞു:—“ഇപ്പോൾതന്നെ പുംപ്പുടാൻ മഹാരാജാവു് കൈമാറണും?”

രഘുവതിയുടെ മുഖത്തിൽനിന്നും മഹാരാജാവു് എന്നാണെല്ലും പെട്ടെന്നും പുംപ്പുട്ടു കേട്ടപ്പോൾ നക്കിറ്റം

അന്ന മുഹൂർത്തസമായി. അരയാൾ സന്ദേശത്വേന്താട്ടക്കൂട്ടി എൻഡിംഗ്. അരയാൾ ലോകത്വിലുള്ള സകല ജനങ്ങളിം തന്നെ മഹാരാജാവു് എന്ന വിളിക്കേന്നതായി രണ്ടാരാ ആം കണ്ടത്രുട്ടു—അരയാൾ ത്രിപുരയിലെ ഉന്നതമായ സിംഹാസനത്തിൽ കയറിയിരുന്ന സഭയെ ഉച്ചപലിപ്പി കണ്ണ ഭാവം അർഭിനായിച്ചു.

അരയാൾ അതുനന്ദത്വേന്താട്ടക്കൂട്ടി പറഞ്ഞു:—“ചുരോ മിത, ഞാൻ അദ്ദേഹ ക്ഷേമവും വാട്ടപിരികയില്ല. അതു് എൻ്റെ സഭയിൽ ഇരിക്കുന്നും. അദ്ദേഹം അതു മഹാബഹുല്യം എന്നോട് പറയുന്നും.” നക്കുറുതായൻ തയ്യക്കുന്നും തന്നെ തന്നെ മനസ്സുകൊണ്ട് മധ്യപതിക്കു വല്ലതായ കൈ താലുക്ക് ലക്ഷ്യംകൂട്ടാതെ ദാനം ചെയ്തു.

രഘുവരി പറഞ്ഞു:—“എന്നീക്കു അതോന്നും അതു വല്ലമില്ല.”

നക്കുറുതായൻ പറഞ്ഞു:—“ശരത്കു് എന്താണു ചെയ്യുന്നതു്? അതുണ്ടിനെന്നായാൽ ചോരാ. അതു് എന്തെ ക്ഷീഖ്യം സ്ഥിക്കിക്കുന്നും. കയലാസമതാലുക്കു ഞാൻ ചുരുക്കു തന്നുമിക്കുന്നും. ശരതിനു് കൈ തീട്ടുരും എഴുതി ചുംപും.”

രഘുവരി പറഞ്ഞു:—“ശരതെല്ലാം പിന്നെയാ യാം.”

നക്കുറുതായൻ പറഞ്ഞു:—“പിന്നെയായാം എൻ്റെ ഏതുവിനു ബൈശ്വന്തൻ? ഞാൻ ഇപ്പോൾ തന്നെ തന്നെ ക്ഷാം. കയലാസമതാലുക്കു മുഴുവനും അദ്ദേഹത്വത്വായി ക്ഷുന്നും. ഞാൻ കൈ ചെവച്ചപാലും നികതി വാങ്ങുന്നതാ

“ஷீ.” ஹாலிகென் பங்கத்து நக்கிருட்டையங் தலைவராகி சென்றிருந்து ஹாகன்.

ବ୍ୟାପତି ଯଠନେଟ୍—“ମରିକାଳାଯା ଦୁଃଖମାରୁ କି
ଛି । କ୍ରମି କିଟିକାତ୍ତ ସୁଵରାଯି । ଏଣିକିମେ ଯେଠଂ କଣାଂ
ଶରୀରମିଳିଲୁ ।”

இல்லை வரதாகி கீழ்வரி போயிர் அரசேம் தலை ஜயஸிஂகர்ண் காம்பன். ஜயஸிஂகர் ஜி வகுகாட்டுக் குகைகளினைவகுகிள் எபிரெக்கிலும் ஸமூகம் வாணாமாயிகள். ஜயஸிஂகர் ஹஸ்திக்காறு கொட்ட குரியுரையூம் ஒருவரை வெடுப் பள்ளி' எபிரெக்காமா குமே அரசேமதலை தொடரியூஜ்.

ஓவியதி இப்பூர்ம நக்குறுறயனை ராஜாவினால் கொண்டு தத்தாக்கித்திக்கான் குழிச்சுவனிகளை கை வேலை உடுத்தெழுப்பால் செல்ல கூட்டங்களைக்கூடிய வீதம் மாயிக் கீழ்ப்பாடைக்காமென்று கூறவேக்கிற வனவுலங்காய் நக்குறுறயன் குடிபுரதியில்லை சென் ஆலூங்குடாதெத்தானை ராஜா வினா கீழ்டங்களைக்காமென்று ஒவியதிக்கை கெழுள்ளாயிகளை. ஏனோது சமூலங்குடாதைகிற ராஜு தகிண்ண மது கவிகளை கடங்காதுடியாது பினை விசுாநபூர்த் தெரியு. ஓவியதி நக்குறுறயன்ற நேரெந்தோடு காளியில்; வாக்கின் வாக்கின் வெற்றமானு காளியில் கொண்டிகளை. ஏப்போ காண்டுக்கூலிலும் நக்குறுறயன்ற கல்லுந வாணியிகளை. மொசில்லெஸ்ஸுஷ்ரீ அரங்கும் தெற மஹாராஜா ஸாமேவே ஏனை விழிசுவனிகளை. அரங்கும் தெற காலங்குவை. காற்வர் வெல்லப்பூது ஏனை

ട്ട നില്ലും. കാറു വീഞ്ഞനോൽ വയലിലെ വിളവുകൾ തിരുപ്പാം അദ്ദേഹമാക്കണ്ടുപോശെ, നഷ്ടരൂഹങ്ങൾ മുമ്പിൽ വന്ന നില്ലും നോഗളിലെസന്ധ്യം അണിനി നീ തല കനിച്ചു സലാംകൊട്ടത്തിങ്ങനും. സേനാപതി വല്ലുമാനത്തോട്ടുടർന്നിട്ടും അദ്ദേഹത്തെ അഭിഖാനം ചെയ്തിരുന്നു. ഉംഗിയ അനേകം വാഴകളിടുട്ടും പ്രഭയുടെ നടവിൽ വലിയ ആനപ്പുറത്തു രാജചിന്തനങ്ങൾ കൊത്തി തയ്യാറാക്കുന്നും അലക്കരിക്കപ്പെട്ടുട്ടുമായ അനോഡിയിൽ കയറി അഭ്യുദയം യാത്ര ചെയ്തിരുന്നു. യാത്ര ചെയ്തുനോഡി അല്ലെങ്കിലും ഉണ്ടാക്കുന്ന വാല്പ്പനകൾ ഫോഷിച്ചു കുറഞ്ഞും. ഒരു അക്കദിക്കാരൻ രാജാവിന്റെ കൊടിക്കുറം പിടിച്ചിരുന്നു. അഭ്യുദയം എത്ര ദിക്കിൽ തുടെ പോക്കനും വോ അവിടെ ആളുള്ള ഗ്രാമക്കാരെപ്പോം ദൈവങ്ങളെപ്പോം ദിക്കും വീടുകൾ വിട്ടു ഒരുപ്പായിരുന്നു. അവക്കുടെ പേരിൽ കണ്ണുകാട്ടുന്ന നഷ്ടരൂഹങ്ങൾക്കും മനസ്സിൽ ശത്രുങ്ങളായി. താൻ ദിഗ്പിജയം ചെയ്തു സബ്വരിക്കുകയാണെന്നും അഭ്യുദയത്തിനു തോന്തി. അനേകം എടപ്പുല്ലക്കന്നാർ പല വിധത്തിലുള്ള കാഴ്ചപ്രവൃത്തികൾ കൊണ്ടുവന്നും അഭ്യുദയത്തെ സലാംചെയ്തു പോയിരുന്നു. അവർ തോറു രാജാക്കന്നാരുണ്ടും അഭ്യുദയത്തിനു തോന്തി—മഹാഭാരതത്തിലെ ദിഗ്പിജയികളായ പാണ്ഡവരാജും കമാ ദാമ്പതിയിൽ വന്നു.

കുറഞ്ഞും ദൈവങ്ങളുമുണ്ടുമെന്ന് വന്ന സലാംചെയ്തു പാഠത്തിൽ—“മഹാരാജാ സാമിഡബേ! ദത്തനം മഹാരാജാ വിനാഭവണി പ്രാണനു കൂട്ടയാൻ” കുറങ്ങി വന്നവരാണും.

പ്രാണനാ കളിയാൻ തെങ്ങപരിക്ക ലേഗം ഭേദമില്ല—യും തത്തിനാ പോകംവഴിക്ക തെങ്ങപരി ഗ്രാമങ്ങൾ കൊള്ളിയിട്ടുന്നതു ചതിചാണ്. കയ ശാസ്ത്രത്തിലും ഇതിനാ ദോഷം കണ്ണിച്ചിട്ടില്ല.”

നക്ഷത്രാധിക തല കല്പകി പറഞ്ഞു:—“നിങ്ങൾ പഠന്തു ശാമ്യന്തു ശരിയാണോ, ശരിയാണോ!”

ബൈജ്ഞാനിക പഠന്തു:—“കൊള്ളി ചെങ്കുഞ്ഞാൻ പാടില്ലോ മ്രൂമനംചുരോമിതന്നു വിലക്കിയിരിക്കുന്നു. തെങ്ങപരി പ്രാണനാ കളിയാൻ വന്നുചരാണോ. അല്ലെങ്കിലും കൊള്ളി ചെങ്കുഞ്ഞുടുടരാ എന്നു പഠാഞ്ഞതു വലിയ അന്ധാരമാണോ?”

നക്ഷത്രാധിക പിണ്ടം തല കല്പകി പറഞ്ഞു:—“നിങ്ങൾ പഠാഞ്ഞതു ശരിയാണോ, ശരിയാണോ?”

“മഹാകാജാവു കല്പന തങ്ങന്നതായാൽ തെങ്ങപരി മ്രൂമനംനെന്നു വാക്കിനെ വക്കവെള്ളാതെ കൊള്ളിയിടാൻ പോക്കുണ്ടായിരും.”

നക്ഷത്രാധിക അതിയായ ശർഭതന്ത്രക്രമി പറഞ്ഞു:—“മ്രൂമനാൻ കണ്ണാണോ? മ്രൂമനാം എന്ന റിയാം? നിങ്ങൾ കൊള്ളിയിടാൻ പോക്കുണ്ടിനും എന്നു തനാൻ കല്പന തന്നിരിക്കുന്നു.” ഇങ്ങിനെ പഠന്തു കയ പ്രാവശ്യം അരങ്ങുമിന്നും നോക്കി. കയ ദിക്കിലും രഘുവിനിയെ കാണാംതെപ്പും ശരയാം വിചാരപ്പെടാതെ ഇങ്ങനോ.

എന്നാൽ രഘുപതിയെ ഇപ്പോൾ അലക്ഷ്യമായി ഡിക്കിച്ചിട്ടോ അരയാം ഉള്ളിക്കാണ്ടോ എറബും സംശയം

ഷിച്ച. വെറ്റപയ്യുമത്തു മൃഗനാട്ടപാലവ് അയാളിടെ നാഡികൾ തോറം കഴകാൻ തുടങ്ങി. ലോകത്തെ പുതിയ കണ്ണകൾക്കും ദോഷാന്തരം തുടങ്ങി. കാല്പനികമായ വിമാനത്തിൽ കയറിയിക്കുന്ന് അയാൾ ഭ്രമിയെ വിളരുത്തായി മേലാപ്പോലെ കണ്ട്. ഏതിന്ത്യികം ഇടയ്ക്കിട്ടു ചില ശ്രവസ്ത്രങ്ങളിൽ ഒപ്പുപറ്റിക്കുടെ നില്പാരാധാരണക്കും അയാൾക്കു തോന്തിത്തുടങ്ങി. ചെട്ട് നീം ശോഖിദമാനിക്കുന്നുണ്ടോ നോം അതിയായ കോപം ഉണ്ടപ്പിച്ചു. തന്നെത്താൻ പല പ്രാവസ്ത്രം ഇത്തിനെ പറയാൻ തുടങ്ങി. “എന്ന നാട് കടത്തി വിടക! സാധാരണ കുടുംബം പ്രജയിൽ എന്ന വിചാരണയിൽ ലേഡു വിളിച്ച പരത്തുക! അഭർ അതുരഹാണ് നാട് കടത്തുന്നതു് എന്നു് ഇത്തവണ ദോഷം. ഇത്തവണ ത്രിപ്പരയിലൂള്ള സകല ജനങ്ങൾക്കു് നക്ഷത്രരാധയന്നും പ്രതാപം തന്റെ പിലാവും.”

സാധുക്കളായ ഗ്രാമജനങ്ങളെ കാരണം തുടക്കതെ ഉച്ച പ്രവിശ്യകയും കൊള്ളിടക്കകയും ചെയ്യുന്നതിൽ ഒപ്പുതിക്കു വിശ്വാസവിധിയായ പിംഗായം ഉണ്ടായിക്കും. അതു തടയാൻഡവണ്ടി അദ്ദേഹം കഴിയുന്ന പരിഗ്രാമം ചെയ്തി കുന്ന. “എന്നാൽ സൈന്യങ്ങൾ നക്ഷത്രരാധയന്നും കല്പന കിട്ടിയപ്പോൾ ഒപ്പുചെറിയെ തുടങ്ങിയില്ലെ. അദ്ദേഹം നക്ഷത്രരാധയനോട് പറഞ്ഞു:—“നിസ്സഹായനാഥായ ഗ്രാമവാസികളെ ഉപദ്രവിച്ചിട്ട് കായ്യുമെന്താണോ?”

നക്ഷത്രരാധൻ പറഞ്ഞു:—“പുംബാധിത്, ശരം ജീവി ഇംഗ്ലീഷ് വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി നല്ല വിവരമില്ല. യ

അഥ നടക്കുന്ന സമയത്തു കൊള്ളിയിട്ടുന്നതിൽ ബൈജ്ഞ
ങ്ങളെ വിലക്കിംഗരവരെ ഉസാധമീനന്മാരാക്കിത്തീക്ഷ്ണ
ന്നതു ശരിയല്ല.”

നക്ഷത്രായഗൾ വാഴക്കർ കെട്ടിട്ട രഘുവതി അ
സ്ഥം ഓരുഖുംപെട്ടു പെട്ടുനു നക്ഷത്രായഗൾ ഒരു
ജൂതപാലിമാനം കണ്ണിട്ട് അംഗോഹം ഉള്ളിക്കാണ്ട് ചിരി
മു. പിന്നെ പറഞ്ഞു:—“ഇപ്പോൾ കൊള്ളിയിട്ടുണ്ട് സ
മമതിപ്പാർ പിന്നെ ഇവരെ അതിക്കിന്നു പിന്നവലിപ്പി
ക്കാൻ ഒത്തക്കുമായിത്തീരും. ത്രിപുരമുഴുവൻം ഇവർ
കൊള്ളിയിട്ടുണ്ട്.”

നക്ഷത്രായഗൾ പറഞ്ഞു:—“ശരതുക്കാണ്ട് മാനി
എന്താണ്? എന്താൻ അതുതന്നെന്നാണ്? അതുവിഷയനു
തു. നക്ഷത്രായഗൾ നാട്കടക്കിയതിന്നെന്നു മലം
എന്താണെന്നു ത്രിപുരയിലെ ഒന്നായിരം കരിക്കൽ മഹസ്സി
ലുക്കെട്ട്. പുരാഖിത, ഇം വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി അംഗ
ജൂ? കനം അറിഞ്ഞുള്ളടാ—അരങ്ങു? കരിക്കലും യുലം ചെ
ജൂട്ടിപ്പുണ്ടോ?”

രഘുവതിക്കു വരുമെ സദനാശമുണ്ടായി. ഉത്തര
മൊന്നും പറഞ്ഞാതെ അധിവേദനിന്നുപോായി. നക്ഷത്രാ
യഗൾ കെവലം ഒരു മഹസ്സാവപോലെ ശംസ്കാരതെ ഏതാണ്ട്
ശക്തിയുള്ളവനായിത്തീരോ? എന്നായിരുന്നു, അംഗോഹ
തതിന്നെന്നു അതുവിഹം.

മുപ്പത്തിരഞ്ഞാം അലപ്പായം

ആധുനിക ഏലിക്കർ തുട്ടമായി വന്നതു ചിങ്ങ മാസത്തിലായിരുന്നു. അപ്പോൾ ചാമ കൊച്ചുംബായിരി കുന്ന്. മോടൻ കൂഷി കത്തിരായിമിക്കുന്ന് മുന്നമണ്ണം കൈ വിയത്തിൽ കഴിഞ്ഞുതുട്ടി. ആഴിക്കണ്ണങ്ങളിൽ ഉള്ള വി ഇവ കൊച്ചുംബായപ്പോൾ രാജുവാസികർക്ക് ആനന്ദമി ണ്ണായി. കൂഷിക്കാർ ആവാലസ്ത്രീപ്പിലുംസമിതം അഥവി വാർഷികളെടുത്തു വയലുകളിലെല്ലാം ചോയി. അവർ അന്നോന്നും കൂഷിവിളിച്ചു. സ്കൂളികളിൽ ചാട്ടകൊണ്ട് വയലുകളിലും വീടുകളിലും മഴക്കുംബായി. രാജുത്തിൽ സമാധാനം ഉണ്ടായി. ഈ സമയത്തു നക്കാറുഡായൻ രാജും ആകു മിക്കാനുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുടർന്നി ശാന്തവധി സൌന്ദര്യം ഒരു ട്രിക്കി ഗ്രിപ്പരാബാജുത്തിഞ്ഞും അതുത്തിയിൽ എത്തിയിരിക്കുന്ന എന്നാരുള്ള വത്തമാനം വരുന്നു. ഈ വിവരം കേട്ടപ്പോൾ ആധുരാവച്ചനവാസിക്കർ ഒരു ഫേപ്പ് ചോയി.

ഈ വത്തമാനം കിടാനിയെന്നവോലെ രാജാവി ഞ്ഞും മുഖ്യത്തെ മറിപ്പേട്ടതാണി. രാഘവക്കു കൈ ചോലെ അതും അഭ്യേശത്തിഞ്ഞും ഉള്ളിൽ തന്റെ തുട്ട സ്ത്രി. നക്കാറുഡായൻ തന്നെ ആകുമിക്കാനായി വരുന്ന എന്നിങ്ങിനെ ഇടയ്ക്കിട്ടും പുതിയ റിതിയിൽ അഭ്യേശ തതിനു തോന്ത്രിത്തുടങ്കി. നക്കാറുഡായൻ സരിയും

സൂന്ദരവുമായ മുഖം എഴുപ്പാവശ്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുർണ്ണിനാമുപാക്ഷ കാണാൻ തുടങ്ങി. ശംതോട്ടിട്ടി നക്ഷീ ഗ്രഹങ്ങൾ കുറെ സെസ്റ്റും ശ്രേഖരിച്ച് വാർം കയ്യിൽപ്പീ ടിച്ചു തന്നോട് എത്രുക്കാൻ വരുന്നതുണ്ടോം രാജാവിന്നു തൊന്തിനുതുടങ്ങി. ക്രൈസ്തവ ഭക്തിയും ശ്രീകൃഷ്ണക്കു പോക്കു ത്തിൽ എക്കുന്നായിട്ടുന്നു മാറിടും ആര്ഥ്യാദിനംമുട്ടാതെ വിക്രാന്തിക്കാണ്ണിച്ചു നക്ഷീഗ്രഹങ്ങൾ അശനകം ഭക്തിയും ദു വാഴ്കകൾ ക്രൈസ്തവയും പരമായ അദ്ദേഹത്തിനും ആരുഗമം മുണ്ടായി.

അദ്ദേഹം മുഖം അരംകത്തു പിടിച്ചുവലിച്ചു പഠിച്ചു:— “എ, ഇ കിരിട്ടത്തിനുവേണ്ടി നീയും എന്നാട് സ്ഥാപിച്ചു വരുമോ?” ഇങ്ങിനെ പഠിച്ചു രാജാവും നിരീടം നിലവത്തിൽ ചലിച്ചേണ്ടിരുത്തു. ഒരു വലിയ മത്തു രതിക്കിനു മുശ്ചരിത്താരിച്ചു.

മുഖം ആരുഗമംതോട്ടിട്ടി കൈനീട്ടി പഠിച്ചു:— എന്നാൻ എടുത്തതാം.”

രാജാവു മുഖം തലയിൽ കിരീടംവെച്ചു് ശരവു ന മടിക്കിലിക്കുത്തി പഠിച്ചു:— “ഈതു് എടുത്തോളു് — നാൻ ആരംഭം മത്സരിക്കാൻ വിചാരിക്കില്ലു്.”

അതിൽപ്പിനെ ആ പിവസം മുഴവനം “ഈതു് എ ശരം വാവത്തിനുള്ള ശിക്ഷത്തെന്നാണോ്.” എന്നു പഠിച്ചു രാജാവു തന്നെത്താൻ തക്കിച്ചു് തുടങ്ങി. അല്ലെങ്കിൽ സംശാരം കരിക്കലും സംശാരംനെ ആകുമിക്ക

യെപ്പു. ഇങ്ങിനൊ അരുളംവിശ്വാസം. അദ്ദേഹം അപ്പും സമാധാനപ്പെട്ട്. ഇംഗ്രേസ്മരതമാണിതു്. ഒരു വിതാവി നെറം ശാസന ലംബിക്കേഖാനപ്പെട്ടു ശേഷം അരുക്കണ്ടോ? പാപാരം മുഴുവൻ താൻതന്നെ പേരിക്കൊള്ളാം. നക്ഷത്ര നെറം കുറം ശരത്രുക്കുകിലും ലാഘുകരിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ട് അരുതനെന്ന വലിക്കൊരു നേട്ടമല്ലോ?”

ഈ സമയം വിലപന്നർ പ്രിവിശ്വാസഃ—“പ്രഥോ, അരങ്കു പകൽ സപ്രസ്തും കണ്ണകോൺഡിച്ചകയാണോ അല്ലോ!” എന്ന ചോദിച്ചു.

രാജഃ—“ഇതെപ്പും എൻ്റെ മഹാപാപത്തിനെറം ഫലമാണോ.”

വിലപഃ—“ഇതൊന്നം കേട്ടിട്ടു് എൻ്റെ മനസ്സിനു സമാധാനമാവുന്നില്ല. ദിവം ചാപത്തിനെറം ഫലമായി മാത്രമേ ഉള്ളവാക്കുള്ളിട്ടു് എന്നാൽ പറവാൻ കഴിയും. പുന്നുംചെയ്യു എന്തു ധമ്മാത്മാക്കരം മരിക്കുവാളും നിത്യനാരകമനംചെക്കുണ്ടോ?”

രാജാവിനു അതൊന്നും മറുപടി പറയുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

വിലപന്നർ വിണ്ടും ചോദിച്ചു—“എന്തു പാപമാണോ ഇവിട്ടനു ചെയ്തിട്ടിള്ളതു്?”

രാജഃ—“സദമാദരന അട്ടിപ്പുംതന്നുകിയില്ലോ?”

വിലപഃ—“സദമാദരൻ കരംചെയ്യു. കരംകൂട നെ അവിട്ടനു ശിക്ഷിച്ചു. അരുതു പാപമാക്കുതെന്നെന്നുണ്ടോ?”

രാജഃ—“അരങ്കിനെന്നുണ്ടോ. എങ്കിലും ചെ

ജുതു വാവംതനന്ന്. അതിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെട്ടുകയെന്നതും എഴുപ്പുണ്ട്. കൈഉച്ചുവാൻ ദിഷ്ടമാരായിരുന്നുവെങ്കിലും അവരെ യധിച്ച വാസ്തവിച്ചതുനാക്കണമെന്നു ശ്രദ്ധപരമായി രാജും തൊഴിക്കവാൻ സാധിച്ചുവോ? കൈഉച്ചുവാൻനിന്നും പിരിപ്പെട്ടതു രാജുംതു മരിച്ചുവോയാലും അവർ തന്നെ തിരിച്ചു വാങ്ങിയെന്നുള്ളതാണ് പരമായും. തൊൻ കക്ഷതുനെ അടടിപ്പായിച്ചു. കക്ഷതുനിന്റെ ഏറ്റവും അത്രിയോടിപ്പാൻ വരുന്നു. അനുരുദ്ധരാത്രും.”

വിലപ്ര:—“തൊൻ യുദ്ധത്തിനുള്ള ക്രയ കണ്ണമാരുട്ടും. അവിട്ടനു സാമ്പര്യായി അരലോച്ചിച്ചു നോക്കു. ഇന്നും ക്രയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോയിരുക്കും. അതെല്ലാ കിട്ടാൻ വളരെ ശ്രദ്ധ തെരഞ്ഞെടും.”

രാജഃ—“തൊൻ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നില്ല.”

വിലപ്പനാൻ കായ്യും ഒരു ദശ ഗൗരവത്തെപ്പറ്റി കൂട്ടിടി അരലോച്ചിക്കുന്നുമെന്നുവേണ്ടിച്ചും തിരിച്ചുവോയി.

ആധികാരി:—“എഴുയുട്ടുന്ന എവിടെ?”

രാജഃ—“ആധികാരി, എഴുയുട്ടുന്ന ശരട്ടത്തുനെന്ന നമ്മുടെ അട്ടത്തേരുക്കു വരും.”

അതു വാശകൾ വാംഡുന്നു സമയം അദ്ദേഹത്തിനും ഇടുകൾ കണ്ണനീരാക്കു നന്നാത്തിക്കുന്നു.

മുസ്തത്തിനുന്നാം അരഖ്പായം

വിലപനാൻറെ ജാലികർക്കരാവും അവസാനവും
ഉണ്ടായിരുന്നില്ല അരദ്ദേഹം ചട്ടഗ്രാഹത്തിലെ വാദ്യ
ത്രാളാശയിപ്പതിങ്ക് ഉപധാരങ്ങളേജാട്ടുടി ക്രയികം
ക്രിതനാരെ അയച്ചു. കൂകിറുമാധ്യിപതിയാട്ട ഭന്നാരെ
അയച്ചു തരവാനവേഷിച്ചു. യുദ്ധം എന്ന കെട്ട ശവർ
ഉസാമഹാരിതരായി റൂതും ബച്ചുതുടങ്ങി. അതിരുക്ക
ണക്കായി അവർ ത്രാളാശയിൽ വന്ന നിംബന്തു. വിലപ
നാൻറെ അവണ്ണാപരിഗ്രാമം മുലം വളരെ യുവാക്കൾ
സേനയിൽ ചേന്ന. മുഖനാട്ടുചരണ മിശ്രസേനയെ എറി
തീക്കന്നാതു വക്കത്തമായിരിക്കുമെന്ന വിലപനാൻ കൈ
തി. സമീരപ്പുബിട്ട് മന്ത്രമായ മാന്ത്രണളിൽ കടക്ക
ബോർഡ് അവരെ എതിന്ത്ത് മഹിനാലിനമാക്കിത്തീക്കാം.
വലിയ ശിലാവണ്ണാപരികൊണ്ട് ശോമതിയുടെ പ്രവാ
ഹത്തെ തടങ്കുത്തിരിക്കുന്നു. പരാജയം തീവ്രപ്പിച്ച
ടാക്ക കെട്ടുതക്കാം. അരപ്പാർപ്പം പെട്ടുനൂളി ജലപ്രവാഹം
സാരുക്കൾക്കിടയിൽ വലിയ നാശം വരുത്തിക്കൂട്ടുകയും
ചെയ്യും.

ഇതിനിടക്കു നക്കത്തുരായൻ വഴിയിൽ പഞ്ചത്തും
വന്നിച്ചു കൊള്ളുകയും നടത്തി ത്രാളാശയിലെ വാദ്യതല
ദേശങ്ങൾക്കുത്തെത്തതിലേറ്റുമ്പിക്കുന്നു. സകലങ്കും അവു
ധധാരികളായി ഇപ്പോൾ തുടങ്ങും യുദ്ധം ഇപ്പോൾ തുട
ങ്ങും യുദ്ധം, എന്ന കൈതി ഉണ്ടാക്കിയുള്ളിച്ചുട്ടി
വന്നു.

ഗോവിദമാനിക്രമാക്കട്ട യുദ്ധം ചെയ്തുകയില്ലെങ്കിൽ നാ തന്റെ തീച്ച് പ്രേരിപ്പിക്കാതി.

വിലപണം:—“പ്രഭോ, യുദ്ധത്തിൽനിന്നു പിന്തി തിരുന്നതു ക്ഷണിക്കാനുള്ള ചിത്തമാണോ?”

രാജഃ:—“ഞാൻ രാജ്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് ഒരുപാടം നടത്തി മിച്ചകാഡിക്കുന്നു. കഴപ്പും ഉക്കണ്ണു കൂപ്പും എല്ലാം ഉണ്ടായിത്തീരണമെന്നാണോ?”

വിലപഃ:—“കഴപ്പും ഉല്ലാതിക്കുന്നകാലത്തു രാജ്യം നടത്തി മിച്ചകാഡിക്കുന്നു. കഴപ്പും വന്നുചേരുന്നപോൾ വാനപ്രസമം സ്വീകരിച്ചു. ഒരുപാടം നടത്തി മിച്ചകാഡിക്കുന്നു. എന്നിക്കു തോന്നുന്നില്ല.”

രാജഃ:—“ഞാൻ മഹിച്ചുവെന്ന കാരണിക്കാണുള്ളൂ. അദ്ധ്യാം നക്കുറുന്നതനും ദ്രോഹം ചൊജാവാക്കണംതു്.”

വിലപഃ:—“അങ്ങിനെയല്ലോ സംഖിച്ചിട്ടുള്ളതു്. കത്തവ്യവിഴവനായി പലായനം ചെയ്യുന്നാണു് അദ്ദേഹവെക്കിൽ അതിൽ പരിത്വിക്കാതിരിപ്പാൻ നിലവത്തിയില്ലു്.”

രാജഃ:—“സമോദിരം ചോര ചൊലിയണമെന്നോ?”

വിലപഃ:—“കത്തവ്യം സമോദിരവാനുമെന്നില്ല, കൈവക വബന്ധം ചെയ്യും പരിഗണിക്കണില്ലു്. തുണ്ണിഗോവാൻ അജ്ഞനാൻ നാശിയ ഉപഃദശം എന്നെന്നവിടക്കാറിയാമണ്ടു്.”

രാജഃ:—“സ്വന്നം കൈകൊണ്ട് സമോദിരം കിഴുക്കാനുമെന്നോ?”

വിലപ്:—“തീച്ചയായും.”

വെട്ടേന യും കാടിവന ശ്രീ, അതു പറയക്കുന്നു എന്ന കൊമ്പിക്കാണ്വിക്കാണ്ട് പഠനമുണ്ട്. വിലപ് സാൻ അത്യാനദിമുണ്ടായി. അദ്ദേഹം അതു പിഞ്ഞാവേ തലിനെ കെട്ടിപ്പുന്നത് മരബ്ദി. രാജാവിനു യും ബന്ധത്തുന്നു കൈ ഒഴുവാണിവോലെ തോന്തി. അദ്ദേഹം മുധസ്വരത്തിൽ ചംഗത്തു:—“ഫുമാ ചോരബഹാരി ഞടിച്ച അതോടു മലവുമില്ല. ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന തുമ്പി.”

വിലപ്:—“എന്നാൽ അവിടുന്ന നക്ഷത്രരാജനെ നാരിച്ച കാണ്ട് യുദ്ധം ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹത്തെ പിന്തുവലിപ്പിക്കാണ്ട് നല്ലതും.”

രാജഃ:—“ഞാനതിനു തയ്യാറാണ്.”

വിലപ്:—“എന്നാൽ അവിടുന്ന തീരുമാനം നക്ഷത്രരാജനെ ഉടനോളിക്കേണ്ട കൈ എഴുത്തു ഉണ്ടും.”

അങ്ങിനെയാവാമെനു് കടവിൽ തീച്ചപ്പെട്ടുകൊണ്ടി.

—ംംം—

മുപ്പത്തിനാലും അല്ലപ്പായം

നക്ഷത്രരാജൻ അതോടെതില്ലെന്നും കൂടാതെ മുന്നാട്ടുനീക്കിക്കാണ്വിക്കുന്നു. മുപ്പുംയിൽ കറാ ഗ്രാമത്തിലെ കിലും ഗോവിന്ദാണി സ്വാരവേണ്ടി പട്ടവോക്കുവാനനു കൂടുതലും കുവഴ്ന്നും കണ്ടില്ല. നക്ഷത്രരാജനെ രാജാ ദായി ദാരിക്കാനായ കൂടുതലും വരല്ലാതെ മുപ്പുംയിൽ

செல்லாது கட்டிவொழுமில்லை. நக்கிறாயன்ற செல்லப்பார் தெரு விழுப்பு, ஸந்தோஷம் இவு உடிதமாயவியும் வண்ணிக்கவான் பண்டுஷ்டானாய ஸாமித்ருகாரணார் இனி ஜிக்கெக்டுவென்.

രാമപതി അനുഭവച്ചേരുടെ കൂട്ടി പറയുന്നു:—“യുദ്ധം തക്കിനാലും ഗ്രൂപ്പേരീഡാനം കാണാനില്ലപ്പോ.”

നക്കാരായൻ: “എന്തു മുട്ടിലേണ്ണ വല്ലാത്ത
പേട്ടി തോന്നൊന്നുണ്ടാ?”

என வொலிசூ் உங்கள் பீரிஷ்டுடன். எவ்வது தா காரணம் கனம் களெல்லக்கிழு் சிரிக்கவான் துட்டன்.

രാമു:—“നക്ഷത്രങ്ങൾ നവമിവർഷം പട്ടാളവും കൊണ്ടാണ് വന്നിരിക്കുന്നതു്. ശ്രദ്ധവണ മഹാരാജാ പിരിം കഴിയേണ്ണ കാണാമല്ലോ എടുക്കുപോലും നാടു കടത്തിയില്ലേ. ഇക്കുറി ആരു അരുംയാണ് നാടുകടത്തു കു എന്നും തൊന്തരിക്കുന്നമല്ലോ.”

കമ്മറു:—“വേണമെക്കിൽ നാട്ടുകടത്താം. നില-
വരക്കണ്ണിലെ പിങ്ങനുകാരനാക്കാം. ശൈത്യത്തുമിംതനെ
ചെയ്യാം.”

രാഖ്:—“വരട്ട്. ദന്പവറയാരായിട്ടില്ല. ആശം കുടാതെത്തന്നെ താങ്കളെ അരക്കേണ്ടിയും കീഴടക്കം.”

നക്ഷ: “ശത്രുവിനെ ?”

விடு: — “தங்கள் தென்றை அலட்சியம் கலீசுக்கி த்து. அறவையை காட்சிவாய் முடிக்க விரைவாக... ‘கா நினை, வரு, நழக்கூடுதலில் கொட்டுத்தைத் தோடு

സവുത്തു കടിക്കാം, മസഗോളി തിന്റും, ഇങ്ങ് വലിക്കാം’ എന്നൊക്കെപ്പറ്റിനെത്തു താങ്കളിൽ മയക്കം. ജ്യോജുന്നർ ച അവധാരകളിൽ മയങ്കി താങ്കൾ തുടരു പോകം. നവാ ബിന്നൻ ഭട്ടാർ ഈ നേരമോക്കല്ലും കണ്ട ചിരി കം. അരതുതെന്ന....”

നക്കറു:—“ഇത്തവന അതു പിരഞ്ഞാനം പ റംപ്പു്.”

അന്നതന്നെ ശോചിപ്പമാണിക്കുന്നു എഴുത്തു. വനചേന്ന്. രഘുപതി അതു പൊളിച്ചുനേരാക്കി. അന്ന വധി സ്നേഹപ്പെട്ടിന്നാണപരാക്കശേഷം തമ്മിലോരു തുടി കണ്ണുജ്ഞി അപേക്ഷിച്ചുംകൊണ്ടുള്ള ഒരു പത്രമായിരുന്ന അതു. നക്കറുരാധന അതു എഴുത്തു കാണിക്കുവോ ശ്യം ചെയ്യാതെ അദ്ദേഹം മൃതകനാട് പഠിതു:—“ബുദ്ധി മട്ടി തിരക്കേണി ഇരുതേരാളം എഴുന്നുള്ളനെമന്നില്ല. സബ്രഹ്മണ്യം നക്കറുരാധന അരങ്ങേണ്ട വന്ന തന്നെ സ മോദരനെ പദിക്കം. നീ മടങ്ങിപ്പോജ്ഞാം.”

എതൻ മടങ്ങിപ്പോയി.

രഘു:—“കാരോ ഫറന്റിയനെന്നക്കാണാനെള്ളാരു വെ ശപ്പുട്ടു. എട്ടുകൊല്ലും പിരിത്തിരുത്തേണ്ടു. കരമ്പ വൈക്കിയതുകൊണ്ടു ഒരു തരങ്കേട്ടം വരാനില്ല. എന്നു, ഇവിട്ടനും അലോചിക്കുന്നതും?”

നക്കറു:—“പ്രതികാരംതന്നെ. ഉടുണ്ണിപ്പുമി.”

രഘു:—“സാധു വിചാരണനാശാധികിക്കം: അ നിയന്ത പാവം. ശ്രദ്ധിപ്പുന്നതുകിയപ്പോൾ കനം മിണ്ടാ

ക്കു നടന്ന. തിരിയെ വിളിച്ചും പട്ടിയേഴ്പാലെ
വാലാട്ടി മണിച്ചും.”

നക്കുറു:—“ശരത്തും. ഈ അനീയൻ ആളും ചി
സ്തിയില്ലോ ഇപ്പോൾ നല്ലവല്ലോ മനസ്സിലാവും.”

—::—

മുപ്പ് തത്ത്വാം അല്പ്പായം

നക്കുറായൻറെ മുപടി ഗോവിന്ദമാനിക്രമന എ
രുദ്ധക്കാലം വേദനിപ്പിച്ചുവെന്ന വായനക്കാത്രവിച്ചിച്ചിൽക്കു
ന്നതായിരിക്കും ഉത്തരം. ഇതു വന്ന മഹാരാജാവു യാ
തൊക്കെ തടസ്യങ്ങളും പുറപ്പെട്ടവിക്കുകയില്ലായിരുന്നുവെ
ന്നതു വില്പനന്ന് വിചാരിച്ചതു്.

ഗോ—“ഈതു നക്കുറൻറെ മുപടിയല്ല. ഈ മു
പടിയുടെ കത്താവു രഘുവതിതന്നെ ആവാശേ പഴി
യുള്ളതു്.”

വിലപ—“ശരവിട്ടയെന്തു നിശ്ചയിച്ചു്.”

ഗോ—നക്കുറാനു കുന്ന കാണാവാൻ തന്മായാൽ
ഈ കഴപ്പുണ്ണില്ലോ ഇല്ലാതാക്കാൻ കഴിഞ്ഞും.”

വിലപ—“കാണാൻ തരപ്പുട്ടില്ലകിൽ?”

ഗോ—“ഞാൻ രാജുംവിട്ട എവിടെഭോകിലുംവോ
ക്കുംഉള്ളം.”

വിലപ—“ശരുടെ, ഞാനൊരുത്തവന്ന പരിശീലനം
ക്കൊണ്ടുട...”

പബ്രതമുകളിൽ നക്കുറായൻറെ ശീഖിരം....

അനും സന്ദൃശ്യം ദാദാത്തിരിക്കുന്നു. ചടമാക്കുന്നും രസ്തീകരിക്കുന്ന നാലുപാടും ശോഭിച്ചിരുന്നു. നാഞ്ചുളാലത്താശം സെസന്റ്സ്‌പാർ അംഗരപ്പറ്റിപ്പുടന്നതും രഖുവതി സേനയിപ്പേരെങ്കിൽ മുട്ടിക്കൊണ്ട് പുറത്തുപോയിരുന്നു. ഇന്തിയും മട്ടേവന്നിട്ടില്ല. നക്കാറുരാധൻര സക്രിപ്തത്തു ചെല്ലുവാനാക്കം അനുമതിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. എകിലും സന്ത്രാസിവേഷധാരായ വിലപനനു ഫുഡശനം ഉണ്ടില്ല.

വിലപ—“മഹാരാജാവിന്നും എഴുത്തിരാ.”

എഴുത്തു പൊഴിക്കുന്ന സമയം നക്കാറുരാധൻര കൈകകരിക്കുന്ന വിരച്ചിരുന്നു. ദേശംകൊണ്ടും ലഭ്യവകാശം അനുദ്ദേശം വിവരണായിരത്തിന്. എഴുത്തിൽ തിരഞ്ഞും തതിന്നും ലാഞ്ഞരവേബാലുഡിണായിരുന്നില്ല. പണ്ട് എ ഗൗതായ മട്ടിലുള്ള പ്രേമം അവരിൽ കടിക്കാണിക്കുന്നുവോ, അതു പ്രേമപ്രകാശത്തിന്നും അണംമാറ്റും മഞ്ചയ്ക്കു ടാതേയുള്ള കിളിപ്പുരും മാറ്റും. എഴുത്തിൽ പല്ലു ശ്രദ്ധേയവ സൗഭാഗ്യിക്കുവേണ്ടി മടങ്ങിയിരുന്നാവെകിൽ ശ്രദ്ധവ നക്കാറുരാധൻ ക്ഷേമിപ്പിക്കുമായിരുന്നില്ല. കറ തീണ്ടാതു അതു സ്നേഹപ്രകടനം അനുദ്ദേശിച്ചതെന്തു മന്മാഹത്താക്കിചെയ്യും. അനുദ്ദേശത്തിന്നും കണ്ണുകളിൽ ശശ്രദ്ധുകൾ നിന്റെയും.....

നക്കാറു:—(ശത്രുഗഢത്താട്ടിടി) “എനിക്ക് ഇംഗ്ലാജും ദേശം. അനുദ്ദേശം എനിക്കു മാപ്പു തരുമോ?”

വിലപ:—“അഞ്ചുനോ അവരാധികാരണനുംപൊലും അനുദ്ദേശം കുറയുന്നില്ല. പിന്നു മാപ്പുന്നും അതുവല്ലോ

തന്നെയില്ലെല്ലാ. രാത്രി അധികമാവുണ്ടോള്ളോ നമ്മൾ അവിടെ എങ്കാം. കതിരെയ പുംത്രു നിന്തിയിട്ടണ്ട്.”

നക്കാറു:—“തിന്മുഖയിൽ ശിവപുജ നടക്കുന്നുണ്ടോ എല്ലാ. തൊഴുകവാനെന്ന നാട്ടുത്തിൽ ഉടനെ ഇടിടം വിടാം. ടേക്കാരോടൊന്നം പറയേണ്ടും.”

വിലപ്:—“ശരീരം.”

അവർ പുംപുട്ട്. അനുചരന്മാർ വിലക്കി. പെട്ടേന്ന രഘുവതി തിരിച്ചെത്തി.

രഘു:—“മഹാരാജാവും എന്നോട്ട് പോകുന്നുണ്ടോ?”

നക്കാറു:—“തൊൻ മഹാരാജാവല്ലോ. ആകുവാൻ മോ കിക്കുന്നമല്ലോ. ഇപ്പുഴയിൽനിന്നുണ്ടോ എന്ന് പോകുകയും ചെയ്തും.”

രഘുവതി ആനുയുക്കേതുനായി വിലപ്പെന്നെന തുറി ശുഭ്രാക്കി. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:—“നേരം രാത്രി അംതിക്കുമിച്ചിരിക്കുന്നു. രാവിലെ പോകാം.”

വിലപ്:—“എങ്കിൽ അംബൈനൈയാക്കുക. കൈ തുടി കാഴ്ച തുടക്കതെ കഴിക്കയില്ലോ.”

രഘു:—“അതസാഖ്യമാണെന്നു പഠിച്ചിട്ടുണ്ടോ?”

വിലപ്:—“എഴുന്തിരിക്കുമ്പോൾ മറുപടി കൈതാണോ?”

രഘു:—“മറുപടി ഇതിനുംനു പലപ്രാവശ്യവും അയച്ച കഴിവും തുടരുന്നുണ്ടോ.”

വിലപ്:—“നക്കാറുരായൻ ശരതും നാരിട്ടും പഠിച്ചുണ്ടോ?”

രഘു:—“ശരതുണ്ടാവില്ലോ.”

വിലപ്:—“എന്നാൽ വേണ്ടും. ഒരു താങ്കൾ കൈ മുംഘംനുണ്ടെന്നുണ്ടോ നാട്ടം. മുംഘംനും ചിത്രമായ കുത്തുമണി ശത്രും?”

മുഹൂർത്താരാധനായി

വിലപനൻ മടങ്കിയെത്തും വോദ്ദാവു തുക്കി ടേനാരെ വിഹിച്ചുയച്ചുകഴിഞ്ഞു. അവൻ രാജു തീരു വേണ്ട കാഴ്ചപ്പെടുപ്പാം ഉണ്ടാക്കിത്തീരുവെന്ന പ്രസ്തുകം വായ്യേണ്ടതെല്ലാം. വിലപനൻ സപ്തപ്പത്താ നൽകും രാജാവിനെ ധരിപ്പിച്ച.

രാജാ:—“എന്നാലിനി എന്നിങ്കു യാത്രവരയുക മാത്രമല്ല വേണ്ടും.”

വിലപ:—“നല്ല യാത്രവരയൽത്തെന്നു. അസഹായനാരാധന പ്രജകളെ പറ്റുകൊണ്ട് പറയൻ്നു കയ്യിൽ നോക്കവാൻ കൊട്ടശന്നാവോലെ എല്ലിച്ചുകൊട്ടശുക. വിമാതാവിൽ പുതുനീരു കുഷാഭാം സമപ്പിക്കുക. ഈതു തത്തിലാണോ അരങ്ങായുടെ യാത്രവംയൽ?”

രാജാ:—“കുന്നേ പറഞ്ഞത്തും എൻ്നു മന്മാജി ഇളിക്കുന്നണ്ടു്. പക്ഷേ എല്ലു ചെയ്യാം. ഒക്കപ്പുവാഹ തനിനും അരങ്ങിപ്പുകയില്ലെന്ന തൊന്തര പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുവോയി.”

വിലപ:—“എന്നാലിനി എല്ലു ചെയ്യുവാനാണോ അവിടുന്നതുണ്ടോ?”

രാജാ:—“തൊന്തര മുഖാംട്ടക്കുടി കാട്ടിലേജ്ജു പോകും. എൻ്നു ജീവിതം അസഹായമാണോ. നൈവോ എന്നെങ്കാണ്ടു് എല്ലു വേഷമാണു് ഇന്തി ചൊല്ലിയാടിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതും ശ്രദ്ധേ! ശ്രദ്ധ വേഷം എത്തുതെന്ന യായാലും തനിങ്ങവാഴുടെ ചൊല്ലടിക്കുന്ന സമീച്ചും ശ്രദ്ധ

കതന്നെ വേണും. എനിക്ക് ഈ കഴുപ്പും ഒരു തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ അവസരമായി തന്നെ അവസരത്തിൽ തന്നു ഉറക്കം തുടി അലസനായിക്കിണ്ടുതുടി. ഇന്തി ഉന്നത്തിനും മലമില്ല എന്ന നില വന്നാമെന്നില്ല. കടലിൽ വീണവൻ കു പലകക്കല്ലുത്തിരിക്കുന്നത് പിടിത്തിന്റെ പോലെ തന്നും മുഖം പിടിച്ചുവരുന്നതിനും പിടിത്തിനും അനുയായിരിക്കും. മന ഷൃംഗാർക്കിലും ഏന്തും രാജാവാഹിക്കും എന്നും പ്രയോജനം.”

രാജാവിന്റെ വാക്കു കേട്ട മുഖം പറഞ്ഞു:— “തന്നു അരജാവാണോ.” വിലപന്നൻ ചിരിച്ചു. മുഖ നേരം മടിയിലിരുത്തി ദുരക്കപ്പണം; തെരുതെരു ചും ചുംചു.

വിലപ:—“പ്രഭോ! കാട്ടിലിക്കനാൽ എങ്കിനൊ മന ഷുനാകം. മനഷുപ്രഥം ലഭിക്കേണമെങ്കിൽ മനഷുസ്ത പായത്തിൽ തന്നെ കഴിച്ചുത്തുടനം.”

രാജാ:—“തന്നു മനഷുസ്തഭായത്തിൽനിന്നും തീരെ ശരക്കു നില്പിച്ചാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. കുടംതുകു നു കംച്ചു വിശ്രമിക്കേണമെന്നു തന്നു കരഞ്ഞുണ്ടാണ്.”

നക്കുറായൻ സൈന്യസ്ഥേതം രാജധാനിക്കു തെരുത്തി. വഴിയിൽ കണ്ണതെല്ലാം കൊള്ളായടിച്ചു. പ്രജകൾ ശാമുന്നിക്കുന്ന ശവിച്ചുതട്ടാണ്. ശ്രദ്ധയും ശാശ്വതത്തിനേക്കാൾ പരിശനത്തെല്ലാണെന്നോ അവർ വിശ്രദിച്ചു. ശാശ്വതം രഘുപതിനെയും അള്ളയച്ചു വരുത്തി. “പ്രജകളെ ഇനിയും ഉപദേശിക്കേണ്ടതന്ത്രിയോ?

തൊന്തിരാ രാജും നക്കുറുന്ന് നൽകിയിരിക്കുന്നു. നാട് പിടി കാട്ടിപ്പേജ്ഞ പോവുകയുണ്ടായി. മുഹമ്മദ് സൈന്യത്വത്തെ അഭ്യന്തരായിട്ടും പിരിച്ചുയെങ്ങുക്കെതെന്തെ?"

രബ്ബു:—"അപ്രകാരം ചെയ്യാം. ത്രിചുര വംശി കുർഖ കൊള്ളിയടിച്ച നഗരിപ്പിക്കുന്നതു കാണമാൻ എന്നി ക്കും കുറ്റം സുവാമിപ്പി."*

ശാവിന്ദ്രമാണിക്കുർ രാജിവഷ്ണമല്ലോ ചീരക്കുളി സ്ത്രീ കാവിവസ്ത്രം, ധരിച്ച. രാജാവിന്റെ കൺസ്പ്രൈസിലെ അനുസ്ഥിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു കയ കത്തകുതി രഘുപതി യെ ഏപ്പിച്ച. "യുഹാ, നീയും എന്നെന്നംകൂടി വരുന്നവോ?" എന്നും ഉപേഗണത്താട്ടുടി ചൊലിച്ച.

യുഹാ:—"തൊന്നം വരും, തൊന്നം വരും."

വക്ഷേ കേപാരോഗപരിഞ്ഞരു സമ്മതിക്കുടാക്കതെ എങ്കി നെ കട്ടിയെ തന്റെ കൊണ്ടുപോകം. അദ്ദേഹം കേപാരിനാട് ചോലിച്ച. "കേപാരോഗപരാ, താങ്കൾ സമത്വക്കുന്ന പശ്ചിം യുവനെ എന്നെന്ന തുടക്ക കൊണ്ടുപോകാം."

കേപാ:—"അരതെന്തിരിക്കു കഴികയില്ല."

ഉത്തരം കേട്ട രാജാവും തെട്ടംപിഡപ്പായി.. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: "താങ്കളിൽ എന്നെന്ന തുടക്ക വന്നുകൊള്ളി."

കേപാ:—"കാട്ടിപ്പേജുവാനന്തിരിക്കു ഇഞ്ചില്ല."

രാജാ:—"കാട്ടിപ്പേജ്ഞ പോകുന്നില്ല. അനൃതിക്കിലെ വിനെയെക്കിലും ചാത്രനുകൊള്ളാം."

കേപാ—"സ്വന്നം വിട്ടപോവാൻ തൊന്താങ്കു മില്ല."

രാജാവൊന്നം പറയാതെ ബാഥവീപ്പിടിക്കാതു
ചെയ്യ.

കേരാഃ—“ആ വാ, എൻ്റെ കൂടെ വാ?”

ആ വാൻ കണ്ണതു തുടങ്ങി. അവൻ രാജാവിനെ കൈ
കീപ്പിടിച്ചു. അംഗീകാരം അവനെ മുമലിലെടത്തു് അ
ദേഹാട്ടമിഞ്ചാട്ടു് നടന്ന. കുടമേണ ആ സാധു ശിശു ഉറ
ക്കമായി. ആ പെതച്ചിനെ കേരാംഗലോപം കയ്യിൽ
കൊടുത്തു ഗ്രാവിദമാനിക്കുൻ യാത്രയായി.

—————

മുപ്പിത്തശാം അല്പുരാധം

കിഴക്കുഭാഗത്തുടെ നക്കാരുമാനിക്കുൻ രാജായാൻി
ക്കിൽ പ്രശ്നമിച്ചു സമയം പടിന്തുരു ലാഗത്തുടെ ശോ
വിനമാനിക്കുൻ യാത്രയായി. നഗരവാസികൾ മംഗല
വാല്യദേഹം നക്കാരുമാനിക്കുന്ന അഭിവോദ്ധൂ
ചെയ്യ. അശോന്ത്രാധനായി ത്രിപുര വിട്ട് പോകുന്ന ശോ
വിനമാനിക്കുന്ന നിന്ദയോടുള്ളടിയാണ് അവൻ വിഷ്ണി
മുത്തു്.

ഇങ്ങാഗത്തുമുള്ള കടിലുകളിൽനിന്നം സ്ത്രീകൾ അ
ദ്ദേഹത്തെ ശക്തിച്ചു തുടങ്ങി. ക്ഷാമകാലത്തു് ഉപാരമ
തിയായ അർഹാന്നോ തങ്ങാളെ പട്ടിണിക്കിൽനിന്നം ഒ
ക്കിച്ചുതു് അതു മഹാമനന്നു നീറു നേരെ ശാപമാണ
അംഗം വഞ്ചിക്കുവാൻ അവംഗാട്ടംതാനു കടിച്ചില്ല. അംഗ
മംഗം അതു കേടുവെന്നാപോലു് നടപ്പില്ല. ഒരു കുഞ്ചിവ

ലൻ മാത്രം കേതിപുറപ്പും അദ്ദേഹത്തെ നമസ്കരിച്ച് രാജാവിന്റെ കണ്ണകളിൽ അന്തു നിരത്തു. തന്റെ അനധിസംഖ്യം പ്രജകളിൽ ക്രാംക്രൈസ്തവം തന്നിൽ പ്രേ മദ്ദണ്ഡപ്പാ എന്നോത്ത് അദ്ദേഹം കൃതാത്മകായി.

വോകന വഴിക്കാൻ കേപാരേപ്പരവൻറെ കടിൽ. രാജാവും അവിടെ കതിരെയ നിത്തി.

ആപ്പാധമാസത്തിലെ തണ്ട്രപ്പള്ളി പ്രഭാതം. ആ പ്രഭാതം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഘൃത്യനൃത്യക്കുള്ള തട്ടിയില്ലാത്തി. അന്ന മുഖം സമോദരിയുടെ ഒപ്പും അവലും തന്റെ കാര്യത്തിൽ പ്രിടിച്ച തുണി തന്റെ ശട്ടത്തു വരുമ്പള്ളിത്തും മറ്റും അദ്ദേഹം കാത്തു. വൈദ്യുതി മനോഹരമായ ക്രി സപ്രഭാ അദ്ദേഹ തിന്ന കേൾക്കാറായി. കേപാരേപ്പരൻ പുതിയ രാജാവിനെ മിവം കാണിക്കുവാൻ വോയിങ്ങനു. കടി ലിൽ മുഖം ക്രി പുലംബലക്കാരിയും മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളി.

രാജാവിനെക്കണ്ണ ഉടനെ മുഖൻ ആത്മവിളിച്ച്. “തൊൻ ചട്ടപട്ട പോകം” (കതിരപ്പുറത്തു കയറിപ്പുകും) അദ്ദേഹം അവനെ കതിരപ്പുറത്തു കയറാറി. അദ്ദേഹം പഠിത്തും—“മുഖാ, തൊൻ പോപ്പുചട്ടു.”

മുഖഃ—“തൊന്നാം വരും.”

രാജാഃ—“കടി എവിടെപ്പോകും. അപ്പുംനീരുടെ സുവമായി താമസിച്ചും.”

മുഖഃ—“ഇല്ല.”

ഉടനെ കാടിരെത്തിയ പുലംബല കയ്യിൽ കട്ടിയെ കൈഞ്ഞത്തും അദ്ദേഹം വായും വഗ്രത്തിൽ കതിരയോടിച്ച

പോയി മണ്ണു. ശോമതിയുടെ തീരതെത്തക്കിയപ്പോൾ വിലപന്നേരു കണ്ട് മട്ടി. കതിരപ്പുംതുനിന്നും ചട്ടിയി രണ്ടി അരങ്ങുമം സാധ്യാംഗം പ്രസ്തിച്ച.

വിലപ്:—“വിജയി വേ. അരങ്ങേയാട്ട ധാരു ചോ ടാങ്ങവാനാണ് എന്നു പന്നിരിക്കുന്നതു്?”

രാജാ:—“ശരസ്വതി നക്ഷത്രനേരം വേദപശിക്കു നയിക്കു മാൻ ത്രിപുരയിൽത്തന്നെന്ന താമസിക്കുന്നും.”

വിലപ്:—“പ്രഭോ, കുറ്റത്തു പട്ടികയെ ചെള്ളിത്തു പട്ടികയുംവാൻ സാധ്യിച്ചുവെന്ന വരാം. നക്ഷത്രമാണിക്കുന്ന ഫീൽഡും പണ്ടുകവാൻ ആരുഹിം. വിലപന്നും കൂടിയാലും കൂടുകയില്ല.”

രാജാ:—“എന്നാൽ വിജയത്തിൽ ഏനിക്കും കൈതാങ്കും തന്നെമായിക്കുന്നതു്?”

വിലപ്:—“ശരത്തിക്കുന്നാലും കൂടത്തിക്കുന്നാലും അങ്ങേയാട്ട് ഏനിക്കുള്ള പ്രേമത്തിനു കരവു വരുന്നതല്ല. പരിക്ഷ എന്നു കാട്ടിവിക്കുവെടുത്താണ് കൈ പ്രശ്നാജിനം.”

രാജാ:—“ശരത്തിനാം എന്നാൽ എന്നും പോയ്ക്കും.”

അവർ തന്മീതു പിരിഞ്ഞു.

മുപ്പത്തെട്ട് ၁၀ അല്പായം

கண்ணுக்குங் வலிய சூரியங்குமின்பேசுடுந்
சூரியங்குமேசுடுந்துடி ராஜுபாரா கையேறு. ராஜு
ஸ்ரீமத் மிகவுடும் ஒரு முனையிக்கூ. இஶாத்தோநாம பி
திஷுவிடுவான் பள்ள ஏதிடுங்களையும்? ஸாயு முஜ
கலை பிசில்து தனை வெள்ள ஹீ விடவு நிக்குறு
வாங். ஓதிக்கவும் கூடும்வும் ஒதிய ராஜாவின் துரிஷ்வு
கொலை. ஶோவின்மாணிக்குரோடு வெஸ்பெட் ஸஷ்டிதி
கொலை நாமாவசேஷ்டாக்கவானாயிக்கூ கண்ணுமாணி
குங்கும் உழும்.

പഴയ ഉള്ളേശവസ്തുക്കൾ മുമ്പാം വിരിച്ചു വിട്ട്
ഗൊച്ചിന്മാനിക്കുന്നു സിംഹാസനം, ഒരു ദത്തലായ
വകുട്ടി അംഗിക്കിരയാക്കി. രാജുകാൽ ഞാളിൽ അദ്ദേഹ
തകിനാ തീരെ വച്ചതുമില്ലെങ്കിൽ. വല്ലവകം ഉചിതേ
ശിക്കാൻ പുറപ്പെട്ടുകൂടി ശ്രദ്ധിച്ചാട്ട് കലമിച്ചിരുന്നു.

പ്രജകൾ പട്ടിണിക്കിടന്ന മരിക്കേബുൾ ഫ്രാസാർ തകിൽ പ്രമദകളിൽ ശ്രീതവും റൂത്തവും വൊടിവൊടി ചുിക്കുന്നു. ഒന്നാദിൽ ഓഫീസിലെതയും ഓസ്റ്ററോഫയും അക്കട്ടപ്പിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. നക്സറോഫയൻ ഭയക്കരമായ മന്ത്രം അഴിച്ചുവിട്ട്. ത്രിപ്പംഗളവൻ കൈ വലിയ ദ്രോനാ പോലെ തോന്നുപെട്ടു. സമ്പ്രത നിഴ്സ്സൈത്. സമ്പ്രത തുന്ന.

രംഗുപതിയുടെ ശ്രദ്ധയാം സഹായായി. ശ്രദ്ധ
മാം ക്ഷേത്രത്തിലെ പ്രഭാധിത്വത്തി വിശ്വാം കയ്യു

റു. എന്നാൽ ശരവിടെയും കൈ മിണാപ്രാണിപ്പോ ധ്യം. ഇയസിംഗൻറു സൃംഗ ശരദ്വേചനത്തെ സഹി ശരല ട്രിക്കാണ്ടിനും. ശരദ്വേചനം അവിടെയിരുന്നു വളരെക്കുറച്ചും ഒരു തെളിതെന്നും കാരാം. പാശ്ച കരണതിട്ടെന്നും പാശ്ച കടിലവയുടെ മഹമല്ലേ ഇതെന്നും. നക്ഷത്രരാജനും വശിപിഴപ്പിച്ചതാണും. സംഘാടനങ്ങൾം നാശം വരുത്തിയും നക്ഷത്രരാധനാണും. ഇയസിംഗൻറു നിന്ത്യാനന്തത്തിനു ഡാന്റു പത്തിൽ ശരൂഹാണും ഉത്തര വാദി. മ്രൂഹമന്നോച്ചിതമായ ധന്ത്വന്തരിനു വിചബനിത മാറി എന്നെതിരു കുറീമണ്ണം നാളിതു വരെ താൻ ചെയ്തു പോന്നു.

കീരിയെക്കാനു മ്രൂഹമന്നിയെപ്പോലെ മക്കിലിക്കു മുഖിക്കിയുട്ടിയതുകൊണ്ട് എന്നു മലം. ‘ശരതിതകാഞ്ചുംബയേന കിം സ്വാത്’ എന്നില്ലെന്നു. നക്ഷത്രരാധന ഭാഷിക്കാൻ ചെന്ന രഘുപതിക്കും ഇളിഞ്ഞാക്കണ്ണി വന്നു.

“മേ മ്രൂഹമന്ന! രാജുകാഞ്ചുംബലൈഡാനം തനിക്കറി തെരുത്തും. കുമ്ഭത്തിലെ പുരോഹിതവുത്തിയും നോക്കി അഭ്യന്നോട്ടി.”

നക്ഷത്രരാധനും പ്രതാവം രഘുപതിയെ നടക്കി കുറിഞ്ഞതു. ഇപലിക്കുന്ന കണ്ഠകൊണ്ട് രാജാവിനെ കുന്ന നോക്കി ശരദ്വേചനം മടങ്ങിപ്പോയി. ശ്രൂ സ്നാനം നക്ഷത്രരാധനെ വല്ലുതെ ദേഹപ്പെട്ടതാണി.

മുപ്പേത്താവുതാം അലപ്പായം

നക്കുരുമാൻനികുൾ തൃപ്പൂഡിലെത്തിയ അന്നത് നേര കേപാരേപേരൻ മുഖം കാണിക്കുവോൻ വന്ന ചെന്ന്. പക്ഷേ അന്ന കാണുവാൻ തരമായതുമില്ല. കാഴ്ച ദ്രുതിയുള്ളൂടെ കൊണ്ടു വീണ്ടും ചെന്ന. രാജാവിനെ ചിനിച്ചും കൊണ്ടു ശ്രദ്ധിവാളും ചെങ്കു.

നക്കുരു:—“എന്താ മെ! ചിരിക്കുന്നതു? രാജാവി നെ പുറ്റുക്കികയാണോ?”

അരപ്പൂഴിയും പ്രധാനികൾ അവിടെയാടിയെത്തി. കേപാരേപേരൻറെ വെള്ളിപ്പിനുംപോലെ അക്കണ്ണയും വലിഞ്ഞു.

നക്കുരു:—“താൻ യന്ന കാൽം പഠിക്കോ?”
കേപാരേപേരൻറെ നാഡി അരണ്ണാക്കിയപ്പുംരിപ്പാടി ചുവോയോ എന്ന തോന്നം. നീക്കുരു പുംഞ്ഞു പുംഞ്ഞു കില്ല.

നക്കുരു:—“തനിക്കു പഠിക്കുവാൻമാറ്റു വേഗം പറയു. അല്ലെങ്കിൽ കടന്ന പോവു.”

കേപാരു:—“പ്രഭോ, മുഖനെ മരന്നപോയോ?”

നക്കുരു:—“എതെന്തു ഇംഗ്ലീഷുവൻ.”

കേപാരു:—“തിക്കമനസ്സിനെ ഇളയക്കുന്ന വിഴി ചുംകന ആ കട്ടി....”

നക്കുരു:—“എന്താ നിന്നും ധിക്കാരത്തിന്തിരില്ല. കണ്ണ തെണ്ണിച്ചുവുക്കുമാരുടെയെല്ലാം ഇളയക്കുന്ന നോട്ടാ എന്നു!”

കേരളാരാഹി:—“പു...ഞാ...”

നക്കിറ്റു:—“അതുവിട്ട് ഈ ധിക്കാരിക്കയും അവരെന്നും ചെറുക്കുന്നേയും നാട്ടിയ്ക്കിനും അട്ടിപ്പുറാത്തക്കവിൻ.”

ഉടനെത്തന്നെ പ്രമാരികൾ അയാളെ പുറഞ്ഞാക്കി. കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന കാഴ്ചപ്രവൃത്തിയും അവർ പക്കിട്ടു. കേരളാരശസ്ത്രം മുഖംനാട്ടുട്ടി അന്നതന്നെ ത്രിപ്പാദവിട്ട് പോയി.

നാല്പതാം അഭ്യർത്ഥനായം

ചട്ടഗ്രാമം ഇംപ്പുറം അരരാക്കാനീൻറെ അധിനിതയിലാണ്. ശോവിന്ദമാനിക്രൂർ രാജുമേശുനായി ചട്ടഗ്രാമത്തിലെത്തിരെന്നിരിന്നതു അരരാക്കാനവത്തി അദ്ദേഹത്തിനീൻറെ സമീചനത്തെങ്ങും കൈ മുത്തൊന്നു അയച്ചു. രാജാം വിശേഷങ്ങൾ തന്നീൻറെ സഹായം അംഗീക്കരിക്കുന്ന വാദത്തം ചെയ്തിരുന്നു. “എന്നാൻ രാജും വിശേഷങ്ങൾവാൻ അതു മിക്കനില്ല. രാജസമ്പദ്ധിയിൽ പ്രവേശനവും അതു മിക്ക നില്ല. ചട്ടഗ്രാമത്തിലെ കൗൺസിൽത്തു മുലക്കിൽ കൈ കുടിയെക്കട്ടിപ്പാക്കാനെമെന്നു അതു മിക്കനുള്ളൂ.” ശോവിന്ദമാനിക്രൂർനീൻറെ മുഹപട്ടിയിതായിരുന്നു.

മധ്യാനീന്നടീതീരുത്തും കൈ വളർത്താലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം വാസം തുടങ്ങി. എന്നാൽ തന്നീൻറെ ഏകാന്തവാസം, അദ്ദേഹത്തെ കരണ്ടതാനാലട്ടാതിരുന്നില്ല. കുമേണ അ

എന്നും സമാറ്റിപ്പാത്രം വാസമുംപുണ്ടിച്ച്. മാനവസമുഖായ തതിൽത്തന്നെന്ന കഴിച്ചുള്ളത്തുവാൻമുള്ള പുല്ലവാസന അദ്ദേഹത്തെ പിടിക്കുടി. പിന്നെ രാജാവുംത്തുള്ള കോട്ടക്കിംബാക്കി താമസം.....

നാല്പത്താന്നാം അലപ്പുഴയം

സമോദരനായ ഒരംഗസ്സിബിഡൻറ സൈന്യങ്ങൾ കൂടിക്കിനം ക്ഷേപ്പുട്ടവാൻ സുജ നാലുവാട്ടം കാട്ടംതുട നി. പ്രധാനമായും അദ്ദേഹത്തിനു വന്നിച്ചു പാശം നേരിട്ട്. സപ്രതം അരാധായിക്കൈക്കുള്ളടി വി ചൗസമില്ലാതിരുത്തിനാൽ പ്രദ്ധനവേഷനായി കരം കൂണം നാലുവിക്കുന്നതും

കടക്കം പാടുന്നയിലെത്തി. മഹാമംവേഷം കൃഷകൈല തെറ്റ. മുഹമ്മദ് രാജക്കമാരൻ മുവുതന്നെന്ന അവിടെ എത്തി യിരുന്നു. അതിനാൽ സുജയ്യും പാടുന്നയും വിട്ടോടുപോം കേണലിവനു. മുംഗരയിൽ ശേഷിച്ചുള്ളടി. തേരുംഗവി, ശിക്കുംഗവി എന്നീ കോട്ടകൾ അവർ കെട്ടതിന്തു. നടീതീംത്തുള്ള കനിഞ്ഞൽ ശിഖിവും തീന്തും കുദ്ദേഹം യുദ്ധസന്നദ്ധം നാലിനിനാം.

ആട്ടത്തരുജ്ജഥനനായ വകുവത്തി മീറ്റില്ലവാനെ മു മട്ടക്കമാരൻറ സഹായത്തിനുനയച്ചു. കു ഭാഗത്തുനി നാ മുഹമ്മദ് വേരൊരാജാഗത്തുനിനു മീറ്റില്ലവും മുംഗ

യെ ഉവരോധിച്ചു. സുജ മുഹമ്മദിന ചെറുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നോനോ തിർക്കുന്ന വസന്തചുരത്തിലെത്തിയതും

സെസ്റ്റുസിമതം സുജ രൂപവിട്ടോടിപ്പായി. ഒരു മഹലിൽ താമസംതുടങ്ങി. എന്നാൽ ശത്രു ക്ഷണം അദ്ദേഹത്തിനും അവിടേണ്ട സെപ്പറെ കൊടുത്തില്ല. ആരു ദിവസം ഡീഡിരും ചെറുതു. അനന്തരയിടുന്നാണെന്ന് അദ്ദേഹം സന്ധിക്കുവക്കിവാൻ തീച്ച്ചയാക്കി.

സുജയുടെ പുത്രിയെ മുഹമ്മദുക്കഹാരൻ വിഭാഗം ചെയ്യുവാൻ വാഴക്കാടുത്തിരുത്തു. സുജയുടെ പുത്രി “ശ്രീരാഹ ശ്രീകൃഷ്ണായാണോ അവിട്ടുനോ അതിരിക്കുവാൻ ചോക്കാതു്” എന്നം മറ്റും പരിഹാസപ്പെട്ടുനായ കൈകത്തു മുഹമ്മദിനും ശരിയാണ്.

“അടക്ക യുദ്ധം നിന്തിവെള്ളും. എന്നാൽ പിത്രവും കൗൺസിൽക്കുവരും. ഭവതിയുംതുടി എന്നെന്ന അനഗ്രഹിക്കുകയാണെന്നുകിൽ പഠമസിരിതാശം” എന്ന മറ്റു പട്ടിക്കുമ്പയച്ചു. പക്തി സെസ്റ്റുത്താട്ടുടി അദ്ദേഹം പുരുഷുട്ടു. പക്തി ശേഖം സുജയാന്നിച്ചു പിരോന്നും എത്താഃപ്രഥമന്നായിരുത്തു. നിശ്ചയം.

അവർ എത്തിച്ചേര്ന്ന് ഉടനെ സുജയുടെ ശിഖിരത്തിൽവെച്ചു കമാറും സുജയുടെ പുത്രിയും തന്മിലുള്ള വിഭാഗം നടത്തപ്പെട്ടു. കമാറും സുജയുടെ ശിഖിരത്തിലേപ്പു പോയതു ഭേദാക്കം ശൈലിയിൽത്തിന്തു. അവർ മീർക്കുന്നിയെ പിചം അറംഖിച്ചു. മുഹമ്മദു സ്വന്തം

കുടക്കിൽ തലയിട്ടതാലും വരുന്നതു വരട്ടേ എന്നവകം കുറയ്ക്കി.

ചങ്കുവൻതിയുടെ ഒരു രഹസ്യം സേനയെ സൃജണം കുമാരൻം എതിരിട്ടേണ്ടിവന്നു. അതു സേനയുടെ പീരകി വിഭാഗം കുമാരൻറെ ഭക്തത്തുടങ്ങി. ഇതു തേരാളിമായപ്പോഴാണ് സാധു ചിന്മ കാഞ്ഞും മനസ്സിലായ തുംബി. സൃജയുടെ സീമനുപരുന്ന അതു യുദ്ധത്തിൽ ശരാന്തരി ആണ്. അനും രാത്രിതന്നെ ശേഷിപ്പ് വരിച്ചാരങ്ങളോടുകൂടി സൃജ നാശയിൽചെന്ന രക്ഷപ്രാപ്തിപ്പ്. തന്റെ പ ക്ഷാംപിടിപ്പ് ദിവാഹമഥക്കാരനെ സൃജ എൽഡാഗമമായി സ്കൂൾപ്പിച്ചു.

ഇതിനിട്ടും കാരംഗസീബിന്റെ ഒരു കത്തു മുഹമ്മ ദിന കിട്ടി. “പ്രിയപുരും, നീ വിത്രംപ്രാഹിയായിത്തീർന്നു. സൃജയുടെ പക്ഷം പിടിപ്പുതു നമ്മുടെ കലാത്തിനും ഒരു തീ രാക്കലുകമായുണ്ടിക്കൊണ്ടു. മണികടക്കാക്കാരുണ്ടും നീ നെ ധന്തം ചൂതനാക്കായിരിക്കൊണ്ടു. ഭാവിക്കിൽ മുഗളിസാ മറഞ്ഞത്തിന് നീറു ചെങ്കാൽ പിടിക്കേണ്ടതാണോ, ശരവൻ പെണ്ണിന്റെ ഭാസനായിത്തീർന്നു. പക്ഷേ താൻ പദ്ധതിപിക്കുവെന്നും അല്ലോളവെപ്പിടിപ്പ് നീ സത്യം ചെ യുവജ്ഞം.” ഇതായിക്കൊ കത്തിലെ ഉള്ളടക്കം.

മുഹമ്മദ് :—“ഞാൻ മാപ്പിനവേക്ഷിപ്പ് വെന്നെഴു തിട്ടില്ലതു പച്ചക്കളിലുമണ്ടു.”

സൃജ :—“എനിക്കു കമാറനിൽ വിശ്രാംസം നശിച്ചി തിക്കൊണ്ടു. അതുകൊണ്ടും ഇനി നമ്മൾ തമ്മിൽ പാരിയു

നാതാറു ഉത്തമം. കമാരൻ പത്രി സദ്ദതനായി എഴുപ്പാ ട്രക്കിലും ചോക്കയാണ് നിസ്തു്.”

മഹമദ ക്ലോനിരാലിപ്പിച്ചും കൊണ്ട് പത്രാഡയാ ട്രക്കി യാറുയായി. “ഈനി യുദ്ധം ചെയ്തില്ല. ചട്ടഗ്രാമ താണ്ടനിന്നു കൂപ്പുകേരി മക്കഹേത്തു ചോയ്തിയാം.” ഈ അതുമഗതതേബാട്ടുടി അരങ്കുമം കരണ്ടതന്നെ ദാക്ക വിട്ട്.

നാലുതകിരണങ്ങം അല്പ്പായം

ഗോവിദ്ധാണികുർഖ് താമസിച്ചിരുന്ന കോട്ടയിൽ കൈ മാണിൽ വന്നുചെന്നു. തുടർന്നുനാ ബാലകനാഞ്ഞു കൈ തുലിക്കാറുന്നു മാത്രം. കട്ടികൾ സ്ഥിനിത്താൽ വാടിത്തു മുന്നിക്കുന്നു. മഴ കോരിച്ചുണ്ടാക്കിയിരുന്നു. തണ്ടരുവിൽ മു ബാലകനാൽ “അംഗ്കാ, ഇനിയും സമിക്ഷവാൻ വരും” എന്നു പഠാതു മുട്ടയേക്കുമാംവളിം കരയുബാൻ തുട്ടാണി. നിസ്സുമായനായ മാണിൽ ദീപ്മംഗലപാസം പിട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു.

ജ്ഞേയജ്ഞബാലകൻ:—“വഴിയിൽ കിടന്ന മുവിച്ചിട്ടുടി ടെരുവലം. വെറുതെ കരയും വിഷമിപ്പിക്കാതിരിക്കും.”

രണ്ണമൻ:—“അംഗ്കാ, നമ്മിം എ ചിട്ടയ്ക്കാണോ ചോക്കയാതു്?”

മാണിൽ:—“ഈ കോട്ടയിലേയ്ക്കുതന്നെ.”

രണ്ണമൻ:—“അംഗ്കാ, കോട്ടയിൽ ശ്രദ്ധണ്ണീ?”

മക്കീർ:—“എന്തോ ഒരു രാജാവു സന്ദൃശിയായി ഇവിടെ പാക്കംബണ്ടതുറു.”

ബണ്ണാമൻ:—“രാജാവെന്തിനാണ് സന്ദൃശിയാവു നെൽ, അല്ലോ.”

മക്കീർ:—“ശ്രദ്ധിതരുളുടാ മക്കേ. തന്റെ അന്ന അതുടിപ്പം ശാക്കിട്ടണാവും.”

റൂത്രവൻ:—“അംഗേഡിയം നമ്മക്കുണ്ടെങ്കിൽ മോ?”

മക്കീർ:—“ഇല്ലെങ്കിൽ നമ്മക്ക് വല്ല മംച്ചുവടിലും കിടന്ന കഴിച്ചുള്ളാം.”

സസ്യക്ലൂം മുമ്പ് രാജാപ്പിശ്ശം മക്കീറുംബാധി തുടി കാഴ്ചയുണ്ടായി.

ശൊച്ചിദഭാനിക്കുൻ എറുതേഞ്ചാളം ശരിയായി ഞെ ലോചിച്ചിരുന്ന ഏന്ന പരാത്രുളും. ഈ മക്കീർ തന്റെ വാസനക്കുല്ലും ഉപേക്ഷിച്ച സ്വപത്രും സ്വപ്നമര മരയിട്ട് ലോകമിതം ചെയ്യാൻ എന്തെന്തിരിങ്ങിയവന്നെല്ലും നെം തന്റെ ശോധണമിൽ സാധിക്കാത്തതു കൊണ്ടുമാറും വിശക്തനാധി സകല ജനങ്ങളുടെയും നേരു വിഭവഭാവ തന്നെടുക്കി ചൂത്തിരിക്കിയവനാണന്നും അംഗേഡിയം ലക്ഷ്മി നെംകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. താൻ എന്താനും ശ്രമിക്കുന്നവാ അതു കീറുവേംബേംതു മറ്റുള്ളവകുടെ മുറയാണ്. എന്നാൾക്കിടന്ന മക്കീറിയുടെ വിശ്വാസം. ജനങ്ങൾ തന്നെടു എന്നാട്ടു എന്നു ഞെ ചുല്ലപ്പുട്ടന്നുവോ അതു തനി കും ഇപ്പുംബണ്ണേക്കിയും കൊടുത്താൽ മതി എന്നാം കൊടുത്തി കൂട്ടുകിലും വലിയ തരങ്ങേടുന്നു, ഇപ്പുനും അക്കാർ വിശ്വാസിച്ചിരുന്നു. ഈ വിശ്വാസപ്രകാരം കാഞ്ഞ

അപി നടത്താത്തതുകൊണ്ട് ശരംയാർഥ ദഖാക്കൾ ഭേദം കൂടിച്ചു വെളിക്കിവാങ്ങിയതാണ്.

ഗോവിദമാനികൃതന കണ്ണപ്പൂർണ്ണ അംഗ്രേഷം റാജാവാഡനാം സന്ധ്യാസിയുമാഡനാം മഞ്ചിരിനു തോന്തി. ശരിക്ക് ഇപ്രകാരമായിരിക്കും ഗോവിദമാനികൃതനും സ്ഥിതി എന്ന മഞ്ചിര വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. നേരകിൽ തലപ്പും ധരിച്ചു കടവയരോടുടക്കിയ ഒരു തടിയ കെ കാഡാമെനാം ശ്രദ്ധേക്കിൽ കീനവേഷം ധരിച്ചു നേരുവും പുറിയ ഒരു സന്ധ്യാസിയെ കാഡാമെനാം ശ്രംഖാം ശരം വിചാരിച്ചിരുന്നതും. എന്നാൽ രജിലോനി ഓർമ്മയും ലഘുനാഡാം ശരംയാർഥ കണ്ണില്ല. ഗോവിദമാനികൃതന കണ്ണപ്പൂർണ്ണ അംഗ്രേഷം സകലവും തുജിപ്പിട്ടു ബൈക്കിലും സകലവും അംഗ്രേഷത്തിന്റെ സ്വന്തം പാലെയിരിക്കുന്ന എന്ന മഞ്ചിരിനു തോന്തി. അംഗ്രേഷത്തിനും കന്നാലും ശ്രദ്ധാമഹിസ്താതിക്കൂതുകൊണ്ട് അംഗ്രേഷത്തിനും എല്ലാം ലഭിച്ചവാലെയിരിക്കുന്നു. അംഗ്രേഷം ഏറ്റുതോന്തിം ശ്രദ്ധ സമ്പ്രൂദ്ധനാം ചെയ്തിരിക്കുന്നവാ അംഗ്രേഷതോന്തിം സകലജനങ്ങളിം സെപ്പെട്ടുപുകാരം അംഗ്രേഷത്തിന്റെ അടക്കാരായ കടവല്ലുടുവരായതെന്നിന്നും. കജവിധ തതിലുള്ള ശ്രദ്ധാംബുദ്ധങ്ങളിം ഇപ്പുത്തുകൊണ്ട് അംഗ്രേഷം മാജാവും സകലസംസാരത്തിന്റെയും എററവും അടക്കത്താമസിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അംഗ്രേഷം സന്ധ്യാസിയുമാണ്. ഈ കാമനാത്താർ അംഗ്രേഷം മാജാവേഷവും ധരിച്ചില്ല, സന്ധ്യാസിയുടെ വേഷവും ധരിച്ചില്ല.

മാജാവു തന്റെ അതിമിക്കളെ വേണ്ടോലെ സ

ഡീപിച്ച. അവരാകട്ടെ അംഗീകാരത്തിനും സിള്ളാരത്തെ വളരെ നിന്മയോട്ടക്കിസ്പീകറിച്ച! ഇങ്ങിനെ ചെയ്യാൻ അവക്ക് പുന്ന്യാധികാരം ഉണ്ടായിരുന്നവോ എന്ന തൊന്നും. അവരുടെ സുവാത്തിനും എത്തല്ലോം വടക്കായിമണ്ണം അവൾക്കുഞ്ഞുണ്ടോ അതെല്ലോം അവർ അംഗീകാരത്തെ അറിയിച്ചു. രാജാവു വലിയ കട്ടിയോട് സ്നേഹപൂർവ്വം ചോദിച്ചു:—“വഴിനടനു നന്നെ ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്നവോ?”

കട്ടി അതിനു തക്കതായ മറ്റപട്ടി പാശാനത മ ക്കീരിച്ചടെ അടക്കാര്യ ചേന്നും ഇരുന്നു. രാജാവു് അവരുടെ നേരെ നോക്കി പുണ്ണിരിച്ചിട്ടു് പറഞ്ഞു:—“നിങ്ങളിടെ ഇംഗ്ലീഷ് കോമാളിയീരം പഴിയിൽക്കൂട്ടുടെ കാൽനടയായി സഖ്യാക്കാരിയുണ്ടോ. നിങ്ങൾ എൻ്റെ ഇംഗ്ലീഷ് കോട്ടയിൽ താമസിച്ചുണ്ടു്. താൻ നിങ്ങളെ ശ്രദ്ധയോടുകൂടി കൊള്ളാം.”

രാജാവികനാട്ടു് ഉത്തരം പഠന്നേനു പറയണംബന്നു എന്നും ഇംഗ്ലീഷാരാധാരാട്ടു് എങ്ങിനെന്നയാണു് പെരുമാണേണ്ടതു് എന്നും ഭാലുകന്നാക്ക് വളരെ അരുപ്പോചിച്ചിട്ടു് തീരുമാനം പാനിപ്പു. അവർ ഫക്സിരിനേരും കരണ്ണടി അറിക്കുത്തു വളരെത്തുക്കിട്ടി. എവിടത്തുകാരനോ ശ്രദ്ധയുണ്ടു് മലിനമായ കൈകൾ നീട്ടി ഉടഞ്ഞ തണ്ണെല്ലാ പിടിച്ചിട്ടാണു് വരുന്നു എന്നു അവർ വിചാരിച്ചതായി തോന്നും.

ഫക്സിരു ശൃംഗാരാവത്തോട്ടക്കി “അതുടു, തണ്ണെല്ലാ കരണ്ണടിയാണു് അങ്ങും ശ്രദ്ധയുണ്ടു് ഇംഗ്ലീഷിൽ താമസിക്കുന്ന ണട്ടു്” എന്നു പറഞ്ഞു. താൻ രാജാവിനെ അന്നറുച്ചി

കുകയാൻ ചെയ്തു് എന്ന ഭാവം നടപ്പിച്ചു. പിന്നെ
തന്മൈത്വാർ പറഞ്ഞു:—“ഞാൻ അരാഗണന്മാർ അറി
ഞതിങ്ങനു ചുക്കിൽ ഇംഗ്രീസ് അറന്റഗ്രഹംനിമിത്തം അംഗങ്ങൾ
ടെ സംഭവാശ തതിനു ശരിയാവില്ലോ എന്നുണ്ടോ.”

അതു മുന്നു കുട്ടിക്കളും സംഭവാശില്ലോ എന്നുതു
നേരു ചെയ്തിട്ടും രാജാവാനും സാധിച്ചില്ലോ. മക്കിൽ എന്നാം
വും അലക്സിഡ്രാവത്തോടുടർന്നിട്ടി ഇരുന്നു.

മക്കിൽ ശോവിന്ദമാനികുട്ടാണ് ചോദിച്ചു:—
“അത്യേ ഒരക്കാലത്തു് രാജാവായിരുന്നു എന്ന കേട്ടിട്ടണ്ടോ.
എവിടെത്തു രാജാവായിരുന്നോ?”

ശോവിന്ദമാനിക്കൻ പറഞ്ഞു:—“അപുരാഖിലെ
രാജാവായിരുന്നു.”

ഇതുകെട്ടപ്പോൾ അരദ്ദേഹം എറുഡേണ നില്ലുംനൊയു
രാജാവാനുനു കുട്ടിക്കർ തീച്ചുയാക്കി. അവർ ക്രിക്കറ്റും
അപുരയുടെ പേരുതന്നെ കേട്ടില്ലോ. എന്നാൽ മക്കി
നിന്നു് അല്ലോ. പരിശേഷം ഉണ്ടായി. അയാൾ പീണ്ടും
ചോദിച്ചു:—“അംഗങ്ങുടെ രാജും പോയതു് എങ്കിനെ
യാണോ?”

ശോവിന്ദമാനികുട്ടൻ അല്ലോന്നരം മിശാതിരുന്നു.
കുട്ടിക്കം പറഞ്ഞു:—“ബംഗാലത്തിലെ നവാഖായ ഷ്ടൂജ്
എന്ന രാജും തിരിക്കിനിന്നു നാടക്കടത്തിവിട്ടു്.” നശ്ശതു
രായണപ്പുംറി അരദ്ദേഹം കനം പറഞ്ഞില്ലോ.

ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോൾ കുട്ടിക്കർ എത്തടിപ്പോം
യി. അവർ മക്കിറിന്റെ മുഖത്തെല്ലുംനോക്കി. മക്കി
റിന്റെ മുഖം വിഷ്ട്രംഭപ്പായി. അയാൾ ഒപാട്ടന്നുനേരു

പറഞ്ഞു:—“ഇതെല്ലാം അമ്പയുടെ ശ്രദ്ധികൾക്കും പണിയാണെന്നതോന്നുണ്ട്. അമ്പയുടെ ശ്രദ്ധികൾ അമ്പയെ താഴുത്തിൽനിന്നു പുന്തൊക്കി സന്ന്യാസിയാക്കിയിരിക്കുന്നും!”

രാജാവും അമ്മുള്ളപ്പെട്ട്. വിന്നെ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:—“സാമഹ്യവും, നിഃബന്ധക്കും ഈ വർത്തമാനങ്ങളെല്ലാം എവിടെനിന്നു കിട്ടി?” വിന്നെ അംഗീകാരം വിചാരിച്ചു:—“അരളുത്തപ്പെടാൻ കാരണമാനുമില്ല. വല്ലവ ആം പറഞ്ഞുകെട്ടതായിരിക്കുണ്ട്.”

മക്കിൾ വാദപ്പെട്ട് പറഞ്ഞു:—“എനിക്കും കൗം അറിഞ്ഞതുകൂടും. എൻ്റെ ഉഖമം മാത്രമാണ്.”

രാത്രിയായപ്പോൾ എല്ലാവകം കുടക്കാൻ പോയി. അനും രാത്രി മക്കിരിന്നും ഉറങ്ങുമ്പാഡായില്ല. കണ്ണടച്ചാൽ ദിസ്പള്ളാമ്പാ കണ്ണിക്കുന്നു. വല്ല ശ്രദ്ധവും കേട്ടാൽ ഒരു തിയിരിക്കുന്നു.

പിംഠ ദിവസം മക്കിൾ ശോചനമാനിക്കുണ്ടോട് പറഞ്ഞു:—“പ്രശ്നക്കാരന്നുംകൊണ്ട് ഈ നി ഇവിടെ താമസിക്കാൻ തന്മില്ല. എങ്ങനെ ഇന്നതന്നെ പോകുന്നും!”

ശോചനമാനിക്കുന്ന പറഞ്ഞു:—“കട്ടികൾ വഴിക്കുന്ന നടന്ന കുണ്ണിശ്ശിരിക്കുന്നു. കംഘിവസം തുടി പിറുമും എടുത്തതിന്റെ ശേഷം പോകുന്നതായിരിക്കും നല്ലതു്.”

കട്ടികൾക്കും അല്ലെങ്കിലും നിഃബന്ധം ഉണ്ടായി. അവരിൽ എല്ലാവലിലുംവെച്ചു മുതൽ കട്ടി മക്കിരിന്റെ നേരുന്നോക്കി പറഞ്ഞു:—“ഈഞ്ഞം നണ്ണെ ചെറിയ കട്ടികളും

എ. അവളും വക്കേപാർഡ് ആധാസംസ്കാരതെ കഴുപ്പ് ദക്ഷം സഹിക്കാൻ തന്നേപാരാക്കുന്ന സംഭവിഷാം.” ഗോവിന്ദ മാണിക്രമമായി സ്നേഹത്തോടുകൂടി ചെങ്കമാരാൻ ശ്രദ്ധ കൈകെടുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഗോവിന്ദജാനികും പിന്നെ കനം പറഞ്ഞില്ല.

പക്കിൽ യാത്രയ്ക്കും കൈക്കണ്ണപാർഡ് സ്ക്രിക്കോണിക്കു ബോർഡ് കോട്ടയിൽ വേരെ കൈ അതിമി വന്നെത്തി. അദ്ദേഹത്തിനെ കണ്ണപ്പോർഡ് രാജാവും ഫക്കീറും ദയം കൊണ്ട് അവയുള്ള പ്രസ്തുതിപ്പോയി. എന്നാണ് ചെങ്ങുണ്ട് എന്ന് അവലുചാമ്പാട്ടിട്ട് ഫക്കിൽ പരിമേച്ചുനിന്നു. രാജാവു തന്റെ അതിമിയെ നമസ്കരിച്ചു. അതിമി മറാത്തമല്ലായിരുന്നു. ഒല്ലചതിയാണ് ഒല്ലചതി രാജാവിന്റെ നമസ്കാരം സ്വീകരിച്ചു “ജയിച്ചാലും” എന്ന പറഞ്ഞു

രാജാവു അല്ലോ സംഘരണത്തോടുകൂടി ചോദിച്ചു. “സ്വാമിൻ്റെ, നക്ഷത്രഗംഗം അടക്കാത്തിനിന്നാണോ വകയ്ക്കുന്നതും? വിശ്വഷവത്തമാനങ്ങൾ വല്ലതുമേണ്ടോ?”

ഒല്ലചതി പറഞ്ഞു:—“നക്ഷത്രരാധൻ സൗഖ്യം തന്നെയാണോ. അധാരാശ്രമ്പിറി വിചാരപ്പെടുണ്ടോ.” പിന്നെ ആകാശത്തിനും നേരേ കൈക്കർമ്മ ചോക്കി പറഞ്ഞു: “ജയസിംഹൻ എന്നെ അംഗങ്ങുടെ അടക്കയ്ക്കും അയച്ചിരിക്കുന്നു. അവൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ തപ്പി ചെങ്ങുണ്ണമെന്നും അല്ലെങ്കിൽ, മനസ്സുമായാനും ഉണ്ടാവില്ലെന്നും അണന്ത് അവൻറെ അതുകൂടം. അംഗങ്ങൾ അടക്കയ്ക്കുന്നതുമായിരിക്കുന്നുണ്ടോ?”

അരങ്ങയുടെ സകല കാര്യങ്ങളിലും തൊൻ പങ്കാക്കാളേ
നണ്ട്.”

രാജാവിനോ ശത്രും രഹ്യപതിയുടെ മനോഭാവം ക
ുംതന്നെ അറിയാൻ സാധിച്ചില്ല. രഹ്യപതിക്കു ഭാഗതാ
ദിപിക്കമെന്നോ അഃദ്വിഹത്തിനോ കരിക്കൽ തോന്നി. ഒ
ജാധവ് അഃദ്വിഹത്തിനെന്നും അട്ടക്കൽ മിണ്ണാതെ ഇരുന്നു.

രഹ്യപതി പറഞ്ഞു:—“തൊൻ, എല്ലാം കന്നട കഴി
തെന്തു. കന്നിലും സുവബില്ല. തൊൻ അരങ്ങജ്ഞ പരമപിശ്ചര
യം ചെയ്തിരിക്കുന്നു; തൊൻ അരങ്ങഡയ കർണ്മായി ഉപ
ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. അരങ്ങഡയ എന്നുംനും അട്ടക്കൽ ബലിക
ചിക്കേണ്ണുമെന്ന തൊൻ അതുറുമിച്ചിരുന്നു. ഇന്തോ അംഗീ
യുടെ അട്ടക്കൽ പുന്നീഖായി അതുമുസമപ്പുന്നും ചെയ്യാൻ
തൊന്തിരാ വന്നിരിക്കുന്നു.”

ഗോവിന്ദമാണിക്കുൻ പറഞ്ഞു:—“അണ്ടു” എന്നി
ക്കു പരമോധകാരം ചെയ്തിരിക്കുന്ന എന്നും ഗത്രവി
നും നിഃബലനാഥപാബല എന്നു വിട്ടവിഹിയാതെ തുടി
ചേരുന്നുകൊണ്ടിരുന്നിരുന്നു. അതിനും കയ്യിങ്കിനോ
അണ്ടു എന്നെന്ന രക്ഷിച്ചു.”

രഹ്യപതി അതു വാക്കുകളിൽ അധികം ഗ്രൂപ്പുകൾക്കു
തെ പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവു, തൊൻ ലോകത്തിൽ
ചോരഡയാലിപ്പിച്ചു” എന്നെതാര വിശാചിനന ഇതുവരെ
സേവിച്ച വന്നിരുന്നവോ, അതു കടക്കം എന്നുംനും ഒരു
യത്കിലെ ചോരകടിച്ചു വംറിച്ചിരിക്കുന്നു. ചോര കട
ക്കാൻ അതുതിജ്ഞില്ല അതു മുഖ്യദയ തൊൻ കൂറത്തുകരി
യാണോ വന്നിരിക്കുന്നതു? അതു ഇപ്പോൾ മഹാരാജാ

വിഞ്ഞൻ രാജുത്തിലുള്ള ക്ഷേത്രത്തിൽ ഇല്ല. ഇപ്പോൾ ആ വിശദ രാജസഭയിൽ കടന്നാള്ക്കി സിംഹാസന ത്തിൽ കയറിയിരിക്കും.”

രാജാവു് പറഞ്ഞു:—“ഈതു ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു ദി മെച്ചപ്പോയാൽ ക്രമത്തിൽ മരംപ്പുരക്കുടെ മുഖയത്തിൽനിന്നു നാം ദി മെച്ചപ്പോക്കുന്നതാണോ.”

പിന്നിൽനിന്നു പരിചിതസ്വരത്തിൽ ഒരു പഠ പറഞ്ഞു:—“ഇല്ല. മഹാരാജാവേ, മരംപ്പുരക്കുടെയമാണോ ക്രമക്ഷേത്രം. അവിടെയാണോ വാസം ഉള്ള് മുട്ടന്തു്. അവിടെത്തന്നെന്നാണോ അനേകായിരം നമ്പ്പുലി നടത്തുന്നതു്. ക്ഷേത്രം ആതിന്നെന്നു സാമാന്യമായ അടിനയം മാത്രമാണോ.”

രാജാവു സംഭവിച്ച തിരിത്തു നോക്കിയപ്പോൾ പ്രസന്നമായും സൗഖ്യത്തുനാമായ വില്പനനു കണ്ടു. അദ്ദേഹത്തിനെ നമ്പ്പുലിച്ചു തൊണ്ടയിടിക്കുന്നു പറഞ്ഞു:—“ഇപ്പോൾ എന്തിക്കും എന്നെന്നതു ആനുബന്ധമാണോ?”

വില്പന്നിൽ പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവേ, അദ്ദേഹം അന്നേയെ ജനിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് സകലരേയും ജയിച്ചിരിക്കും. അതാണോ ഇപ്പോൾ അന്നേയുടെ വാതുക്കാൽ ശത്രുക്കളിൽ വ്യവധാനിക്കും എല്ലാം ക്രത്തുടിയിരിക്കുന്നതു്.”

വക്കീർ ദിന്നാട്ടവനു പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവേ, തൊനും അന്നേയുടെ ശത്രുവാണോ. തൊനും അന്നേയുടെ അധിനന്ദനയിലായിരിക്കും.” രഘുപതിയുടെ നേരെ ചുണ്ടിക്കൊണ്ടിച്ചു പറഞ്ഞു:—“ഈ മ്രൂഡനും എന്നു അരിയും. തൊനാണോ ചുംബാ. വെംഗാളിത്തിലെ നവാമ്പായ

ഞാൻ തന്നെയാണ് ശരവഴായം ചെയ്യുതെ ശരംപരയ കാടകടത്തി ശരയച്ചുതു്. അ പാപത്തിനുള്ളിൽ ശൈക്ഷയും കിട്ടിയിലിക്കുന്നു. എൻ്റെ സോദരൻ ദ്രോഹം ഈ പ്രോപ്പം സകല വഴികളിൽ തുടിജും എൻ്റെ പിറ്റുടൻ കൊണ്ടിലിക്കുന്നു. എൻ്റെ രാജുത്തിൽ നില്ലുണ്ടെങ്കിൽ സ്ഥലം തുടി ഇല്ലാതായിലിക്കുന്നു. കുപട്ടവേഷത്തിൽ ഇനി ഇരിക്കാൻ നിന്മ്മാംമില്ലു. ശരംപരയുടെ ശരട്ടാൽ പുണ്ണി മായ ശരൂത്തുമസ്തപ്പുനും ചെയ്യു ഞാൻ രക്ഷപ്പെട്ടു.

ശരപ്രോപ്പം രാജാവും നവാബും പരസ്പരം ശത്രുവിംഗനും ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി “എനിക്കു് എന്റെതാങ്കൾ ഭാഗ്യമാണോി!” എന്നുംഭാഗ്യം രാജാവു പറഞ്ഞു.

രഘുപതിപരംതു:—“മഹാരാജാവേ, ശരംപരയും എന്റെ തിരായി പ്രബത്തിച്ചുബും ലാഭം തന്നെ. ശരംപരയും പരമ വിരോധം ചെയ്യു ഞാൻ ശരംപരയും കടവപുട്ടവനായിലിക്കുന്നു. ശത്രുവായിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ കൈ കാലത്തും എനിക്കു് ശരംപരയ ശരിയാണ് സാധിക്കില്ലായിരുന്നു.”

ബിലപന്നൻ ചിരിച്ചുകൊട്ടു പറഞ്ഞു:—“കഴുത്തിൽ കുട്ടിക്കിട്ടില്ലെങ്കിൽ കയറിനു വലിക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ അതു കഴുത്തിനെ ശരിയിക്കം കുട്ടിക്കുന്നതുപോലെയാണോി!”

രഘുപതി പറഞ്ഞു:—“എനിക്കു് ഇനി ട്രിബിഡിക്കുന്നും എനിക്കു ശാന്തി ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു.”

ബിലപന്നൻ പറഞ്ഞു:—“ശാന്തിസ്വബം ശരവന വനിൽത്തെന്നു ഇരിക്കുന്നു. പാക്ക അതു ശരിയാണ് കഴിയുന്നില്ല എന്നുണ്ടെങ്കിൽ. ഇംഗ്ലീഷ് മൺകടത്തിൽ അതു സൃഷ്ടിച്ചെവച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടോ. ശരടികൊട്ടു കടം ഉടയ്ക്ക

പല സമയങ്ങളിലും അനുതിന്നുന്ന സപാദ് അസഭി
ക്കാൻ കഴിയുന്നണ്ട്. കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ ഇണിനന്നയുള്ള വസ്തു
വും ഇണിനന്നയുള്ള സമലത്തും ഇരിക്കുന്നോ.”

ഈ സമയത്തു ഫോ ഫോ എന്ന ഉറക്കയുള്ള ഒ^{ഡി}
മ്പും കേരംക്കാരായി. കാണുക്കാണു കോട്ടയുടെ ഉ^{ഡി}
ജ്ഞിൽ ചെറുതും വലുതുമായ പല തരത്തിലുള്ള കട്ടികൾ
വന്നെത്തി. രാജാവും ബിലപന്നോട് പറഞ്ഞു:—“സപാ
മി. അതാ നോക്കു. നമ്മുടെ യുവൻ വന്നിക്കുന്നോ.” പി
ന്നെ കട്ടിക്കെള്ളുക്കിടക്കാണ്ടുവരാൻ പറഞ്ഞു.

ബിലപന്നു പറഞ്ഞു:—“ആക്കട പ്രസാദിങ്കു
ണ്ട് അംഗങ്ങൾും ശ്രദ്ധിക്കുന്ന കിട്ടിയാ എഴുപ്പും അംഗ
യേ മാന്ത്രിക്കിലും. നൊന്ത് അധിവര തുട്ടിക്കാണ്ടുവരാം.” ഈ
ണ്ണിവീ പറഞ്ഞു അംഗുപ്പും പുറത്തെങ്ങു പോയി. അല്ല
സമയം കൂടിനത്തിട്ട യുവനാ കക്കത്തട്ടത്തു കൊണ്ടുവന്ന
രാജാവിന്നുന്ന മടായിൽ ചെച്ച.

രാജാവും അധിവന മാരണക്കാച്ചി “യുവ” എന്ന പി
ളിച്ച. യുവൻ കനം പറഞ്ഞതില്ല. ശാഖിരണ്ടാവത്തിൽ
മെഴുരിത്താടക്കുടി രാജാവിന്നുന്ന തോഴിൽ തലചുംചു
ഈക്കന്ന. വച്ചുരു ദിവസം കഴിനത്തിട്ടു് ശ്രദ്ധമായി; കണ്ണ
പ്പോൾ കട്ടിയുടെ ചെറുപ്പുംയത്തിൽ കൈവിയത്തിലുള്ള
അവധുക്കതമായ കാലിമാനവും ലഭ്യയും ഉണ്ടായതുപോ
ലെ കാണപ്പെട്ടു. യുവൻ രാജാവിനെ കെട്ടിപ്പാടിച്ച
മുഖം കളിപ്പാച്ച.

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“ഈപ്പോൾ എല്ലാം കരുതുക്കി. നക്കുറു
മാത്രം എന്നെ ആജ്ഞാ എന്ന വിളിച്ചില്ല.”

എങ്ങാ ഉറരാവതേക്കാട്ടിട്ടി പറഞ്ഞു: “മഹാരാജാ
യേ, മരാറ്റാവരം വളരെ എഴുപ്പുത്തിൽ സൗഖ്യരാവ
ക്കിൽ ചേരുമാറുന്നതാണ്. സപ്രതി സൗഖ്യരാവർ മാ
ത്രം അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതല്ല.” സുജയൻ മനസ്സിൽ
നിന്ന് അപ്പോഴം ശല്യം നീണ്ടിപ്പൂഡിട്ടില്ല.

ഉച്ചാരണം

മുന്ന കട്ടികൾ കൂട്ടവേഷം ധരിച്ച സുജാത എ ഗ്രിമാഹാണ് എന്നോ ഇപ്പോൾ ചാഡിൽനാണ്. സുജാ മകൻകളും പോവാസ്തു ഉട്ടുരഖിത്താട്ടി ചട്ടഗ്രാമതു എവഴിയും പോയിരുന്നു. എന്നാൽ നിങ്ങൾ പറഞ്ഞു ചെയ്യാൻ ശ്രദ്ധിക്കും നിമിത്തം ഒരു കപ്പലും കിട്ടിയില്ല. കുട്ടികൾ നിരാഗനായിട്ട് മടക്കിപ്പെട്ടു. വഴിക്കു ശോഭിന്നും സിക്കുന്നരായി കോട്ടയിൽ താമസിച്ചു. പിന്നെ ചതുവ ത്തിയുടെ സൈന്യങ്ങൾ തന്നെ തിരുത്തുടക്കുന്ന എന്നു ഒരു വിവരം സുജാ ശരിവും കിട്ടി. ശോഭിന്നും സിക്കുന്ന വാഹനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിച്ചും ശരിയിക്കും അന്നു ചരന്മാരുമാ ട്തിടി സുജായെ തന്റെ സ്ഥലമിത്തായ ആരാക്കാനരാജാ വിന്റെ അടക്കയും ശരിച്ചു. പോകുന്ന സമയം സുജാ പി ലമ്പിക്കാതെ ഒരു വാർഷം രാജാവിനു സമ്മാനം കൊടുത്തു.

ഹതിനടയിൽ രാജാവും രഘുപതിയും വില്പന നംകുടിച്ചേൻ ഗ്രാമത്തിൽ പുതുതായ ഒരു ഉന്നത്യജ്ഞാ ക്ഷോത്സിന്ത്രം. രാജാധിശ്വരൻ കോട്ട സകല ഗ്രാമവാസികൾ മുട്ടേഴും പ്രാണനെന്നയോപാലവയാക്കിത്തീർന്ന്.

ഇങ്ങിനെ ശ്രദ്ധകാല്പം കഴിഞ്ഞുകൂടിയുപ്പാർഡ് മഹത്താണിക്കുൻ്ന് മരണം ആവിഷ്ടം. ഏറാ പിന്നോ എന്നു കുറഞ്ഞ വീണ്ടും രാജാവാക്കി സിംഹാസനത്തിലിംഗത്തുന്ന് വേണ്ടി ത്രിചുരയിൽനിന്നു മുത്തുവരുന്നതാൽ വരുന്നതാണി.

ശോഖിനിമാണിക്കുൻ്ന് അത്യും പറഞ്ഞു:—“തൊൻ ദംശ്രൂത്തിലേണ്ണ മടക്കിവഴിക്കുല്ലു.”

ബിലപന്നൻ പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവേ, ശരതു വാടില്ല. ധമ്മം തൊൻതന്നെ വാതുകൾ വന്ന വിളിക്കണമ്പാർഡ് ശതു ധമ്മത്തെ അവമാനിക്കുത്തും.”

രാജാവു തന്റെ ശിശ്യന്മാരുടെ നേരെ നോക്കിപ്പറ്റി തന്ത്രം. നാം ഇരുന്നുവരു അഭിപ്രായക്കന്നതും ആവശ്യമുണ്ടും വന്നതുമായ കാര്യങ്ങൾ പൂർണ്ണമാവാതെ ഇരിക്കുമ്പോൾ.

ബിലപന്നൻ ചുംബി:—“ഈവിടെ അംഗങ്ങൾ കൂർജ്ജങ്ങൾ തൊൻ നിന്ത്യമില്ലകൊള്ളാം.”

രാജാവു പറഞ്ഞു:—“‘കരണ്ണ’ ഇവിടെ താമസിക്കുന്നു എന്നെന്നു അഭിനിശ്ചയം കാര്യങ്ങൾ നടത്തുവാൻ അംഗങ്ങൾ കാര്യമാക്കാതെ തെയിഞ്ചും.”

ബിലപന്നൻ പറഞ്ഞു:—“മഹാരാജാവു, ഇല്ല. ഇന്താ എന്നെന്നുകൊണ്ടോ അംഗങ്ങളോ ശരീവശ്രൂമില്ല. ഇപ്പോൾ അംഗങ്ങൾ കാര്യങ്ങൾ നടത്തുവാൻ അംഗങ്ങളും പരാരം അഭിനിശ്ചയം ഇട്ടുടിണ്ടും തൊൻ അംഗങ്ങൾ വന്ന കണ്ണകൊള്ളാം.”

രാജാവു മുഖം മുടിക്കൊണ്ടു രാജുത്തകിൽ ആവശ്യമില്ല. മുഖം ഇപ്പോൾ നൃനാക്കിയില്ല. അംഗൻ ബിലപന്നന്നും കീഴിൽ സംസ്കാരാശ വാംശം ശാസ്ത്രം

അഭ്യർത്ഥനാം ചെയ്തുവന്നിരന്നു. ഒരുത്തിനി വീണ്ടും പെണ്
രോമിത്രം സ്ഥാപിക്കുമെന്നു. പിന്നേഈക്ക്രമത്തിൽ ചെന്ന
പ്പോൾ മരിച്ചപോതു അഖിലീക്രമത്തിൽ വീണ്ടും ജീവനോട്
തുടി ലഭിച്ചതുപോലെ ശാശ്വതമത്തിനു തോന്തി.

ഈ അവസ്ഥയിൽ വിശ്രാസാധാതകനായ ശരീരാ
കാനാജാവു സൃജയെ കൊന്ന് ശരയാളിട കടവിലത്ത്
മക്കളെ വിവാഹം ചെയ്തു. “നിംഗ്രൂവാനായ സൃജയെ
നേരെ ശരീരാകാനാജാവു കാണിച്ചു തുടർത്തേൻ്തു ഗോ
വിനമാണിക്കുൻ ദിവിച്ചു. സൃജയെ പേരും എന്നേ
ജീ. നിലനിന്താൻവേണ്ടി ശാശ്വതമം വാളിനു പകരം വ
ിശ്വാസം ചിലവിട്ടു കമില്ലുവച്ചെന്നതിൽ ഉണ്ടുണ്ടു
മായ കൈ പാളി പണിയിച്ചു. അതും ഇപ്പോഴും സൃജാ
പാളി എന്ന പേരാട്ടുടി നില്ക്കുന്നണ്ട്”

ഗോവിന്ദമാണിക്കുൻറും ശ്രമംകൊണ്ടു മേഖലക
ലും സമുദ്രമായിത്തീർന്നു. ശാശ്വതമം പ്രോഫഷണൽ വ
ിശ്വാസപ്രത്യുക്തി ചെങ്ങുപാലായിൽ തീരും എഴുതി ഓ
നംകോടത്തു. ഗോവിന്ദമാണിക്കുമഹാരാജാവു കമില്ലു
യെ തെക്കുള്ള വാതിസുഗ്രാമത്തിൽ കൈ തടാകം കഴിപ്പി
ച്ചിരന്നു. ശാശ്വതമം ശാന്നഡി നല്ല കാൽഞ്ഞല്ലിൽ എ
പ്പുട്ടിക്കുന്നു. എന്നാൽ ശരത്തെപ്പും ദൃഢമികാൻ അംഗ
മത്തിനു സാധിച്ചില്ല. അതു കുറഞ്ഞം ശാന്നതാവത്തെ
ടക്കുടി കുസ്താബ്ദം 1869 റമാണും ശാശ്വതമം പരശ്രാക.
സ്രാവിച്ചു. *

സമാപ്തം.

* കടവിലത്തെ റണ്ടു വക്കുകൾ തുടർന്നുവു കൈവാംസവ
യും ഏഴ് തുട്ടുകൾ തുടർന്നുവു കൈവാംസവയും കൈവാംസവ

